

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် စတင် ထုတ်ဝေသည်။

No.3 June 2016

သုတအလင်း

Knowledge Light Magazine

မဂ္ဂဇင်း

အင်အား နိုင်ငံရေး၊
လက်တွေ့ နိုင်ငံရေး၊
ပထဝီ နိုင်ငံရေး

အမှတ် (၃)၊ သုတအလင်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ

FAME

Uritec®

FOR URINARY TRACT INFECTION

ကရမ်ဘယ်ရီသေး

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ခြင်းကို
ကာကွယ်၊ ကုသရာ၌ အသုံးပြုရန်...

- No.(20), Mingyi Mahar Min Gaung Road, Zone (3),
Hlaing Tharyar City of Industry, Yangon.
- Tel : 95-1-685083, 685609, 682199/ Fax : 95-1-680122
- E-mail : drkml@famespirulina.com.mm
- www.famepharma.com, FAME Pharmaceuticals

ISO 9001 : 2015
 ISO 14001 : 2015
 OHSAS 18001 : 2007
 GMP Certified
 Organic Certified

နိုင်ငံသားအားလုံးသည် နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိသည်

နိုင်ငံတော်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

2016 CONTENT NO.3

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမတရားပျား

၅

ဇာကနိတိ

၆

ပြည်သူ့နိတိ

၇

စာတည်းစာမျက်နှာ

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြပါစို့

၈

သုတအလင်းမဂ္ဂဇင်း

စစ်ရေး

အပူရှိန်မြင့်ဖိအားပြင်းလက်နက်၊ သို့မဟုတ် လေလောင်စာပေါက်ကွဲ
လက်နက်၊ သို့မဟုတ် သာမိုဘားရစ်ဗုံး

၁၂

သန်းအေး

နိုင်ငံတကာစစ်ရေးသတင်းစုံ

၅၄

ခေတ်ညီ

ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးလေတပ်များ

၁၀၀

ဇော်မင်းသန်း(ပခုက္ကူ)

နိုင်ငံရေး

အင်အားနိုင်ငံရေး၊ လက်တွေ့နိုင်ငံရေးနှင့် ပထဝီနိုင်ငံရေး

၂၅

ကိုတိုလှိုင်

အမေရိကန်-တရုတ်လွန်ဆွဲကြိုးဖြစ်လာတဲ့ မြန်မာ

၄၃

နေဇင်လတ်

ပိမိုးနင်း၏ နိုင်ငံရေး အခြေပြုကျမ်း

၄၉

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ၊ စည်သူဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်

နိုင်ငံအသစ်၊ ယဉ်ကျေးမှုအသစ်၊ အောင်မြင်မှုအသစ်

၇၁

လင်းသိုက်ညွန့်(မြန်မာ့မြေ)

ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ပိုမိုထိရောက်ပီပြင်စေဖို့

လျှံ့လှဲတဲ့ (စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်)

၁၄၇

နိုင်ငံတကာသုတ

ကမ္ဘာတစ်လွှားမှ သွင်ပြင်ဆန်းပြား

အံ့ဖွယ်သစ်ပင်ကြီးများ

၁၁၈

မြတ်သူရ

အားကစား

ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းအမျိုးသားတင်းနစ်သမား (၁၀) ဦး

၅၉

ထူးထက်

အတွေးအခေါ်ဒဿန

မြန်မာဒဿနပညာနိဒါန်း

၁၇

ဒေါက်တာဆန်းထွန်း (ဒဿနိကဗေဒ)

စီးပွားရေး

အောင်မြင်မှု၏သော့ချက်

၁၃၅

မင်းခေါင်

တရုတ်နိုင်ငံတွင် အသေးစားနှင့်

အလတ်စားလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

၁၄၃

မောင်မောင်မြင့်သိန်း(စက်မှုတက္ကသိုလ်)

FDI နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်

AEC အာဆီယံစီးပွားရေး

၁၆၅

ဇင်ဖြိုးပိုင်

ဥပဒေရေးရာ

အရေးပေါ်လူနာနှင့်တရားဥပဒေ

ဦးဟန်ညွန့်(ဥပဒေ)

၃၅

ကျန်းမာရေး

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရောဂါကို

ကရမ်ဘယ်ရီနှင့်ကုသခြင်း

၆၅

ဒေါက်တာခင်မောင်လွင် (FAME)

ဆေးခြောက်တစ်ခေတ် ဆန်းတော့မှလား

၈၇

ဒေါက်တာကျော်စွာထွန်း (ဆေးဝါးဗေဒ)

မသေဆေး

၁၀၅

နိုက်

ကင်ဆာနှင့်ပတ်သက်သမျှ

၁၃၁

ဒေါက်တာလွင်သန့်

ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ၏ ဆယ်ကျော်သက်

ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပြဿနာ ထိန်းချုပ်ရေး

၁၆၂

ဒေါက်တာလွမ်းမိုးဟန်

တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု

မြန်မာကို မြန်မာကသိစေဖို့ (၃)

၁၂၅

မနုဿကျော်ဝင်း

(အမျိုးသားစာပေဆုရ)

စိုက်ပျိုးရေး

စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေး

ပညာရှင်များအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ

၁၁၃

ဒေါက်တာမျိုးကြွယ်(ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်)

ပညာရေး

လုပ်နိုင်ငံသို့ ပညာရေးလေ့လာရေးခရီးတစ်ခေါက် (၃)

၁၅၁

ဒေါက်တာသန့်စင်(ရှုပဗေဒ)

အမျိုးသားကျောင်းဆရာများအလိုရှိသည်

၁၅၉

မြသိန်း

ရှေးဟောင်းသုတ

ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ ကောင်းမှုတော်အာနန္ဒာဘုရား

၉၂

အိအိမော်(ယဉ်ကျေးမှု)

စာပေရေးရာ

မြန်မာစာရေးရာသတိပြုစရာ(၃)

၃၂

မင်းယုဝေ

အောင်မြင်မှုနှင့်ပတ်သက်သော

ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းအဆိုအမိန့်များ

၉၇

ကျော်ဇင်ထွဋ်

စာတည်းမှူးချုပ် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးကျော်ကျော်ဦး

ယာယီဒုတိယစာတည်းမှူးချုပ်
(ဗိုလ်မှူး)ဗိုလ်ကြီးလှိုင်ဘွား

စာတည်းမှူး
ဗိုလ်မှူးဇော်မင်းသန်း

တာဝန်ခံစာတည်း
ဗိုလ်ကြီးကြည်ဇော်

အွန်လိုင်းအယ်ဒီတာ
ဒုတိယဗိုလ်အေးမြတ်သူ

လက်ထောက်စာတည်း
ဇော်မာကျော်၊ အိဝိထွန်း

စာဖြင့်
အိအိလွင်၊ သိမ့်သိမ့်ဖြိုး

မျက်နှာပုံဒီဇိုင်း - **N Cre@tive**

အတွင်းအပြင်အဆင်ဒီဇိုင်း

ထူးမြတ်၊ အဲလေး၊ နင်းနင်း

အသံပြန်ကဗျာ

ဘဝဟန်ပန် အထီးကျန်
ဖိုးရန်နိုင် (ကျောက်ကြီး)

အချပ်ပို(၂)

ကဏ္ဍန်း

အော်ပီကျယ်
ရွှေလူ
သီဟ (ဝေန်းသစ်)

၄၁
၄၂
၄၈

စီမံခန့်ခွဲမှု

အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်မှုဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်ပွဲ
မင်းဗထူး

၁၅၅

အထွေထွေမဟုတ်

ကမ္ဘာ့ကုန်ကျယ်သရွေ့ ဘယ်မမေ့သိကြစိမ့်ငှာ(၁)
ကျော်ဇင် (စာနယ်ဇင်း)
မှန်တန်သောမေးခွန်းများဖြင့် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုကို
တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်ပါ
နိုင်(မြန်မာစာ)
သက်ရှိမဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ်သောပစ္စည်းများ
ဒေါက်တာမြင့်သန်း (သနွေသား)

၇၅
၈၁
၁၀၉

စာတည်းအဖွဲ့တည်နေရာနှင့် ဖြန့်ချိရေး

မြဝတီစာပေတိုက်၊ အမှတ် (၁၅) တပ်မြေ၊
မိုးကောင်းလမ်း၊ (၁၅)ရပ်ကွက်၊ ဘောက်ထော်၊
ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း - ၀၉၂၅၄၀၇၂၉၉၇ (သုတအလင်းစာတည်း)၊
၀၉၃၂၄၉၈၇၂၄ (ဖြန့်ချိရေး) ရန်ကုန်ရုံးခွဲ
အမှတ်(၁၈၁)၊ ၃၂လမ်း(အထက်)၊
ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း - ၀၉၃၂၄၉၈၇၁၄
ထုတ်ဝေခြင်း
ပုံနှိပ်မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၀၆၅၆)
ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၁၇၀၁)
ပုံနှိပ်စောင်ရေ - ၆၀၀၀

ဇုတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမတရားများ

ဤလောက၌ ရန်တို့သည် ရန်တုံ့မှုခြင်း
အားဖြင့် ဘယ်အခါမှ မငြိမ်းကုန်၊ ရန်တုံ့
မမှုသဖြင့်သာလျှင် ရန်တို့သည် ငြိမ်းကုန်
၏။ ဤသို့ ရန်တုံ့မမှုသဖြင့် ရန်ငြိမ်းခြင်း
သည် ရှေးအစဉ်အလာ ဓမ္မတာသဘော
ပေတည်း။

အနှစ်ရှိသော သူတော်ကောင်းတရားကို အနှစ်ရှိ၏
ဟုသိ၊ အနှစ်မရှိသော တရားကို အနှစ်မရှိဟု သိသည့် အယူမှန်ရှိကြသောသူတို့သည် သီလစသော
ဂုဏ်ကျေးဇူးအနှစ်ကို ရကြကုန်၏။

ဤသူသည် ငါ့ကို ဆဲရေး၏။ ငါ့ကို ညှဉ်းဆဲ၏။ ငါ့ကို နိုင်၏။ ငါ၏ဥစ္စာကို ခိုး၏ဟူ၍ စိတ်၌
အမျက်မထား၊ ရန်ငြိုးမဖွဲ့ကြသော သူတို့မှာ ရန်သည်ငြိမ်းလေ၏။

မကောင်းမှုပြုသောသူသည် ဤဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ နောက်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ ထိုသူ
သည် မိမိပြုမိသော မကောင်းမှုကိုမြင်၍ စိုးရိမ်ရ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲရ၏။

စိတ်သည်အရာရာကို ဦးဆောင်၏။ စိတ်သည် အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ စိတ်သည် အရာရာကို ပြီးစီး
စေ၏။ ကြည်လင်သောစိတ်ဖြင့် ပြုမူပြောဆိုပါလျှင် ချမ်းသာစေနိုင်၏။ အေးမြသောအရိပ်သည် အစဉ်
လိုက်ပါသည်နှင့်တူ၏။

ထကြွလုံ့လ ဝီရိယရှိခြင်း၊ မမေ့လျော့ခြင်း (စိတ်အားထက်သန်
ခြင်း)၊ သီလစောင့်စည်းခြင်း၊ မျက်စိ၊ နား စသော ဣန္ဒြေကို
စောင့်စည်း ခြင်းတို့ဖြင့် ပညာရှိသည် ကိလေသာရေယဉ်လှိုင်းကြီး
မလွှမ်းမိုး၊ မဖျက်ဆီးနိုင်ရာ။ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော မိမိမှီရာ
ကျွန်းသာ ယာကို ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းရမည်။ ။

■ ဓမ္မပဒ

လောကနိပါတ်

ပျင်းသောသူအား အတတ်ပညာအဘယ်မှာတတ်အံ့နည်း။ အတတ်ပညာမရှိသောသူအား ဥစ္စာအဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။ ဥစ္စာမရှိသောသူအား အဆွေခင်ပွန်းအဘယ်မှာရအံ့နည်း။ အဆွေခင်ပွန်းမရှိသောသူအား ချမ်းသာ အဘယ်မှာရအံ့နည်း။ ချမ်းသာမရှိသော သူအား ကောင်းမှုအဘယ်မှာရအံ့နည်း။ ကောင်းမှုမရှိသောသူအား နိဗ္ဗာန်အဘယ်မှာရနိုင်အံ့နည်း။

How will the lazy person acquire knowledge? How will the person without knowledge get wealth? How will the person without wealth get friends? How will the person without friends obtain happiness? How will the person without happiness gain merit? How will the person without merit attain Nibbana?

အတတ်နှင့်တူသောဥစ္စာသည် မရှိ။ အတတ်ကိုခိုးသူတို့သည် မယူနိုင်ကုန်။ ဤလောက၌ အတတ်သည်ကား အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်၏။ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကိုဆောင်တတ်၏။

There is nothing equal to learning. Thieves cannot steal learning. In this world, learning is a friend and mate. It carries happiness to the next life.

အကြားအမြင်ပညာကို နည်း၏ဟူ၍ မအောက်မေ့ရာ။ မိမိစိတ်ထဲ၌ သွင်းထားရာ၏။ တောင်ပို့၌ ရေပေါက်သည် ကျဖန်များစွာ ကြာရှည်သဖြင့် ပြည့်သကဲ့သို့တည်း။

Do not think little of general knowledge. You should store it in your mind. The anthill will be full after drops of water fall on it for a long time.

မြန်မာ့နိုင်ငံ

နိုင်ငံသားတို့၌ မိမိတို့ကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းတတ်သောသဘောလည်းရှိရာသည်။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း၊ စိတ်သဘောထားကြီးခြင်း၊ စည်းကမ်းသေဝပ်ခြင်း၊ ရိုသေကျိုးနွံခြင်းစသည်တို့မှာ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါးစလုံးကို စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းနိုင်သောအရည်အချင်းများဖြစ်ကြ၏။ ထိုသို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းနိုင်ကြမှသာ မိမိနှင့်အပေါင်းအဖော်များပါ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းတိုးပွားလျက် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ ‘ငါမြင်း ငါစိုင်း စစ်ကိုင်းရောက်ရောက်’ဟူသော စိတ်ထားမျိုးဖြင့် ငါထင်ရာ ငါပြုမည်ဆိုက သင့်လျော်မည်မဟုတ်ချေ။ အများနှင့်အတူနေသူမှန်သမျှ အများကိုငဲ့ရစမြဲ။ အများကိုငဲ့ရသမျှ စည်းကမ်းနှင့် မကင်းနိုင်။ စည်းကမ်းဆိုသည်မှာ အများအကျိုးအတွက် ထားရသည်ဖြစ်သောကြောင့် စည်းကမ်းမရှိက အသက်ပင်ရှင်သန်ကြီးပွားနိုင်တော့မည်မဟုတ်ဟု အာ-အမ်-မကီးဗားက ဆိုခဲ့လေသည်။ သို့ကြောင့် နိုင်ငံသားတိုင်း စည်းကမ်းရိုသေလေးစားသော သဘောရှိသင့်၏။ ထိုမှတစ်ပါး လူအများ၏ အကျိုးကျေးဇူးအတွက် ရည်ရွယ်ချက်ထား၍ ဖွဲ့စည်းသည့် အစုအသင်းတစ်မျိုးကို နိုင်ငံတော်ဟုဆိုချေက နိုင်ငံသားဟူသောအမည်မှာ အများ၏ကောင်းကျိုးအတွက် ရည်ရွယ်ချက်ထား၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် အသင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပြီးဖြစ်လေသည်။ သို့ကြောင့်လည်း အမည်နှင့် လိုက်လျောအောင် နိုင်ငံသားတိုင်း အများ၏ ကောင်းကျိုးကိုငဲ့၍ ထင်သလိုပြုမူပြောဆိုကျင့်ကြံခြင်း မဖြစ်စေရန် စောင့်စည်းသင့်ပေ၏။ နိုင်ငံသားတို့မှာ ပြည်သူ့တာဝန်ကို သိနားလည်သောသဘောများရှိကြရာသည်။ ထိုသဘောမှာ ကျယ်ဝန်းများပြားလှ၏။ နိုင်ငံတော်ကို ကြည်ညိုလေးစားခြင်း၊ အများ၏အကျိုးအတွက် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

တရားဥပဒေအရ လိုက်နာကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ အသိဉာဏ်နှင့် ယှဉ်၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ မဲဆန္ဒပေးခြင်း စသည်တို့မှာ ပြည်သူ့တာဝန်ကို သိနားလည်သော သဘောများဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံသားတိုင်း နိုင်ငံတော်၏အကျိုး စီးပွား ပျက်ပြားစေမည့် အတွင်းရန်အပြင်ရန်ဟူသမျှကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်မည်ဟူသောသဘော၊ နိုင်ငံတော် စည်ပင်သာယာရေး ကြီးပွားတိုးတက်ရေးအတွက် မိမိစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် ဘက်မှ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်မည်ဟူသော သဘောများရှိသင့်ကြ၏။ စေတနာ့ဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းများတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါဝင် ရွက်ဆောင်ခြင်း၊ ကျသင့်သောအခွန်တော်တို့ကို မတွက်မကတ်ပြေကျေအောင်ထမ်းဆောင်ခြင်း စသည်တို့မှာလည်း နိုင်ငံတော်၏ ကောင်းကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

• R.M. MacIver.

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြပါစို့

ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်သော ကမ္ဘာမြေကြီးမှာ ရာသီဥတုအခြေအနေများ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုဆိုးရွားဖောက်ပြန်လာသည်ကို ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားအားလုံး တွေ့မြင်ကြုံတွေ့ရလျက်ရှိနေပေသည်။ အယ်လ်နီညို၊ လာနီညာ စသည့် ရာသီဥတုဆိုးရွားဖောက်ပြန်မှုများ၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ အခြေအနေမှာ သက်ရှိသတ္တဝါများအတွက် နေချင့်စဖွယ်အဖြစ်မှ တဖြည်းဖြည်းယုတ်လျော့ကျဆင်းလာလျက်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုများ၏ အဓိကအကြောင်းအချက်များစွာရှိနေပါသည်။ သစ်တောများ ပြုန်းတီးလာခြင်း၊ သဘာဝသယံဇာတများ အလွန်အမင်းထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်းများမှထုတ်လုပ်သော မီးခိုးငွေ့များကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပိုမိုပူနွေးလာခြင်း၊ အိုဇုန်းလွှာပေါက်ပြဲမှုကြောင့် အပူချိန်ပိုမိုမြင့်တက်လာခြင်း၊ လူဦးရေတိုးတက်များပြားလာခြင်း၊ လေထုရေထုပိုမိုညစ်ညမ်းလာခြင်း စသည့်အကြောင်းအချက် များစွာပါဝင်နေပေသည်။ ထို့ပြင် လူသားနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများလည်း ပိုမိုကြီးမားလာနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် မိမိတို့တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင်အားဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကိုလုပ်ဆောင်သင့်လှပေသည်။ မလိုအပ်ဘဲ သစ်ခုတ်ခြင်း၊ တောင်ယာ မီးရှို့ခြင်းများမှာလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်နိုင်ပေသည်။ မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တတ်နိုင်သမျှ သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်း၊ အမှိုက်သရိုက်များ၊ ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်း၊ မိမိတို့အသိုက်အဝန်းနှင့် ကျေးလက်နေပြည်သူများအား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်သော အသိအမြင်ဗဟုသုတများ မျှဝေပေးခြင်း၊ အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်များလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အသိအမြင်များနိုးကြားစေခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေပေးခြင်းတို့ဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငံ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးကို ဆောင်ရွက်ကြပါစို့ဟု တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။ ။

သုတအလင်းမဂ္ဂဇင်း

၁၀ အမျိုးမျိုး ပြုလုပ်ထားသော

MODERN ICE

ICE CREAM BAR

စားကြည့်နော်...

ခွဲ မြေသိမ်း

ခွဲအားချောင်းနှင့် ချောမုန့်

- တရုတ်ခါး
- ချောမုန့်
- ချောမုန့်
- မုန့်လက်ထောင်း
- သစ်သီး
- ချောမုန့်
- ချောမုန့်
- မုန့်လက်ထောင်း
- သစ်သီး
- ချောမုန့်
- ချောမုန့်
- မုန့်လက်ထောင်း
- သစ်သီး
- ချောမုန့်
- ချောမုန့်
- မုန့်လက်ထောင်း
- သစ်သီး

3(G) ကန်တော်မူနယ်မြေ (မေခေါင်ရာရွာ) လေးထောင့်ကန်တော်မူနယ်၊ သာယာဝတီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
 ☎ : 01-8551055, 01-292323, 01-573415, 573416, 573417, 573418 Ext: 234
 📠 : 09 50 13094, 09 730 22695

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ကမ္ဘာ့ကုန်စည်ပြပွဲ
 ဂျပန်ပြန်

ဦးသိန်းရွှေ၏ (သမီး)

ဦးလှမြင့် + ဒေါ်ကြည်ကြည်နွဲ့

၂၀၀၁ ခုနှစ်
 မြန်မာ့အစားအစာ အကောင်းဆုံးဆုရ

(အိတ်ဆာကာ)
 ရွှေတောင်ခေါက်ဆွဲ

ပင်ရင်း - အမှတ်(၇၁)၊ ရေတော်မူလမ်းမကြီး၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 ☎ : ၀၁-၂၉၄၄၄၇၊ 📠 : ၀၉-၅၁၃၁၅၁၇၊ ၀၉-၄၁၀၉၁၅၆၄

ဆိုင်ခွဲ (၁) - အမှတ်(၂၈/၁)၊ (၁၄/၂) ရပ်ကွက်၊ သံသုမာလမ်းမကြီး၊ တောင်ဥက္ကလာ။
 သစ္စာလမ်းနှင့် မေတ္တာလမ်းကြား။ (မိုးစွေမှတ်တိုင်အနီး)
 ☎ : ၀၁-၅၇၀၆၃၃၊ 📠 : ၀၉-၅၁၃၁၅၁၇၊ ၀၉-၄၁၀၉၁၅၆၄

SHILPA

Design & Building Services Co., Ltd.

No.413(A), Dhamazedi Street, Quarter (8), Mayangone Township, Yangon, Myanmar.
 Tel / Fax : 95 1 655741
 E-mail : shilpadesignmm@gmail.com

KYN KAUNG YA NANT INTERNATIONAL TRADING CO., LTD.

SYN SWAN YA NANT CO., LTD.

No.18/1(A), Thirimingalar Street, Aung Chan Thar Ward, Sanchaung Tsp., Yangon, Myanmar.
 TEL : 095-1-512631, Fax : 095-1-510160, 95-9-448012236, 95-9-73007738
 EMAIL : ohnmarkhaingmba@gmail.com/nmoks.sms@gmail.com WEBSITE : www.kaungyanant.com

အချပ်ပို(၂)

ဘဝဟန်ပန် အထီးကျန်

လူမိုက်ဟူ၏၊ ထိုဒဏ်စား
 ပျင်းရိလွန်ကဲ၊ လောကထဲတွင်
 မြဲလိုပျော်ကာ၊ သူတို့ဘာသာ
 မွန်မြတ်ပါလှ၊ ဘဝပြင်ပသို့
 ရောက်ကြလေပြီ၊ အထီးကျန်လှ
 သူ့ဘဝမှန်ကိုရှာဖွေ၏။
 တတ်သိပညာ၊ လူလိမ္မာတို့
 မှန်စွာထိန်းကျောင်း၊ ကောင်းစွာနေကာ
 ဘဝတာကို၊ မပိုမလို
 ပင်ကိုမျှတ၊ နေထိုင်ကြပြီး
 အထီးကျန်သည့်၊ အမှန်ဘဝအား
 စွန့်စားရှာဖွေနေလေ၏။

လူပညာရှိ၊ ဉာဏ်တစ်များ
 သင်ထားတတ်ထား၊ ပညာအားကြောင့်
 စောင့်တလိုရာ၊ ဘဝတာတွင်
 မြဲပျော်ရွှင်လျက်၊ ဖြူစင်စိတ်သန်
 အထီးကျန်သည့်၊ ဘဝဟန်ကို
 မှန်မှန်ကန်ကန်ရှာဖွေ၏။ ။

ဖိုးရန်နိုင်(ကျောက်ကြီး)

ISOLATION

- The foolish seek isolation
to cultivate laziness,
Throwing themselves out of
the virtuous Life.
- The clever seek isolation
for right balance,
Living well- managed
and Successful Lives.
- The wise seek isolation
to nourish purification,
They receive the peace of life.

"The Foolish, The Clever, The Wise"

by "Charles Akara"

စာပေအစဉ်အလာကြီးမားသည့် မြဝတီစာပေတိုက်မှ အသစ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိလိုက်သည့်
အားကစားမြင်ကွင်းဂျာနယ်(Sports View Journal)ကို
၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၅)ရက်မှစ၍
ကြာသပတေးနေ့တိုင်း ထုတ်ဝေလိုက်ပါပြီ။

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ - အမှတ်(၁၅)တပ်မြေ၊ မိုးကောင်းလမ်း၊ (၁၅)ရပ်ကွက်၊ ဘောက်ထော်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဖုန်း - ၀၉၃၂၄၉၈၇၂၄။
ရန်ကုန်ရုံးခွဲ- အမှတ်(၁၈၁)၊ ၃၂ လမ်း(အထက်)၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဖုန်း - ၀၉၃၂၄၉၈၇၁၄။

အပူရှိန်မြင့်ဖိုအားပြင်းလက်နက် သို့မဟုတ် လေလောင်စာ သို့မဟုတ် ပေါက်ကွဲလက်နက် သမိုင်းအားရစ်ဖို့ သန်းအေး

သန်းအေး

ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အချို့အချို့သောဒေသများတွင် အမေရိကန်ဦးဆောင်သော အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံများသာမက၊ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ၏ စစ်လေယာဉ်များက လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်သည့် သတင်းများကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကြားသိနေရသည်။ စာဖတ်သူအများစု စိတ်ဝင်စားကြသည်မှာ ဘယ်သူက ဘယ်နေရာကိုတိုက်သည်၊ ဘယ်သူတွေ ထိခိုက်သေဆုံးသည်၊ မည်သည့်လေယာဉ်အမျိုးအစားဖြင့် တိုက်သည်ကိုသာဖြစ်သည်။ မည်သည့်လက်နက်၊ ဗုံး၊ ခုံးမျိုးဖြင့် တိုက်သည်ကို တိုက်သူကလည်း မထုတ်ပြန်၊ စာရှုသူအများစုကလည်း သိပ်စူးစမ်းလေ့မရှိပေ။

လေကြောင်းမှ ပစ်လွှတ်၊ ကြေညာနိုင်သော ဗုံး၊ ခုံးလက်နက်အမျိုးမျိုးတွင် လူမသိသူမသိအသုံးများသော လက်နက်တစ်မျိုးမှာ လေလောင်စာဖောက်ခွဲဗုံး (Fuel Air Explosive-FAE) များနှင့် ၎င်း၏ မျိုးတူ အပူရှိန်မြင့် ဖိုအားပြင်းဗုံး (Thermobaric Bomb) များပင် ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်း

၁၉၉၀-၉၁ ကူဝိတ်အား အီရတ်သိမ်းပိုက်သည်ကို တန်ပြန်တိုက်ခိုက်သည့် ‘ကန္တာရမုန်တိုင်းစစ်ဆင်ရေး (Operation Desert Storm)’ နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ခေတ်မီအဆင့်မြင့်လက်နက်များကို နိုင်ငံတကာက ဂရုပြုမိလာကာ အနောက်အုပ်စု၏ ခြိမ်းခြောက်ခံနိုင်ငံငယ်များအနေဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ‘လေ-ကြည်း စစ်ဆင်မှုသဘောတရား (Air-Land Battle Doctrine)’ ၏ ရန်ကို ကာကွယ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေလာကြသည်။

အထူးသဖြင့် အမေရိကန်တို့၏ လေကြောင်းအကဲသာမှုကို တန်ပြန်နိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေလာကြသောအခါ အဓိကအားဖြင့် နည်းဗျူဟာ ၂ ခုကို တွေ့ရှိလာကြသည်။ ပထမတစ်ခုမှာ မြို့တွင်းပြောက်ကျားစစ် (Urban Guerilla warfare) နှင့် ဒုတိယမှာ လူပြိန်းအခေါ် ‘ဥမင်လိုက်ခေါင်းစစ်ဆင်ရေး’ (Tunnel Warfare)၊ စစ်နည်းပညာအခေါ် မြေအောက်စစ်ဆင်ရေး (Subterranean Warfare) တို့ ဖြစ်သည်။

၉/၁၁ နယူးယောက်မြို့တိုက်ခိုက်မှုများအပြီး အိုစမာဘင်လားဒင်ကို လက်စားချေရန် အမေရိကန်နှင့် အပေါင်းပါတို့က အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သောအခါ ဘင်လားဒင်နှင့်တကွ တာလီဘန်တို့သည် တောင်ထူထပ်သော တိုရာဘိုရာဒေသသို့ဆုတ်ခွာ

ပြီး သဘာဝဂူများ၊ လိုက်ခေါင်းများ၊ မြေအောက်လိုက်ခေါင်းများမှ ခံစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်သည်တွင် အမေရိကန်တို့ အခက်ကြုံရတော့၏။ ၎င်းတို့တွင် လိုက်ခေါင်းများအတွင်းရှိ ရန်သူကိုချေမှုန်းနိုင်သော လက်နက်မရှိပေ။ ကိုရီးယားစစ်အတွင်းက လည်း တရုတ်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားတပ်များ လိုက်ခေါင်းဖြင့် ခံစစ်ဆင်ရာ နပမ်း(Napalm)ခေါ် မီးလောင်ဗုံးများ ကြံ့ခိုင်သဖြင့် လိုက်ခေါင်းတွင်းရှိ လူများ၊ အသက်ရှူကြပ်၊ အဆုတ်များကွဲကာ သေဆုံးစေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယင်း ‘နပမ်း’ ဗုံးအသုံးပြုမှုကို နိုင်ငံတကာ၌ ပိတ်ပင်ထားသည်ဖြစ်ရာ အမေရိကန်တို့ လက်ဝယ် လိုက်ခေါင်းတွင်းရှိရန်သူကိုချေမှုန်းရန် လက်နက်မရှိချေ။

ထိုစဉ်က ဘန်ကာဖျက်ဗုံး (Bunker Buster) ခေါ် ဗုံးများ ပေါ်ပေါက်နေပြီဖြစ်သော်လည်း

မြေအောက် မိတာ ၂၀၀ ခန့်အထိ ဖောက်ပြီး ပေါက်ကွဲသောနေရာ တစ်ဝိုက်ကိုသာပျက်စီးစေနိုင်သည်။

ရုရှားတို့က အာဖဂန်ကို ၎င်းတို့ တိုက်စဉ်က ကျင့်သုံးခဲ့သော ယမ်းကြိုး (Detonator Chord) ကို နှစ်ထုံးထုံး၍ လိုက်ခေါင်းထဲချပြီး တစ်ပြိုင်တည်း ဖောက်ခွဲခြင်းဖြင့် လိုက်ဂူဝပ်ိတ်သွားပြီး အတွင်း၌ပါ ပေါက်ကွဲစေသောနည်းလမ်းကိုပေးခဲ့ရာ ယင်းနည်းကိုသာ အားထားခဲ့ကြရသည်။

ဘင်လားဒင်ကိုယ်တိုင် တိုရာဘိုရာ လိုက်ခေါင်းများတွင် ပုန်းခိုနေသည်ဟု သတင်းရသောအခါ ဗီယက်နမ်စစ်အတွင်း တောရှင်းရန် အသုံးပြုခဲ့သော Daisy Cutter ခေါ် မီးလောင်ဗုံးကို စသုံးခဲ့သည်။ ၎င်းဗုံးမှာ အလေးချိန် ပေါင် ၁၂၆၀၀ ရှိပြီး ကြီးမားလွန်းသဖြင့် ဘီ-၅၂ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ကြီးများမတင်နိုင်၊ စီ-၁၃၀ ပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ် နောက်ပေါက်မှနေ၍ ပေ ၆၀၀၀ အထက်တွင် တွန်းချရသည်။ ၎င်းဗုံးသည် လေထီးဖြင့် ကျလာပြီး မြေပြင်နှင့်မလွမ်းမကမ်းတွင် ပေါက်ကွဲအောင်စီမံထားရာပေါက်ကွဲလျှင် ဘောလုံးကွင်း ၂ ကွင်းစာခန့်ကို အပြောင်ရှင်းပြီးသည်ထိ ပေါက်ကွဲအား ကြီးမားသည်။ တိုရာဘိုရာဒေသတောင်များ၏ တောင်စောင်းများ၊ ကမ်းပါးယံများတွင် အဆိုပါ Daisy Cutter ဗုံးများဖောက်ခွဲခြင်းဖြင့် တာလီဘန်တို့ လိုက်ခေါင်းတွင်း နေမရအောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ယင်းဗုံးပေါက်ကွဲလျှင် ဖိအားမှာ ၁

HOW THERMOBARIC BOMBS WORK

1 Bomb dropped by parachute from aircraft

2 Small primary explosion releases a cloud of explosive material

3 Second explosion ignites the cloud causing a massive blast and pressure wave.

စတုရန်းလက်မလျှင် ပေါင် ၁၀၀၀ ခန့်အထိကြီးမားပြီး ပေါက်ကွဲမှုဒဏ် ကို ပိုင်ပေါင်းများစွာကပင် ခံစားသိ ရှိနိုင်သည်။ ပေါက်ကွဲအား ကြီးမား သော်လည်း ၎င်းမှာ အမိုနီယမ်နိုက် ထရိတ်၊ အလူမီနီယမ်ဗုံးနှင့်ပိုလစ်စ် တိုင်ရင်း(Polystyrene)တို့ရောစပ် ထား ခြင်းဖြစ်သည်။ ‘လေလောင်စာ ဗုံး’ (FAE) တွင် မပါဝင်ဟုဆိုနိုင် သည်။ သို့ရာတွင် လေထုအတွင်း အကြီးမားဆုံး ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စေ သော ဗုံးမျိုးဆက်၏အစဟုဆိုနိုင် သဖြင့် Daisy Cutter အကြောင်း ကို ပဏာမရေးသားဖော်ပြခြင်းဖြစ် ပါသည်။

အပူရှိန်မြင့် ဖိအားပြင်းဗုံး၊ သို့မဟုတ် သာမိုဘားရစ် လက်နက် (Thermobaric Weapon)

အပူရှိန်မြင့် ဖိအားပြင်း၊ သို့မ ဟုတ် သာမိုဘားရစ် ဗုံးလက်နက် (Thermobaric Weapon) အမျိုး အစားဆိုသည်မှာ ၎င်းပေါက်ကွဲရာ နေရာတစ်ဝိုက်မှ အောက်စီဂျင် ကိုပါ မီးလောင်ပေါက်ကွဲစေခြင်း ဖြင့် အပူချိန် အလွန်မြင့်မားသော ပေါက်ကွဲမှုမျိုးဖြစ်ပေါ်စေသည်သာ မက ပေါက်ကွဲချိန် (Duration) မှာ လည်း သာမန်ယမ်းများပေါက်ကွဲ ချိန်ထက် ပိုမိုကြာရှည်သော ဗုံးလက် နက်မျိုးဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသော လေလောင်စာ ပေါက်ကွဲဗုံး (FAF - Fuel Air Explosives) များမှာ ၎င်းအပူရှိန် မြင့် ဖိအားပြင်း ဗုံးလက်နက်အမျိုး အစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

သမားရိုးကျယမ်းများ(ဥပမာ - ယမ်းမှုန့်) တွင် လောင်စာ (Fuel) ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အောက်စီဂျင် စုပ်ယူပစ္စည်း(Oxidizer) ၇၅ ရာခိုင် နှုန်းပါဝင်လေ့ရှိသည်။ ယင်းအပူ ရှိန်မြင့် ဖိအားပြင်း သာမိုဘားရစ်ဗုံး တွင် လောင်စာ(Fuel) ၁၀၀ ရာခိုင် နှုန်းပါဝင်သည်။ သို့အတွက် အလေး ချိန်ချင်းတူလျှင် သာမိုဘားရစ်ဗုံး များက ပေါက်ကွဲအား ပိုမိုကြီးမား သည်။

သို့ရာတွင် ဤအပူရှိန်မြင့် ဖိအားပြင်း သာမိုဘားရစ်ဗုံးများ မှာ ပေါက်ကွဲမှုအတွက် လေထဲမှ အောက်စီဂျင်ကို အားထားရသဖြင့် ရေအောက်တွင်လည်းကောင်း၊ အလွန်မြင့်မားသော ဒေသတွင် လည်းကောင်း၊ ရာသီဥတု ဆိုးရွား သည့် ဒေသမျိုးတွင်လည်းကောင်း အသုံးမပြုနိုင်သော အားနည်းချက် ရှိသည်။

တစ်ဖက်တွင်မူ လေလောင် ပိတ်နေသော လိုဏ်ခေါင်းများ၊ ဂူ များ၊ ဘန်ကာများ၊ အဆောက်အအုံ များ စသည့်နေရာမျိုးတွင် ပို၍ပြင်း ထန်စွာ ထိရောက်မှုရှိသည်။ အထူး သဖြင့် ပေါက်ကွဲချိန်ကြာမြင့်ခြင်း၊ ရှိသမျှ အောက်စီဂျင်အားလုံးကို စုပ်ယူပေါက်ကွဲခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ် သည်။

ထို့ကြောင့် ဤသာမိုဘားရစ် ဗုံးများသည် နျူကလီးယားအား ဗုံး လက်နက်များပြီးလျှင် ပေါက်ကွဲအား အပြင်းဆုံးဗုံး ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ သာမိုဘားရစ်ဗုံးများကို အရွယ် အစားအမျိုးမျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ရာ

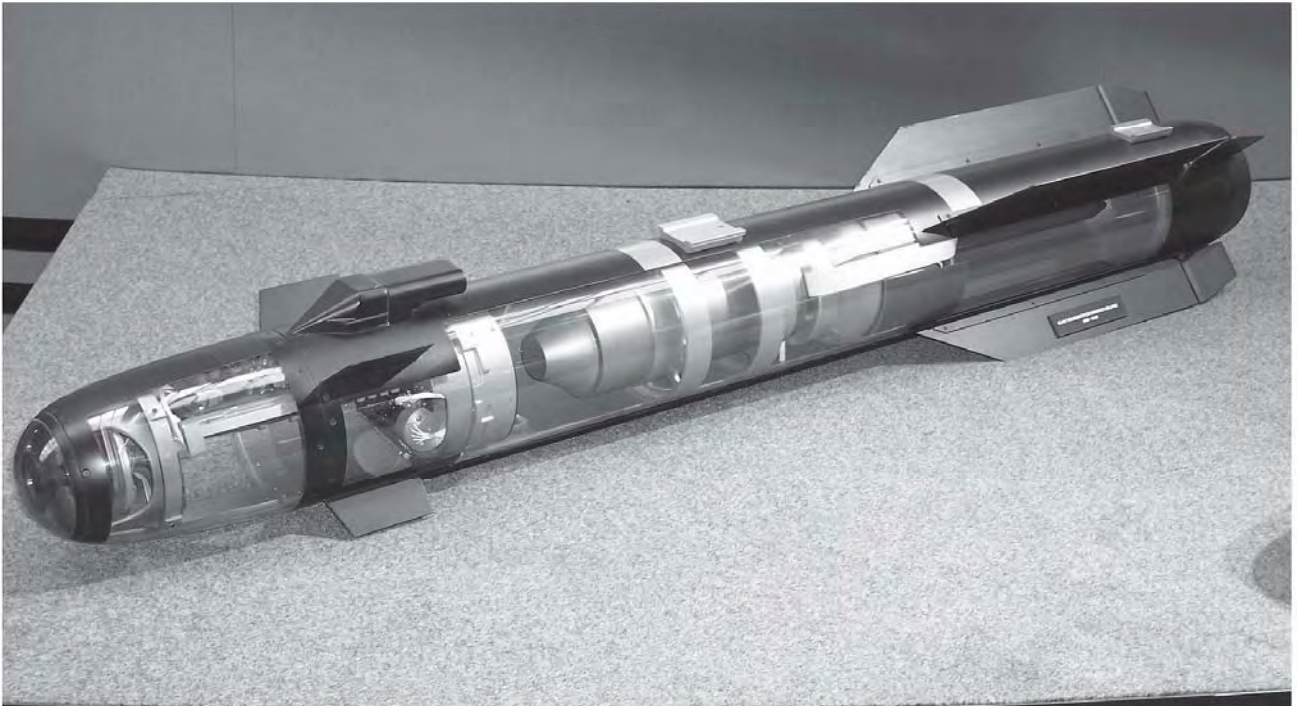
လေယာဉ်မှကြွချသော ဗုံးမှအစ ခုံးပစ်လောင်ချာအထိ ထုတ်လုပ် နိုင်သည်။

ယင်းဗုံး၏ မျိုးကွဲအမည်များ မှာ High Impulse Thermo- baric Weapons - HITs၊ Heat and Pressure Weapons ၊ လေဗလာဗုံး (Vacuum Bombs) သို့မဟုတ် လေလောင်စာပေါက်ကွဲ ဗုံး (FAE or FAX)ဟူ၍ဖြစ်သည်။ **သာမိုဘားရစ်လက်နက်များ ၏ သမိုင်းအကျဉ်း**

ဤသာမိုဘားရစ်ဗုံးများကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဂျာမန် တို့ စတင်စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတွင် ညက်နေအောင် ကြိတ်ထားသော ကျောက်မီးသွေးမှုန့် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း နှင့် အောက်စီဂျင်ရည် (Liquid Oxygen or Liquid Air) ၆၀ ရာခိုင်ခန့် ရောစပ်ပြီး ၁၉၄၃-၁၉၄၄ ခုနှစ်များတွင် စမ်းသပ်ခဲ့သော်လည်း အမြောက်အမြားထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ တီထွင်ခဲ့သူမှာ မာရီယို ဇစ်ပါမေယာ (Mario Zipperm -ayr) ဆိုသူ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးဆုံးသည့် နောက်တွင် ဆိုဗီယက်ရော အမေ ရိကန်တို့ကပါ ယင်းလက်နက်များ ကို ဆက်လက်သုတေသနပြုစမ်း သပ်ခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန်တို့က BLU- 72/B သာမိုဘားရစ်ဗုံးကို ထိုင်းနိုင်ငံ နန္ဒနီဖန္ဒမ်ရှိ လေတပ်စခန်းအခြေ စိုက် A-1E လေယာဉ်များတွင် တပ်ဆင်ကာ ဗီယက်နမ်စစ်တွင်း စတင်အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက်

ပိုင်း ဆိုဗီယက် ပညာရှင်များက လည်း လိုက်လံတီထွင်ကာ စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ယင်းလက်နက်များကို ဆိုဗီယက်ရုရှားတို့က တရုတ်နိုင်ငံနှင့်ဖြစ်ပွားသော ဆာခါလင်နယ်စပ် အရေးအခင်းတွင် စတင်အသုံးပြုခဲ့သည်ဆို၏။ တစ်ဖန် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်စဉ်ကလည်း ထပ်မံအသုံးပြုခဲ့သည်ဆို၏။

ဆိုဗီယက်ရုရှားတို့က သာမိုဘားရစ်လက်နက်များကို နောက်ပိုင်းတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အသုံးပြုခဲ့သည်ဆို၏။

ကြည်းတပ်သုံး လက်နက်များမှာ TGB - 7V သာမိုဘားရစ် ခုံးကျည် (ထိရောက်မှု ၁၀ မီတာစက်ဝိုင်းအတွင်း)ဖြစ်ပြီး RPG-7 ခုံးပစ်လောင်ချာမှ ပစ်လွှတ်ရသည်။

နောက်တစ်မျိုးမှာ တစ်လုံးထိုးမောင်းပြန် (Pump Action) ခုံးပစ်လောင်ချာဖြင့် ပစ်လွှတ်ရသော

GM-94 ၄၃ မီလီမီတာခုံးဖြစ်ပြီး အနီးကပ်တိုက်ပွဲအတွက် ရည်ရွယ်ထုတ်လုပ်ထားကာ ထိခိုက်နိုင်သော စက်ဝိုင်းမှာ ၃ မီတာဖြစ်သည်။

RPO-A နှင့် RPO-M တို့မှာ RPG ခုံးပစ်လောင်ချာမှပစ်လွှတ်နိုင်သော သာမိုဘားရစ်ခုံးကျည်များဖြစ်သည်။ ထိပ်ဖူးမှာ ၅ ဒဿမ ၅ ကီလိုဂရမ် (၁၂ ပေါင်) ခန့်ရှိပြီး ပေါက်ကွဲအားမှာ ၁၅၂ မီလီမီတာ (၆ လက်မ) အမြောက်ဆံပေါက်ကွဲမှုနှင့်ညီသည်။

RShG-1 နှင့် RShG-2 တို့မှာ RPG-27 နှင့် RPG-26 တို့မှ ပစ်လွှတ်ရသော သာမိုဘားရစ် ခုံးကျည်များဖြစ်သည်။ RMG မှာ RPG-26 ခုံးသီးကို ပိုကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ထားပြီး ယမ်းအုံ ၂ ဆင့်ပါရှိသည်။ ရှေ့မှ ယမ်းအုံက ပစ်မှတ်ကိုဖောက်ထွင်းပြီး နောက်မှ ယမ်းအုံက အတွင်းရောက်မှ ပေါက်ကွဲစေသည်။ ၎င်းသည် အားဖြည့်

ကွန်ကရစ် ၃၀၀ မီလီမီတာဖြစ်စေ တစ်သားတည်းကြိတ်ထားသော သံချပ်ကာ (Rolled Homogeneous Armour) ၁၀၀ မီလီမီတာကို ဖောက်ထွင်းနိုင်ပြီး အတွင်းရောက်မှ ပေါက်ကွဲသည်။

တင့်ဖျက်ခုံးများမှာ 9M 133 F-1 သာမိုဘားရစ်ခုံးနှင့် 9M 131 F သာမိုဘားရစ် တင့်ဖျက်ခုံးတို့ဖြစ်သည်။

9M 55 S အမည်ရှိ သာမိုဘားရစ်ခုံးထိပ်ဖူးများမှာ BM-30 အတွဲလိုက် ခုံးပစ်လောင်ချာဖြင့်ပစ်လွှတ်နိုင်သော ထိပ်ဖူးများဖြစ်ပြီး ဗုံးငယ် (Cluster Bomb) များ ဖြန့်ကြဲနိုင်သည်။

သာမိုဘားရစ်ခုံးထိပ်ဖူးများသာ သီးသန့်ပစ်လွှတ်နိုင်ရန်ပြုလုပ်ထားသော အတွဲလိုက် ခုံးပစ်လောင်ချာမှာ နာမည်ကျော် TOS-1 အမည်ရှိ ပြောင်း ၂၄ လုံးတွဲ၊ ၂၂၀ မီလီမီတာ အတွဲလိုက်ခုံးပစ်လောင်

ချာများဖြစ်သည်။ ယင်း TOS-1 အတွဲလိုက် ခုံးပစ်လောင်ချာမှ ခုံး ၂၄ လုံးစလုံး တစ်ပြိုင်နက်ပစ်လွှတ်လျှင် ၂၀၀× ၄၀၀ မီတာရှိသော ဧရိယာတစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံချေမှုန်းနိုင်သည်။ Iskander-M တာဝေးပစ်သို့မဟုတ် စစ်နယ်ဝန်းအဆင့်တာဝေးပစ်ခုံး (Theater Ballistic Missile) တွင် ၇၀၀ ကီလိုဂရမ် (၁၅၄၀ ပေါင်) သာမိုဘားရစ်ထိပ်ဖူးပါရှိသည်။ ဤသည်တို့မှာ ရုရှားကြည်းတပ်သုံး လက်နက်များသာဖြစ်သည်။

ရုရှားလေတပ်သုံး သာမိုဘားရစ်လက်နက်များမှာ ၈၀ မီလီမီတာ S-80M နှင့် S-80F၊ S-130 နှင့် S-130F သာမိုဘားရစ်ခုံး၊ ကျည်များ၊ KAB-500-OD၊ ODAB-500 PM နှင့် ODAB-500 PMV ပဲ့ထိန်းမဲ့ခုံးများ၊ KAB-1500S GLONASS/GPS ထိန်း

၁၅၀၀ ကီလိုဂရမ် (၃၃၀၀ ပေါင်) ခုံးများ ဖြစ်သည်။ KAB-1500S GLONASS ခုံးပေါက်ကွဲလျှင် မီးလုံးကြီးမှာ ၁၅၀ မီတာ အချင်းရှိပြီး အန္တရာယ်နယ်မြေမှာ ၅၀၀ မီတာဖြစ်သည်။

9M 120 Ataka-V နှင့် 9K 114 Shturm တင့်ဖျက်ပဲ့ထိန်းခုံးများတွင်လည်း သာမိုဘားရစ်ထိပ်ဖူးခုံးကျည်များပါဝင်သည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် ရုရှားတို့က အကြီးမားဆုံးသော သာမိုဘားရစ်ခုံးကို Tu - 160 ခုံးကြလေယာဉ်မှ ဖြုတ်ချစမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။ အသေးဆုံးသော နျူကလီးယားခုံးပေါက်ကွဲမှုနီးပါးပေါက်ကွဲအားကြီးမားသည်။ ယင်းခုံးကို ရုရှားတို့က ‘ဗုံးတကာတို့၏ ဖခင်ကြီး’ (Father of All Bombs) ဟု ပြောင်လှောင်အမည်ပေးခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊

မတ်လတွင် အမေရိကန်တို့က အက်ဂလင်လေတပ်စခန်းအနီး စမ်းသပ်ကွင်းတွင် သာမိုဘားရစ်ခုံးကြီးတစ်လုံးကို စမ်းသပ်ခဲ့ရာ အလေးချိန် ၂၁၇၀၀ ပေါင် (၉၅၀၀ ကီလိုဂရမ်) ရှိပြီး တရားဝင်အမည်အားဖြင့် ‘ယမ်းအားကြီးမားသော လေကွဲဗုံး (Massive Ordnance Air Blast Bomb - MOAB)’ ဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် MOAB-Massive Ordnance Air Blast Bomb ကိုလှောင်ပြောင်ပြီး ‘ဗုံးတကာတို့၏ မိခင်ကြီး’ (Mother Of All Bombs) ဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ဤသည်ကို တန်ပြန်ပြောင်လှောင်သည့်အနေဖြင့်၍ ရုရှားတို့က ဗုံးတကာတို့၏ ဖခင်ကြီး (FOAB) ဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အမှန်တွင်လည်း ရုရှားတို့၏ ဗုံးက အမေရိကန်ထက် ပေါက်ကွဲအား

၄ ဆ ပိုမိုကြီးမားသည်။ လေးထပ် တိုက်တစ်လုံးကို ပြားပြားဝပ်စေနိုင် သည်။ ယင်းအမေရိကန်တို့၏ MO -AB ဗုံးကြီး၏ တရားဝင်စစ်သုံး အမည်နှင့် အမှတ်အသားမှာ GBU-431B ဖြစ်ပြီး MC-130 Talon II အထူးပို့ဆောင်ရေးလေ ယာဉ်ဖြင့် အမြင့်မှ (စက်ဖြင့်) တွန်း ထုတ်၍ဖြစ်စေ၊ သာမန် C-130 ပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်မှ လေထီး ဖြင့်ချ၍ဖြစ်စေ၊ ဗုံးပေါက်ကွဲရှိန်မှ လွတ်ကင်းသောအမြင့်မှ လွှတ်ချရ သည်။

လေလောင်စာဖောက်ခွဲ လက်နက် (Fuel Air Explosives-FAE)

လေလောင်စာ ဖောက်ခွဲလက် နက်ဆိုသည်မှာ လေထုအတွင်း ပေါက်ကွဲစေနိုင်သော လောင်ငွေ့ များ ပျံ့နှံ့သွားအောင် ပြုလုပ် (ပြန့် ကျဲ) ပြီးမှ စနက်တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဖောက်ခွဲသည့်လက်နက် (ဗုံး) အမျိုး အစားဖြစ်သည်။ ယင်းကိုဖောက်ခွဲ

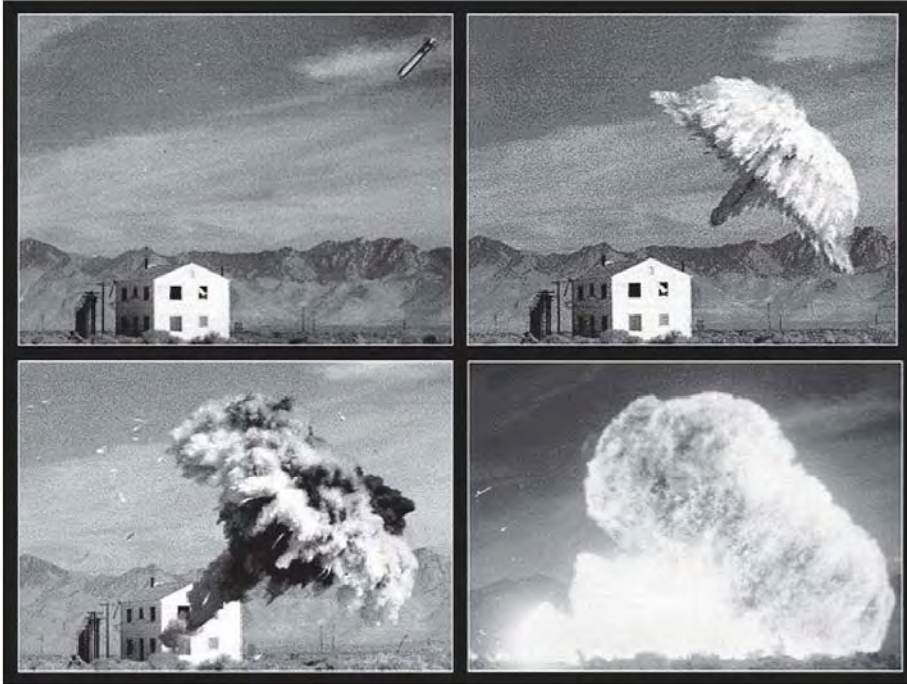
ချိန်မှာ လောင်ငွေ့များပစ်မှတ်ရှိ လေထုအတွင်း ပျံ့နှံ့ပြီး စက္ကန့် အနည်းငယ်ကြာမှ (အဆောက် အအုံ၊ လိုဏ်ဂူ၊ ဘန်ကာများအတွင်း ပျံ့နှံ့ပြီးမှ) ဖောက်ခွဲခြင်းဖြစ်ရာ ပစ်မှတ်ပေါ်ရှိ လေထုတစ်ခုလုံးမှာ ပေါက်ကွဲယမ်းပမာဖြစ်ပြီး လေထု တစ်ခုလုံး ပေါက်ကွဲခြင်းဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ပစ်မှတ်နှင့် ၎င်းအနီး တစ်ဝိုက်ရှိ သစ်ပင်၊ အဆောက် အအုံများ ပြားပြားဝပ် ပျက်စီးကုန် ရုံသာမက ပစ်မှတ်အနီးတစ်ဝိုက်ကို လည်း အတော်အတန်ပျက်စီးစေ သည်။ ယင်း လေလောင်စာဗုံး၏ အဓိကဖျက်ဆီးအားမှာ ပေါက်ကွဲ အားမဟုတ်ဘဲ ရုတ်ခြည်းအလွန် မြင့်မားလာသော လေဖိအားဖြစ် သည်။ သို့အတွက် အပျော့စား ပစ်မှတ်ဟု သတ်မှတ်ထားသော မိုင်းကွင်းများ၊ သံချပ်ကာယာဉ်များ၊ ကွင်းပြောင်တွင် ရပ်ထားသော လေယာဉ်များ၊ ဘန်ကာများအား ဖျက်ဆီးရာတွင် ထိရောက်သည်။ လေလောင်စာ ဗုံးပေါက်ကွဲပုံမှာ

ဓာတုပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရာ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများတွင် မီးလောင်ပေါက် ကွဲပုံနှင့် အတော်လေးဆင်သည်။ ၎င်းအပြင် ကျောက်မီးသွေးတွင်း၊ ဆန်စပါးသိုလှောင်ရာ ဂိုဒေါင်များ၊ ရော်ဘာစက်ရုံ၊ စက္ကူစက်စသည် တို့တွင် မီးလောင်ပေါက်ကွဲမှုမျိုးနှင့် ဆင်သည်။

လေလောင်စာဗုံးတစ်လုံး ပေါက်ကွဲရန်မှာ လောင်ငွေ့ (Vapour) နှင့် လေထုအချိုးအစားပေါ် မူတည်သည်။ ယင်းအချိုးအစား ထက်နိမ့်လျှင်ဖြစ်စေ၊ မြင့်လျှင်ဖြစ် စေ ပေါက်ကွဲမှု မဖြစ်နိုင်ပေ။ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ဓာတ်ဆီ ၁ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၆ ဒသမ ၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်စေ၊ မီသိန်း ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းထား မျိုးတွင်သာ ပေါက်ကွဲသည်။ ၎င်း အမျိုးအစားအပြင် လောင်ငွေ့ အမျိုးအစားနှင့် လောင်ငွေ့ဖြစ်ပေါ် လာပုံ၊ မီးလောင်ပေါက်ကွဲစေသည့် စနက်အမျိုးအစားနှင့် ပြင်းအား စသည်တို့တွင်လည်း မူတည်သည်။

ရိုးရိုး TNT ယမ်းပေါက်ကွဲမှု နှင့် လေလောင်စာပေါက်ကွဲမှု မ တူသည့်အချက်မှာ TNT ယမ်း ပေါက်ကွဲချိန်တိုတောင်းပြီး ပြင်း အား၊ သို့မဟုတ် ဖိအားတစ်စတု ရန်းလက်မလျှင် ပေါင် ၄၀၀၀ ခန့်အထိ ကြီးမားသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းပေါက်ကွဲမှုမျိုးမှာ ပေါင် ၄၀၀၀ သို့ ရုတ်ခြည်းတက်ပြီး ချက်ချင်း ပြန်ကျသွားသည်။ လေလောင်စာ ပေါက်ကွဲမှုမှာ အချိန်ပိုမိုကြာမြင့် ပြီး ဖိအားမှာ နည်းသော်လည်း

တဖြည်းဖြည်းချင်း တက်လာကာ တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြန်ကျသဖြင့် အဆောက်အအုံများကို ပိုမိုပျက်စီးစေနိုင်သည်။

ပေါက်ကွဲရာနေရာရှိ လေထုတစ်ခုလုံး မီးလောင်ပေါက်ကွဲခြင်းဖြစ်၍ အလုံပိတ်နေရာမျိုးဖြစ်သော အဆောက်အအုံ၊ ဘန်ကာများ၊ လိုက်ဂူများတွင် ပိုမိုပြင်းထန်ပြီး လွတ်လမ်းမရှိချေ။

လေလောင်စာများ၏ အဓိက အာနိသင်မှာ ပေါက်ကွဲအားဖြစ်သော်လည်း တစ်ပြိုင်တည်းဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရုတ်ခြည်း မီးလောင်အား (Deflagration) သည်လည်း အလုံပိတ်နေရာများတွင် အပြင်းဆုံးဖျက်ဆီးသည့် ဖျက်အားဖြစ်ပြီး ကွင်းပြောင်နေရာမျိုးတွင် မီးလောင်အားသည် သိပ်ထိရောက်မှုမရှိချေ။ မီးလောင်နှုန်း(Flame Speed) မှာ အသံ၏အမြန်နှုန်းအောက် (Subsonic) ဖြစ်သည်။ ပေါက်ကွဲအားမှာ

မူ အသံထက်မြန် (Supersonic) ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ပေါက်ကွဲမှုအားက ဦးစွာလာရောက်ရှိကပ်တိုက်ပြီးမှ မီးလောင်အားက နောက်မှလိုက်လာသည်။ နှစ်ခုပေါင်းစပ်လိုက်သောအခါ အမြင့်ဆုံးဖိအား (Peak overpressure) ကိုရောက်သွားရုံမက ပေါက်ကွဲအားကိုပါ ပိုမိုပြင်းထန်စေသည်။

အမေရိကန်တို့ အသုံးပြုခဲ့သော လေလောင်စာပေါက်ကွဲဗုံးများမှာ BLU-73 FAE1, BLU-95 ပေါင် ၅၀၀ ဗုံး (FAE-II), BLU-96 ပေါင် ၂၀၀၀ ဗုံး (FAE - II), BLU - 118 CBU - 55 (FAE-I) နှင့် CBU-72 (FAE-I) တို့ဖြစ်သည်။

ကွန်ကရစ်၊ သို့မဟုတ် အားဖြည့်ကွန်ကရစ် မဟုတ်သော အဆောက်အအုံများကို ဖျက်ဆီးရန်မှာ တစ်စတုရန်းလက်မလျှင် ဖိအား ၂ မှ ၅ ပေါင်ဆိုလျှင် လုံလောက်

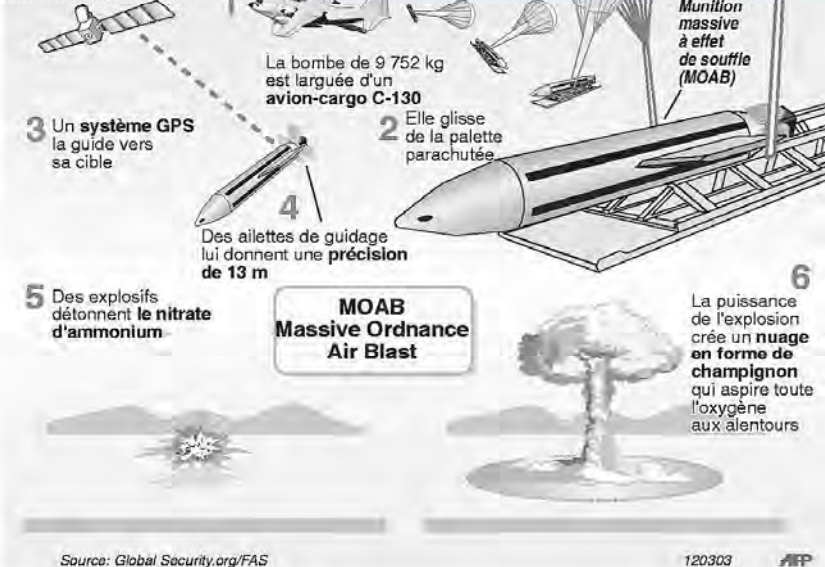
သည်။ သာမိုဘားရစ် ဗုံးကြီးများ ပေါက်ကွဲချိန်တွင် ပေါက်ကွဲမှုအတွင်းရှိ ဖိအားမှ 430 psi ရှိပြီး အပူချိန် 4500 - 5400°F ရှိတတ်သည်။ နေရာတစ်နေရာတွင် သာမိုဘားရစ်ဗုံးပေါက်ကွဲသောအခါ ထိုနေရာရှိ လေအားလုံး လောင်ကျွမ်းသွားပြီး ဗလာနယ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုအခါ ဘေးမှလေများ အရှိန်ပြင်းစွာဝင်လာသဖြင့် မူလပေါက်ကွဲမှုနီးပါး ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းပြီး မူလပေါက်ကွဲမှုကဲ့သို့ပင် ဘေးလေတိုက်အားက ပြင်းထန်ပြီး အဖျက်စွမ်းအား ကြီးမားသည်။

အမေရိကန်တို့ အသုံးပြုသော BLU-96 ဗုံးမှာ ဖိအားပြင်း သာမိုဘားရစ်ဗုံး (High - impulse Thermobaric bomb-HIT) ဟုလည်း လူသိများသည်။ ၎င်းတွင် လောင်ရည်၊ သို့မဟုတ် လောင်ငွေ့ကို ဘူးများဖြင့် ထည့်ထားသည်။ ၎င်းကို လေယာဉ်မှလွှတ်၍ ဖြတ်ချလိုက်သည့်အခါ ပထမတွင် အားပျော့ယမ်းအုံ့ကပေါက်ကွဲပြီး လောင်ငွေ့ဘူးပွင့်ကာ လောင်ငွေ့များ လေထဲသို့ ပြန့်ကျဲရောနှောကုန်သည်။ လောင်ငွေ့ တိမ်တိုက်ငယ်တစ်ခု ပစ်မှတ်ပေါ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာကာ လေထဲရှိ အောက်ဆီဂျင်နှင့်ရောစပ်သွားသည့် တိမ်တိုက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါမှ ဒုတိယယမ်းအုံ့ပေါက်ကွဲကာ လောင်ငွေ့တိမ်တိုက်ကြီးတစ်ခုလုံး မြေပေါ်တွင် ပေါက်ကွဲသည်။

နောက်တစ်မျိုးမှာ XM 1060 ၄၀ မီလီမီတာ ဗုံးသီးဖြစ်သည်။

La MOAB, la plus puissante bombe conventionnelle

La Munition massive à effet de souffle (MOAB) est l'arme non-nucléaire la plus destructrice de l'arsenal américain

Source: Global Security.org/FAS

120303

AFP

၎င်းကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် တပ်များသို့ ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ အီရတ်စစ်ဆင်ရေး စတင်ပြီးနောက် Mk - 153 SMAW ခုံးပစ်လောင်ချာတွင်ထည့်သွင်းပစ်ခတ်နိုင်သော (SMAW-NE) ခုံးကို တီထွင်တပ်ဆင်ပေးခဲ့သည်။

တစ်ဖန် AGM - 114 M, Hellfire အမည်ရှိ လေယာဉ်မှ ပစ်လွှတ်သော ပဲ့ထိန်းခုံးတွင် အလူမီနီယမ်မှုန်များနှင့် PBXN-112 ပေါင်းစပ်ယမ်းတို့ကို တစ်ကန့်စီခွဲ၍ ထည့်သွင်းထားသည်။ ၎င်း၏ ကြီးမားပြင်းထန်သော ဖိအားကြောင့် လူများနှင့်အဆောက်အအုံများကို ဖျက်ဆီးရာတွင် လွန်စွာထိရောက်မှုရှိသည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းတွင် အမေရိကန်တို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ၊ ကဘူးလ်မြို့တောင်ဘက် မိုင် ၉၀ ခန့်အကွာရှိ

ရှာဟီကော့(Shahi-Kot) တောင်ကြားရှိ တာလီဘန်တို့ခိုအောင်းရာ လိုဏ်ဂူများကို BLU-118/B သာမိုဘားရစ်ဗုံးဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ စစ်ပွဲတွင် သာမိုဘားရစ်ဗုံးကို ပထမဆုံး အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

သို့ရာတွင် ချေချင်းညှာ စစ်ပွဲတွင် ရုရှားတို့က သာမိုဘားရစ်ဗုံးများ အကြီးအကျယ် အသုံးပြုခဲ့သည်ဟူသော သတင်းများထွက်ပေါ်နေခဲ့သည်မှာ ကြာမြင့်ပြီဖြစ်သည်။

ယနေ့ကာလ အမေရိကန်တို့ ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ပွဲများမှာ မြို့တွင်းစစ် (Urban Warfare) က ပိုများသည်။ မြို့တွင်းစစ်တွင် လူတစ်ဦးကို လက်နက်ငယ်နှင့် ပစ်ခတ်ချေမှုန်းရန်မှာ တိုက်တာအဆောက်အအုံများကြောင့် များစွာခဲယဉ်းသည်။ များသောအားဖြင့် ရန်သူ နေရာယူထားသော

အဆောက်အအုံများကို လေယာဉ်၊ အမြောက်၊ ခုံးကျည် စသည့်တစ်မျိုးမျိုးနှင့် ဖျက်ဆီးရသည်ကများသည်။ ဤနေရာတွင် သာမိုဘားရစ်ဗုံးများသည် အဆောက်အအုံများကို ပြားပြားဝပ်အောင် ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းရှိသဖြင့် လွန်စွာထိရောက်မှုရှိကြောင်း သိရသည်။

နောက်ဆုံး ထွက်ပေါ်လာသော သတင်းများအရ ဆီးရီးယားလေတပ်လေယာဉ်များသည် ဒမတ်စကပ်စ်မြို့တော် အရှေ့ပိုင်း အရှေ့ဂေါင်တနယ်မြေ၊ ဒေါင်မ မြို့မဈေးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်တွင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ လူ (၁၀၀) ခန့် သေဆုံးခဲ့သဖြင့် သာမိုဘားရစ်ဗုံး တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ကြဲခဲ့သည်ဟုယူဆကြသည်။

နိဂုံးအားဖြင့်ဆိုရသော် ယနေ့အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများတွင် အဆောက်အအုံများ ပိပြားသွားခြင်း၊ ကွင်းပြင်များ ပြောင်တလင်းခါသွားခြင်း၊ အဆောက်အအုံအတွင်း ဗုံးခိုကျင်းအတွင်း ခိုလှုံနေသူများ သေဆုံးခြင်း၊ မြို့ပြကွက် (block) တိုက်များ ပြားပြားဝပ်သွားခြင်းများသည် ဤသာမိုဘားရစ် လက်နက်များ၏ ပေါက်ကွဲမှုမှအပ အခြားလက်နက်များကြောင့် မဖြစ်နိုင်ခြင်း လေ့လာတင်ပြလိုက်ရပါသည်။ ။

■ သန်းဒေး

မြန်မာ့သမ္မတနိုင်ငံ

နိဒါန်း

ဒေါက်တာဆန်းထွန်း(ဒဿနိကပေဒ)

မြန်မာ့သမ္မတနိုင်ငံကို
မြန်မာ့သမ္မတနိုင်ငံဟုခေါ်ဆိုကြသည်။
ဆရာ/ ဆရာမများ ရေးသားပြုစုထားသည့်
သုတေသနစာတမ်းများ၊ ဒဿနဆိုင်ရာ
စာအုပ်များအား အခြေပြုရေးသားပါသည်။
ဒဿနိကပေဒ ဆရာမဒေါ်ခင်ဆက်ရီနှင့်
ဒေါ်ခင်စန်းတို့သည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင်
သုတေသနစာတမ်းတစ်ခု
တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ရှေးခေတ်
မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ
ဓလေ့တို့ကို အခြေခံ၍
မြန်မာအတွေးအခေါ်
ပညာ၏ လက္ခဏာရပ်များ
ကို စတင်ဖော်ထုတ်
ပါသည်။

‘
မြန်မာ့အတွေးအခေါ်သည်
လူကို ဗဟိုပြု၍
စဉ်းစားသော
အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။
ပုဂ္ဂိုလ်စွဲအမြင်ကို
ရှောင်ရှားသင့်ကြောင်း
တင်ပြထားသည့်
အတွေးအခေါ်...

ပြု၍ စဉ်းစားခြင်း (၂) အရာရာတို့ကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဆက်သွယ်၍ စဉ်းစားခြင်း (၃) သီးခြားအရာများကို ယေဘုယျ သဘောများထက် အလေးပေးစဉ်းစားခြင်း (၄) ကိုယ်တွေ့ လက်တွေ့ သဘောကို အလေးပေးစဉ်းစားခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) လူကို ဗဟိုပြု၍ စဉ်းစားခြင်း
 လူကို ဗဟိုပြု၍ စဉ်းစားခြင်းဆိုသည်မှာ လူမှုပြဿနာများကို

အဓိကထား၍ စဉ်းစားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှေးခေတ်ဂရိဒဿနသည် စကြဝဠာနှင့် သဘာဝလောကကို ဗဟိုပြု၍ စဉ်းစားခဲ့ကြပါသည်။ သဘာဝလောက၏ မူလအခြေခံကို ဖော်ထုတ်ရန် တွေးခေါ်ခဲ့ကြပါသည်။ ရှေးခေတ်မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ့ဓလေ့တို့ကို လေ့လာသော အခါ စကြဝဠာနှင့် သဘာဝလောကထက် လူမှုပြဿနာများကို အဓိကထား၍ စဉ်းစားသည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့ကြပါသည်။ စကြဝဠာနှင့် သဘာဝလောကကို လူတို့၏ခံစားမှုအတွက် ကဗျာ၊ သီချင်းများဖွဲ့ဆိုခဲ့ပါသည်။ ယင်း၏ မူလအခြေခံကိုဖော်ထုတ်ရန် တွေးခေါ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဟုဆိုပါသည်။ လူတို့လိုက်နာကျင့်သုံးသင့်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများကို ရှေးခေတ်မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ့ဓလေ့တို့တွင် များစွာတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ မိဘနှင့်သားသမီးတို့၏ ကျင့်ဝတ်များ၊ ဆရာနှင့်တပည့်တို့၏ကျင့်ဝတ်များဖြစ်ကြပါသည်။ လူ့ဘောင်လောကအတွက်

လူကို ဗဟိုပြု၍ စဉ်းစားခြင်းသည် ပို၍ကောင်းမွန်သည်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။ သို့သော် လူပုဂ္ဂိုလ်ကို လွန်ကဲစွာ အဓိကပြုပါက ပုဂ္ဂိုလ်စွဲအတ္တစွဲ၊ ဆန္ဒစွဲများဖြစ်တတ်သည်ကို သတိပြုရန်ရည်ညွှန်းသော မြန်မာစကားပုံများလည်းရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဥပမာ ခင်ရာဆွေမျိုးမြိန်ရာဟင်းကောင်း၊ ကိုယ်ထင် ခုတင်ရွှေနန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ခင်မှ တရားမင်သည်၊ ဘယ်သူသေသေ ငတေမာရင်ပြီးရော စသည့်စကားပုံများဖြစ်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်သည် လူကိုဗဟိုပြု၍ စဉ်းစားသော အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲအမြင်ကို ရှောင်ရှားသင့်ကြောင်းတင်ပြထားသည့် အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) အရာရာတို့ကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဆက်သွယ်၍ စဉ်းစားခြင်း

အရာရာတို့ကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဆက်သွယ်၍ စဉ်းစားခြင်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်အဖြစ်အပျက်မဆို အကြောင်းတရားရှိသည်။ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်ဖြစ်ပျက်နေကြသည်ဟု ယူဆခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အရာရာတို့ကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအပြန်အလှန်ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်ပြောင်းလဲနေသည်ဟု ယူဆခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှေးဟောင်း မြန်မာစကားပုံတွင် ‘စိတ်ထောင်းတော့ ကိုယ်ကြေ၊ စိတ်ပျိုတော့ ကိုယ်နု’ ဆိုသည်မှာ စိတ်နှင့်ရုပ် ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုကို ဖော်ပြပါသည်။ ‘တံငါနားနီး တံငါ၊ မုဆိုးနားနီး မုဆိုး’ ဆိုသည်မှာ လူ

နှင့် လူ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆက်သွယ်မှုဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် ကဗျာစာပေများတွင် လူနှင့် သဘာဝအလှဆက်စပ်ခံစားမှုကို ဖော်ပြပါသည်။ ရာသီဥတုနှင့် ပန်းပွင့်တို့၏ ဆက်သွယ်မှုကိုလည်း ဖွဲ့ဆိုပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်သည် အရာရာကို လှေ့နားထင်ယူဆသော တရားသေဝါဒမဟုတ်ဟု ယူဆပါသည်။ အခြေအနေအချိန်အခါနှင့် ဆက်စပ်ရှုမြင်၍ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်တတ်ရမည်ဟု ခံယူထားသော အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။ ‘ကောင်းမှုမြတ်နိုး၊ ကောင်းအောင်ကြိုး၍ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌ တည်စေမင်း’ စသည့် ရှေးဟောင်းမြန်မာစာပေတွင် ကောင်းမှုနှင့် ကောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၃) သီးခြားအရာများကို ယေဘုယျသဘောများထက် အလေးပေးစဉ်းစားခြင်း

သီးခြားအရာများကို ယေဘုယျသဘောများထက် အလေးပေးစဉ်းစားခြင်းဆိုသည်မှာ အတွေ့အကြုံအာရုံသိဖြင့်သိမြင်နိုင်သော အရာများကို အတွေ့အကြုံအာရုံသိဖြင့် မသိမမြင်နိုင်သော ယေဘုယျသဘောတရားများထက် ပို၍ အလေးပေး စဉ်းစားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ အနောက်တိုင်း ဒဿနပညာရှင်အချို့က အတွေ့အကြုံအာရုံသိဖြင့်သိရသော အရာ

များက ပြောင်းလဲပျက်စီးနေသည်။ အစစ် အမှန်တရား မဟုတ်။ အတွေ့အကြုံ အာရုံသိဖြစ်သော ရုပ်လောကကိုကျော်လွန်၍ ရုပ်လွန်လောကအသိကိုသာ အစစ်အမှန်အသိဟု ယူဆကြပါသည်။ ဥပမာ လှပသော မိန်းကလေးတစ်ဦးသည် သီးခြားအရာပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ပြောင်းလဲပျက်စီးသော အရာဖြစ်သည်။ အစစ်အမှန်တရားမဟုတ်။ ‘လှပခြင်း’သည် လှပသော သီးခြားအရာအားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ယေဘုယျသဘောဖြစ်သည်။

မပြောင်းလဲသော အစစ်အမှန်တရားဖြစ်သည်ဟုယူဆပါသည်။ ရှေးခေတ်မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ့ဓလေ့တို့တွင် ယေဘုယျ သဘောတရားသက်သက်များကို အလေးပေးစဉ်းစားခြင်းမပြုဟုဆိုပါသည်။ သဘောတရားများအကြောင်းကို ထင်ထင်ရှားရှားနားလည်လွယ်စေရန်အတွက် သီးခြားအရာ ဥပမာများနှင့် ခိုင်းနှိုင်းရှင်းပြတတ်ကြပါသည်။ ဥပမာ ရုပ်တရားနှင့် နမ်တရားသဘောများကိုရှင်းပြရာတွင် ရုပ်တရား၌ သိစိတ်မရှိ၊ နာမ်တရား၌ သိစိတ်ရှိပုံကို မျက်စိမမြင်သူနှင့် ခြေကျိုးနေသူအတူတကွ ခရီးသွား

ပုံနှင့်ခိုင်းနှိုင်းပါသည်။ နာမ်တရားတစ်ခုတည်းလည်း လိုရာခရီးမသွားနိုင်၊ ရုပ်တရားတစ်ခုတည်းဖြင့်လည်း လိုရာပန်းတိုင်မရောက်နိုင်။ သိစိတ်ရှိသော နာမ်တရားက ညွှန်ပြရာသို့ ရုပ်တရားက လုပ်ဆောင်ရပုံကို ရှင်းပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့သဘောကို အလေးပေးစဉ်းစားခြင်း

ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့သဘောကို အလေးပေးစဉ်းစားခြင်းဆိုသည်မှာ မိမိကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံသိမြင်ခြင်းကို အလေးပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှေးခေတ် မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ့ဓလေ့တို့တွင် ‘ကိုယ်တွေ့ကြုံမှ ယုံရသည်၊ ကိုယ့်ကြံ့မာကိုယ်ဖန်တီး၊ ကိုယ်တွေ့ကြုံ သက်လုံကောင်း၊ ကိုယ့်ထူးကိုယ်ချွန်’ စသည့်စကားပုံများရှိပါသည်။ အတွေ့အကြုံကင်းလွတ်သော အယူအဆသဘောတရားများကို ‘လေဖမ်းဒန်းစီးသည်၊ လေဖမ်း ဝါးတန်းချည်သည်’ ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကြပါသည်။

မြန်မာတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစုဖြစ်၍ ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ကြပါသည်။ သို့သော် အတွေ့အကြုံဖြင့်မသိမြင်နိုင်သော အတိတ်ကံနှင့် အဖြစ်အပျက်များ

ထက် အတွေ့အကြုံဖြင့် သိမြင်နိုင်သော ပစ္စုပ္ပန်နှင့်အဖြစ်အပျက်များကို အဓိကထားသင့်ကြောင်း ပြောဆိုရေးသားလေ့ရှိကြပါသည်။

ဥပမာ - 'မကောင်းလည်း ကံ၊ ကောင်းလည်း ကံဟု ကံကိုချည်း သာမကိုးရာဘူး၊ ကံကိုယုံ၍ ဆူးပုံ မနင်းရာ'တို့ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်တွင် အသိပညာဟူသည် ဘဝပြဿနာကို လက်တွေ့ဖြေရှင်းနိုင်မှုဖြစ်ရမည် ဟု ခံယူထားပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

ဒေါ်ခင်ဆက်ရီနှင့် ဒေါ်ခင်စန်းတို့သည် ရှေးခေတ်မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ့ဓလေ့တို့ကို အခြေခံ၍ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်သည် ဗုဒ္ဓစာပေလွှမ်းမိုးသော လောကအမြင်ဖြစ်သည်ဟု တင်ပြထားပါသည်။ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်တွင် လက္ခဏာ (၄)ရပ် ရှိသည်ဟု တင်ပြထားပါသည်။ ယင်းလက္ခဏာတို့ကို အခြေပြု၍ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်မှ ရှိမှုဗေဒအမြင်၊

သိမှုဗေဒအမြင်နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားအမြင်တို့ကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရှိမှုဗေဒအမြင်မှာ 'ရုပ်တရားနှင့် နာမ်တရားတို့ ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေခြင်းသည် အစစ်အမှန်တရားဖြစ်သည်' ဟု ခံယူထားသော အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။ သိမှုဗေဒအမြင်မှာ 'အတွေ့အကြုံအာရုံသိကို အဓိကထား၍ ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံသိဖြင့် သိသောအသိ'သည် မှန်သောအသိဖြစ်သည်ဟုခံယူထားသောအတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်ကျင့်တရားပညာအမြင်မှာ 'ကိုယ်ကျင့်တရား တန်ဖိုးများဖြစ်သော ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှုတို့ကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကောင်းမှုပြုခြင်းကြောင့် ရရှိသောကောင်းကျိုးသုခနှင့် မကောင်းမှုပြုခြင်းကြောင့် ရရှိသော မကောင်းကျိုး ဒုက္ခတို့ကို 'ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံခံစားသိမြင်ခြင်း' ဖြင့်သိနိုင်သည်။ ကောင်းမှုဟူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ဖြစ်စေသော အရာဖြစ်သည်။ မကောင်းမှုဟူသည် မကောင်းကျိုး ဒုက္ခဆင်းရဲ

ဖြစ်စေသောအရာဟု ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်၍ တွေးခေါ်ရှုမြင်သော အတွေးအခေါ်သည် မြန်မာ့အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း၏ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်ပညာ

ဒဿနိကဗေဒ ပါမောက္ခ ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း (၁၉၂၉-၂၀၁၁) သည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် သုတေသနစာတမ်းတစ်ခု တင်ပြခဲ့ပါသည်။ စာတမ်းခေါင်းစဉ်မှာ မြန်မာ့အတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။ ရှေးက ရှိခဲ့သော မြန်မာ့အတွေးအခေါ်နှင့် မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ပညာရေးတို့ကို ဆက်စပ်၍ မျက်မှောက်ခေတ် မြန်မာ့အတွေးအခေါ်ကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ရှေးက ရှိခဲ့သော မြန်မာ့အတွေးအခေါ်၏ အခြေခံသည် အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်အနာဂတ်ဆက်စပ်မှုကို ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်မှုကို လက်ခံသည်။ မိမိ၏ ကောင်းသောအကြောင်းသည် မိမိအတွက် ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်စေသည်။ မိမိ၏ ဆိုးသော အကြောင်းသည် မိမိအတွက် ဆိုးကျိုးဖြစ်စေသည်။ ကောင်းကျိုးနှင့် ဆိုးကျိုးသည် တစ်ခါတစ်ရံ ချက်ချင်း မဖြစ်ပေါ်သော်လည်း နောင်တစ်ချိန်ဖြစ်ပေါ်မည်ဟု ယူဆပါသည်။ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်ကိုလည်း တရားမျှတမှုရှိ

သော စီးပွားရေးစနစ်အခြေခံ၍ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ တရားမျှတမှု ဆိုသည်မှာ ကောင်းကြောင်းပြုသူ ကောင်းကျိုးခံစားနိုင်ရမည်နှင့် ဆိုးကြောင်းပြုသူ ဆိုးကျိုးခံစေရမည် ဟုဆိုခဲ့ပါသည်။ ယင်းအမြင်သည် မြန်မာ့အတွေးအခေါ်၏ လူ့သမိုင်း အမြင်ကိုလည်း တည်ဆောက်ပေး နိုင်သည်ဟုဆိုပါသည်။ လူ့သမိုင်း စဉ်သည် တရားမျှတသောစနစ် တည်ဆောက်ရေးသို့ ပြောင်းလဲ နေသည်ဟုဆိုပါသည်။ လူမှုရေး အတွေးအခေါ်ကိုလည်း မိမိနေထိုင် ရာ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်၏ ကောင်းကျိုး အခြေခံ၍တင်ပြခဲ့ပါသည်။ မိမိ နေထိုင်ရာ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်၏ ကောင်းကျိုးအတွက် ပေးဆပ် သော ကောင်းကြောင်းများ ပြုလုပ် ရမည်ဟုဆိုခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် အသိ ပညာဆိုသည်မှာ လူ၏သိစိတ်နှင့် ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် သိစရာတို့၏ ဆက်စပ်မှုဖြစ်သည်ဟု တင်ပြခဲ့ပါ သည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာ့အတွေး အခေါ်၌ စိတ်အဓိက၊ ရုပ်အဓိက ပြဿနာမရှိဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

ပညာရေး အတွေးအခေါ် ကိုလည်း လူ့ဘောင်လောကကို တိုးတက်စေသော အတွေးအခေါ် အခြေခံ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ကြောင်း ကျိုးနိယာမကို နားလည်ခြင်း၊ လက်တွေ့ဘဝနှင့်ဆက်စပ်မှုရှိခြင်း၊ တိကျသေချာသော အဖြေများကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် လူ့

ဘောင်လောကကိုတိုးတက်စေနိုင် သည်ဟု တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ဆရာကြီး ခေါက်တခင်မောင်ဝင်းသည် ဒဿနိကဗေဒ ပါမောက္ခတာဝန်၊ ပညာရေးတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ် တာဝန်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးတာဝန်၊ သံအမတ်ကြီးတာဝန် စသည်တို့ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ဒဿန ဆောင်းပါးများစွာ ရေးသားခဲ့ပါ သည်။ ဆောင်းပါးများ စုစည်း၍ စာအုပ်များ ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

ထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်များ မှာ (၁) လူ့ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ဒဿနရှုထောင့် (၁၉၉၈၊ စက်တင် ဘာလ)။ (၂) ဒဿနကိုချစ်မြတ်နိုး ခြင်း (၂၀၀၃၊ မေ)။ (၃) အတွေး သစ်ကို ဖန်တီးခဲ့သူများ (၂၀၀၆၊ မတ်)။ (၄) အနောက်တိုင်းဒဿန ဗေဒကို မြန်မာမျက်စိဖြင့်ကြည့်ခြင်း (၁) (၂၀၀၈၊ မတ်)။ (၅) အနောက် တိုင်း ဒဿနဗေဒကို မြန်မာမျက်စိ ဖြင့် ကြည့်ခြင်း(၂) (၂၀၀၈၊ အောက် တိုဘာ)။ (၆) ကျွန်တော်နားလည် သော အရှေ့တိုင်းအတွေးအခေါ် (၂၀၁၀၊ ဒီဇင်ဘာ) တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးက တွေးတောခြင်း၊ စဉ်းစားခြင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည် ဒဿနိကဗေဒကို လေ့လာလိုက်စား သူများအဖို့ အရေးကြီးသော လက်နက်တစ်ခုဟု မိန့်ဆို ထားပါသည်။ ဒဿ နိကဗေဒကိုလေ့ လာနေသူတို့၏

တာဝန်မှာ ယုတ္တိဗေဒအမျိုးမျိုး၏ အခြေခံနိယာမများကို နားလည် စွာ အသုံးပြုတတ်ရန်ဟုဆိုပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု ပညာရပ်ကို လက်တွေ့ဘဝတွင် အသုံးပြုတတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှ သာ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်စဉ်းစား သောအလေ့အကျင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး မြင့်မားလာ နိုင်ပါသည်။

(၁) လူနှင့်ပတ်သက်သောအမြင်

လူတို့သည် မိမိ၏ကိုယ်ကာယ လေ့ကျင့်မှုဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ကောင်း မွန်ရေးကိုသာ အလေးပေးတတ်ကြ သည်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုအလေ့ အကျင့်ဖြင့် မိမိ၏အတွေးအခေါ်နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်ရေးကို မူ အလေးပေးမှုအားနည်းတတ်ကြ ပါသည်။ သို့သော် လူနှင့်ပတ်သက် သောမှတ်ချက်များကို ဆရာကြီးက ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ‘လူသည်သာ လျှင် ယေဘုယျသဘောပါသော စိတ်ကူးထည်များကို အသုံးပြုလျက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းပြုနိုင်သည်’ ဟု ဆိုပါသည်။ ယေဘုယျသဘောပါ သော စိတ်ကူးထည်ဆိုသည်မှာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့်သာ သိ နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ လူတစ်ယောက် ကို မြင်တွေ့နိုင်သည်။ သို့သော် လူ၏အဓိပ္ပာယ်ကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့်သာ သိ နိုင်ပါသည်။ လူသားဆို

သည်မှာ ထူးကဲသော သတ္တဝါဖြစ်သည်။ စိတ်ကောင်းထားနိုင်စွမ်းရှိသည်။ လူသားတစ်ယောက်အတွက် ကိုယ်ကျင့်သီလကို စောင့်ထိန်းခြင်းဆိုသည်မှာ စိတ်ကောင်းထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လူသားတစ်ဦးသည် မိမိကိုယ်မိမိဖြစ်စေ၊ အခြားလူသားများကိုဖြစ်စေ အသုံးချခံပစ္စည်းအဖြစ် သဘောထားရန်မသင့်ပါ။ ကိုယ်ကျင့်သီလ ရှေ့မှောက်တွင် လူတိုင်းသည် အတူတူဖြစ်သင့်သည်ဟု ဆရာကြီးဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်းက ဖွင့်ဆိုပါသည်။

(၂) ကိုယ်ကျင့်တရားအမြင်

ဆရာကြီးက ဆက်လက်၍ သူ၏ဒဿနကိုဖော်ထုတ်ပါသည်။ အရှေ့တိုင်းဖြစ်စေ၊ အနောက်တိုင်းဖြစ်စေ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုသည်မှာ စောင့်ထိန်းအပ်သောတရားဖြစ်သည်။ ကိုယ်ကျင့်တရားသည် ကြောင်းကျိုးဆက်နွှယ်မှုအပေါ်တည်၍ဖြစ်သည်။ ကြောင်းကျိုးဆက်နွှယ်မှုအရ ကောင်းသောအကြောင်းသည် ကောင်းသောအကျိုးကိုပေးသည်။ မကောင်းသောအကြောင်းသည် မကောင်းသောအကျိုးပေးသည်။ သို့သော် ကောင်းကျိုးဆက်နွှယ်မှုကို လူတိုင်း

မြင်သည်မဟုတ်။ ဉာဏ်ပညာရှိသူတို့သာ ကြောင်းကျိုးဆက်နွှယ်မှုကို မြင်နိုင်စွမ်းရှိကြသည်ဟု ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ကြောင်းကျိုးဆက်နွှယ်မှုကို ဆက်စပ်ဆင်ခြင်ပြပါသည်။

ထို့နောက် ဆရာကြီးက ကံနှင့် ပတ်သက်သော အမြင်ကို ဆင်ခြင်ပြပါသည်။ ဘိလိယက် ဘောလုံးသည် မိမိစွမ်းပကားဖြင့် မိမိမရွေ့လျားနိုင်၊ မိမိကို ထိပေးမည့် တုတ်တံလိုသည်။ တုတ်တံသည်လည်း မိမိသဘာဝဖြင့် မိမိမထိုးနိုင်၊ ထိုးပေးမည့် လူသားလိုသည်ဟုရှင်းပြသည်။ ထို့နောက် လူသား၏ထူးခြားချက်ကို ဆရာကြီးက ဖွင့်ဆိုသည်။ သတ္တလောကတွင်ရှိသော လူသားသည်ကား ဤကဲ့သို့မဟုတ်။ မိမိလှုပ်ရှားရန်အတွက် လူသားသည် မိမိအားထိုးပေးရမည့် တုတ်တံမလို။ မိမိဘာသာမိမိလှုပ်ရှားနိုင်၏။ မိမိဘဝကိုမိမိ ဖန်တီးနိုင်၏။ မိမိကိုယ်တိုင် အကောင်းအဆိုးကို ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။

တစ်ဖန် နိယာမများကို နားလည်ခြင်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် ကောင်းကျိုးရရှိနိုင်ပုံကို ရှင်းပြပါသည်။ သံတုံးသည် လေး၏။ သံတုံးသည် ရေထဲ၌ပေါ်၍မနေနိုင်။ သံတုံးသည် လေထဲ၌ပျံ၍မသွားနိုင်။

ဤသည်ကား ရုပ်လောကနိယာမတစ်ခု၏ဖော်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်၏။ သို့သော် လူသည် ဤနိယာမကို သိလာသောအခါ သံတုံးကို မိမိ၏ ဉာဏဝီရိယသုံးလျက် သင်္ဘောသဏ္ဌာန်ပြုလုပ်၍ ရေပေါ်၌ပေါ်စေသည်။ လေယာဉ်သဏ္ဌာန်ဖန်တီး၍ လေထဲ၌ပျံသန်းစေသည်။ ထို့အတူ ကမ္မနိယာမကို နားလည်ခြင်းဖြင့် အများကောင်းကျိုးသယ်ပိုးနိုင်ပုံကို ရှင်းပြပါသည်။ ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို ခံယူလျက် ကံတရားကိုသိရှိလာကြသောလူတို့သည် ဉာဏဝီရိယကိုသုံးလျက် ကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင်ပြု၍ မိမိအကျိုး အများအကျိုး ဖန်တီးနိုင်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ နိယာမများကို နားလည်ခြင်းသည် အသိဉာဏ်ပညာမြင့်မားခြင်းဖြစ်သည်။ ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မားခြင်းဖြစ်သည်။ ရုပ်ပိုင်းနိယာမများနားလည်ခြင်းကြောင့် သိပ္ပံပညာတိုးတက်လာသည်။ စိတ်ပိုင်းနိယာမများ နားလည်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ကျင့်တရားပညာနှင့် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတိုးတက်လာသည်။

(၃) လွတ်လပ်ခြင်းအမြင်

လွတ်လပ်မှုဆိုသည်မှာ လူသားတို့သည် မိမိအတွက် ပေးအပ်ထားသော တာဝန်ကို အသိတရားရှိရှိဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဟုဖွင့်ဆိုပါသည်။ ဥပမာ လူတစ်ယောက်၌ နှလုံးရှိသည်။ နှလုံးသည် နှလုံးတာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ နှလုံးသည် သူလှုပ်ရှားချင်

သလို လှုပ်ရှားနေပါက လွတ်လပ်မှု မဟုတ်။ ခန္ဓာကိုယ်အား ပျက်စီးခြင်း ဖြစ်စေသည်။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးပါ က နှလုံးလည်း ပျက်စီးသွားမည်ဖြစ် သည်။

(၄) သိမှုပေဒအမြင်

သိမှုဆိုသည်မှာ သိစရာနှင့် သိစိတ်နှစ်ပိုင်းသာရှိလျှင် သိစိတ် သည် သိစရာကို အရှိအတိုင်းသိရ မည်။ သို့သော် လူ၏ စိတ်ဓာတ်အခံ ဖြင့် လောကကို (သိစရာကို) မြင် လေ့ရှိသည်ဟု ဆရာကြီးကဖွင့်ဆို သည်။ အချို့က လောကကို လောဘမျက်မှန်ဖြင့် မြင်သည်။ လောကအကျိုး၊ အများကောင်းကျိုး သယ်ပိုးလိုစိတ် မရှိ။ အချို့က ဒေါသမျက်မှန်ဖြင့်မြင်သည်။ အရာ ရာကို အဆိုးမြင်တတ်သည်။ မကျေ ချမ်းနိုင်။ အချို့က မောဟမျက်မှန် ဖြင့်မြင်သည်။ တစ်ပါးသူကို လှည့် ဖြားတတ်သည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လည်း လှည့်စားတတ်သည်။

သို့သော် လူတို့၌ တစ်ခါတစ်ရံ အလောဘအကြောင်းပြုသော ဒါန

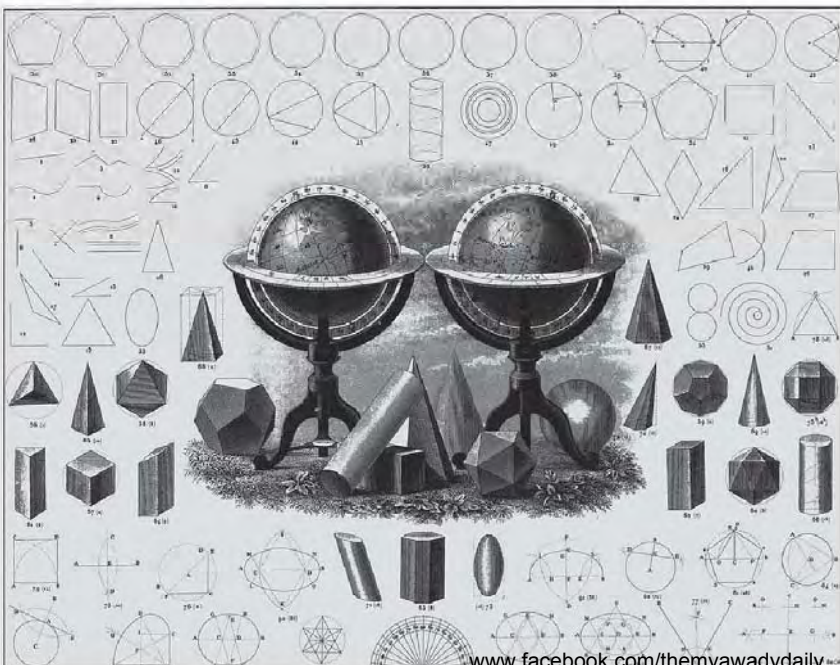
မျက်မှန်၊ စာဂမျက်မှန်ဖြင့်လည်း မြင်တတ်ပါသည်။ လောကအကျိုး အများအကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက် တတ်သည်။ အဒေါသအကြောင်းပြု ချ်လည်း မေတ္တာမျက်မှန်၊ ကရုဏာ မျက်မှန်တို့ဖြင့်လည်း မြင်တတ်ပါ သည်။ စိတ်ကောင်း စေတနာ ကောင်း မွေးမြူဆောင်ရွက်တတ် သည်။ အမောဟအကြောင်းပြု၍ လည်း အသိဉာဏ်မျက်မှန်၊ ဖြောင့် မတ်တည်ကြည်မှုမျက်မှန်ဖြင့်လည်း မြင်တတ်ပါသည်။ တရားမျှတစွာ ဆောင်ရွက်တတ်ပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

မြန်မာဒဿနပညာရှင် ဆရာ ကြီး ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်းသည် အနောက်တိုင်းဒဿနနှင့် အရှေ့ တိုင်းဒဿနတို့ကို ဝေဖန်ဆန်းစစ် ၍ ကိုယ်ပိုင်ဒဿနများရေးဖွဲ့ပြီး ဒဿနတပည့်များအတွက် ဒဿန

အမွေအနှစ်များစွာ ပေးခဲ့သော မြန်မာ ဒဿနပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ် ပါသည်။ ဆရာကြီးက လူသည်သာ လျှင် ယေဘုယျသဘောပါသော စိတ်ကူးထည်များကိုအသုံးပြုလျက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းပြုနိုင်သည်။ ကမ္မနိယာမကို နားလည်ခြင်းဖြင့် အများကောင်းကျိုး ဖန်တီးနိုင် သည်။ ကံတရားကို သိရှိလာသော လူသည် သူ၏ ဉာဏ်ဝီရိယကိုသုံး လျက် မိမိအကျိုး အများအကျိုး ဖန်တီးနိုင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နိယာမများကို နားလည်ခြင်းသည် အသိဉာဏ်ပညာမြင့်မားခြင်း ဖြစ် သည်။ ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မားခြင်းဖြစ် သည်။ ရုပ်ပိုင်းနိယာမများနားလည် ခြင်းကြောင့် သိပ္ပံပညာတိုးတက်လာ သည်။ စိတ်ပိုင်းနိယာမများကြောင့် ကိုယ်ကျင့်တရားပညာနှင့် ကိုယ် ရည်ကိုယ်သွေးတိုးတက်လာသည်။ လွတ်လပ်မှုဆိုသည်မှာ မိမိအတွက် ပေးအပ်ထားသောတာဝန်ကို အသိ တရားရှိရှိဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြခြင်း ဟု ဖွင့်ဆိုပါသည်။ သိမှုဆိုသည်မှာ သိစရာနှင့်သိစိတ် ဆက်စပ်မှုဖြစ် သည်။ သိစိတ်သည် သိစရာကိုအရှိ အတိုင်းသိရမည်။ သို့သော် လူ၏စိတ် ဓာတ်အခံ(ရှုထောင့်)ဖြင့် လောက ကို (သိစရာကို) မြင်လေ့ရှိသည်ဟု ဆရာကြီးက ဖွင့်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ။

■ ဒေါက်တာဆန်းထွန်း
(ဒဿနိကဗေဒ)

နိုင်ငံတကာ နိုင်ငံရေးနှင့် နိုင်ငံတစ်ခု၏ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးတို့ကို လေ့လာကြသောအခါတွင် များသော အားဖြင့် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များ၊ တာဝန်ရှိသူ ပလေယာများ၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုများ၊ ကြေညာချက်များ၊ သတင်းဌာနများ၏ ရေးသားဖော်ပြမှုများကိုသာ အာရုံစိုက်၍ ကောက်ချက်ဆွဲလေ့ရှိကြ သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ကောက်ချက် ဆွဲတိုင်းလည်း လက်တွေ့၌ ဖြစ်ချင်မှ အဘယ့်ကြောင့်နည်း . . . ။

အင်အားနိုင်ငံရေး၊ လက်တွေ့နိုင်ငံရေးနှင့် ပထဝီနိုင်ငံရေး

ကိုကိုလှိုင်

လောက၌ မိမိတို့တွေ့မြင်နေရသည့် အကြောင်းအရာများစွာမှာ 'ကြက်ဥအယောင်၊ တိမ်တောင်သဖွယ်၊ မင်းရေးကျယ်၏' ဟုဆိုသည့် အတိုင်း များစွာရှုပ်ထွေးလှသည်။ အထူးသဖြင့် တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ၊ တစ်အုပ်စုနှင့်တစ်အုပ်စု ဉာဏ်ရည်ချင်းပြိုင်ကာ ဉာဏ်ကစားရသည့် အရေးကိစ္စများ၌ အစစ်အမှန်နှင့် အတုအယောင်တို့ ရောထွေးနေတတ်သည်။ ပရိယာယ်နှင့်အမှန်စကားတို့ကို ခွဲခြားရမလွယ်ဖြစ်တတ်သည်။ အချို့သောနေရာများတွင် ဇာတ်ခုံပေါ်၌ တင်ဆက်နေသော ဇာတ်ကွက်နှင့် ကန့်လန့်ကာ နောက်ကွယ်မှ ဖြစ်ရပ်တို့ တခြားစီဖြစ်နေတတ်သည်။

လူတို့၌
မိမိရင်တွင်းရှိသမျှ
စိတ်ဆန္ဒသဘောထား
တို့ကို လူသိရှင်ကြား
အားလုံးထုတ်ဖော်
ပြောကြား၍
မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့
နိုင်ငံတို့တွင်လည်း
မိမိအကျိုးစီးပွားကိုသာ
ဦးထိပ်ထားသည့်
နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို
လူသိရှင်ကြားထုတ်ဖော်
ကြေညာရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။
ထို့ကြောင့် ...

ထို့ကြောင့် အခါများစွာတွင် မိမိတို့ မြင်နေ ကြားနေရသည့် သတင်းဖြစ်ရပ်များသည် သမုဒ္ဒရာတွင် မျောနေသော ရေခဲတောင်မှ ရေပေါ်ပေါ်နေသော ထိပ်ဖျားပိုင်းမျှသာဖြစ်ပြီး ပိုမိုကြီးမားသော အစိတ်အပိုင်းများမှာ မိမိတို့မမြင်စွမ်းနိုင်သည့်ရေအောက်တွင် မြုပ်နေလေ့ရှိသည်။ ထိုသို့မြုပ်နေသည့် အစိတ်အပိုင်းများကို မှန်းဆဖော်ထုတ်နိုင်ရန်မှာ အရေးကြီးလှသည်။ ထိုသို့ဖော်ထုတ်နိုင်မှသာ နိုင်ငံတစ်ခု၏ အပြုအမူနှင့် ရှေ့ဆက်၍ ပြုလုပ်နိုင်မည့်အလားအလာတို့ကို မှန်ကန်စွာအဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူတွက်ဆနိုင်မည်ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်များက အထက်ပါအခြေအနေများကို ရည်ညွှန်း၍ နိုင်ငံတို့တွင် ထုတ်ဖော်ကြေညာသော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ (Declared Foreign Policy) နှင့် ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမရှိသော နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒ (Undeclared Foreign Policy) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်ဟုဆိုကြသည်။ ဤနှစ်မျိုးတွင် ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမရှိသော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတို့၏ ပင်ကိုဝမ်းတွင်းမှ စိတ်ရင်းသဘောထားနှင့်တူ၏။ နိုင်ငံဟူသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ပင်ဖြစ်ရကား ပုထုဇဉ်လူသားတို့၏ ပင်ကိုစိတ်ရင်းကဲ့သို့ပင် မိမိ၏အတ္တအကျိုးစီးပွားကို အဓိကအခြေခံလေ့ရှိ၏။ ထိုအကျိုးစီးပွားကိုဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန်အတွက် ရသည့်နည်းဖြင့် လုပ်ဆောင်လို၏။ မိမိရှိသမျှ

စွမ်းပကားအင်အားကို အသုံးချ၏။ အားကြီးသူက အနိုင်ယူသည့် တောရိုင်းဥပဒေအတိုင်း ပြုကျင့်လို၏။ လက်တွေ့အားဖြင့် မိမိအကျိုးရှိရေးကိုသာ ဦးစားပေး၏။ ဤတွင် မိမိနိုင်ငံ၏ အကျိုးစီးပွား၊ နိုင်ငံအင်အားတို့နှင့် မိမိနိုင်ငံ၏ ပထဝီအနေအထားက ဆက်စပ်နေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်းမရှိသည့် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ပုံသွင်းဖော်ဆောင်နေသော အချက်များတွင် နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား (တစ်ခါတစ်ရံ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တို့၏ အကျိုးစီးပွား)၊ အင်အားနိုင်ငံရေး (Power Politics)၊ လက်တွေ့နိုင်ငံရေး (Real Politics) နှင့် ပထဝီနိုင်ငံရေး (Geo-Politics) စသည်တို့က ဦးဆောင်ပါဝင်လျက် ရှိသည်။

လူတို့၌ မိမိရင်တွင်းရှိသမျှ စိတ်ဆန္ဒသဘောထားတို့ကို လူသိရှင်ကြား အားလုံးထုတ်ဖော်ပြောကြား၍ မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ နိုင်ငံတို့တွင်လည်း မိမိအကျိုးစီးပွားကိုသာ ဦးထိပ်ထားသည့် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို လူသိရှင်ကြားထုတ်ဖော်ကြေညာရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းအစား ပျားသကာအုပ်ထားသော စကားလုံးချိုချိုများဖြင့် စကားတန်ဆာဆင်ကာ ပြောကြားခြင်း (Rhetoric)၊ လူအများ နှစ်သက်လက်ခံလေ့ရှိသည့် စံနှုန်းတန်ဖိုး (Value) များကို အသားပေး၍ မိမိတို့၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို နိုင်ငံတကာက လက်ခံစေရန် ပြုစုထုတ်

ဖော်ကြေညာခြင်းများကို ပြုလုပ်
လေ့ရှိကြသည်။

သို့သော် စိတ်ကူးဖြင့်သာ
မွေ့လျော်၍ ကောင်းသည့်သီအိုရီ၊
စံနှုန်းတန်ဖိုးတို့သည် လက်တွေ့
ဘဝ၌ အမှန်တကယ်အခက်အခဲ၊
အကျပ်အတည်းစိန်ခေါ်မှု (Real-
ity Check) တို့နှင့် တွေ့ကြုံလာရ
သောအခါ အလုပ်မဖြစ်တတ်ကြ
ပေ။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်စကားပုံ
၌ ‘When poverty comes
in to the front door,
love flies over from the
window. (ဆင်းရဲခြင်းက အိမ်ရှေ့
တံခါးမှဝင်ရောက်လာသောအချိန်
တွင် ချစ်ခြင်းမေတ္တာသည် ပြတင်း
ပေါက်မှ ခုန်ချထွက်ပြေးသွားလေ့
ရှိသည်)’ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။

နိုင်ငံတကာနိုင်ငံရေး၌လည်း
အလားတူပင်ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့
အကျိုးစီးပွားချင်းယှဉ်လာသည့်
အခါ မည်မျှပင် ချစ်ခင်ရင်းနှီးပါ
သည်ဟုဆိုစေကာမူ ကိုယ့်အကျိုး
စီးပွားကိုသာ ဦးစားပေးတတ်စမြဲ
ဖြစ်၏။ ဗြိတိသျှနိုင်ငံရေးသုခမိန်
နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်ခဲ့သူ
လော့ဒ်ပါမဲလ်စတန်က ‘နိုင်ငံတကာ

ဆက်ဆံရေး၌ အမြဲတမ်း ရန်သူ၊
အမြဲတမ်း မိတ်ဆွေဟူ၍မရှိ၊ အမြဲ
တမ်း အကျိုးစီးပွားသာရှိသည်’ ဟု
ဆိုခြင်းမှာ သွေးထွက်အောင်မှန်
သောစကားဖြစ်လေသည်။

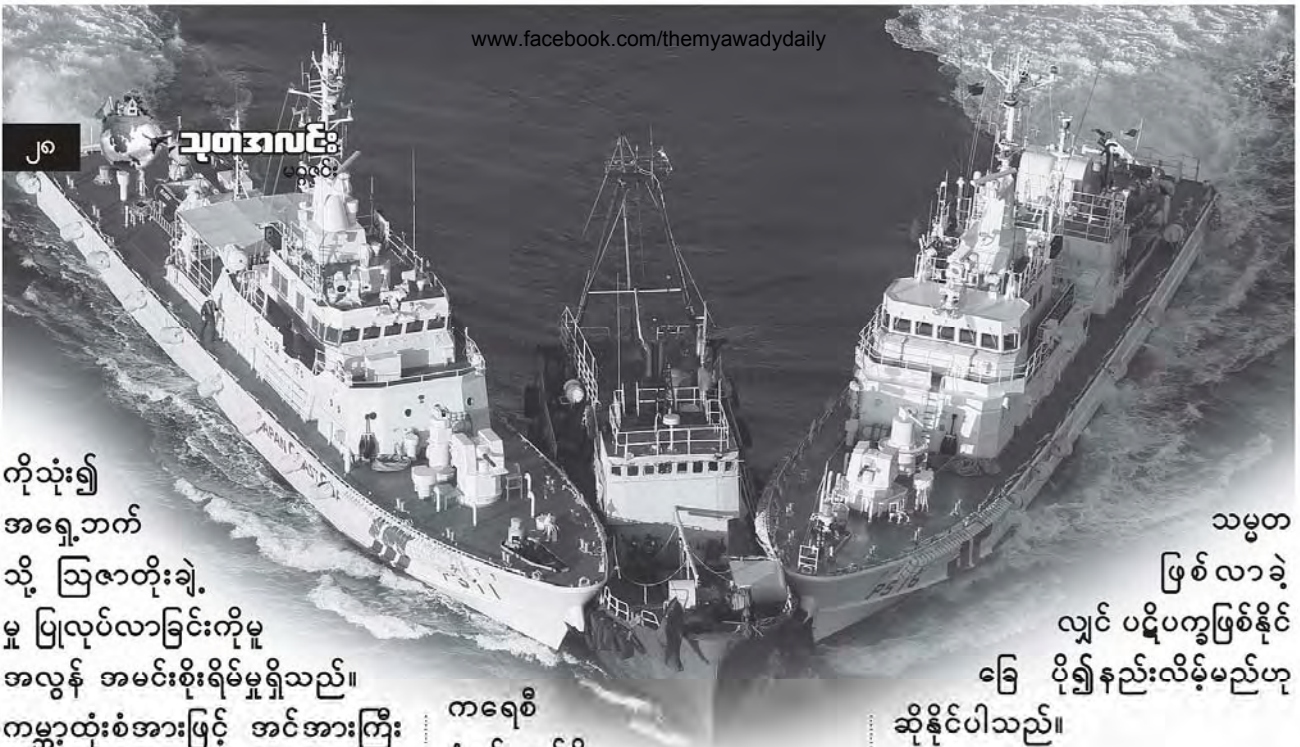
အထက်ပါ အချက်များကို
အခြေပြု၍ မျက်မှောက်ကာလ၌
ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ကမ္ဘာ့ဖြစ်ရပ်
များကို သုံးသပ်ဆန်းစစ်ကာ
ကောက်ချက်ဆွဲတင်ပြလိုပါသည်။
ယင်းကောက်ချက်များမှာ ယနေ့
ကမ္ဘာနှင့်မြန်မာ လေ့လာသူများ၊
သတင်းဌာနများ၏ သဘောထား
အယူအဆနှင့် တိုက်ဆိုင်ချင်မှ
တိုက်ဆိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဤကောက်
ချက်များ မှန်၊ မမှန်ဆိုသည်ကို
အချိန်ကသာ တရားသူကြီးသဖွယ်
ဆုံးဖြတ်သွားပါလိမ့်မည်။

**ဥရောပဒေသ၌
ဂျာမနီနှင့် အမေရိကန်တို့
ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုမှ
ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင်**

ယခုအခါ ရုရှားနှင့် အမေ
ရိကန်တို့အကြား ယူကရိန်းဒေသမှ
အစပြု၍ တင်းမာမှုများကြီးထွား
လာနေသည်။ ရုရှားတို့က ဘောလ်

တစ်ပင်လယ်နှင့် ပင်လယ်နက်
ဒေသတို့၌ ရေတပ်၊ လေတပ်
အင်အားကို တိုးချဲ့နေသကဲ့သို့
အမေရိကန်တို့ကလည်း နေတိုး
အဖွဲ့၏ ဥရောပစစ်နယ်ဝန်း၌
အမေရိကန်စစ်အင်အားကို တိုးချဲ့
ကာ ဥရောပကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ်
အတွက် နှစ်စဉ် စစ်အသုံးစရိတ်ကို
လေးဆတိုးမြှင့်လိုက်သည်။ ရုရှား
ကင်းလှည့်လေယာဉ်များကလည်း
ဘောလ်တစ်နှင့်ပင်လယ်နက်ဒေသ
တွင် အမေရိကန်စစ်သင်္ဘောနှင့်
ကင်းလှည့်လေယာဉ်များအနီးမှာ
ထိကပါး ရိကပါး ကပ်၍ပျံသန်းမှု
များပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်
ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့အကြား
တင်းမာမှုများ မြင့်တက်လာပြီး
မတော်တဆဖြစ်ရပ်များမှ စစ်ရေး
ပဋိပက္ခအသွင်ထိပ်တိုက်ဖြစ်မှုများ
ရှိလာနိုင်သည်ဟု လေ့လာသူအချို့
က စိုးရိမ်ခဲ့ကြသည်။

မိမိ၏အမြင်တွင်မူ ရုရှားတို့
အနေဖြင့် ကမ္ဘာကိုတိုးချဲ့လွှမ်းမိုးရန်
အင်အားလည်းမရှိ၊ ရည်မှန်းချက်
လည်းမရှိသေးပါ။ သို့ရာတွင် ယင်း
၏ အနောက်ဘက်နယ်နိမိတ်သို့
အမေရိကန်က နေတိုးအဖွဲ့အမည်

၂၈ သုတအလင်း

ကိုသုံး၍ အရှေ့ဘက်သို့ သြဇာတိုးချဲ့မှု ပြုလုပ်လာခြင်းကိုမူ အလွန် အမင်းစိုးရိမ်မှုရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ထုံးစံအားဖြင့် အင်အားကြီး နှစ်ခုတို့အကြားတိုက်ခိုက် ထိပ်တိုက်မတွေ့ ရလေအောင် ကြားခံတိုင်းကျပ်နိုင်ငံငယ်များ (Buffer States) ထားလေ့ရှိကြသည်။ ယင်းတိုင်းကျပ်နိုင်ငံများအထိ တစ်ဖက်မှ တိုးချဲ့ထိုးဖောက်လွှမ်းမိုးလာလျှင် တစ်ဖက်မှ ခါးခါးသီးသီး တုံ့ပြန်လေ့ရှိသည်။ ယူကရိန်းနိုင်ငံမှာ ရုရှားတို့၏ ရေနေ့ဆိပ်ကမ်းပင်လယ်ထွက်ပေါက်နှင့် ရေနံဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းများ အဓိက ဖြတ်သန်းရာ ဒေသဖြစ်သည့် အတွက် ရုရှားတို့အတွက် အသက်သွေးကြောပမာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်နည်းဖြင့်မဆို ယင်းအသက်သွေးကြောကို ကာကွယ်လိမ့်မည်။ အမေရိကန်တို့မှာ ယူကရိန်းကို မလွှမ်းမိုးရလျှင်လည်း ယင်း၏ အကျိုးစီးပွားမထိခိုက်ပါ။ အမေရိကန် ရေနံကုမ္ပဏီများ၏ ကက်စပီယန်ပင်လယ်မှ ရေနံများမှာ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ ဂျော်ဂျီယာနှင့် တူရကီမှတစ်ဆင့် ဘာကူး၊ တဘီလီဆီ၊ ဆေဟန်း (ဘီတီစီ) ရေနံပိုက်လိုင်းမှ ထုတ်၍ရသည်။ ရေနံအတွက် ယူကရိန်းမလိုအပ်ပါ။ ဒီမို

ကရေစီ စံနှုန်းတန်ဖိုး မြှင့်တင်ရေးအတွက် အားပေးထောက်ခံမှု နိုင်ငံရေး ပြယုဂ်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရုရှားနှင့်စစ်ရေးထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံသည် အထိ စွန့်စားဆောင်ရွက်မည် မဟုတ်ပါ။ ဥရောပ၌ စစ်အင်အား တိုးချဲ့နေခြင်းမှာ ဥရောပရှိ နေတိုးမဟာမိတ်များ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုရရှိစေရန်နှင့် အမေရိကန် စစ်ဘက်၏ ထောက်ခံမှုရရှိစေရန် အတွက်သာဖြစ်၏။ ရုရှားတို့ကလည်း အမေရိကန်၏ စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုကိုတန်ပြန်သည့် စစ်အင်အားပြလှုပ်ရှားမှုသာဖြစ်၏။ နှစ်နိုင်ငံစလုံး အပြန်အလှန်တိုက်ခိုက်ကြ၍လည်း မည်သည့်ဘက်ကမျှ စစ်တိုက်ရန် အားပေးကြမည်မဟုတ်။ ဥရောပနိုင်ငံများကလည်း ဒေသလုံခြုံရေးအတွက် စစ်တိုက်ရန် အားပေးကြမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် လက်တွေ့၌ ရုရှားနှင့်အမေရိကန်အကြား စစ်ရေးပဋိပက္ခဖြစ်စရာမရှိပါ။ အကယ်၍ အမေရိကန်၌ လက်တွေ့သမားဒေါ်နယ်ထရမ် သာ ယခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ၌

သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့လျှင် ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်ခြေ ပို၍နည်းလိမ့်မည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဥရောပဒေသအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ဒုက္ခသည်ပြဿနာဖြေရှင်းနိုင်ရေး အလှမ်းဝေး၊ မဝေး

ဥရောပဒေသ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ဒုက္ခသည် ပြဿနာကိစ္စမှာ လည်း လက်တွေ့နိုင်ငံရေးနှင့်စံနှုန်းတန်ဖိုးအလေးထားနိုင်ငံရေးတို့အကြား အားပြိုင်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် တွေ့မြင်ရသည်။ ဥရောပနိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် အနောက်ဥရောပနိုင်ငံများသည် ဒီမိုကရေစီအခြေကျပြီးနိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာမှုကို အလေးထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဆီးရီးယားမှ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်သင့်သူများ မြေထဲပင်လယ်ကိုဖြတ်၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အသုတ်လိုက် စတင်ဝင်ရောက်လာသော အခါ ဂျာမနီကဲ့သို့သော နိုင်ငံများက နွေးထွေးစွာကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ဝင်ရောက်လာသူများမှာ ဆီးရီးယားမှသာမဟုတ်ဘဲ အာဖရိကတိုက်မှ ဘဝသစ်ထူထောင်ရန် ထွက်ခွာလာကြသူများပါဝင်လာပြီး

လူကုန်ကူးသူများ၏ စားကျက်ဖြစ် လာခြင်း၊ အရေအတွက်များသည် ထက်များလာပြီး ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်လာခြင်း ဝင်ရောက်လာသူများ နှင့်အတူ ဘာသာရေးအစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်မှုများ ပါဝင်လာပြီး အကြမ်းဖက်မှုများဖြစ်ပွားလာခြင်း တို့ကြောင့် ဒုက္ခသည်ဆိုသူများကို လက်ခံရန်တွန့်ဆုတ်လာခဲ့ကြသည်။

အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ယခင် က ဝင်ရောက်လာသူများကို လိုလို လားလားရှိခဲ့သော အနောက် ဥရောပနိုင်ငံများ၌ပင် ဆန့်ကျင်မှု များ အားကောင်းလာခဲ့သည်။ မူလ ကပင် ဝင်ရောက်လာသူများကိုဆန့် ကျင်ခဲ့သည့် အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံ များ၌မူ ပို၍တင်းမာသည့်သဘော ထားကို စွဲကိုင်လာခဲ့ကြတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဥရောပသမဂ္ဂနှင့်တူရကီ တို့ညှိနှိုင်းကာ တရားမဝင်ရောက်ရှိ လာသူများကို ပြန်ပို့ပြီး တရားဝင် လက်ခံနိုင်သည့် ဆီးရီးယားဒုက္ခ သည်များကိုသာ ပြန်လည်လက်ခံ ရန် စီစဉ်ခဲ့ကြသည်။ တူရကီအနေ ဖြင့် ထိုသို့ပြန်ပို့လာသူများကိုလက်ခံ ထားရသည့်အတွက် ဥရောပသမဂ္ဂ ၏ ထောက်ပံ့ငွေ စိုးစိုးပို့ရရှိမည်ဖြစ်

သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ‘ရှည်လည်း လျှောက်သာ၊ ပျားလည်းစွဲသာ’ဆို သကဲ့သို့ ဥရောပသမဂ္ဂအနေဖြင့် လည်း နာမည်မပျက်တော့ဘဲ၊ ဒုက္ခ သည် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို တူရကီအား ငွေပေး၍ အထမ်းခိုင်းနိုင်မည်ဟု ယူဆထားကြသည်။

သို့ရာတွင် လက်တွေ့နိုင်ငံရေး အရ မိမိတို့၏ ဘဝများကိုရင်း၍ ရေကြည်ရာမြက်နုရာသို့ ဖောင်ဖျက် ကာ ထွက်လာခဲ့သူများအနေဖြင့် တူရကီလမ်းပေါက်မှ နောက်ထပ် ဝင်ရန် မလွယ်တော့လျှင် ပိုမို အန္တရာယ်များသည့် လစ်ဗျားကဲ့သို့ သော နေရာများမှ ဥရောပသို့ဖြတ် ကူး ဝင်ရောက်ရန်ကြိုးစားလာခဲ့ကြ ပြီး ဥရောပဘက်ကမ်း၌ တူရကီနှင့် ထိစပ်နေသည့် ဂရိ၏နေရာတွင် အိတ်လီက ဝင်ရောက်လာသူများ ၏ ဦးတည်ချက်ပန်းတိုင်ဖြစ်လာခဲ့ သည်။

ထို့ကြောင့် လတ်တလော အခြေအနေတွင် ဥရောပသမဂ္ဂ၏ ဖြေရှင်းချက်ကြောင့် ဝင်ရောက် လာသူအရေအတွက် လျော့ကျ သွားသည့်တိုင်အောင် ဥရောပနှင့် အာဖရိကအကြား ဆင်းရဲချမ်းသာ

ကွာဟမှု ကြီးမားနေသမျှ ဆီးရီးယားနှင့်တကွ အရှေ့အလယ်ပိုင်း၊ တောင်အာရှနှင့် အာဖရိကဒေသ တို့၌ စစ်ရေးပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားနေ သမျှလောက နိဗ္ဗာန်သဖွယ်ဖြစ်နေ သော ဥရောပသို့ ခိုးဝင်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေဦးမည်သာ ဖြစ်၏။ ဘာသာရေးအစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ ပစ်မှတ် ကောင်းဖြစ်နေသော ဥရောပတစ် ဝန်းမှာလည်း အကြမ်းဖက်မှုကို အမြစ်ပြတ်ရှင်းလင်းရန် မဖြစ်နိုင် ဘဲ ဆက်လက်၍ အကြမ်းဖက်မှုဖြစ် ပွား၊ ဖမ်းဆီးရှင်းလင်း၊ ခေတ္တငြိမ် သက်၊ ထပ်မံဖြစ်ပွားဟူ၍ သံသရာ လည်နေဦးမည်သာဖြစ်ကြောင်း မှန်းဆရပါ၏။

မြောက်ကိုရီးယားအရေးအခင်း နျူကလီးယားစစ်ပွဲ ဖြစ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင်

ယခုအခါ မြောက်ကိုရီးယား အနေဖြင့် နျူကလီးယားလက်နက် ထိပ်ဖူးများမြေအောက်တွင် ဖောက် ခွဲစမ်းသပ်ပြခြင်း၊ ရေငုပ်သင်္ဘော ပေါ်မှ တာဝေးပစ်ခံးပျံများ စမ်းသပ် ပစ်လွှတ်ပြခြင်း၊ တောင်ကိုရီးယား နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် အတွဲ လိုက် ခံးပစ်စင်များ တိုးချဲ့ချထား ခြင်းစသည်ဖြင့် အင်အားပြခြိမ်း ခြောက်မှုများကို ပြုလုပ်လျက်ရှိ သည်။ ထိုလုပ်ရပ်များကြောင့် အမေ ရိကန်အနေဖြင့် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံတွင် THAAD ခေါ် အမြင့်ပျံ ခံးခွင်းခံးစနစ်များ တပ်ဆင်ချထား ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး

ယင်းအတွက်လည်း တရုတ်နိုင်ငံက စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်လျက်ရှိသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာသတင်းဌာနများနှင့်လေ့လာသူအချို့က မြောက်ကိုရီးယား၏ မှန်းဆမရသော အပြုအမူများကြောင့် ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်နှင့် အနီးတစ်ဝိုက်တွင် တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေကြသည်။ သို့သော်လည်း အထက်၌ တင်ပြခဲ့သည့်အင်အား၊ နိုင်ငံရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါက မြောက်ကိုရီးယား၏အကျိုးစီးပွားမှာ ထင်ရာလုပ်လိမ့်မည်ဟု သူ့ကို နိုင်ငံတကာက ကြောက်လန့်စိုးရိမ်ပြီး တောင်းဆိုသမျှ လိုက်လျောရေးသည်သာ အဓိကဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း မကြောက်ကြောက်အောင်ခြောက်ပြကာ 'ခြောက်စား၊ ဟောက်စား' ပြုရန်ကြိုးပမ်းနေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့်တက်၍ အနီးရှိ တောင်ကိုရီးယားနှင့်ဈာန်ကို ကိုယ်ထိလက်ရောက်တိုက်ခိုက်အန္တရာယ်ပြုခြင်း၊ သို့မဟုတ် အမေရိကန်သို့ တာဝေးပစ်ခတ်ပျံဖြင့် ပစ်ခတ်ရန် ကြိုးစားခြင်းများကို လက်တွေ့အမှန်တကယ် လုပ်ဆောင်လိုက်သည်နှင့် မြောက်

ကိုရီးယားအဖို့ 'ကိုယ့်သေတွင်းကိုယ်တူး'သည့်နှယ်ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ တရုတ်အနေဖြင့်လည်း ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် မြောက်ကိုရီးယားကို အကာအကွယ်ပေးရန် ဆန္ဒရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။ ယခုပင်လျှင် မြောက်ကိုရီးယား၏ ခပ်ရမ်းရမ်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် တရုတ်နှင့် အမေရိကန်တို့အကြားပြဿနာများ လာခဲ့ရာ တရုတ်က မြောက်ကိုရီးယားကို အတွင်းကျိတ်ဖိအားပေးနေရသည့် အနေအထားရှိ၏။

စစ်ရေး ဘောဂဗေဒအမြင်အရလည်း မြောက်ကိုရီးယားအနေဖြင့် အကြွင်းမဲ့ စစ်ပွဲတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲနိုင်သည့် ငွေကြေး၊ ပစ္စည်း၊ လူအရင်းအမြစ် မရှိ၊ နောက်မှ ထောက်ပံ့ကူညီဖြည့်ဆည်းပေးမည့် အင်အားကြီးနိုင်ငံလည်းမရှိ။

ထို့ကြောင့် မြောက်ကိုရီးယား ခေါင်းဆောင်တစ်သိုက်လုံး သွက်သွက်ခါအောင် ရူးသွပ်၍မနေလျှင် မိမိနိုင်ငံကို မိမိပြာကျသွားစေမည့် လုပ်ရပ်မျိုးကို မည်သူမျှပြုလုပ်ကြမည်မဟုတ်ပါ။ စင်စစ်၌ မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်တို့၏ မူလဘူတအကျိုးစီးပွားမှာ ယင်းတို့၏ နိုင်ငံ မည်မျှပင်ဆင်းရဲနေပါစေ။

ယင်းတို့၏ ခေါင်းဆောင်အရိုက်အရာခိုင်မြဲတည်တံ့ရေးသာ အဓိကဖြစ်ပေသည်။ စစ်ကိုစတင်မိလိုက်သည်နှင့် အီရတ်မှ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်နှင့် လစ်ဗျားမှ ကဒါဖီတို့၏ ကံကြမ္မာမျိုး မလွဲမသွေကြုံရလိမ့်မည်ကို အလွန်လူရည်လည်လှသော မြောက်ကိုရီးယားတို့က သိပြီးဖြစ်၏။ ဈေးခေါ်ကောင်းအောင် ခြောက်ပြနေခြင်းသာဖြစ်ပါ၏။

တောင်တရုတ်ပင်လယ်ဟုဆိုလိုက်သည်နှင့် အငြင်းပွားကျွန်းစုများပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာနှင့် တရုတ်အမေရိကန်အားပြိုင်မှုတို့ကို ပြေးမြင်ကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံက အငြင်းပွားကျွန်းစုများတွင် လူနေအခြေစိုက်အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်နေသည်။ ယင်းကိစ္စကို နယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုအငြင်းပွားရာ၌ ပါဝင်နေသည့် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများက မကျေလည်လှသော်လည်း အင်အားမမျှသည့်အတွက် မဟာအင်အားကြီးအမေရိကန်ကို အားကိုးရှာကြသည်။ အမေရိကန်အနေဖြင့် ဤဒေသအပေါ် အာရုံကျနေချိန်ဖြစ်ရာ တရုတ်တို့ကို ဝိုင်းပတ်ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက် တောင်တရုတ်ပင်လယ်၌ ဝင်ရောက်အင်

အားပြလာခဲ့သည်။ တရုတ်တို့ကျွန်း
တုဆောက်လုပ်နေသောနေရာများ
အနီး၌ကပ်၍ အမေရိကန် စစ်
သင်္ဘောများခုတ်မောင်းပြခြင်း ဘီ ၅
ဗုံးကြဲလေယာဉ်ကြီးများဖြတ်ကျော်
ပျံသန်းပြခြင်းများ ပြုလုပ်လာခဲ့
သည်။ ဤသို့ဖြင့် တောင်တရုတ်
ပင်လယ်၌ တရုတ်နှင့် အမေရိကန်
တို့ အကြားစစ်ရေးထိပ်တိုက်ရင်
ဆိုင်မှုများဖြစ်လာလေမည်လောဟု
စိုးရိမ်မှုများကြီးထွားလာခဲ့ကြသည်။

ဤကိစ္စ၌ တရုတ်တို့ဘက်မှ
ကြည့်ပါက နိုင်ငံလုံခြုံရေးအတွက်
အသက်တမျှ အရေးကြီးသော
အကျိုးစီးပွား (Vital Interest)
ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ အရှေ့ဘက်
ကမ်းရိုးတန်း ပစ်ဖိတ်ကမ်းခြေဒေသ
၌ တရုတ်တို့၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊
လုံခြုံရေး မဟာဗျူဟာအကျိုးစီးပွား
များတည်ရှိရာ ယင်းတို့အနေဖြင့်
အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေဒေသကို လုံခြုံ
အောင် ကာကွယ်ပေးရန် မဖြစ်မနေ
လိုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် အပြင်
ကာကွယ်ရေးအတွက် တောင်
တရုတ်ပင်လယ်တွင် အခြေစိုက်

စခန်းများထူထောင်နေခြင်းဖြစ်ရာ
မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အလျော့ပေး
မည့်လက္ခဏာမရှိပေ။

အမေရိကန်တို့မှာမူ တောင်
တရုတ်ပင်လယ်ဒေသမှာ ယင်းတို့၏
အချက်အချာမြေနှင့် မိုင်ငါးထောင်
မျှဝေးကွာပြီး ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းစာကွာ
ဝေးသည့်အတွက် မည်သို့ပင်ဆိုစေ
ကာမူ ယင်းတို့ အမှန်တကယ်ထိန်း
ချုပ်နိုင်ရန်အင်အားလည်း မရှိပေ။
အမေရိကန်တို့အကြွေး ဒေါ်လာ
ထရီလီယံနှင့်ချီ၍ ပေးဆပ်ရန်ရှိနေ
ပြီး အမေရိကန်ကုမ္ပဏီကြီးငယ်
များစွာတို့၏ အဓိကဈေးကွက်ကြီး
လည်းဖြစ်နေသော တရုတ်နိုင်ငံနှင့်
စစ်ဖြစ်ရလောက်သည့် ပဋိပက္ခ
အရင်းခံအကြောင်းတရားလည်းမရှိ
ပေ။ တရုတ်တို့ဘက်မှလည်း ကမ္ဘာ
စစ်အင်အားအကြီးဆုံး အမေရိကန်
နှင့် စစ်မက်ဖက်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရ
လောက်သည့် အကျိုးစီးပွားပဋိပက္ခ
မရှိပေ။

သို့သော် တောင်တရုတ်ပင်
လယ်နှင့်ပတ်သက်လျှင်မူ ယင်း၏
မဟာဗျူဟာလုံခြုံရေးအရ မဖြစ်

မနေ ကာကွယ်သွားလိမ့်မည်ဖြစ်
သည်။ အမေရိကန်တို့အနေဖြင့်မူ
အနောက်ပစ်ဖိတ်မဟာမိတ်နိုင်ငံ
များနှင့် မိတ်ဖက်များကို စိတ်ဓာတ်
မြှင့်တင် အားပေးသည့်အနေဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ဒုတိယအင်
အားကြီးဆုံးဖြစ်လာသော တရုတ်ကို
ကြိုတင်ဦးနှိမ်ထားလိုသောသဘော
ဖြင့်လည်းကောင်း ယခုကဲ့သို့
အင်အားပြနေခြင်းဖြစ်၏။

ကမ္ဘာ့အစဉ်အလာအရ စစ်
အင်အားသုံးစွဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍
ရာဇသံပေးခြင်း၊ စစ်အင်အားပြ
ခြင်း၊ အမြောက်၊ ဗုံးတို့ဖြင့် ပစ်ခတ်
သတိပေးခြင်း၊ စစ်ဖြစ်သည့် အဆင့်
မရောက်စေဘဲ အင်အားသုံးတိုက်
ခိုက်ခြင်း (Use of Force Short
of War) ၊ ကန့်သတ်စစ်ပွဲနှင့်
အကြွင်းမဲ့စစ်ပွဲဟူ၍ အဆင့်ဆင့်ရှိ
ရာ၊ အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် စစ်
အင်အားပြသမှုထက်ပိုမိုအန္တရာယ်
ကြီးမားသည့်အဆင့်မျိုးသို့ ဆက်
လက်လုပ်ဆောင်ဖွယ်မရှိပေ။ မည်
သို့ပင်ဖြစ်စေ လတ်တလောကာလ
၌ ပါဝင်ပတ်သက်သူအားလုံး
သဘောတူနိုင်သည့် အပြီးသတ်
ဖြေရှင်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်မပေါ်ပေါက်
သေးသည့်အတွက် တရုတ်တို့က
လည်း ယင်းတို့၏ခံစစ်ခိုင်မာသည်
ထက်ခိုင်မာအောင် ဆက်လက်လုပ်
ဆောင်နေဖွယ်ရှိကာ အမေရိကန်တို့
၏အင်အားပြသမှုမှာလည်း အနည်း
နှင့်အများ ဆက်လက်တည်ရှိနေ
ဖွယ်ရှိပြီး တောင်တရုတ်ပင်လယ်
အရေးမှာ ဆက်လက်ကြန့်ကြာနေ
ဖွယ်ရှိကြောင်းသုံးသပ်ရပါသည်။ ။

■ ကိုကိုလှိုင်

၃၂

သုတအလင်း
မဂ္ဂဇင်း

ယခင်လမှအဆက် ➤

မင်းယုဝေ

မြန်မာစာရေးရာ သတိပြုစရာ

မိ နှင့် မှီ

မိ

မြန်မာစာရေးရာ၌ မိ နှင့် မှီ ကို
ရောထွေးရေးတတ်ကြသည်။ မှန်ကန်အောင်
ခွဲခြားရေးရပါသည်။

၁။ မြန်မာအဘိဓာန်တွင် “မိ သည်
မနှင့်တွဲ၍ အချိန်မတိုင်သေးခင်
အနက်ဖြင့် ထောက်ပံ့သော စကားလုံးဖြစ်သည်” ဟူ၍
အနက်ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် “မလာမိ၊ မသွားမိ၊ မကြာမိ၊ မစားမိ၊ မပြောမိ”
စသည်တို့ကို ဟုတ်မပါသော ‘မိ’ ဖြင့် ရေးရပါသည်။

၂။ ထို့ပြင် “မိကို လှမ်း၍ ရောက်နိုင်သည်။ ထိနိုင်သည်။
တိုင်ရောက်သည်” ဟူသော ကြိယာအနေဖြင့်လည်း အသုံးပြု
ကြောင်း မြန်မာအဘိဓာန်တွင် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် “လက်လှမ်းမီသည်၊ ရထားမီသည်၊ ကျောင်းချိန်မီသည်၊
စံချိန်မီသည်၊ စံမီသည်၊ ခေတ်မီသည်၊ မမီမကမ်း၊ ရှေ့မီ နောက်မီ၊
လက်လှမ်းမီ” စသည်တို့ကို ဟုတ်မပါသော ‘မိ’ ဖြင့်ရေးရပါမည်။

မှီ

မြန်မာအဘိဓာန်တွင် “မှီသည် ကြိယာ
ဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ရာ
ကို ယှဉ်ကပ်အားပြု
သည်။ အားကိုးအားထား

ပြုသည်”ဟူသောအနက်ဖြင့်သုံးစွဲကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် “မှီကပ်သည်၊ မှီခို သည်၊ မှီငြမ်းပြုသည်၊ မှီတင်းနေထိုင်သည်၊ မှီတွယ်သည်၊ မှီဝဲသည်၊ မှီအုံး၊ နံရံကို မှီနေသည်၊ အမှီတံကဲပြုသည်၊ အမှီသဟဲပြုသည်၊ အမှီပြုသည်” စသည်တို့ကို ဟုတ်သော ‘မှီ’ဖြင့်ရေးရပါမည်။

မင် နှင့် မှင်

မင်

၁။ မြန်မာအဘိဓာန်တွင် “မင် သည် နာမ်ဖြစ်၍ ရေးခြစ်၊ ပုံနှိပ်၊ ထိုးနှံရာတွင် သုံးသော အရောင်ရှိ အရည်၊ အစေး”ဟူ၍ အနက်ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် “မင်နီ၊ မင်နက်၊ မင်အိုး၊ မင်တံ၊ မင်ရည်၊ မင်ကျမင်န၊ ထိုးကွင်းမင်ကြောင်၊ မင်ခံစက္ကူ၊ မင်စာ၊ မင်နှိပ်စက္ကူ” စသည်တို့ကို ဟုတ်သော ‘မင်’ဖြင့် ရေးရပါသည်။

၂။ ထို့ပြင် “မင်” ကို ကြိယာအဖြစ် တပ်မက်တွယ်တာသည်” ဟူ၍လည်း အဘိဓာန်၌ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ပြဋ္ဌိဟာခန်းပျို့တွင် “ခရီးခဲမှ၊ ဘေးလွဲကယ်ချင်၊ ဆုကြီးမင်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မဟာဇနကပျို့တွင် “ကြမ္မာဖန်၍ အရန်ကျင်းတင်၊ နောက်ကိုမင်လျက်”

ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွဲ့ဆိုထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ချစ်ခင်သည်၊ တွယ်တာသည်၊ မက်မောသည် ဟူသောအနက်ဖြင့် သုံးခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် “ခင်မင်သည်၊ အစာကို မင်သည်၊ အဖော်ကိုမင်သည်”စသည်တို့ကို ဟုတ်သော ‘မင်’ဖြင့်ရေးရပါသည်။

မှင်

မြန်မာအဘိဓာန်တွင် ‘မှင်’ကို ၁။ (နာမ်) ဟန်နေဟန်ထား၊ ၂။ မှင်စာ (တစ္ဆေငယ်) ဟူ၍ အနက်ဖွင့်ထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် “မှင်မောင်း ကောင်းသည်၊ မှင်သေသည်၊ မှင်တက်မိသည်၊ အမွေးအမှင်” စသည်တို့ကို ဟုတ်သော ‘မှင်’ဖြင့်ရေးရပါသည်။

ထို့ပြင် “တစ္ဆေမှင်စာ၊ ဘီလူးမှင်စာ” စသည်တို့ကို ဟုတ်သော မှင်ဖြင့် ရေးရပါသည်။ သာမိနပျို့တွင် “စုန်းမှင်မယိုး၊ မစိုးမရိမ်”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရာမရကန်တွင် “ဘီလူးမှင်စာ၊ ဂါထာနှင့် မိုးပျံ၊ မန္တန်ဖြစ်အကောင်၊ စက်စီးမောင်တို့၊ ဆောင်လေသလား” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကုသပျို့တွင် “ဝဏ္ဏရုပ်ဆင်း၊ ငါအချင်းကား၊ လူချင်း ကွဲကွာ၊ မှင်ဥပါ၏။ ချက်မာအသွင်၊ အပြင်ညှသူ” ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွဲ့ဆိုထားသည်ကို လေ့လာသိရှိနိုင်ပါသည်။

မင်စာနှင့် မှင်စာ

မင်စာသည် မီးသွေးမှုန့်၊ သို့မဟုတ် ကျပ်ခိုးမှုန့်တို့ဖြင့် စီရင်ထားသော မင်ဖြင့် အုတ်နံရံစသည်တို့ကို ရေးထားသည့်စာဖြစ်သည်။ ထိုမင်တွင် ဟုတ်သောပါပါ။

မှင်စာသည် နာနာဘာဝမျိုးဝင် မကောင်းဆိုးဝါးအငယ်စားဖြစ်သည်။ ထိုမှင်တွင် ဟုတ်သောပါရပါမည်။

ပိုတတ်သောရေးချ

မြန်မာစာရေးရာ၌ ရေးချမလိုသော စကားလုံးအချို့ကို ရေးချထည့်၍ ရေးမှားမိတတ်ကြပါသည်။ သတိပြုသင့်ပါသည်။

အောက်ပါစကားလုံးများမှာ ရေးချမလိုသော စကားလုံးများဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို ရေးချထည့်၍

ရေးမှားမိတတ်ကြရာ သတိပြု၍ ရေးချမထည့်ဘဲ ရေးရပါမည်။

အမှား

ပါတ်သက်
ပါတ်ဝန်းကျင်
ပါတ်လည်
နှစ်ပါတ်လည်
သစ်ပင်ပန်းမာန်
လှေသမ္ဗန်
ဒါဏ်
ပြစ်ဒါဏ်
ဘေးဒါဏ်
အနာဂတ်
အာရုဏ်
စကြာဝဠာ

အမှန်

ပတ်သက်
ပတ်ဝန်းကျင်
ပတ်လည်
နှစ်ပတ်လည်
သစ်ပင်ပန်းမန်
လှေသမ္ဗန်
ဒဏ်
ပြစ်ဒဏ်
ဘေးဒဏ်
အနာဂတ်
အရုဏ်
စကြာဝဠာ

စကြာဝတေးမင်း
ဆဒ္ဒါန်အိုင်
ဆဒ္ဒါန်ဆင်မင်း
မဏ္ဍာပ်
ဂါထာမန္တန်
ရလဒ်

စကြာဝတေးမင်း
ဆဒ္ဒန်အိုင်
ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း
မဏ္ဍပ်
ဂါထာမန္တန်
ရလဒ်

- အကိုး။ ။ (၁) မြန်မာသဒ္ဒါ(ဦးဖေမောင်တင်)
(၂) မြန်မာစာ မြန်မာစကား (မြန်မာစာအဖွဲ့)
(၃) မြန်မာစာမိတ်ဖွဲ့ (တိုက်စိုးနှင့်မင်းယုဝေ)
(၄) မြန်မာအဘိဓာန် (မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ဦးစီးဌာန)

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။
■ မင်းယုဝေ

အရေးပေါ် လူနာ နှင့် တရားဥပဒေ

■ ဦးဟန်ညွန့် (ဥပဒေ)

မည်သူမျှမကူညီရဲပါ

အရေးပေါ်လူနာတစ်ဦးကို စာဖတ်သူတိုင်း ကြုံဖူး၊ တွေ့ဖူးကြပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ဘာလုပ်မည်လဲ။ အကူအညီတစ်မျိုးမျိုး ပေးသင့်သည်မှာ သေချာပါသည်။ သို့သော် မည်သူမျှ မကူညီရဲကြပါ။ ဘာကြောင့်လဲ။ ဥပဒေအားနည်းချက်ကြောင့်ဟု ဖြေကြားပါရစေ။

အချိန်ပိုအသက်ကယ်နိုင်ပါလျက်

ဥပမာ - လူတစ်ယောက်အား
မော်တော်ကားတစ်စီးက

တိုက်သွားသည်ဆိုကြပါစို့။ ကားတိုက်ခံရသူခမျာ ဝမ်းဗိုက်ပေါက်ပြီး အူတွေထွက်နေပါပြီ။ သို့သော် ကံကောင်းထောက်မ၍ အသက်မသေပါ။ ကယ်ပါ။ လူပါ တစာစာအော်နေသည်။ မျက်မြင်တွေ့နေရသော ထိုလူနာ၏ ဘေးတွင်ရှိနေသော စာဖတ်သူအနေနှင့် ဘာလုပ်မည်လဲ။

“သူ့အသက်ကယ်ချင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒါက ရာဇဝတ်မှု (ကားတိုက်မှု) ဖြစ်နေတယ်၊ လူနာကို မထိရဲ၊ မတို့ရဲဘူး၊ နီးရာဆေးခန်း

ကိုလည်း မပို့ရဲဘူး၊ ဒါက ရဲအမှု ဖြစ်တယ်၊ ရဲကလွဲပြီး ဘယ်သူမှမကိုင်နဲ့၊ ရဲမလာမချင်း ဒီအတိုင်း လက်ပိုက် ကြည့်နေရမှာပဲ၊ ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ဘူး”

“ဒီလိုသာဆိုရင် မခက်လား၊ ဒီလူနာကို အချိန်မီ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း ပို့သင့်တယ်၊ အချိန်မီကယ်ရင် သေဖွယ်မရှိဘူး၊ ဒီအတိုင်းပစ်ထားရင်တော့ သွေးထွက် လွန်ပြီး မသေသင့်ဘဲ သေတော့မှာ”

အထက်ပါ ဝေဖန်ချက်များ အမှန်တကယ်ရှိခဲ့ သည်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိခဲ့၍ တလွဲဆံပင်ကောင်း ခဲ့သည်။ အယူအဆအဟောင်းများ၊ အတွေးအခေါ် အဟောင်းများကိုစွန့်ပယ်၍ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် က ဥပဒေတစ်ရပ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပေသည်။

ဥပဒေအမည်

ဥပဒေ၏အမည်အပြည့်အစုံမှာ ‘ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်း နှင့်ကုသခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ’ ဖြစ်ပါသည်။

ဥပဒေအမှတ်နှင့်ရက်စွဲ

၂၀၁၄ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ဥပဒေ အမှတ် ၅၃ ဖြစ်ပါသည်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသည့်ရက်စွဲမှာ ၅-၁၂-၂၀၁၄ ဖြစ်ပါသည်။

အခန်းပေါင်း(၄)ခန်း

အခန်းပေါင်း (၄)ခန်းပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်၊ ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်၊ အထွေထွေတို့ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတလက်မှတ်ရေးထိုး

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်ဟု ဖော်ပြလျက် နိုင်ငံတော် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထုတ်ပြန်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျဉ်းစာချုပ်ရန်အတွက်

အရေးပေါ်လူနာကို အရေးပေါ်ကူညီစောင့် ရှောက်ပေးဖို့ ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်နိုင်ပေပြီ။ လူနာကို ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း မပို့မီ ရှေးဦးသူနာပြုလုပ်

နိုင်ပါပြီ။ ဒဏ်ရာအခြေအနေလျော်ညီအောင် ပြုစု စောင့်ရှောက်နိုင်ပါပြီ။ ဆေးရုံဆေးခန်းပို့ဖို့ စီစဉ်နိုင် ပါပြီ။ တာဝန်ရှိသူ၊ ရဲစခန်းသို့လည်း အကြောင်းကြား သတင်းပို့နိုင်ပါပြီ။ ယခင်ကလို လက်ပိုက်ကြည့်နေဖို့ မဟုတ်တော့ပါ။ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သလို အသက်ကယ် ချင်ပေမယ့် မကယ်ရတဲ့ဘဝမျိုး မဟုတ်တော့ပါ။

လူတိုင်းဖတ်သင့်သည့်ဥပဒေ

လူတိုင်းဖတ်သင့်၊ သိသင့်သော ဥပဒေဖြစ်ပါသည်။ ၉-၁၂-၂၀၁၄ ရက်ထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာတွင် အပြည့် အစုံဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ မှတ်မိသူများ မှတ်မိပါ သည်။

မမှတ်မိသူများ၊ မဖတ်လိုက်ရသူများအတွက် သတင်းစာပါမူရင်းအတိုင်း မဖြတ်မတောက် ဥပဒေ အပြည့်အစုံကို အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

တရားဥပဒေဗဟုသုတတိုးပွားကြ၍ ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့် ရှောက်နိုင်ပါစေ။

ကုသနိုင်ပါစေကြောင်း ဆန္ဒမွန်ဖြင့် တရားဥပဒေ အမြင်ကို ရေးသားတင်ပြအပ်ပါသည်။

ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ကုသခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း

ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ကုသခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ (၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၅၃ ၊)

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၄ ရက် (၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်)

နိုင်ငံတော်အတွင်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို အချိန်မီ ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ဆေးကုသခြင်းပြုနိုင်ရေးတို့ အတွက် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ကုသခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင် ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -
 - (က) ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာဆိုသည်မှာ ယာဉ်တစ်မျိုးမျိုးကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် သော်လည်းကောင်း လူ၏အသက်ကို ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်မှုဖြစ်စေသည့်ဒဏ်ရာရရှိသူကိုဆိုသည်။
 - (ခ) အရေးပေါ်ကူညီစောင့်ရှောက်မှုဆိုသည်မှာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို အခြေအနေ ပိုမိုဆိုးရွားစေရေးအတွက် ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့မရောက်ရှိမီ ရှေးဦးသူနာပြုစုခြင်းနည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သင့်လျော်သည့် အသက်ကယ်နည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းကို ဆိုသည်။
 - (ဂ) ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းဆိုသည်မှာ အစိုးရဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းကိုလည်းကောင်း ဆိုသည်။

မဟုတ် ဆေးခန်းကိုလည်းကောင်း ဆိုသည်။

- (ဃ) ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအခန်း(၂)၌ ပြဌာန်းထားသည့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်များကိုဆိုသည်။

အခန်း(၂)

ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်

- ၃။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို တွေ့ရှိသူသည် ယင်းလူနာကို မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦး၏ အကူအညီရယူ၍ ဖြစ်စေ အရေးပေါ်ကူညီစောင့်ရှောက်မှုပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။
- ၄။ အရေးပေါ်ကူညီစောင့်ရှောက်မှုပေးသူသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ခြင်းမပြုမီ အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည် -
 - (က) ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်း တတ်မြောက်လျှင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်းဖြင့် ပြုစုခြင်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊
 - (ခ) ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်း တတ်မြောက်ခြင်းမရှိလျှင် ဒဏ်ရာအခြေအနေနှင့်လျော်ညီသော ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊
 - (ဂ) ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ပို့ဆောင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) မှုခင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိသော အရေးပေါ်လူနာများနှင့်ပတ် သက်၍ မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင် ရာရပ်ကွက်၊ သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၏ တာဝန်ရှိသူမှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ၊ အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ရဲစခန်း၊ သို့မဟုတ် ရဲကင်းသို့ သတင်းပေးပို့ အကြောင်းကြားခြင်း။

၅။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို တွေ့ရှိသူသည် ယင်းလူနာကို အရေးပေါ်ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ခြင်းမရှိလျှင် အောက်ပါ အချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောလျင်စွာဆောင်ရွက် ရန် တာဝန်ရှိသည်-

(က) အနီးဆုံး ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ သင့်လျော်သော နည်းလမ်းဖြင့်ပို့ဆောင် ခြင်း၊

(ခ) အနီးဆုံးရပ်ကွက်၊ သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံဖြစ်စေ၊ အနီး ဆုံး ရဲစခန်း၊ သို့မဟုတ် ရဲကင်းသို့ဖြစ်စေ၊ အနီးဆုံးမီးသတ်စခန်းသို့ဖြစ်စေ၊ အရေး ပေါ် ဆက်သွယ်နိုင်သော ဖုန်းနံပါတ်များ သို့ဖြစ်စေ သင့်လျော်သောနည်းလမ်းဖြင့် အကြောင်းကြားခြင်း။

၆။ ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိသော အရေးပေါ်လူနာနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်-

(က) ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ် လူနာတွေ့ရှိကြောင်း အကြောင်းကြား ချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင် မိမိဆေးရုံ ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းတွင် ကုသနိုင်ရေး အတွက် လိုအပ်ချက်များ ပြည့်စုံစွာ စီစဉ်ထားရှိခြင်း၊

(ခ) အရေးပေါ်မဟုတ်သော လူနာများထက် ဦးစားပေး၍ ကုသခြင်း၊

(ဂ) ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်း၏ အဆင့်နှင့် အညီ အမြန်ဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ကုသမှုပေးခြင်းနှင့် လိုအပ်ပါက သက် ဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်ဆေးရုံသို့ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း၊

(ဃ) မှုခင်းနှင့် သက်ဆိုင်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်းသို့ ဆောလျင်စွာအကြောင်းကြား ခြင်း၊

(င) ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းဖြစ် ပါက မှုခင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို လိုအပ်သောကုသမှုများဆောင်ရွက်ပြီး သည်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ ဆေးမှတ်တမ်း အပြည့်အစုံဖြင့် အချိန်မီလွှဲပြောင်းပေး ခြင်း။

၇။ ရဲစခန်း၊ သို့မဟုတ် ရဲကင်းသည် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေအတွင်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေး ပေါ်လူနာနှင့်ပတ်သက်၍ မှုခင်းသတင်းဖြစ်စေ၊ မတော်တဆမှုသတင်းဖြစ်စေ၊ အခြားအခြေ အနေ တစ်ရပ်ရပ်ဖြစ်ပွားကြောင်း သတင်းဖြစ် စေ ရရှိလျှင် အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်-

(က) အချင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာသို့ အမြန်ဆုံး သွားရောက်၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊

(ခ) အချင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာတွင် တွေ့ရှိ သည့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေး ပေါ်လူနာကို အနီးဆုံးဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ အကြောင်းကြားခြင်းနှင့် အမြန် ရောက်ရှိရေးအတွက် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) အချင်းဖြစ်ပွားမှု၏ဖြစ်စဉ်ကို သိရှိနိုင် ရန် လိုအပ်သော ရဲလုပ်ငန်းများကို ဆောလျင်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၈။ မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်မီးသတ် စခန်းသည် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေအတွင်း ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိသော လူနာနှင့် ပတ်သက်၍ မတော်တဆမှု သတင်းဖြစ်စေ၊ အခြား အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ဖြစ်

ပွားကြောင်း သတင်းဖြစ်စေရရှိလျှင် အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်-

- (က) အချင်းဖြစ်နေရာသို့ ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေးယာဉ်၊ မီးငြိမ်းသတ်ယာဉ်၊ သို့မဟုတ် လူနာတင်ယာဉ်နှင့်အတူ အမြန်ဆုံး သွားရောက်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့် လိုအပ်သော အကူအညီများပေးခြင်း၊
- (ခ) အချင်းဖြစ်နေရာ၌တွေ့ရှိသည့် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို အချိန်မီကုသနိုင်ရန် အနီးဆုံး ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ ကြိုတင် အကြောင်းကြားခြင်းနှင့်အမြန်ဆုံးရောက် ရှိရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၉။ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်၊ သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းရရှိ လျှင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် ရှိသည်-

- (က) အချင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာသို့ မိမိ ရပ်ကွက်၊ သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အတွင်းရှိ အရေးပေါ်ကူညီစောင့်ရှောက် မှုပေးနိုင်သူနှင့် လိုအပ်သော အကူအညီ ပေးနိုင်သူများကို ခေါ်ဆောင်၍ အမြန် ဆုံးသွားရောက်ခြင်း၊
- (ခ) ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ် လူနာအတွက် လိုအပ်သော ကူညီပံ့ပိုး မှုနှင့် ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်ရေး အတွက် ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (ဂ) ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ် လူနာကို အချိန်မီ ဆေးကုသမှုခံယူနိုင် ရေးအတွက် ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်း သို့ အကြောင်းကြားခြင်းနှင့် အမြန်ဆုံး ပို့ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) အချင်းဖြစ်ပွားမှုကို သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်း၊ သို့မဟုတ် ရဲကင်းသို့ ချက်ချင်းအကြောင်း ကြားခြင်း၊
- (င) ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ် လူနာက စကားပြောနိုင်လျှင် သက်ဆိုင် ရာသို့ သတင်းပေးပို့နိုင်ရန် အချင်းဖြစ် ပွားရသည့်အကြောင်းရင်း၊ လိပ်စာနှင့် ယင်း၏ ပြောကြားချက်တို့ကို မေးမြန်း မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊
- (စ) အချင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာရှိ ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာနှင့် ပစ္စည်းလုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်း။

၁၀။ မည်သူမဆို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ် လူနာကို ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ အရေးပေါ် ကူညီစောင့်ရှောက်မှု ပေးသူထံသော်လည်းကောင်း ပို့ဆောင်ရန်ဖြစ် စေ၊ အခြားလိုအပ်သော အကူအညီဖြစ်စေ တောင်းခံပါက ကူညီရန် တာဝန်ရှိသည်။

အခန်း(၃)

ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်

၁၁။ မည်သူမဆို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသောအရေး ပေါ် လူနာကို ဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ အချိန်မီသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းကို နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာစေရန် တားဆီးခြင်း၊ သို့မဟုတ် နှောင့် ယှက်ခြင်းပြုကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံ ရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းထက်မပိုသော ငွေ ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

အခန်း(၄)

အထွေထွေ

- ၁၂။ ဤဥပဒေပါပြစ်မှုကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။
- ၁၃။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ဤဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သူ မည်သူမဆို မိမိ၏ဆောင်ရွက်မှုအတွက် အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ အခြားသင့်လျော်သည့် အခွင့်အရေးများကိုလည်းကောင်း ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။
- ၁၄။ မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းပေးပို့နိုင်သော နေရာများ၊ အရေးပေါ်ဆက်သွယ်နိုင်သည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်များကို အများပြည်သူ အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၁၅။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို အချိန်မီ ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ရန် အနီးဆုံးဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ရာ၌ ကူညီပို့ဆောင်ပေးသူသည် ယာဉ်တစ်ခုခုကို ငှားရမ်းအသုံးပြုရပါက ကျသင့်သော အမှန်ကုန်ကျစရိတ်ကို သက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်းက ကျခံရမည်။
- ၁၆။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ပုဒ်မ ၆ အရ လိုအပ်သည့် ကုသမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းသည် ဆေးမှတ်တမ်းပါ ကုသမှုအတွက် ကျသင့်သော ဆေးဝါး၊ ဆေးပစ္စည်းနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အမှန်ကုန်ကျစရိတ်ကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြတောင်းခံနိုင်သည်။
- ၁၇။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်သည် ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ယင်းမှုခင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရဲလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို တွေ့ရှိသူအား

- လည်းကောင်း၊ အရေးပေါ်ကူညီစောင့်ရှောက်မှုပေးသူအားလည်းကောင်း၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ထမ်းဆောင်သူအားလည်းကောင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လိုအပ်ပါက ယင်းတို့အတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်စေသော နည်းလမ်းဖြင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၁၈။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသောအရေးပေါ်လူနာကို ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိသောဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များကို တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၁၉။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာကို ဤဥပဒေပါပြဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သူ မည်သူ့ကိုမျှ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်သည့် အကြောင်းကြောင့် တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အရေးယူခြင်းမပြုရ။
- ၂၀။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသော အရေးပေါ်လူနာများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဤဥပဒေပါ ရဲလုပ်ငန်းများအတွက်လည်းကောင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် ဤဥပဒေပါ ကုသမှုလုပ်ငန်းများအတွက်လည်းကောင်း လိုအပ်ပါက အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

■ ဦးဟန်ညွန့်(ဥပဒေ)

Cartoon

ကမ္ဘာမြေကို ထိန်းသိမ်းဖို့
ငါ...ဘာ လုပ်ပေးနိုင်မလဲ?

ကမ္ဘာမြေကို ထိန်းသိမ်းဖို့
ငါ...ဘာ လုပ်ပေးနိုင်မလဲ?

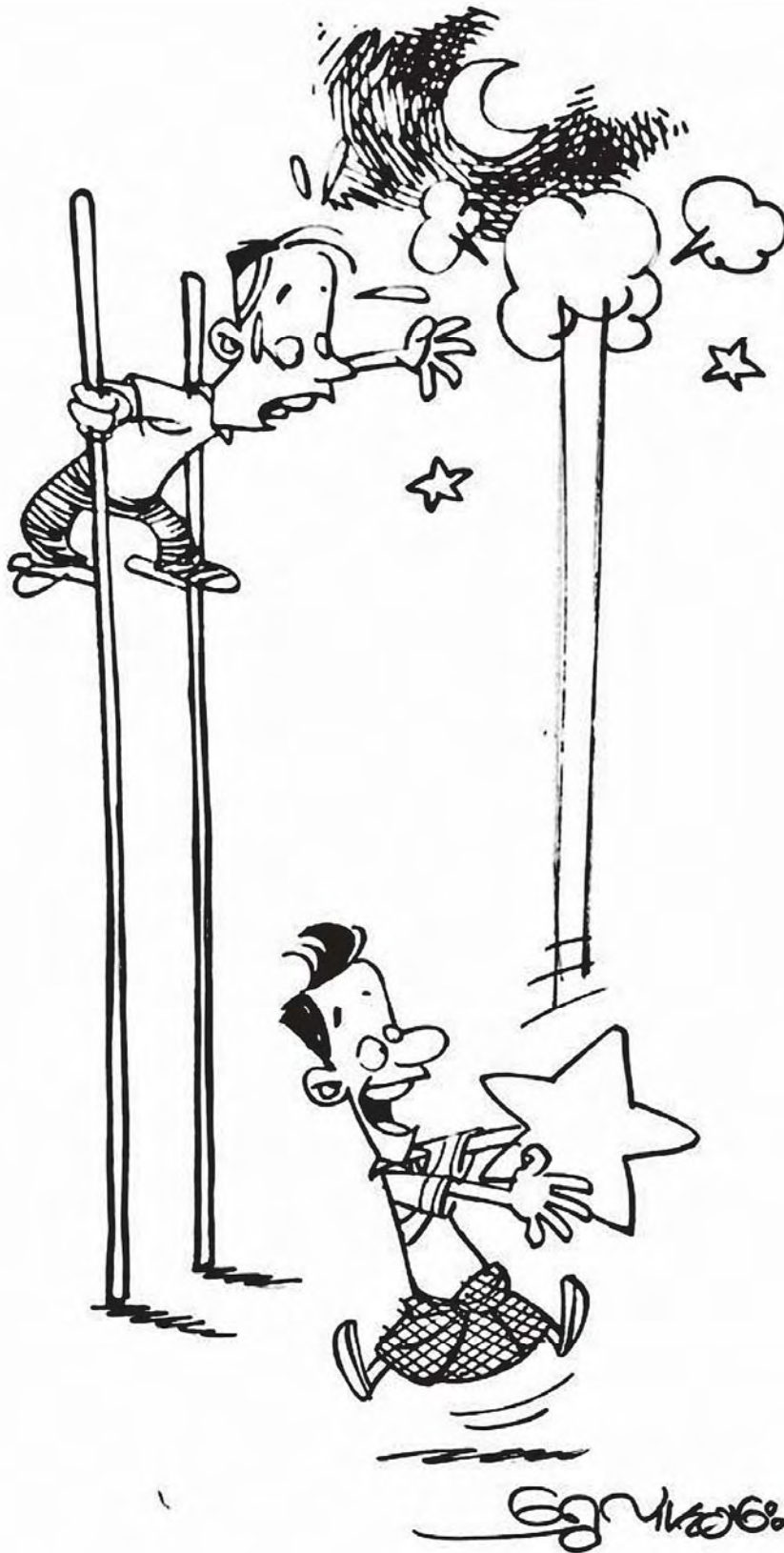
ကမ္ဘာမြေကို ထိန်းသိမ်းဖို့
ငါ...ဘာ လုပ်ပေးနိုင်မလဲ?

ကမ္ဘာမြေကို ထိန်းသိမ်းဖို့
ငါ...ဘာ လုပ်ပေးနိုင်မလဲ?

Cartoon

June

No.3 June 2016

အမေရိကန်-တရုတ် လွန်ဆွဲကြိုးဖြစ်လာတဲ့ ဖြန့်ဟ

■ နေဇင်လတ်

ပညာလေ့လာဆည်းပူးနေကြ တဲ့သင်တန်းသားတွေရော ပြင်ပက သူတွေရော အမြင်တစ်စုံတစ်ရာ ကျယ်ပြန့်အောင် ISDP - Institute of Security & Development Policy (Sweden) က Dr.Niklas Swamstorm ကို ဟောပြောပွဲတစ်ခု လုပ်ခိုင်းဖြစ် တယ်။ သူ ပထမပေးတဲ့ခေါင်းစဉ် က China's impact on Southeast Asia ကျွန်တော်က မျှမျှတတဖြစ်အောင် 'Sino-US relations and its

impact on SE Asia' ဆိုပြီး ခေါင်းစဉ် ရွေးပေးလိုက်ပါတယ်။ ကိုယ့်လူတွေ ပိုပြီးအမြင်ရသွားတာ ပေါ့။

အပြောင်းအလဲတွေ စတဲ့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာပဲ ISDP အပါ အဝင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း အတော်များများနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး အပြောင်းအလဲ အောင်မြင်ရေး အတွက် တစ်ပိုင်းတစ်ကဏ္ဍက ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ISDP အနေနဲ့

၂၀၁၂ ခုနှစ်ကစပြီး ကျွန်တော် ဆီကသင်တန်းဆင်းကို တစ်နှစ် ၂ ဦးနှုန်းနဲ့ ဆွဲဒင်မှာ ၂ လသင်တန်း တိုလေး တက်ခွင့်ပေးပါတယ်။ နောက်ပိုင်း ဈေးဆစ်ပြီး တစ်နှစ် ၄ ဦးနှုန်းရခဲ့တယ်။ သူတို့ဆီက လည်း တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် လောက် ဟောပြောပွဲလေးလုပ်ပေး တယ်။

Niklas ရဲ့ ဟောပြောပွဲမှာ အဓိကပြောသွားတာကို Outline အနေနဲ့ချုံ့လိုက်ရင် -

(၁) အမေရိကန်-တရုတ် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ

မဟာဗျူဟာအခြေခံနဲ့ ကျင့်သုံးမှု

- (၂) အမေရိကန်-တရုတ်မိတ်ဖက်၊ ပြိုင်ဘက်ပုံစံ
- (၃) အမေရိကန်-တရုတ်တို့အနေနဲ့ အရှေ့တောင်အာရှဒေသတွင်း ကုန်သွယ်ရေးအရ အရေးပါပုံ
- (၄) အာရှ ပစိဖိတ်ဒေသတွင်း အမေရိကန်၏ မဟာမိတ်များ
- (၅) အရှေ့တောင် အာရှတွင်း တရုတ်၏အရေးပါပုံအပေါ် အမေရိကန်၏သုံးသပ်ချက်၊ အမေရိကန်ကို တရုတ်အနေဖြင့် စိန်ခေါ်မှု ပုံစံဖြစ်နေသလားဟူသည့်အခြေအနေ
- (၆) အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်း အမေရိကန် - တရုတ် ကုန်သွယ်ရေးနှိုင်းယှဉ်ချက်
- (၇) အရှေ့တောင် အာရှဒေသတွင်း တရုတ်၏ဖြစ်တည်မှု အခြေအနေအမှန်
- (၈) တောင်တရုတ် ပင်လယ်အတွင်း အိန္ဒိယ၊ အမေရိကန်၊ ဂျပန်တို့၏ ရေတပ်ပူးတွဲစစ်

ရေးလေ့ကျင့်မှု စီမံကိန်းနှင့် ထိုဖြစ်စဉ်၏သက်ရောက်မှု
(၉) တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အမေရိကန် နိုင်ငံများအကြား မြန်မာနိုင်ငံ အခြေအနေ။

ကျောင်းလက်ချာချိန်လိုမျိုး ဆိုရင် အနည်းဆုံး ၂ နာရီ၊ (၃) ကြိမ်လောက်ပြောမှ ခြုံငုံမိမယ့် အကြောင်းအရာတွေပါ။ ဒါပေမဲ့ အားလုံးကို Niklas က ၂ နာရီ လောက်အတွင်း ယေဘုယျခြုံငုံ ပြောသွားပေးပါတယ်။ နိုင်ငံခြား ရေးမှုဝါဒနဲ့ပတ်သက်လို့ သဘောထား (၂)ရပ်အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး အမေရိကန်အနေနဲ့ အမြဲတမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံ (မက်ဆီယာဗဲလ်ကို ဆိုလိုဟန်ရှိသည်။ အပူတစ်ဖက်၊ အအေးတစ်ဖက်)။ ဒီမိုကရေစီနှင့် ပတ်သက်၍ လမ်းပြဦးဆောင်သူ ဖြစ်ရန် အမြဲတမ်း အမေရိကန် အနေဖြင့် ကြိုးစားခဲ့ပုံ၊ အမေရိကန် တို့အနေဖြင့် ဒီမိုကရေစီ၊ နိုင်ငံ တကာဥပဒေ၊ လွတ်လပ်သောကုန် သွယ်မှုတို့ကို တန်ဖိုးတစ်ခုအနေဖြင့်

ထားရှိခံယူပုံ၊ တရုတ်တို့အနေဖြင့် One Belt One Road အပေါ် အလေးထားပုံ၊ အခြားသောနိုင်ငံ များ၏ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုကို တတ်နိုင် သမျှ ရှောင်ရှားသော မူဝါဒကို တရုတ်တို့ကျင့်သုံးပုံ စသည်တို့ကို ယေဘုယျအားဖြင့် ရှင်းပြခဲ့တယ်။

၁၉၈၆ ခုနှစ်ကစပြီး အမေရိကန် - တရုတ်ကုန်သွယ်ရေးမှာ တရုတ်တို့ဘက်မှ ပမာဏကြီးမားသော ကုန်သွယ်ပို့ငွေပြခဲ့ပုံ၊ တရုတ် သည် အမေရိကန်အတွက် အကြီးဆုံးသော သွင်းကုန်တင်သွင်းသူဖြစ်ပြီး အမေရိကန်မှ ပို့ကုန်အဖြစ် တတိယအကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း၊ အမေရိကန်၏ငွေတိုက်စာချုပ်ဝယ်ယူထားမှုတွင် တရုတ်သည် အကြီးမားဆုံး နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးစနစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာသည် အဓိက လွှမ်းမိုးထားနိုင်ဆဲ ငွေကြေးတစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြတယ်။ တရုတ် ယွမ်ငွေတန်ဖိုးကိုဖြစ်သင့်သည်ထက် လျော့ချထားသောကြောင့် ကုန်သွယ်

ရေးတွင် တရုတ်တို့အနေဖြင့် ကြီးမားသော ပိုငွေပြနေတယ်လို့ အမေရိကန်က စွပ်စွဲထားကြောင်း၊ အမေရိကန် နိုင်ငံအတွင်း တရုတ်တို့၏ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပမာဏ ကြီးမားလာရာ အချို့သောကိစ္စရပ်များတွင် နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးရှုထောင့်အရ အမေရိကန်မှခွင့်မပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဥပမာအားဖြင့် CNOOC-UNOCAL (လုံခြုံရေးအားနည်းသော မြန်မာအနေဖြင့် များစွာ သင်ခန်းစာယူဖို့ ကောင်းသည်။) တရုတ်-အီရန်ချူကလီးယားကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်က တရုတ်ရဲ့ ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ZTE ကို ကန့်သတ်ချက်များချမှတ်ခဲ့ပုံ။

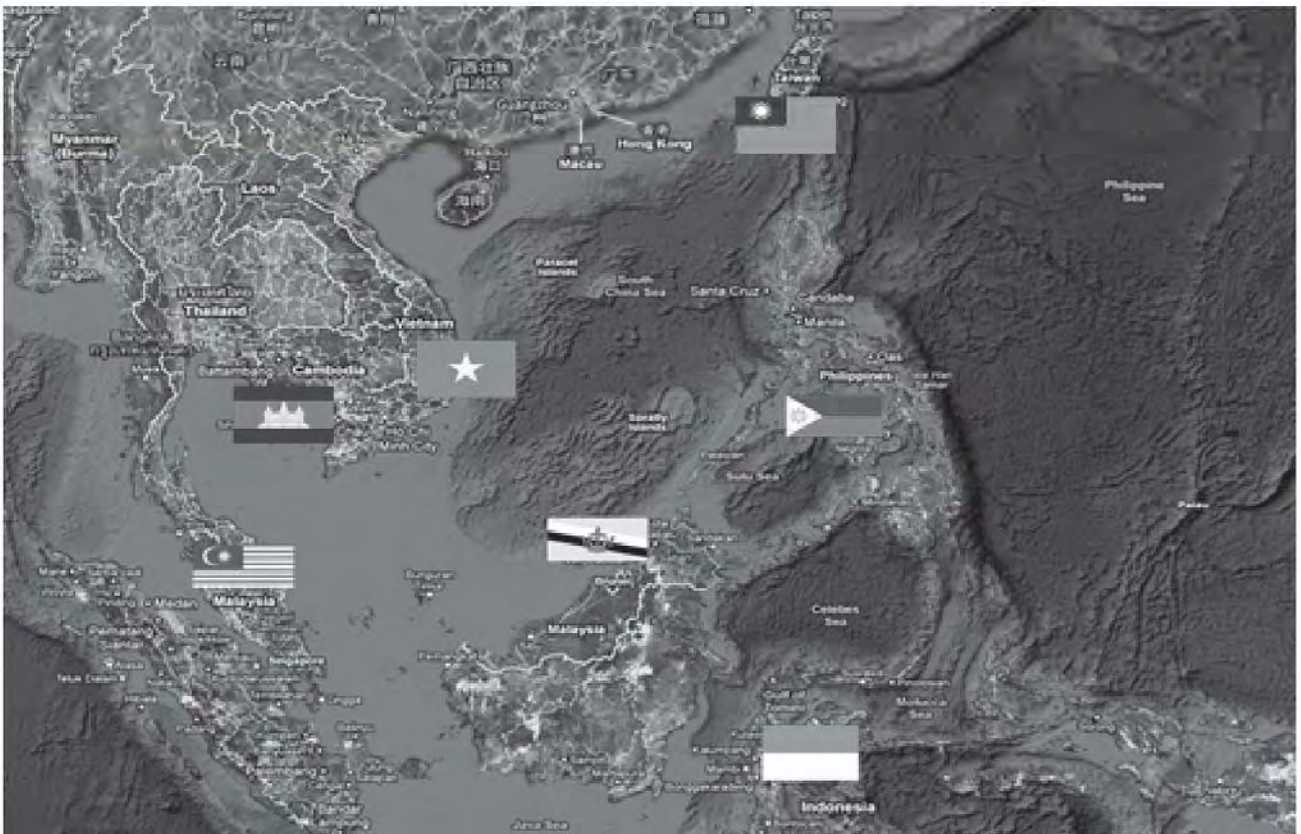
အမေရိကန်ရဲ့ မဟာမိတ် နိုင်ငံများနဲ့ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးအရ ဆက်ဆံရေးအခြေအနေကိုလည်း

ရှင်းပြတယ်။ အမေရိကန်အနေဖြင့် ရှိဆဲစူပါပါဝါဖြစ်သော်လည်း တရုတ်ရဲ့အားကောင်းစွာဖြင့်တက်လာသောပါဝါကို အလေးအနက်သတိထားရပုံ၊ အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်း တရုတ်အခြေအနေကို အမေရိကန်အနေဖြင့် ထိန်းညှိဖို့ လိုအပ်ကြောင်း၊ အာရှဒေသတွင် အမေရိကန်-တရုတ်သည် ပါဝါလွန်ဆွဲပွဲတစ်ခုအလား တဖြည်းဖြည်းဖြစ်လာခဲ့ပုံ၊ အာဆီယံနိုင်ငံများတွင် တရုတ်တို့၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊ တရုတ်ငွေကြေး ယွမ်ကို နိုင်ငံတကာသုံးငွေအဆင့်အဖြစ် ကျယ်ပြန့်လာခဲ့ခြင်း၊ အမေရိကန်-အိန္ဒိယရေကြောင်းမဟာမိတ်နှင့် တရုတ်-ပါကစ္စတန် ရေကြောင်းမဟာမိတ် အားပြိုင်ခြင်း၊ သဘာဝသယံဇာတဆိုင်ရာ အသာစီးရယူမှုများအကြောင်း ဆွေးနွေးသွားခဲ့

ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံအတွင်း အမေရိကန်ရဲ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်း တရုတ်တို့၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ အခြားသောဥရောပနိုင်ငံ၊ အာဆီယံ၊ ဟောင်ကောင်၊ ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံများအတွင်း အပြန်အလှန်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၏ ကိန်းဂဏန်းများကို အခြေခံပြီး ရှင်းပြသွားခဲ့တယ်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရေကြောင်းကိစ္စရပ်များနဲ့ပတ်သက်ပြီး တရုတ်အပေါ် အမေရိကန်ရဲ့အမြင်ဟာ များစွာစိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါတယ်။ လောလောဆယ် တောင်တရုတ်ပင်လယ်ရှိ ကျွန်းတုများဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအကြောင်း တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပါဝင်တယ်။

ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ အနာဂတ်ကိစ္စရပ်များအပေါ် ကြိုတင်သုံးသပ်မှုများနဲ့ ရှင်းပြခဲ့ရင် ပို၍စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

တောင်တရုတ်ပင်လယ်ဆိုင်ရာကိစ္စနဲ့ပတ်သက်၍ တရုတ်အပေါ် အိန္ဒိယ၏အမြင်ကိုလည်း ဆလိုက်တစ်ချပ်ဖြင့် ရှင်းပြသွားပါသေးတယ်။ Niklas ရဲ့ရှုထောင့်နဲ့ မိမိ၏ရှုထောင့် အနည်းငယ်တော့ ကွဲလွဲမှုရတယ်။ ယခင်က အမေရိကန်-အိန္ဒိယ ဆက်ဆံရေး များစွာ ကောင်းမွန်ခဲ့ဖူးပေမယ့်လည်း ယခုဝန်ကြီးချုပ်မိုဒီလက်ထက်မှာ ထင်သလောက် ခရီးမရောက်လို့ မိမိအနေနဲ့ သုံးသပ်မိတယ်။ တရုတ်-အိန္ဒိယ နယ်စပ်ပြဿနာအချို့ရှိနေပါသော်လည်း မိုဒီအနေနဲ့ အမေရိကန်ကို ကိုယ်ပေါင်းစိတ်ခွာပုံစံမျိုးဖြင့် ဆက်ဆံရေးထူထောင်ထားသည်ဟု ယူဆတယ်။ မိုဒီက အမျိုးသားရေး ဝါဒီတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ဘဝ ဟိန္ဒူ - အစ္စလာမ်အရေးအခင်းမှာ အစ္စလာမ်များ ထောင်ဂဏန်းဖြင့် သေဆုံးခဲ့ခြင်းအပေါ် အမေရိကန်က

မိုဒီကို ဗီဇာပိတ်ပင်ခဲ့ဖူးတယ်။ မိုဒီဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာတဲ့အခါ အမေရိကန်က ဗီဇာပြန်ဖွင့်ပေးခဲ့သော်လည်း တရုတ်ကို ဦးစွာလည်ပတ်ပြီးမှ အမေရိကန်ကိုသွားခဲ့ခြင်းဟာ သူ့သဘောထား တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမျှ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာရှိတယ်လို့ သုံးသပ်မိတယ်။

တောင်တရုတ်ပင်လယ်အရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး တရုတ်အနေဖြင့် ဖိလစ်ပိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဗီယက်နမ်တို့နှင့် တစ်နိုင်ငံချင်းတွေ့ဆုံဆွေးနွေး အဖြေရှာရေးအပေါ် အခြေခံထားတယ်။ အမေရိကန်အနေနဲ့ အားလုံးဆုံ၍ ဖြေရှင်းလိုသောဆန္ဒရှိဟန်တူပါတယ်။ တရုတ်အနေနဲ့ ရေမိုင် ၂၀၀ အတွင်းကို ၎င်းတို့ပိုင်နက်ဖြစ်တယ်လို့ ကြေညာထားရာ စီးပွားရေးအရ သင်္ဘောများ ဖြတ်သန်းမှုမှာ တရုတ်ရေပိုင်နက်အတွင်း ဖြတ်သန်းနေရတဲ့သင်္ဘောဖြစ်နေတယ်။ တရုတ်၏ ရေမိုင် ၂၀၀ အတွင်း တည်ရှိနေသော စပက်တလီကျွန်းပေါ်မှာ တရုတ်အနေနဲ့ ၎င်းတို့ရဲ့စစ်အခြေစိုက်စခန်းများကို တည်ဆောက်ခဲ့ရာ

ယခုအခါ တချို့တစ်ဝက်ပင် ပြီးစီးခဲ့ပြီး ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များကိုပင် ဖြန့်ကြက်ထားရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု သိရတယ်။

ရေတပ်အင်အား တိုးချဲ့လာသော တရုတ်တို့ကို တစ်စုံတစ်ရာ တုံ့ပြန်နိုင်ဖို့ အိန္ဒိယ-အမေရိကန်-ဂျပန်တို့က ရေတပ်စစ်ရေးလေ့ကျင့်ရေးကို တောင်တရုတ်ပင်လယ်တွင် ပြုလုပ်ရန် အဆိုပြုထားတယ်။ လောလောဆယ် ပူးတွဲစစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများမပြုလုပ်နိုင်သေးသော်လည်း အမေရိကန်ရေတပ်မှ လေယာဉ်တင်သင်္ဘောအပါအဝင် ရေတပ်စုတစ်ခုကို အငြင်းပွားရာ ကျွန်းစုအနား လှည့်ပတ်ခတ်မောင်းဖို့ အမေရိကန်တို့က ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး တရုတ်တို့ကလည်း ထိုဆောင်ရွက်မှုကို ကန့်ကွက်ခဲ့တယ်။

တောင်တရုတ်ပင်လယ်ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်အပေါ် တရုတ်၏သဘောထားမှာ စစ်ရေးအရ အမေရိကန်က ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နေသည်ဟု ရှုမြင်ထားပါတယ်။ အစဉ်အလာအရ ထိုင်း

သည် အမေရိကန်နှင့်ဆက်ဆံရေးများစွာကောင်းမွန်ခဲ့သော်လည်း ယခု စစ်အစိုးရလက်ထက်တွင် ထိုင်း-တရုတ် ဆက်ဆံရေးက ပို၍ အားကောင်းလာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပြီး ထိုင်းရေတပ်ကို တရုတ်က များစွာပံ့ပိုးခဲ့သည်ကို တွေ့ရပြန်တယ်။ ပစိဖိတ်ရေကြောင်းသည် နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်ရေးတွင် ကြီးမားသောကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည့် အလျောက် ထိုရေကြောင်းကို ထိန်းချုပ်ခြင်းဖြင့် တရုတ်ကို အမေရိကန်က ထိန်းသိမ်းထားလိုပြီး တရုတ်အနေဖြင့်လည်း ထိုထိန်းချုပ်မှုကို တုံ့ပြန်နေသည့်အခြေအနေဖြစ်ပါတယ်။

စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာအကောင်းဆုံးမှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေဖြစ်တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ဒီမိုကရေစီကျင့်သုံးသောနိုင်ငံဖြစ်စေဖို့ အနောက်အုပ်စုက လိုလားတယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ၅ နှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း နိုင်ငံရေးအရ တိုးတက်မှုများကြီးမားစွာ ရရှိခဲ့ပါတယ်။ အစိုးရတစ်ရပ် အပြောင်းအလဲပင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီဖြစ်လို့ မြန်မာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ အမှန်တကယ် သမိုင်းသစ်ကဏ္ဍကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။ သို့သော်လည်း မြန်မာဟာ လက်ရှိ ပထဝီနိုင်ငံရေး၊ ပထဝီစီးပွားရေးအရ အန္တရာယ်၊ တရုတ်နှင့်အမေရိကန်တို့ကြား အသားညှပ်ပေါင်မုန့်တစ်လုံးအလားဖြစ်နေပါတယ်။ အားလုံး

က အင်အားကြီးနိုင်ငံများဖြစ်ပြီး အမှားမခံ အကဲဆတ်လှပါတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဟာ နိုင်ငံဧရိယာ များစွာမကြီးမားသော်လည်း လူဦးရေအရ မြန်မာနိုင်ငံထက် သုံးဆကြီးမားပြီး နိုင်ငံရေး မတည်ငြိမ်သည်နှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ မြန်မာ့နယ်နိမိတ်တွင်းသို့ ကြီးမားသော ထုထည်ရှိ ဘင်္ဂါလီများ ကူးပြောင်းရောက်ရှိလာနိုင်သော အန္တရာယ်ကလည်း ရှိနေပြန်တာကို တွေ့နိုင်တယ်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသအနေဖြင့် ပြည်တွင်းစစ်၊ ပြည်ပစစ်များဖြင့် ရေဆူမှတ်ရောက်ရှိနေတယ်။ အကြမ်းဖက်အနေဖြင့်လည်း တစ်ကမ္ဘာလုံးသို့ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိနေပြီး မကြာသေးမီကမှ ထိုင်းပြည်နယ်တစ်ခု၏ ဆေးရုံသို့ အကြမ်းဖက်များ ဝင်ရောက်စီးနင်းပစ်ခတ်မှုတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အင်အားကြီးနိုင်ငံများအကြား မလှုပ်သွားမလှည့်သော အခြေအနေတစ်ခုပမာ ဖြစ်နေပြီး ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင်

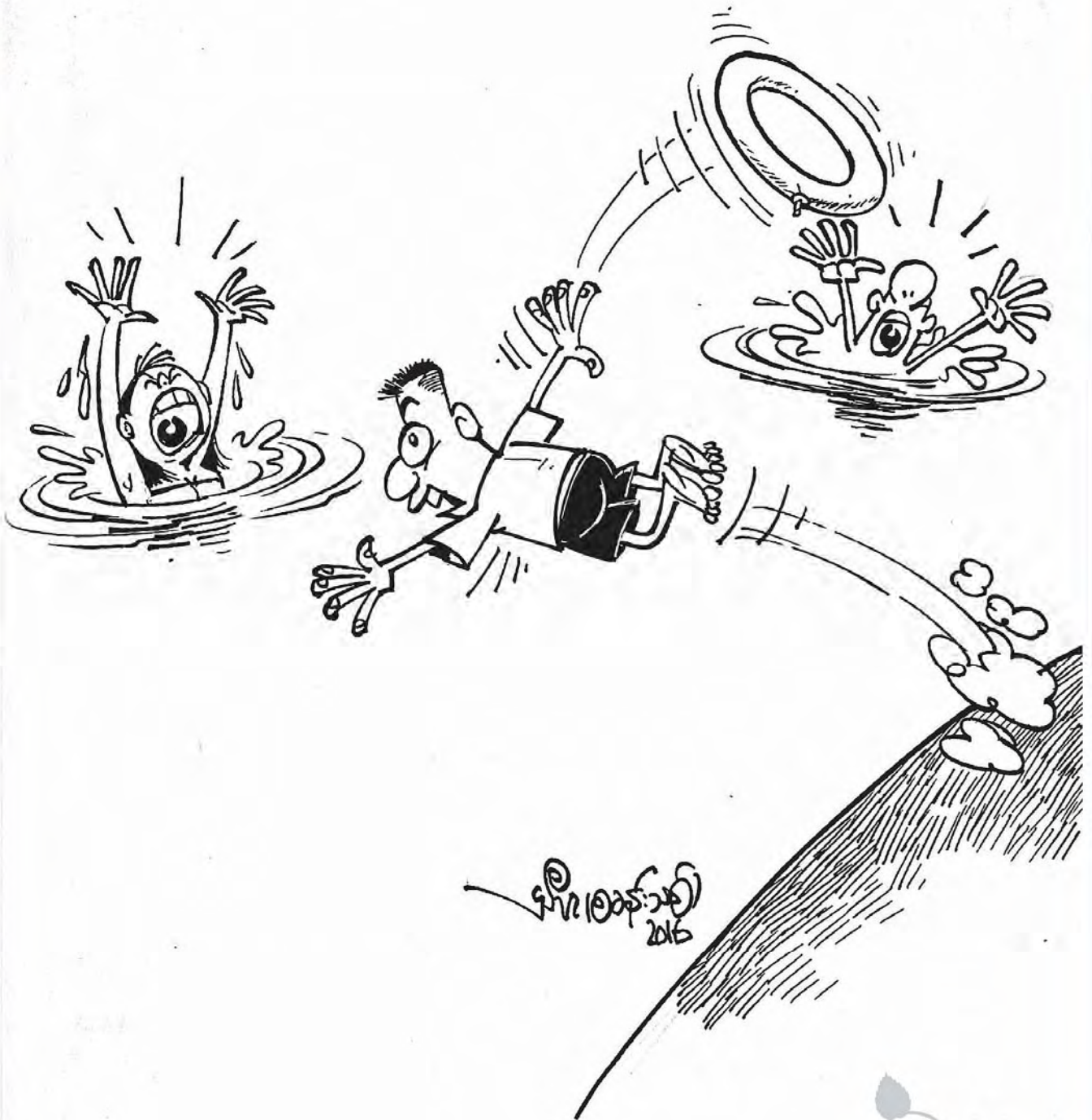
များအတွင်း အချို့သောအဖွဲ့များ၏ ခွဲထွက်ရေး၊ ဆန့်ကျင်ရေးကိုလည်း ရင်ဆိုင်နေရဆဲပါ။ ဆိုရလျှင် အင်အားကြီး ၂ နိုင်ငံ (အမေရိကန် - တရုတ်) ကြား အပြန်အလှန် ပါဝါလွန်ဆွဲပွဲတွင် ပထဝီနိုင်ငံရေးအရ ဗျူဟာကျကျတွင် တည်ရှိနေသော မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အကဲဆတ်အနေအထားတွင် ရပ်တည်နေရသည့်ကြား ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင်များနှင့် စစ်မျက်နှာတစ်ဖက်ရင်ဆိုင်နေရခြင်းဟာ နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကို လောင်းကြေးထပ်ထားရသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်နှင့် တင်စားနိုင်ဖွယ်ရာရှိသည်ဟု သာ နားလည်ထားနိုင်ရဖွယ်ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဆိုပါရစေ။

Niklas အနေဖြင့် ပညာရှင်ပီပီ ထိန်းသိမ်းပြောဆိုသွားပါသော်လည်း အခြေအနေအရပ်ရပ်သည် အကျပ်အတည်းများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဟု ယူဆသတိထားနိုင်မည်ဟု နားလည်လိုက်ရပါတော့တယ်။ ။

■ နေဂင်္ဂလီ

Cartoon

ယခင်ဆောင်းပါးတွင် ယောမင်းကြီးဦးဘိုးလှိုင်ပြုစုသော ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်းကို အစောဆုံးမြန်မာဘာသာ နှင့် ပြုစုထားသော နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံကျမ်းအဖြစ် တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ယခုဆောင်းပါးတွင် ကိုလိုနီ ခေတ်က အစောဆုံးပေါ်ထွက်လာသော နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ကျမ်းတစ်စောင်အကြောင်းတင်ပြလိုပါ သည်။ ယင်းကျမ်းမှာ စာရေးဆရာကြီးပီမိုးနင်းပြုစုထုတ်ဝေသော နိုင်ငံရေးအခြေ ပြုကျမ်းဖြစ်ပါသည်။

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်ယူနီဘာစီတီဘွိုင်ကောက်၊
သားများက ကိုလိုနီပညာရေးစနစ်ကို ကျွန်ုပ်ညာရေးစနစ်ဟုကန့်ကွက်
အမျိုးသားပညာရေးစနစ်သစ် တည်ဆောက်လာကြသည်။
ထိုအချိန်မှစပြီး မြန်မာအမျိုးသားနိုးကြားမှုနှင့် အင်္ဂလိပ်
ကိုလိုနီဘဝမှ လွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုသည် ခေတ်မီသော
အဆင့်တစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်း
သပိတ်မှောက်ကြပြီး

ဝီမိုးနင်း၏ နိုင်ငံရေး အခြေပြုကျမ်း

■ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓမ္မ စည်သူ
ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်

တက္ကသိုလ်တွင် သင်ကြားသော နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ ဘာသာတွင် ပထမနှစ် ဝိဇ္ဇာတန်း ဘီအေ (A) တွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များသမိုင်းကို သင်ကြားပေးသည်။ History of Political Thought ဒုတိယနှစ် ဝိဇ္ဇာတန်းဘီအေ (B) တွင် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံများ (Political Constitutions) ကို သင်ကြားပေးသည်။ ယင်းဘာသာကိုပင် ဘီအယ်လ် (B.L) ဘွဲ့လွန်သင်တန်းများတွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေ (Constitutional Law) ဟု သင်ပေးပြန်ပါသည်။

၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက် ပီမိုးနင်းပြုစုသော နိုင်ငံရေးအခြေပြုကျမ်းတွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များမှ ကောင်းနိုးရာရာများနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံများမှ ကောင်းနိုးရာရာများကို စုပေါင်းပြီး စာတတ်သူ ရဟန်းရှင်လူမှန်သမျှ လွယ်ကူစွာနားလည်သိရှိသဘောပေါက်စေရန် စေတနာနှင့် ရှင်းလင်းပြတ်သားသော ထိုခေတ်က မြန်မာစာရေးဟန်နှင့် ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။

ယင်းကျမ်းကို ယခု စိတ်ကူးချိုချိုစာပေက ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထုတ်ထားပါသဖြင့် နိုင်ငံရေးကို အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ (State Constitution) ကို လေ့လာသိရှိလိုသူတိုင်း ဖတ်ရှုထိုက်ပါသည်။ စိတ်ကူးချိုချိုက ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေထားသော ပီမိုးနင်း၏ နိုင်ငံရေးအခြေပြုကျမ်းတွင် ဤဆောင်းပါးရေးသူရဲ့ ဆောင်းပါးဟောင်းကိုပါ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းဆောင်းပါးဟောင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

ပီမိုးနင်း၏နိုင်ငံရေးအခြေပြုကျမ်း

၁၉၂၄ ခုနှစ်က စာရေးသူသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ဂုဏ်ထူးတန်းတက်နေစဉ် တစ်နေ့တွင် အင်းဝဆောင်ရှေ့ စင်္ကြံအောက်၌ ဗယာကြော်ရောင်းနေသောကုလားထံ ဗယာကြော်ဝယ်စားပါသည်။ ကုလားက ထုပ်ပေးရန် စက္ကူလွတ်ကုန်သွားသဖြင့် စာအုပ်ဟောင်းမှဆုတ်ရန် စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုဆွဲထုတ်လိုက်ရာ ကတ်ထူဖုံးအစိမ်းရောင်နှင့် အတော်ဟောင်းနေသော ‘နိုင်ငံရေးအခြေပြုကျမ်း’ကို တွေ့လိုက်ပါသည်။ မဆုတ်ရန်အချိန်မီတားလိုက်ပြီး ယူကြည့်ရာ ၁၉၂၃ ခုနှစ်က ပီမိုးနင်းရေးသော

စာအုပ်ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရ၏။ ငါးမူးပေး၍ စာအုပ်ကို ဝယ်လိုက်ပါသည်။ ဗယာကြော်ထုပ်ရန် စာရေးသူကိုင်လာသော ဗယာစာအုပ်မှ ဆုတ်သုံးလိုက်ပါသည်။ ငါးမူးရ၍ ဝမ်းသာသောကုလားသည် နောင်စာအုပ်ဟောင်းပါလာတိုင်း စာရေးသူအား ပြသော်လည်း အကြိုက်မတွေ့တော့ပါ။ ယင်းစာအုပ်ကို တစေ့တစောင်းကြည့်ပြီး စာအုပ်သေတ္တာတွင် ထည့်ထားလိုက်ပါသည်။ လက်ဝယ်ရောက်လာသည်မှာ (၁၈)နှစ်ပင်ရှိပြီ။ တစ်ခါက လုပ်သား ပြည်သူ့နေ့စဉ်သတင်းစာတွင် ဆရာတက်တိုး၏ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်က ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မှုပညာကို နှိုးဆော်ထားသည်ကို ဖတ်လိုက်ရတော့မှ နိုင်ငံရေးအခြေပြုကျမ်းကို သတိရမိပါသည်။ စာအုပ်သေတ္တာများ၌ ရှာဖွေခဲ့ရာ ယခုမှပြန်တွေ့ပါသည်။ ၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်တွင်ရေးပြီးသော ၎င်းစာအုပ် ဗန္ဓုလစာပုံနှိပ်တိုက် ၃၀၊ မောင်ဂိုမာရီလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ပုံနှိပ်သည်။ ဝံသာနုဦးဗျိုင်း ၁၈၊ မောင်သိမ်းပိဋကတ်တော်အစုံနှင့် သင်္ကန်းပရိက္ခရာရောင်းသော ဆိုင်၊ နံပါတ် ၉၆ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီးဈေး၊ ရန်ကုန်မြို့က ရောင်းချသည်ဟု စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထား၏။ စာအုပ်သက်တမ်းသည် ၇၉ နှစ်ပင်ရှိပြီး ဆွေးမြည့်စပြုလာပြီ။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၅၀ နီးပါးခန့်ကလည်း မြန်မာတို့ နိုင်ငံရေးနှင့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မှုပညာကို နားလည်စေရန် စေတနာနှင့်ရေးခဲ့သော ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းအား ကျေးဇူးပြုသောအနေနှင့်လည်းကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မှုအကြောင်းကို လူထုတစ်ရပ်လုံးက အာရုံပြုလေ့လာနေသောအချိန်လည်း ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း စာအုပ်ပါအကြောင်းအရာများကို ကောက်နုတ်တင်ပြလိုပါသည်။

ပိုမိုနင်းက သူ့စေတနာကို နိဒါန်းတွင် ဖော်ပြထား
ပုံမှာ -

“ပညာရှိကြီးတို့ ရေးပြုစီရင်ကြကုန်သော
ကျမ်းများ။ ဘီအေ၊ အမ်အေအတန်းများနှင့်ဆိုင်
သော ကျောင်းသုံးစာအုပ်များမှ ဤကျမ်းငယ်ကို
ပေါင်းစုစီရင်ရခြင်း၌ စီရင်သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်
သည် အခြားမဟုတ်၊ အရေးကြီးသော နိုင်ငံရေး
ခေတ်ကြီးတွင် အမျိုးသားနှင့်တိုင်းပြည်သာသနာ
တော်အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်လိုကြသော
ရဟန်းရှင်လူအပေါင်းတို့၏လက်သို့ နိုင်ငံရေး
လက်နက်ကောင်းတစ်ခုကို အပ်ရန်ဖြစ်လေသည်”
ဟုဖြစ်၏။

အလျား ၈ လက်မခွဲ၊ အနံ ၅ လက်မ တစ်စိတ်
အရွယ်ရှိ စာအုပ်တွင် စာမျက်နှာပေါင်း ၁၆၀၊ အခန်း
ပေါင်း ၁၂ ခန်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲ နှစ်တွဲပါသည်။
ပထမအခန်းတွင် နိုင်ငံရေးအကြောင်း ရှင်းပြပြီး
ရောမကြူတန်တို့၏နိုင်ငံရေးအယူဝါဒများ၊ တိုင်းနိုင်ငံ
တို့၏ မူလပေါ်ပေါက်လာခြင်း အကြောင်းများကို
အလွယ်ဆုံးဖော်ပြထားသည်။

အောက်ပါကောက်နုတ်ချက်ကိုကြည့်ပါ -

‘နိုင်ငံရေးပညာဆိုသည်မှာ လူသတ္တဝါတို့
စုဝေးနေထိုင်သော တိုင်းပြည်၏ အခြေခံအုတ်မြစ်
သဖွယ်ဖြစ်သော အကြောင်းအရာများနှင့် အုပ်
ချုပ်ပုံနည်းလမ်းစနစ်တို့ကို ညွှန်ပြသောပညာဖြစ်
လေသည်။ ၎င်းပညာသည် ရာဇဝင်နှင့်ပူးတွဲလျက်
ရှိ၏။ နိုင်ငံကြီးပွားရေးစည်းကမ်းနည်းလမ်းပညာ
ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော Political Economy ခေါ်
အတတ်ပညာနှင့် ပေါင်းလျက် ရှိ၏။ Sociology
ခေါ် လူသတ္တဝါတို့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေထိုင်
အသက်မွေးခြင်းဆိုင်ရာ ပညာနှင့်ဆက်သွယ်လျက်
ရှိ၏။ Statistics ခေါ် တိုင်းပြည်၏အဖြစ်အပျက်
အခြေအနေတို့ကို သင်္ချာဖြင့် အမှတ်အသားပြု
သော ပညာနှင့်မကင်းသော ဆက်သွယ်ခြင်းရှိ၏’
မျိုးချစ်စိတ်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပုံမှာ -

‘အမျိုးသားအားလုံးတို့၏ စည်းလုံးသော
စိတ်ဆန္ဒသည် တိုင်းပြည်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော

သတ္တဝါအကောင်အထည်ကြီး၏ အသက်ဖြစ်၏။
ထိုအသက်သည် အခါခပ်သိမ်းထင်ရှားခြင်းသို့
မရောက်သော်လည်း တိုင်းပြည်၏ ဘေးအန္တရာယ်
ကြုံတွေ့သည့်အခါ ထိုအသက်သည် ထင်ရှားစွာ
လှုပ်ရှားပေါ်ပေါက်လာတတ်သည်’ ဟု ဆိုထား
သည်။

တိုင်းနိုင်ငံတို့၏ မူလပေါ်ပေါက်ခြင်းအကြောင်း
ကို ဖော်ပြရာတွင် Hobbes၊ Locke နှင့် Rousseau
ပညာရှိကြီးတို့၏အယူအဆများကိုထုတ်ဖော်ပြပြီး နိုင်ငံ
ရေးသိပ္ပံ ပါမောက္ခဘားဂက်စ် (Professor Burgges)
နှင့် လီကော့ (Leacock) တို့၏သုံးသပ်ချက်များကိုပါ
ထည့်သွင်းတင်ပြထား၏။

အခန်း(၂)တွင် တရားဥပဒေအကြောင်းကိုရေးရာ
တွင် -

‘ဥပဒေတို့သည် စုဝေးနေထိုင်သောလူသတ္တဝါ
တို့ လိုက်နာရန် အမိန့်အာဏာတစ်မျိုးဖြစ်လေရာ
ထိုအမိန့်အာဏာတို့ကိုလိုက်နာရမည်ဟူ၍ အကြီး
ဆုံးသော နိုင်ငံအစိုးရမင်းတို့က အကျပ်အတည်း
အခိုင်အမာပြုရလေသည်’

ဟူ၍ ဥပဒေထိရောက်ရေးအတွက် အစိုးရအာဏာ
အရေးကြီးပုံကို ညွှန်ပြထား၏။ အစိုးရအကြောင်းကို
လူပြိုနန်းနားလည်အောင် ရေးထားပုံမှာ -

‘တိုင်းနိုင်ငံဟူသော အကြောင်းကို ဆင်ခြင်
စဉ်းစားရာ၌ အစိုးရသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်
ကြောင်းကို စိတ်ထဲ၌ ထင်မြင်သိရှိရလေသည်။
တိုင်းနိုင်ငံဟူသမျှတို့၌ အုပ်ချုပ်သောသူများနှင့်
အုပ်ချုပ်ခြင်းခံရသောသူများရှိရလေသည်။ အုပ်
ချုပ်သူအစိုးရ မရှိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း တိုင်း
နိုင်ငံ၏အဖြစ်သည် ရပ်စဲလျက် သောင်းကျန်းသော
မင်းမဲ့အဖြစ်သည် ပေါ်ပေါက်၍လာလေသည်’

‘အစိုးရဆိုသည်မှာ အုပ်ချုပ်ခြင်းခံရသောသူ
တို့အား အမိန့်အာဏာပေးသောဌာနဟူ၍ သိရှိ
ရလေသည်။ ၎င်းအစိုးရမင်းတို့သည် တိုင်းနိုင်ငံ၏
အကြီးဆုံးသောတန်ခိုးအာဏာတို့ကို ဆောင်ရွက်
အသုံးပြုသော စက်ကိရိယာလက်နက်မျိုးနှင့်တူ
လေသည်’ (စာမျက်နှာ ၄၅)

ဟူ၍ အစိုးရဆိုသည်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အရေးကြီးကြောင်း၊ အစိုးရမရှိလျှင် နိုင်ငံမရပ်တည်နိုင်ကြောင်း ဆိုထားသည်။

Sovereignty ခေါ် တိုင်းပြည်၌ အကြီးဆုံးသော အချုပ်အခြာအာဏာအကြောင်းကို ဥပဒေဘက်မှ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မှုဘက်မှလည်းကောင်း၊ သမိုင်းကြောင်း ဘက်မှလည်းကောင်း ရှင်းပြ၏။ ပြည်သူလူထုသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ရှင်များဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ သို့သော် နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာဆိုသည်မှာ -

‘တရားဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သော အဓိပ္ပာယ်လည်း မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်သော အဓိပ္ပာယ်လည်းမဟုတ်၊ ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ် အကြီးဆုံးသော တန်ခိုးသတ္တိ၏တည်ရာဌာနကို ဆိုလိုသည်။ State ခေါ် တိုင်းနိုင်ငံပင်ဖြစ်လေသတည်း။ ၎င်းတိုင်းနိုင်ငံ၏ အဆုံးမရှိ ကြီးမားသော တန်ခိုးအာဏာ၏အောက်၌ ပြည်သူ အပေါင်းတို့သည် နေထိုင်ကြရ၏’

ဟူ၍ သီးခြားရှင်းပြထားပြန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အချုပ်အခြာအာဏာကို ခွဲဝေ၍မရ၊ စည်းကမ်းသတ်မှတ်၍မရ၊ လွှဲပြောင်း၍မရဟူသော ပညာရှင် Bodin ၏ အဆိုကို တင်ပြထားသည်။

နိုင်ငံရှိ တိုင်းရင်းသားများအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ပီမိုးနင်းက သမိုင်းနောက်ခံနှင့်ဖော်ပြပြီး နိုင်ငံများစွာမှ ပုံစံများ ဆွဲယူရှင်းပြ၏။ တိုင်းရင်းသား ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများတွင် ခေတ်နှင့်မလျော်သော ထုံးစံများကို ပြုပြင်သင့်ကြောင်း သတိပေးထားပုံမှာ -

‘အလေ့အကျင့်ထုံးစံတို့မည်သည် အမျိုးသား၏အခွင့်တရားဖြစ်သည်ဟုဆိုသော်လည်း မှားယွင်းဖောက်ပြားဆိုးရွားသော အလေ့အကျင့်ရှိချေက ထိုအလေ့အကျင့်ကိုပျောက်အောင် အစိုးရမင်းတို့က ပြုရလေသည်။ ဥပမာ အိန္ဒိယတိုင်း၌ လင်သေလျှင် မယားလိုက်သေရသော အကျင့်မျိုးကဲ့သို့တည်း’

အခွင့်တရားနှင့် တာဝန်သည် နိုင်ငံသားတိုင်း နားလည်ပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို

ပီမိုးနင်းက တင်ပြထားပုံမှာ -

‘အများအကျိုးကျေးဇူးအလိုငှာ လူတို့အား အချို့သောအရာများကို အသုံးပြုရန် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေး၍ ထားရလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပေး၍ထားရသောအရာကို အခွင့်တရားဟု ခေါ်ရလေသည်။ အခွင့်တရားရှိက ထိုကဲ့သို့ရရှိအပ်သော အခွင့်တရားတို့အတွက် တာဝန်ဝတ္တရားများလည်း ရှိရလေသည်။ အခွင့်တရားကိုသာ အလိုရှိကြလျက် တာဝန်ဝတ္တရားကို မခံယူလိုပါက အကျိုးရှိသော ပြည်သူမဖြစ်နိုင်ချေ’ ဟူ၍ဖြစ်၏။

နိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ခြင်း စည်းကမ်းဥပဒေဟူသော ဝေါဟာရကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုထားသည် -

‘တိုင်းနိုင်ငံအုပ်ချုပ်ခြင်း၌ Constitution ခေါ် အုပ်ချုပ်စီမံခြင်း၏ နည်းလမ်းရှိလေသည်။ ၎င်းနည်းလမ်းနှင့်ဆိုင်သော Constitutional Law ခေါ် အုပ်ချုပ်စီမံခြင်းနည်းလမ်းဥပဒေလည်း ရှိရလေသည်။ ၎င်းဥပဒေ၌ ဥပဒေပြုဌာန၊ တရားစီရင်ရခြင်းဌာန၊ အုပ်ချုပ်စီမံခြင်းဌာန ၎င်းဌာနများ၏ ခြားနားခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည့်ပြင် ၎င်းအသီးသီးသောဌာနတို့၌ စီမံဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများအကြောင်းကို သေချာစွာဖော်ပြထားသည်။

ထို့နောက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံများတွင် ပြင်ဆင်ရန်လွယ်သောအမျိုးအစား၊ ခက်ခဲသောအမျိုးအစား Unitary Government၊ Federal Government၊ တစ်ဦးတည်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ လူတစ်စုက အုပ်ချုပ်ပုံ၊ လူများစုအုပ်ချုပ်ပုံတို့ကို ရှေးခေတ်မျက်မှောက်ခေတ်မှ နမူနာများနှင့် ရှင်းပြထားသည်။ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးကို ဆွေးနွေးရာ၌ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အမတ်များအပေါ် ပြည်သူက ထာဝရကွပ်ကဲထားနိုင်ရန် (၁) Recall ခေါ် ကိုယ်စားလှယ်အမတ်အား ရာထူးမှ ပြန်ခေါ်နိုင်သော ဥပဒေ၊ (၂) Referendum ခေါ် ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုခုကို ပြည်သူ့ထံတင်ပြပြီး သဘောတူမှုဥပဒေအဖြစ်ပြုသောနည်း၊ (၃) Initiation ခေါ်

ဥပဒေပြုအဖွဲ့က မည်သို့ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊ မည်သည့်ဥပဒေမျိုး ပြုသင့်ကြောင်းကို ပြည်သူက စတင်စီမံဆုံးဖြတ်ပေးသောနည်းနှင့် (၄) Plebiscite ခေါ် အရေးတစ်စုံတစ်ရာပေါ်လာပါက ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒမဲလက်မှတ်နှင့် ဆုံးဖြတ်စေသော နည်းများရှိရသည်ဟု ရေးထားပါသည်။

ဆန္ဒမဲပေးခြင်းအကြောင်းကိုဖော်ပြရာတွင် လူတိုင်း၌ မဲလက်မှတ်ပေးခွင့်မရှိကြ။ သို့သော် 'ပြည်သူဆိုသည်မှာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ခြင်းအရေး၌ ပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိသူတို့ကို ခေါ်ဆိုသော စကားဖြစ်သည်'ဟု ပီမိုးနင်းက ယူဆသည်။ ၎င်းပြင် ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရရေးအတွက် ချမှတ်သော ကန့်သတ်ချက်များ အရည်အချင်းများ အမျိုးသမီးမဲပေးခွင့်၊ လူမည်းတို့ မဲပေးခွင့်ရရေးပြဿနာများကိုလည်း တင်ပြထားသည်။

အခန်း(၇)တွင် တိုင်းနိုင်ငံတည်ထောင်ရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုးကို တင်ပြထားလေသည်။ ပြည်သူ့အကျိုးကို ရည်ရွယ်သင့်သလော၊ တိုင်းနိုင်ငံ၏ အကျိုးစီးပွားကို ရည်ရွယ်သင့်သလောဟူသောပြဿနာကို ဆွေးနွေးပြီး -

'တိုင်းပြည်နှင့်ပြည်သူသည် ကွဲပြားခြင်းမရှိ၊ တစ်လုံးတည်းစပ်လျက်ရှိလေရာ ပြည်သူတို့ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်သမျှသည် တိုင်းကျိုးပြည်ကျိုးနှင့်မကင်းနိုင်အောင် ဆက်သွယ်ခြင်းရှိလေသည်'ဟု ကောက်ချက်ချပါသည်။

အုပ်ချုပ်ခြင်း၏ စီမံဖွဲ့စည်းခြင်းအကြောင်းကို အခန်း(၈)တွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားသည်။ နိုင်ငံ၏ အာဏာသုံးရပ်ဖြစ်သော (၁) ဥပဒေပြုအာဏာ၊ (၂) ဆောင်ရွက်ခြင်းအာဏာ၊ (၃) တရားစီရင်ရေးအာဏာတို့ကို သီးခြားခွဲထားပြီး ဌာနသုံးရပ်ဖွဲ့ကာ အသီးသီးကျင့် သုံးစေရမည်။ အချင်းချင်းဆက်သွယ်ရိုင်းပင်းမှုပြုရမည်ဖြစ်သော်လည်း ဩဇာလွှမ်းမိုးခြင်း၊ စွက်ဖက်ခြင်းမပြုစေရ။ သို့မှသာ တရားမျှတသော အုပ်ချုပ်ရေးကိုရမည်ဟု ပီမိုးနင်းက နိုင်ငံအများမှ နမူနာများနှင့် ရှင်းထားသည်။

အခန်း (၉) တွင် အစိုးရတို့၏ တာဝန်ကိစ္စအကြောင်းနှင့် အခန်း (၁၀) တွင် ဗြိတိသျှတိုင်း၏

အုပ်ချုပ်နည်းများကို အကျယ်ရှင်းပြထားရာ ခက်ခဲသော ဥပဒေဝေါဟာရများနှင့် အဓိပ္ပာယ်များကို အလွယ်ဆုံးမြန်မာစကားနှင့် ရေးသားသဖြင့် စာတတ်သူတိုင်း နားလည်လွယ်သည်။

အခန်း(၁၁)တွင် ပါတီအစိုးရအကြောင်းကို ဆွေးနွေးရာတွင် မှတ်သားဖွယ်ကောင်းသော စာပိုဒ်မှာ - 'တိုင်းပြည်၌ လူလေးမျိုးလေးစားရှိလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

- (၁) ရှေးဟောင်းနည်းလမ်းကို ပြန်၍ လိုလားသော လူစု
 - (၂) ယခုလက်ရှိဖြစ်နေသော နည်းလမ်းတို့ကိုသာ အစွဲအမြဲသဘောကျသောလူစု
 - (၃) ယခုလက်ရှိ နည်းလမ်းတို့ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသော လူစု
 - (၄) ယခုလက်ရှိ နည်းလမ်းများအစား နည်းလမ်းအသစ်တို့ကို လိုလားသော လူစုတို့ဖြစ်သည်'
- ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီစင်စစ်နှင့် အုပ်စုဘက်တော်သားများ မတူခြင်းကို ရှင်းပြပြီး သူ့ခေတ်က နိုင်ငံရေးပါတီအခြေအနေကို ဝေဖန်ထားပုံမှာ -

'ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာပြည်၌ ဝံသာနုပါတီခေါ် ဝံသာနုဘက်သား၊ ဗဟုဘက်သားဟူ၍ ဘက်တော်သားအမတ်များရှိကြသော်လည်း အကျိုးမရှိချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမတ်များမှာ ဘက်တော်သားရှိသော်လည်း တာဝန်ခံအမှုဆောင်များမှာ ဘက်တော်သားမရှိ၊ အစိုးရက မိမိသဘောကျရာလူကိုခန့်ထားလေရာ အများအားဖြင့် ထိုကဲ့သို့ခန့်ထားခြင်းခံရသောအမတ်များမှာ ဗြူရိုကရက်ဘက်တော်သားမျှသာ ဖြစ်ကြရလေသည်'

နောက်ဆက်တွဲ (၁)တွင် သီဟိုဠ်၊ ကနေဒါ၊ နယူးဖောင်လင်ကျွန်း၊ ဩစတြေးလျပြည်၊ နယူးဇီလန်ပြည်၊ အာဖရိကတိုက်၊ ဗြိတိသျှအရှေ့၊ အိန္ဒိယတိုင်း စသော ကိုလိုနီများအကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၂) တွင် နိုင်ငံရေးဟောနည်း၊ ပြောနည်းကို ရေးထား၏။ စကားပြောကောင်းခြင်း၏ အခြေအမြစ်သည် အသိဉာဏ်ပညာဖြစ်ကြောင်း ဟော

ပြောသောအခါ ခေတ်အခြေအနေ၊ ပရိသတ်စိတ်နေ သဘောထား၊ ဟောပြောရာဌာန၊ နားထောင်သူဦးရေ နှင့် သက်တမ်း စသည်တို့ကို သတိပြုချိန်ဆ၍ ဟော သင့်ကြောင်း အကြံပေးထားပါသည်။

ခြုံကြည့်လျှင် စာမျက်နှာ ၁၆၀ မျှရှိသော စာအုပ် တွင် နိုင်ငံရေးနှင့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မှုပညာ ၂ ရပ်ကို သာမန်လူတိုင်း ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်အောင် ရေးထား သည်ကို တွေ့ရသည်။ စာအုပ်သမိုင်းရှုထောင့်မှကြည့် လျှင် ယင်းကျမ်းမှာ ပီမိုးနင်း၏ ဂန္ထဝင်မြောက်စာအုပ် တစ်အုပ်ဖြစ်သည်ဟုဆိုရပေမည်။ ၄၉ နှစ်ကျော်က ရေးခဲ့သောစာအုပ်ဖြစ်လင့်ကစား မျက်မှောက်ခေတ် တွင် အသုံးဝင်သောစာအုပ်တစ်အုပ်လည်းဖြစ်ပါသည်။

ယင်းဆောင်းပါးရေးခဲ့သော အချိန်နှင့် ယနေ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ဆီသို့ ချီတက်နေ

သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေ၊ အချိန်အခါတို့ကား ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ၊ နိုင်ငံတကာတွင် ပြောင်းလဲနေလေ ပြီ။ သို့သော် အခြေခံအချက်များမှာမူ ရှိရင်းစွဲအတိုင်း ဖြစ်နေပြီး ကာလံ၊ ဒေသံအရ လိုက်လျောညီထွေစွာ ညှိနှိုင်း ပြောင်းလဲသွားမည်သာဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အရေး၊ တိုင်းရင်းသားတို့ အရေး၊ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို စေတနာဖြူစင်စွာနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသူတိုင်းသည် ရာထူးရသည်ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်အမတ်ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ယင်းကဲ့သို့သော နိုင်ငံရေးသိပ္ပံကျမ်း တို့ကိုလေ့လာဖတ်ရှုသင့်ပါကြောင်း စေတနာအပြည့်နှင့် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်ပါသည်။ ။

■ မဟာသဒ္ဓမ္မဧကတိကဓမ္မ၊စည်သူ
ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်

အဘဝိဇ္ဇာတို့၏ စေခိုင်းချက်အရ ဘုရားသုံးဆူတည်ရန်အတွက် အိပ်မက်ပေးပြီးညွှန်ကြားချက်အရ

အထူးအဓိဋ္ဌာန် သာသနာပြုလျက်ရှိသော ဆရာမကြီးအေးမိုးမိုး

စိတ်မနောအာရုံ အကြားအမြင်လက္ခဏာဖြင့် (၇)ရက်သားသမီးတို့မှာ ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့်ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ အချစ်ရေးနှင့် အိမ်ထောင်ရေး၊ ကလေးအမည်ပေးခြင်း၊ ဆိုင်အမည်ပေးခြင်း၊ အိမ်၊ ခြံ၊ ကား၊ တိုက်ခန်း၊ မြေကွက်ရောင်းရန်၊ ဝယ်ရန်နှင့် ရာထူးတိုးရန်အတွက် ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ မင်္ဂလာရက်ရွေးခြင်းနှင့် တခြားသောကိစ္စအဝဝအားလုံးတို့ကိုပါ ဆရာမကြီးက မေတ္တာ စေတနာ ရွှေ့ထားပြီး အထူးစိစဉ်ဆောင်ရွက် ကူညီပေးနေပါသည်ရှင်။
အားလုံးသောသူအပေါင်း ကိုယ်ရောစိတ်ပါကျန်းမာပြီး ချမ်းသာကြပါစေ။

မဟာဝိဇယဘုရားမြှောက်ဘက်မုခ်၊

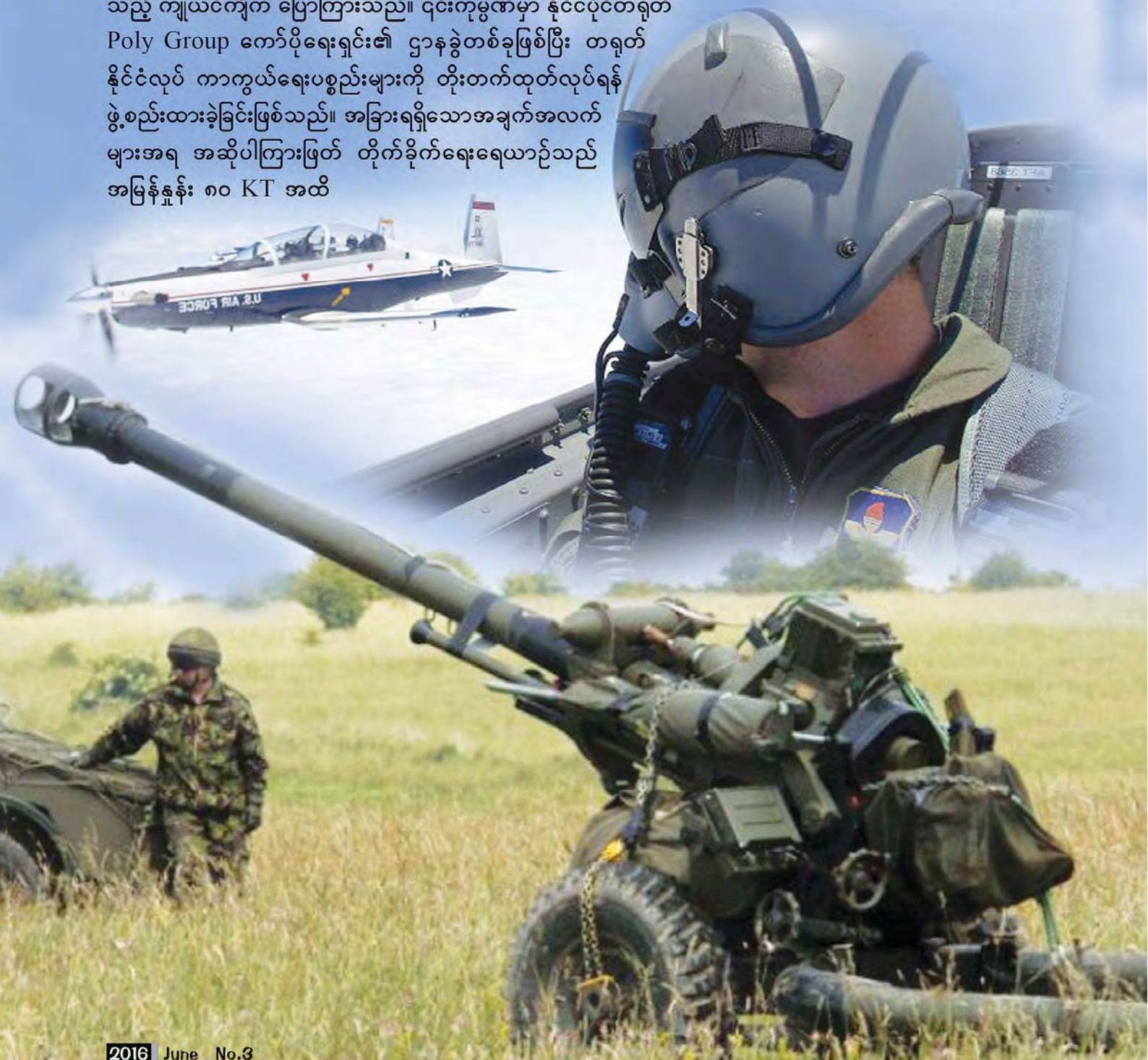
ဓာတ်နန်းအမှတ်(၇)၊ ဒဂုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း ၀၉-၂၅၅၉၅၂၂၀၊ ၀၉-၄၂၁၀၂၁၁၆၈

တရုတ်နိုင်ငံက မြန်နှုန်းမြင့် လူလိုက်ပါခြင်းမရှိသည့် ရေပြင်သွားသင်္ဘောတစ်စင်းကိုထုတ်လုပ်ခဲ့ပြီး အရှေ့တောင်အာရှ ရေတပ်ဖွဲ့များသို့ ရောင်းချရန်ရည်ရွယ်

တရုတ်နိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှဒေသတွင်းရေတပ်ဖွဲ့များသို့ ရောင်းချရန်ရည်ရွယ်၍ လူလိုက်ပါခြင်း မရှိသည့် ရေပေါ်သွား မြန်နှုန်းမြင့် သင်္ဘော (USV) တစ်စင်းကို ထုတ်လုပ်ပြသခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

အဆိုပါမြန်နှုန်းမြင့် ကြားဖြတ်တိုက်ခိုက်ရေးရေယာဉ်မှာ အကျယ် ၄ မီတာနှင့် ရေစူး ၀ ဒသမ ၆ မီတာ ရှိသည်ဟု ရေယာဉ်ထုတ်လုပ်သည့်ကုမ္ပဏီက ပြောကြားသည်။ ၎င်းမှာ တရုတ်နိုင်ငံပြင်ပတွင် ပထမဆုံးထုတ်လုပ် ပြသခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရေယာဉ်ထုတ်လုပ်သည့် Poly Technologies Inc, ၏ USV အစီအစဉ် မန်နေဂျာဖြစ် သည့် ကျယ်ဝန်းကျိက ပြောကြားသည်။ ၎င်းကုမ္ပဏီမှာ နိုင်ငံပိုင်တရုတ် Poly Group ကော်ပိုရေးရှင်း၏ ဌာနခွဲတစ်ခုဖြစ်ပြီး တရုတ် နိုင်ငံလုပ် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်းများကို တိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် ဖွဲ့စည်းထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အခြားရရှိသောအချက်အလက် များအရ အဆိုပါကြားဖြတ် တိုက်ခိုက်ရေးရေယာဉ်သည် အမြန်နှုန်း ၈၀ KT အထိ

ရောက်ရှိနိုင်ပြီး အရည်အသွေးမြင့်သည့် ဗီဒီယိုကင်မရာနှင့် data-links များပါရှိသည်ဟုသိရသည်။ ၎င်းရေယာဉ်သည် ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားသည့် ကင်းလှည့်လမ်းကြောင်းအတိုင်း ပုံဖော်သွားရောက်နိုင်ပြီး ရေပြင်ပစ်မှတ်များကို အလိုအလျောက် စုံစမ်းထောက်လှမ်းနိုင်သည်ဟုဆိုသည်။

အမေရိကန်လေယာဉ်ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများအိန္ဒိယသို့ တိုက်လေယာဉ်များရောင်းချရန် ပြင်ဆင်လျက်ရှိ

ပြိုင်ဘက် အမေရိကန်တိုက်လေယာဉ်ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများဖြစ်သော ဘိုးရင်းနှင့် လော့ခ်ဟိမာတင်တို့သည် ဒေသတွင်း လိုင်စင်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော F/A-18E/F Super Hornet နှင့် F-16IN Super Hornet တိုက်လေယာဉ်များအား အိန္ဒိယလေတပ် (IAF) သို့ ရောင်းချရေးအတွက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ သီးခြားစီ အဆိုပြုကမ်းလှမ်းလွှာများ တင်သွင်းခဲ့ကြသည်ဟုသိရသည်။ အိန္ဒိယကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်သွင်းခဲ့သော အဆိုပြု

လွှာများတွင် ဘိုးရင်းနှင့်လော့ခ်ဟိမာတင်ကုမ္ပဏီတို့က အစိုးရချင်းသဘောတူညီချက် (IGA) လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရန်လည်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ၎င်းအစီအစဉ်အရ လေယာဉ်များ အလုံးစုံထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ အိန္ဒိယတွင် ပြုလုပ်ရန်နှင့် အနည်းဆုံးအစင်းရေ ၂၀၀ ထုတ်ရန် အစီအစဉ်ရှိကြောင်းသိရသည်။

ဗြိတိန်တပ်မတော်အမြောက်တပ်ဖွဲ့ ခဲယမ်းပြဿနာအခက်အခဲများ ရင်ဆိုင်နေရ

ဗြိတိန် တပ်မတော်သည် ခဲယမ်းဆိုင်ရာအခက်အခဲပြဿနာများကြောင့် ၎င်း၏ ၁၀၅ မမ အမြောက်များဖြင့် ပေါက်ကွဲအားပြင်းထန်သော ခဲယမ်းများပစ်ခတ်မှုကို ရပ်ဆိုင်းထားလိုက်ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါပြဿနာမှာ ခဲယမ်းများတွင် သတ္တုနှင့်ပတ်သက်သော အန္တရာယ်ရှိသည့် အချက်အလက်များ တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု

ယူဆရပြီး ဗြိတိန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြိုတင်ကာကွယ်စိတ်ချရမှုလုပ်ဆောင်ရန် ပေါက်ကွဲအားပြင်းထန်သော L31 အမြောက်ဆန်များ အသုံးပြုခြင်းအား ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ L31 အမြောက်ကျည်များကို ဗြိတိသျှတပ်မတော်နှင့် တော်ဝင်မရိန်းတပ်ဖွဲ့ရှိ L 118 အပေါ့စားအမြောက်များတွင် အသုံးပြုလျက်ရှိနေသည်။ ၎င်းကို ကျည်စစ်ကျည်မှန်များတွင်သာ ကန့်သတ်တားမြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး လေ့ကျင့်ရေးကျည်များကို တားမြစ်ထားခြင်းမရှိဟုသိရသည်။ ဗြိတိသျှတပ်မတော်တွင် လတ်တလော၌ ၁၀၅ မမ L 118 အပေါ့စားအမြောက် အသုံးပြုသည့်အမြောက်တပ်ရင်း ၄ ရင်းရှိနေသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် အမှတ်(၇) တော်ဝင်မြင်းဆွဲအမြောက်တပ်လေထီးတပ်ရင်းနှင့် အမှတ် (၂၉) ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့တို့လည်း ပါဝင်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားက တောင်တရုတ်ပင်လယ်၌ လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးစနစ်တစ်ခု တပ်ဖြန့်ချထားရှိမည်

အင်ဒိုနီးရှား လေတပ်သည် အထူးမြေပြင်တပ်ဖွဲ့(၄)ခုကို တောင်တရုတ်ပင်လယ်အနီး နာတူနာကျွန်းစုများတွင် အကြီးဆုံးကျွန်းဖြစ်သော ပါယောနာတူနာဘီဆာကျွန်းတွင် တပ်ဖြန့်ချထားရန်စီစဉ်နေသည်ဟုဆိုသည်။ အဆိုပါတပ်ဖွဲ့များကို Oerlikon Skyshield လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးစနစ်တပ်ဆင်ထားပြီး ပါယောနာတူနာကျွန်းမြောက်ပိုင်း အင်ဒိုနီးရှားရာနိုင်လေတပ်စခန်း အရှေ့ဘက်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်တွင် တပ်ဖြန့်ချထားမည်ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ယခုကဲ့သို့ တပ်ဖြန့်ချထားမှုကို ဧပြီလ ၅ ရက်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော အင်ဒိုနီးရှားအမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ TNI ၏ ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂါတော့နုအာမန်တို့နှင့် အင်ဒိုနီးရှားလွှတ်တော်ကာကွယ်

ရေး၊

ထောက်လှမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးကော်မတီတို့၏ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုအပြီးတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ Skyshield မှာ ၃၅ မမ ဘက်စုံသုံးအမြောက်တစ်လက်ပါဝင်သော လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးစနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အဆိုပါအမြောက်သည် တိုက်ခိုက်လာသော လေယာဉ်အား တစ်မိနစ်လျှင် ကျည် ၁၀၀၀ အထိ ပစ်ခတ်နိုင်စွမ်းရှိပြီး တိကျသောပွဲထိန်းလက်နက်ခဲယမ်းများလည်းပါရှိသည့်စနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းစနစ်ကို လက်ရှိတွင် အင်ဒိုနီးရှား လေတပ်အခြေစိုက်လေတပ်စခန်း (၃) ခုတွင် အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

မြောက်ကိုရီးယား၏ KN - 06 သည် တရုတ်နှင့် ရုရှားတို့၏ စတုတ္ထမျိုးဆက် SAM များနှင့်အလားတူ ဖြစ်ကြောင်းအတည်ပြု

ဧပြီလ ၁ ရက်က စမ်းသပ်ပစ်လွှတ်ခဲ့သော မြောက်ကိုရီးယား

၏ Pongae-5 စတုတ္ထ မျိုးဆက်မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ် (SAM) စနစ်မှာ တရုတ်နှင့် မြောက်ကိုရီးယားတို့က ထုတ်လုပ်ခဲ့သော စတုတ္ထမျိုးဆက် SAM များနှင့် အလားသဏ္ဌာန်တူညီကြောင်းသိရှိရသည်။ ၎င်းစနစ်ကို အနောက်နိုင်ငံများက KN-06 အဖြစ်ပုံစံထုတ်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ မြောက်ကိုရီးယားအစိုးရသတင်းစာ ရီဒွန်ဆင်ဖန်တွင်ဖော်ပြခဲ့သောဓာတ်ပုံများအရ KN-06 SAM သည် ကန်တော့ပုံထိပ်ဖူး ၂ ခုနှင့် လမ်းကြောင်းထိန်းသိမ်းရေးတောင်ပံဒလက် ၄ ခုဖြင့်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသည်ကိုတွေ့ရပြီး ၎င်းခုံးပျံမှာ တရုတ်အာကာသသိပ္ပံနှင့် စက်မှုကော်ပိုရေးရှင်း (CASIC) HR-9 နှင့် ရုရှားလုပ် Almaz-Antey S-300 စနစ်များနှင့် အလွန်ဆင်တူကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ KN-06 စနစ်မှာ ကီလိုမီတာ ၁၀၀ နှင့် ၁၅၀ အကြားအကွာအဝေးကိုထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည်ဟုသိရသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်မှ A-29 အပေါ်စားတိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်သောင်းကျန်းသူ ပစ်မှတ်များအားတိုက်ခိုက်

အာဖဂန်နစ္စတန် လေတပ် (AAF) မှ A-29 စူပါတူကာနီ အပေါ်စားတိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ်များသည် နိုင်ငံအရှေ့မြောက်ပိုင်း ဘာဒက်စတန်ပြည်နယ်ရှိသောင်းကျန်းသူပစ်မှတ်များကို ဧပြီလ ၁၅ ရက်က တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်ဟုသိရှိရသည်။ ၎င်းမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အဆိုပါအမျိုးအစားလေယာဉ်များ ပထမဆုံးတိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ A-29 လေယာဉ်များသည် ရန်သူပစ်မှတ်များအား ဗုံးများဖြင့် ထိရောက်စွာတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်ဟုသိရသည်။ ပစ်မှတ်နေရာများကို အမည်မဖော်လိုသော ထောက်လှမ်းရေး၊ လေ့လာစောင့်ကြည့်ရေးနှင့် ရှေ့ပြေးကင်းထောက်ရေး (ISR) ဌာနများထံမှ ရရှိခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

ကဘူးလ်မြို့ရှိ နိုင်ငံခြားသတင်းရင်းမြစ်များက AAF ၏

A-29 လေယာဉ်များသည် ကာဇက်စတန်တွင် တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းဖော်ပြခဲ့ကြပြီး ကာဇက်စတန်တွင် တပ်ဖြန့်ချထားသည့် အာဖဂန်အမျိုးသား ကြည်းတပ်မတော် (ANA) မှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက လျန်းမံခရိုင်၊ စိုတက်တောင်ကြားဒေသတွင် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု (၃) ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု အတည်ပြုပြောဆိုသည်။ ၎င်း၏ပြောကြားချက်အရ အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုများကို ညပိုင်းတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး သူပုန်ခေါင်းဆောင် (၃) ဦးကို သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၎င်း ၃ ဦးထဲမှ ၂ ဦးမှာ ပြည်တွင်းမဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဦးမှာ တာလျစ်ကစ္စတန်နိုင်ငံသားဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ လက်ရှိတွင် A-29 လေယာဉ်တစ်စင်းမှာ အာဖဂန်လေတပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပြီး ပထမဆုံး ၄ စင်းမှာ ဇန်နဝါရီလက ရောက်ရှိခဲ့၍ နောက် ၄ စင်းမှာ မတ်လတွင်ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းလေယာဉ်များမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အာဖဂန်

လေတပ်သို့ ပေးပို့မည့် လေယာဉ်အစင်း ၂၀ ထဲမှ ပထမအသုတ်ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်လေတပ်က လက်တင်အမေရိက ဒေသသို့ လေ့ကျင့်ပျံသန်းမှုများ တိုးမြှင့်ပျံသန်းမည်

အမေရိကန်လေတပ် (US-AF)က မူးယစ်ဆေးဝါးတရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် အစုအဖွဲ့ဖြင့် ကျူးလွန်သောပြစ်မှုများကို ကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရေးတွင် လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများအား ကူညီရန်အတွက် အဆိုပါလက်တင်အမေရိကဒေသသို့ လေ့ကျင့်ပျံသန်းမှုများတိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု အမေရိကန်လေတပ်မှ အဆင့်မြင့် အရပ်ဘက်တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ဧပြီ (၁၅)ရက်တွင်ပြောကြားခဲ့သည်။ လက်တင်အမေရိကဒေသသို့ လေ့ကျင့်ပျံသန်းမှုများတိုးမြှင့်ခြင်းသည် မူးယစ်ဆေးဝါးမှောင်ခိုမှုနှင့် အခြားမှုခင်းများကိုတိုက်ဖျက်ရာတွင် မဟာမိတ်နိုင်ငံများအား အကူအညီပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း မကြာမီက လက်တင်အမေရိကခရီးစဉ်မှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာမည့် အမေရိကန်လေတပ် အတွင်းဝန် ဒီဘိုရာဂျိမ်းစ်က ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ။

■ ခေတ်ညီ

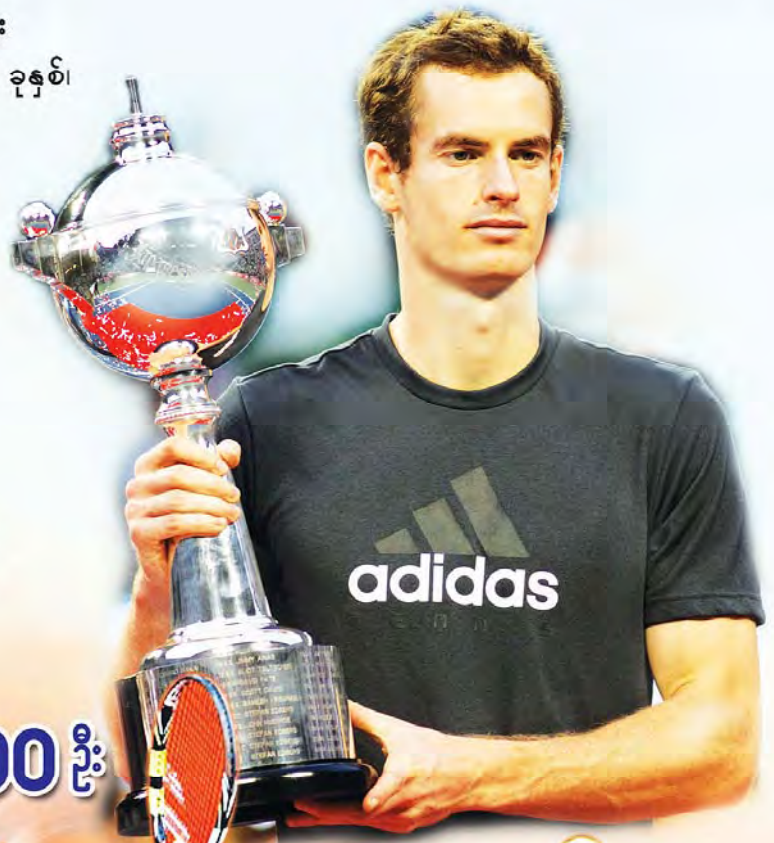
Ref,Jame's Defence Weekly

ပရော်ဖက်ရှင်နယ် တင်းနစ်အစည်းအရုံး
(ATP)၏ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်အရ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊
ဧပြီလတွင် ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်
အဆင့် ၁ မှ ၁၀ အတွင်း ရပ်တည်လျက်
ရှိသော အမျိုးသားတင်းနစ်သမားများအား
တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း အမျိုးသား တင်းနစ် သမား ၁၀ ဦး

■ ထူးထက်

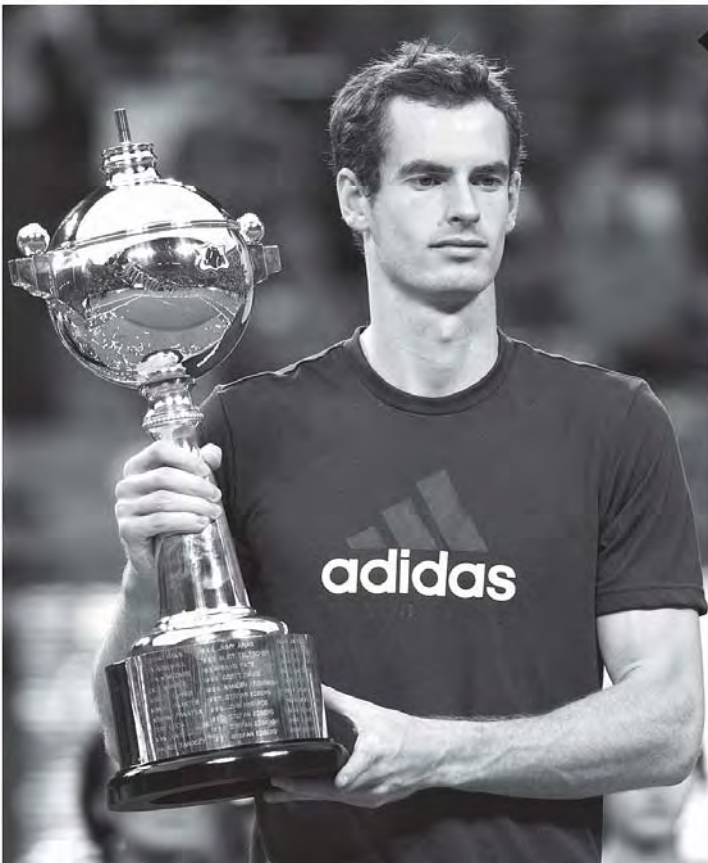
နိုဗက်ဂျိုကိုဗစ် (ဆားဘီးယား)

လက်ရှိကမ္ဘာ့တင်းနစ်လောကတွင် လက်စွမ်းအထက်မြက်ဆုံးတင်းနစ်သမားအဖြစ် ဆားဘီးယားနိုင်ငံသား ဂျိုကိုဗစ်ကို သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ၎င်းကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၂ ရက်ကမွေးဖွားခဲ့ရာ အသက် ၂၉ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ အရပ် ၁ ဒသမ ၈၈ မီတာ (၆ ပေ ၂ လက်မ)ရှိပြီး ပရော်ဖက်ရှင်နယ် တင်းနစ်သမားဘဝသို့ ၂၀၁၃ ခုနှစ်က ကူးပြောင်းခဲ့သည်။ ချန်ပီယံဆုပေါင်း ၆၃ ဆုရရှိထားပြီး အဓိကပြိုင်ပွဲကြီး ၄ ခုတွင် (၁၁)ကြိမ် ဗိုလ်စွဲထားသည်။ သို့သော် ၎င်း၏ ထူးခြားချက်မှာ ပြင်သစ်အိုးပင်းပြိုင်ပွဲတွင် ဗိုလ်စွဲထားခြင်းမရှိသေးဘဲ ဒုတိယဆု (၃)ကြိမ်သာရရှိထားသည်။

အန်ဒီမာရေး (ဗြိတိန်)

(ATP)၏ ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်တွင် ဒုတိယနေရာတွင် ရပ်တည်နေသော ကစားသမားမှာ ဗြိတိန်တင်းနစ်သမား အန်ဒီမာရေးဖြစ်သည်။ အသက် ၂၉ နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်ပြီး စကော့တလန်နိုင်ငံ၊ ဂလက်စကိုမြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ အရပ် ၁ ဒသမ ၉၁ မီတာ (၆ ပေ ၃ လက်မ)ရှိပြီး ပရော်ဖက်ရှင်နယ် အဖြစ် ၂၀၀၅ ခုနှစ်က ကူးပြောင်းရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဂရင်းစလင်းပြိုင်ပွဲကြီး ၄ ရပ်၌ ဝင်ဘယ်ဒန်နှင့် ယူအက်စ်အိုးပင်းပြိုင်ပွဲများတွင် (၂)ကြိမ် ဗိုလ်စွဲထားပြီး ကျန်ပြိုင်ပွဲ ၂ ရပ်တွင် ဗိုလ်စွဲစွဲခြင်း မရှိသေးပေ။ ၂၀၁၂ လန်ဒန်အိုလံပစ် အမျိုးသားတစ်ဦးချင်းပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေတံဆိပ်ရရှိခဲ့သည်။

ရော်ဂျာဖက်ဒါရာ (ဆွစ်ဇာလန်)

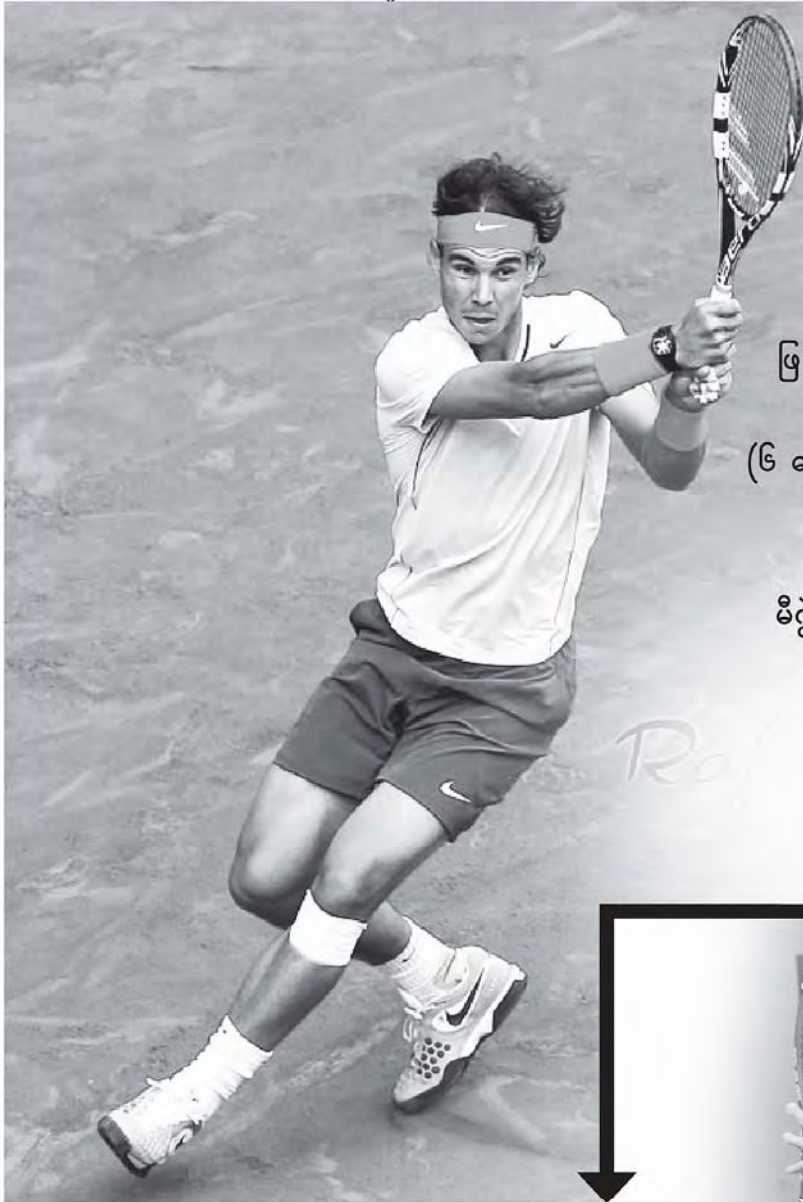
ဝါရင့်တင်းနစ်သမား ဖက်ဒါရာမှာ ပြီအဆင့် သတ်မှတ်ချက်အရ ကမ္ဘာ့အဆင့် ၃ နေရာတွင်ရပ်တည် လျက်ရှိသည်။ အသက် ၃၄ နှစ်ရှိသော ဖက်ဒါရာ သည် အရပ် ၁ ဒသမ ၈၅ မီတာ (၆ ပေ ၁ လက်မ) ရှိကာ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်တင်းနစ်သမားဘဝသို့ ၁၉၉၈

ခုနှစ်တွင်ကူးပြောင်းရောက်ရှိခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့အဆင့် ၁ အဖြစ် ကာလကြာရှည်ရပ်တည်ဖူးသူဖြစ်ပြီး အဓိက ပြိုင်ပွဲကြီး ၄ ခု၌ (၁၇)ကြိမ် ဗိုလ်စွဲထားနိုင်ခဲ့သည်။ အသင်းလိုက် ပြိုင်ပွဲများဖြစ်သည့် ဒေးဗစ်ဖလားနှင့် ဟော့ဖ်မန်းဖလားပြိုင်ပွဲများတွင်လည်း ဗိုလ်စွဲခဲ့ဖူးသည်။

စတန်ဝါရင်ကာ (ဆွစ်ဇာလန်)

ဆွစ်ဇာလန်တင်းနစ်သမားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဝါရင်ကာမှာ ကမ္ဘာ့အဆင့် ၄ နေရာတွင် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ အသက် ၃၁ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ အရပ် ၁ ဒသမ ၈၃ မီတာ (၆ ပေ)ရှိပြီး ပရော်ဖက်ရှင်နယ်အဖြစ် ၂၀၀၂ ခုနှစ် တွင် ကူးပြောင်းခဲ့သည်။ လက်ရှိအချိန်ထိ စုစုပေါင်း ပြိုင်ပွဲ ၁၃ ပွဲတွင် ဗိုလ်စွဲထား ပြီး ဂရင်းစလင်းပြိုင်ပွဲကြီး ၂ ရပ်ဖြစ်သည့်ဩစတြေးလျ အိုးပင်းနှင့် ပြင်သစ်အိုးပင်း ပြိုင်ပွဲများတွင် (၂)ကြိမ်ဗိုလ် စွဲထားဖူးသည်။ ၂၀၀၈ ဘေလင်းအိုလံပစ် အမျိုး သားနှစ်ယောက်တွဲ ပြိုင်ပွဲ တွင် ရွှေတံဆိပ်ရရှိခဲ့သည်။

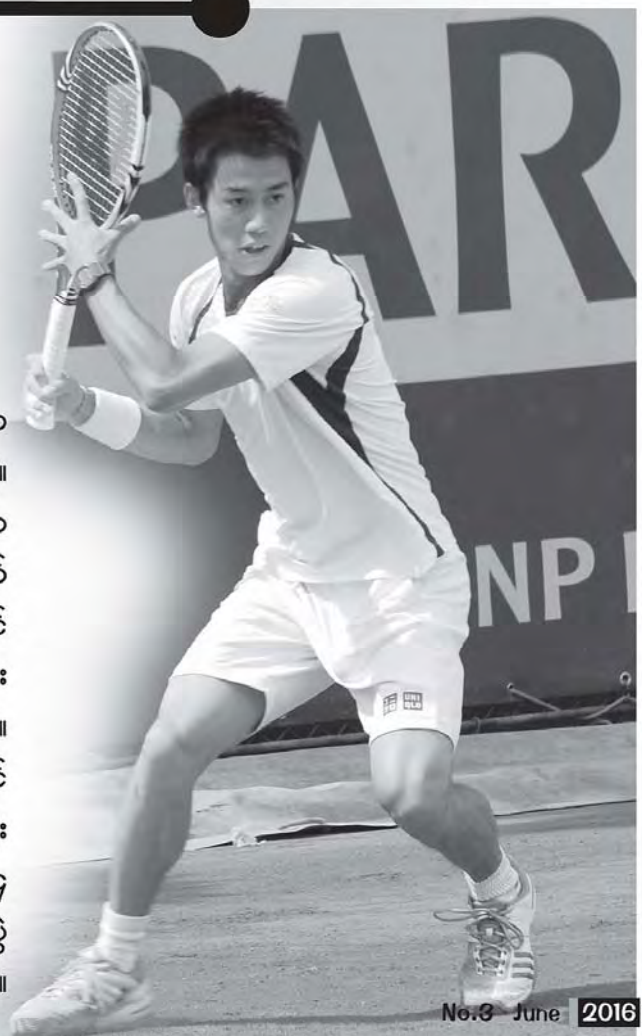

ရာဇေးနာဒယ် (စပိန်)

အသက် ၂၉ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည့် စပိန်တင်းနစ်သမား နာဒယ်မှာ ပြင်းထန်သည့်ရိုက်ချက်များကြောင့် နာမည်ကြီးသည့် ဘယ်သန်တင်းနစ်သမား ဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် ကမ္ဘာ့အဆင့် ၅ နေရာတွင် ရပ်တည်လျက်ရှိပြီး အရပ် ၁ ဒသမ ၈၅ မီတာ (၆ ပေ ၁ လက်မ) ရှိသည်။ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်အဖြစ် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ကူးပြောင်းရောက်ရှိခဲ့ပြီး နည်းပြဖြစ်သူမှာ အစ်ကိုအကြီးဆုံးဖြစ်သည့် မိဂွယ်နာဒယ်ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းပြိုင်ပွဲ ၆၉ ပွဲတွင် အနိုင်ရဗိုလ်စွဲထားပြီး အဓိကပြိုင်ပွဲကြီး ၄ ရပ်တွင်လည်း (၁၄)ကြိမ် ဗိုလ်စွဲထားသည်။ ၂၀၀၈ ဘေရလင်အိုလံပစ် အမျိုးသားတစ်ဦးချင်းပြိုင်ပွဲတွင် ဗိုလ်စွဲခဲ့သည်။

ကိုင်းနိုဂျီကိုဂျီ (ဂျပန်)

အာရှတိုက်မှ ဂျပန်တင်းနစ်သမား နိုဂျီကိုဂျီမှာ ကမ္ဘာ့အဆင့် ၆ နေရာတွင် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ အသက် ၂၆ နှစ်ရှိပြီး အရပ် ၁ ဒသမ ၇၈ မီတာ (၅ ပေ ၁၀ လက်မ)ရှိပြီး ပရော်ဖက်ရှင်နယ် တင်းနစ်သမားအဖြစ် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး နည်းပြမှာ အာရှနွယ်ဖွား တင်းနစ်ချန်ပီယံဟောင်း မိုက်ကယ်ချန်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိအချိန်ထိ ပြိုင်ပွဲ ၁၁ ပွဲတွင် ဗိုလ်စွဲထားသော်လည်း အဓိကပြိုင်ပွဲကြီး ၄ ရပ်တွင် ဗိုလ်စွဲဖူးခြင်းမရှိသေးဘဲ ၂၀၁၄ ယူအက်စ်အိုးပင်းပြိုင်ပွဲ၌ ဗိုလ်လုပွဲ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမှာ အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။

ဂျိုစီးဖရက်ဆွန်ဂါ (ပြင်သစ်)

အသက် ၃၁ နှစ်ရှိ ပြင်သစ် လူမည်းတင်းနစ်သမား ဆွန်ဂါ မှာ အရပ် ၁ ဒသမ ၈၈ မီတာ (၆ ပေ ၂ လက်မ)ရှိပြီး ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ဘဝသို့ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ကူးပြောင်းရောက်ရှိခဲ့သည်။ ညာသန်တင်းနစ်သမားဖြစ်ပြီး လက်ရှိအချိန်ထိ ပြိုင်ပွဲ ၁၂ ပွဲတွင် ဗိုလ်စွဲထားသည်။ သို့သော် အဓိကပြိုင်ပွဲကြီး ၄ ရပ်တွင် ဗိုလ်စွဲဖူးခြင်းမရှိသေးဘဲ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဩစတြေးလျ

အိုးပင်းပြိုင်ပွဲတွင် ဗိုလ်လုပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းမှာ အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်အိုးပင်းနှင့် ဝင်ဘယ်ဒန် ပြိုင်ပွဲများတွင် ဆီမီးဖိုင်နယ်အဆင့်သို့ (၂)ကြိမ်တက်ရောက်ခဲ့သည်။

တိုမက်ဘာဒက်ချ် (ချက်)

ချက်တင်းနစ်သမား ဘာဒက်ချ် မှာ အသက် ၃၀ နှစ်ရှိပြီဖြစ်ပြီး အရပ် ၁ ဒသမ ၉၆ မီတာ (၆ ပေ ၅ လက်မ) ရှိသဖြင့် ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း တင်းနစ်သမားများထဲတွင် အရပ်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်အဖြစ် ၂၀၀၂ ခုနှစ်က ကူးပြောင်းခဲ့ပြီး ပြိုင်ပွဲ ၁၂ ပွဲတွင် အနိုင်ရဗိုလ်စွဲထားသည်။ ဂရင်းစလင်းပြိုင်ပွဲကြီးများတွင် ဗိုလ်စွဲဖူးခြင်းမရှိသေးဘဲ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က ဩစတြေးလျအိုးပင်း ပြိုင်ပွဲ၌ ကွာတားဖိုင်နယ်တက်ရောက်ခဲ့ချိန်မှာ အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်တွင် အဆင့် ၄ အထိ အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိခဲ့ဖူးသည်။

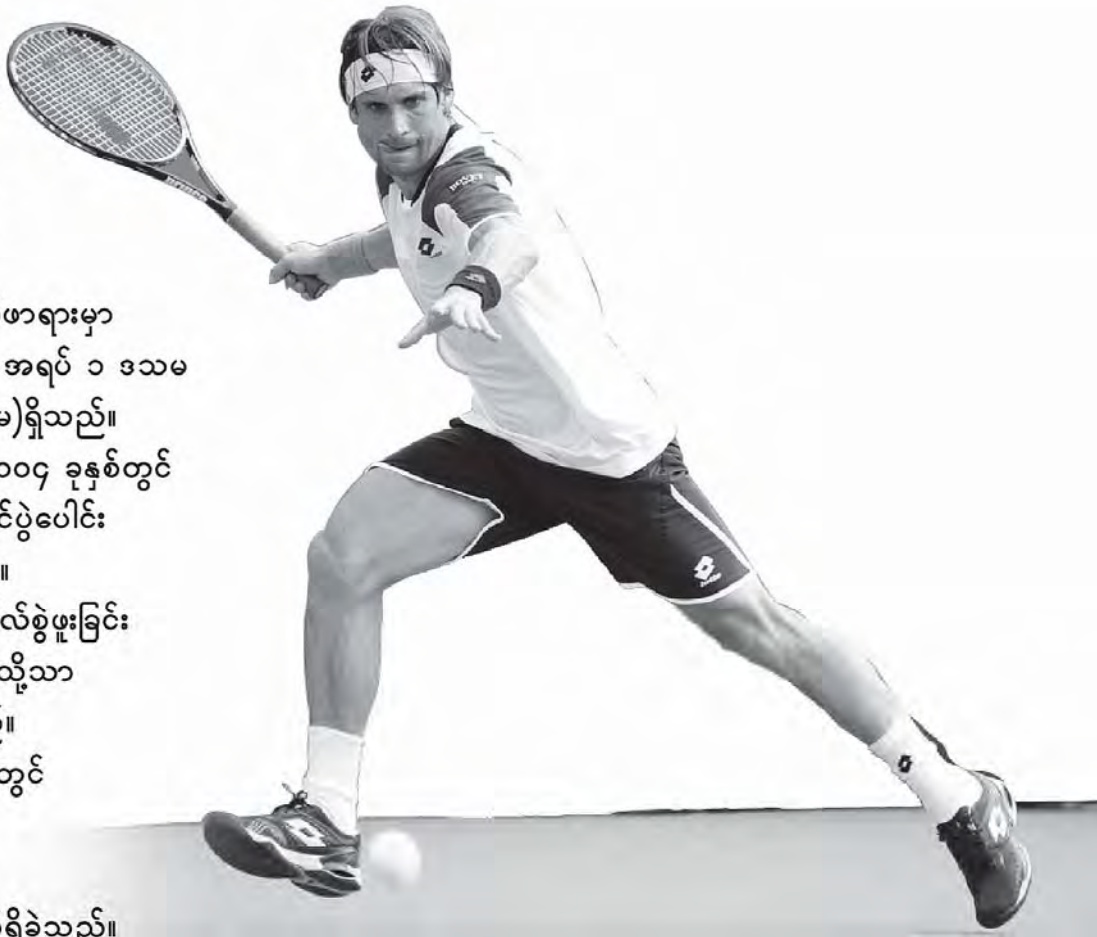

၆၄

ဒေးဗစ်ဟရား (စပိန်)

စပိန်တင်းနစ်သမား ဒေးဗစ်ဟရားမှာ
 အသက် ၃၄ နှစ်ရှိပြီဖြစ်ပြီး အရပ် ၁ ဒသမ
 ၇၅ မီတာ (၅ ပေ ၉ လက်မ)ရှိသည်။
 ပရော်ဖက်ရှင်နယ်အဖြစ် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင်
 ကူးပြောင်းရောက်ရှိခဲ့ပြီး ပြိုင်ပွဲပေါင်း
 ၂၆ ပွဲတွင် ဗိုလ်စွဲထားသည်။
 အဓိကပြိုင်ပွဲကြီးများတွင် ဗိုလ်စွဲဖူးခြင်း
 မရှိသေးဘဲ တတိယအဆင့်သို့သာ
 အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိဖူးသည်။
 ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်တွင်
 အမြင့်ဆုံးအဖြစ်
 ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လက
 အဆင့် ၃ နေရာသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ရစ်ချက်ဂက်စကွက် (ပြင်သစ်)

ပြင်သစ်ကစားသမား ရစ်ချက်ဂက်စကွက်
 သည် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် အခြေချ
 နေထိုင်ပြီး ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ကစားသမား
 ဘဝသို့ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ကူးပြောင်းခဲ့သူ
 ဖြစ်သည်။ အသက် ၂၉ နှစ်ရှိပြီး အရပ်
 ၁ ဒသမ ၈၅ မီတာ (၆ ပေ ၁ လက်မ)
 ရှိသည်။ တစ်ဦးချင်းပြိုင်ပွဲ ၁၃ ပွဲတွင်
 ဗိုလ်စွဲထားပြီး ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်တွင်
 အမြင့်ဆုံးအဖြစ် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လက
 အဆင့် ၇ ထိ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အဓိကပြိုင်ပွဲ
 ကြီး ၄ ရပ်တွင် ဗိုလ်စွဲထားဖူးခြင်းမရှိသေး
 ဘဲ ဝင်ဘယ်ဒန်နှင့်ယူအက်စ်အိုးပင်း
 ပြိုင်ပွဲများတွင် ဆီမီးဖိုင်နယ်
 အဆင့်သို့ (၃)ကြိမ်ရောက်ရှိ
 ခဲ့ခြင်းမှာ အမြင့်ဆုံးဖြစ်
 သည်။ ။

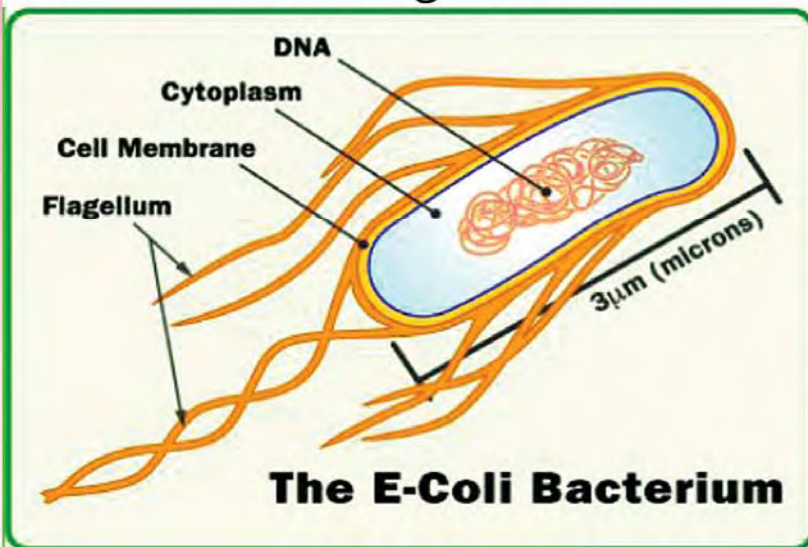
■ ထူးထက်

ဆီးလမ်းကြောင်း ပိုးဝင်ရောဂါကို ကုန်ဘယ်ရှိနဲ့ကုသခြင်း

■ ဒေါက်တာခင်မောင်လွင် (FAME)

ဆီးလမ်းကြောင်း
ပိုးဝင်တဲ့ရောဂါဟာ
အမျိုးသမီးတွေမှာ မကြာ
ခဏဆိုသလို အဖြစ်များတဲ့
ရောဂါတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။
ဆီးလမ်းကြောင်းလို့ပြောရင်
အဓိက အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါဝင်
ပါတယ်။ ဆီးလမ်းကြောင်း
အပေါ်ပိုင်း(Upper urinary
tract) နဲ့ ဆီးလမ်းကြောင်း
အောက်ပိုင်း (Lower urinary
tract) တို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဆီး
လမ်းကြောင်းအပေါ်ပိုင်းမှာ
ကျောက်ကပ်(၂)ခုနဲ့
အဲဒီကနေဆင်းလာတဲ့
ဆီးပြွန် (Ureter) တို့ပါဝင်ပြီး
အဲဒီနေရာတွေကို ပိုးဝင်ရင်
ဆီးလမ်းကြောင်းအပေါ်ပိုင်း
ပိုးဝင်ခြင်းလို့ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီထဲကို
ပိုးရောက်ဖို့ လမ်းကြောင်း(၂)ခုရှိပါတယ်။
တစ်ခုကတော့ အောက်မှာရှိတဲ့
ဆီးအိမ်ကနေတစ်ဆင့် အပေါ်ကို
တက်တာဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ခုကတော့
သွေးကနေတစ်ဆင့် ကျောက်ကပ်ကို
ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိတာဖြစ်ပါတယ်။
ဆီးလမ်းကြောင်း အောက်ပိုင်းမှာတော့
ဆီးအိမ်နဲ့ သူ့အောက်မှာရှိတဲ့
ဆီးပြွန်ငယ် (Urethra) တို့ပါဝင်ပြီး
ဆီးပြွန်ငယ်မှတစ်ဆင့်
ပြင်ပက ရောဂါပိုးတွေဝင်ခဲ့ရင်
ဆီးလမ်းကြောင်းအောက်ပိုင်းပိုးဝင်ခြင်း

(Lower urinary tract infection) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဆီးပြွန်ငယ်ရောင်တာ (Urethritis) နဲ့ ဆီးအိမ်ရောင်တာ (Cystitis) တွေဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဆီးလမ်းကြောင်းအောက်ပိုင်းပိုးဝင်တာက အပေါ်ပိုင်းပိုးဝင်တာထက် ပိုအဖြစ်များပါတယ်။ အမျိုးသမီးတွေမှာ ပိုဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အိမ်ထောင်ရှိသူတွေဟာ အိမ်ထောင်မရှိသူတွေထက် ပိုဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ ဆီးအိမ်က နေ ထွက်လာတဲ့ ဆီးပြွန်ငယ်လေးဟာ အမျိုးသမီးတွေမှာ အမျိုးသားတွေထက်များစွာတိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပြင်ပကနေရောဂါပိုးတွေ အလွယ်တကူ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်တာဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားတွေမှာကျတော့ ဆီးပြွန်ငယ်က ရှည်တဲ့အပြင် ဆီးကျိတ်ကနေ စစ်ထုတ်လိုက်တဲ့ ဆီးကျိတ်ရည် (Prostatic fluid) တွေဟာ ဗက်တီးရီးယားပိုးတွေကို သတ်နိုင်တဲ့အာနိသင်ရှိတာကြောင့် ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်တဲ့ရောဂါဖြစ်ဖို့ အလားအလာနည်းပါတယ်။ အိမ်ထောင်သည်အမျိုးသမီးတွေကတော့ လိင်ဆက်ဆံရာကနေတစ်ဆင့် ရောဂါပိုးတွေ ဝင်လာနိုင်တဲ့ အလားအလာပိုများလို့ ပိုဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်တဲ့ရောဂါလက္ခဏာ

ဆီးလမ်းကြောင်းအောက်ပိုင်း ရောဂါပိုးဝင်ရင်တော့ ဆီးသွားတဲ့အခါမှာ ပူတာ၊ စပ်တာ၊ ကျဉ်တာ၊ ဆီးအနံ့မကောင်းတာ၊ ဆီးထဲမှာ သွေးပါတာနဲ့ အနည်တွေပါတာမျိုးဖြစ်တတ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ဆီးခုံတစ်ဝိုက်မှာ ပူပြီးနာတတ်ပါတယ်။ အဖျားတော့ သိပ်တက်လေ့မရှိပါဘူး။ ဆီးလမ်းကြောင်းအပေါ်ပိုင်းအထိ ရောဂါပိုးရောက်သွားရင်တော့ အဖျားတက်လာပါတယ်။ ချမ်းတုန်ပြီး ဖျားလေ့ရှိပါတယ်။ ခါးနဲ့ နောက်ကျောတစ်ဝိုက် နာတတ်ပါတယ်။ သေချာအောင် ဆီးစစ်ကြည့်လို့ရပါတယ်။ ဆီးကိုစစ်တဲ့အခါ Urine RE အနေနဲ့ ပုံမှန်စစ်ဆေးကြည့်ရင် ဆီးထဲမှာ သွေးဖြူဥတွေ များနေတတ်ပါတယ်။ Pus cell လို့ခေါ်တဲ့ ပြည်တည်ဆဲလ်တွေ တွေ့ရပါတယ်။ ပြီးတော့ ဗက်တီးရီးယားတွေကိုလည်း အဏုကြည့်မှန်ဘီလူးအောက်မှာ တွေ့နိုင်ပါ

တယ်။ ပိုပြီးသေချာအောင် အဲဒီဆီးပိုးတွေကိုမွေးကြည့်နိုင်ပါတယ်။ Urine for culture and sensitivity လုပ်ကြည့်ရပါတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ရင် ဆီးပိုးအမျိုးအစားကို တိတိကျကျသိနိုင်ရုံမကဘဲ ဘယ်လိုမျိုးပဋိဇီဝဆေးတွေအသုံးပြုသင့်တယ်ဆိုတာပါ တစ်ခါတည်း သိနိုင်ပါတယ်။

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရောဂါကို ကုသခြင်း

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရောဂါကို ကုသတဲ့အခါမှာ အဓိကအနေနဲ့ သင့်တော်တဲ့ပဋိဇီဝဆေးတွေ ပေးရပါတယ်။ ဒါကလည်း ခုနကပြောတဲ့ ဆီးပိုးမွေးတဲ့အဖြေရရင်တော့ သေချာတာပေါ့။ အဖြေမရသေးခင်မှာလည်း သင့်တော်တဲ့ပဋိဇီဝဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို အရင်ပေးထားရပါတယ်။ ပိုးမွေးတဲ့အဖြေရဖို့ အနည်းဆုံး

၃ ရက်လောက် စောင့်ရတယ်ဆိုတော့ ဒီကြားထဲမှာ ရောဂါပိုဆိုးမသွားအောင် ကုသတဲ့ဆရာဝန်က သူ့ရဲ့ အတွေ့အကြုံပေါ်မူတည်ပြီး အသက်အရွယ်၊ ကျား၊ မနဲ့ အခြားရောဂါရှိ၊ မရှိ၊ ကျောက်ကပ်ကောင်း၊ မကောင်း၊ အရင်က သောက်ခဲ့တဲ့ဆေးတွေ၊ မတည့်တဲ့ဆေးတွေ စတဲ့အချက်တွေပေါ်မူတည်ပြီး ကြိုတင်ပေးထားရပါတယ်။ ပိုးမွေးတဲ့အဖြေထွက်လာလို့ အခုပေးထားတဲ့

ဆေးက ပိုးသေစေတဲ့အဖြေထွက်ခဲ့ရင်တော့ ဒီဆေးကိုပဲ ဆက်ပေးပြီး ပိုးတွေ မသေနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ တခြားပိုး သေစေတဲ့ပဋိဇီဝဆေးနဲ့ ပြောင်းပြီး ပေးရပါတယ်။ အဓိကအနေနဲ့ ဘယ်ဆေးပဲပေးပေး ပိုးကို ကုန်စင် အောင် ကုသဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာဝန် ရဲ့လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း ရက်အတိအကျကုသဖို့ လိုပါတယ်။ သာမန်အားဖြင့် အနည်းဆုံး ၅ ရက်လောက် တော့ ဆေးသောက်၊ ဆေးထိုးလုပ်ရပါတယ်။

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရောဂါကို ပဋိဇီဝဆေးတွေနဲ့ကုသတဲ့အခါ

ပဋိဇီဝဆေးတွေမှာ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေရှိတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခဏခဏသောက်ဖို့ မသင့်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရောဂါဖြစ်လာရင်တော့ မလွဲမရှောင်သာလို့ ဆရာဝန်တွေက ပေးရတာပါ။ တချို့ပဋိဇီဝဆေးတွေ ဥပမာ Ciprofloxacin , Ofloxacin , Cefoxitin က ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ခန်းခြောက်စေပါတယ်။ တချို့ပဋိဇီဝဆေးတွေ ဥပမာ Sulfonamides, Ciprofloxacin, Methicillin, Vancomycin ကျတော့ ကျောက်ကပ်ကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေနိုင်တယ်။ ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်တဲ့ ရောဂါကိုယ်၌က ကျောက်ကပ်ကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေနိုင်ပြီးသားပါ။ ဒါကိုကုသတဲ့ ပဋိဇီဝဆေးတွေကပါ ကျောက်ကပ်ကို ပျက်စီးစေနိုင်တယ်ဆိုရင်တော့ ဒီ ကျောက်ကပ်ဟာ ပိုဆိုးဖို့ပဲရှိတော့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်ဖြစ်ခါစတုန်းက ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရင် Sulfadimidine ဆိုတဲ့ဆေးကို သုံးခဲ့ကြရတယ်။ တစ်ခါသောက်ရင် ၅၀၀ မီလီဂရမ် ဆေးပြား ၂ ပြား၊ တစ်နေ့ လေးကြိမ်ဆိုတော့ ၄ ဂရမ်လောက် သောက်ရတယ်။

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးတွေသေပေမယ့် ကြာကြာသောက်ရင် ကျောက်ကပ်ပျက်စီးနိုင်တာကြောင့် အခု နောက်ပိုင်းမှာ သုံးစွဲဖို့ မသင့်ဆိုပြီး ပိတ်ခဲ့ရပါတယ်။ အလားတူပဲ Septrin ဆိုပြီး လူသိများတဲ့ Cotrimoxazole ဆိုတဲ့ဆေးဟာလည်း ကျောက်ကပ်ကို ပျက်စီးစေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပဋိဇီဝဆေးတွေကိုတတ်နိုင်ရင် မသုံးစေချင်ပါဘူး။ ဒီလိုမျိုး ခဏခဏမသုံးရအောင် လူနာတွေအနေနဲ့ကလည်း နောက်တစ်ခါပြန်

မဖြစ်အောင် နေထိုင်စားသောက်တတ်ဖို့ ပိုအရေးကြီးပါတယ်။

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရောဂါ မဖြစ်အောင်

အဓိကအနေနဲ့ -

- (၁) ရေမကြာခဏသောက်ပေးပါ။ တစ်နေ့ကို အနည်းဆုံး ၂ လီတာလောက် ကုန်အောင်သောက်ပေးပါ။ ရေများများသောက်ရင် ဆီးမကြာခဏသွားတဲ့အတွက် သွားတဲ့ဆီးနဲ့အတူ အန္တရာယ်ပေးမယ့် ဗက်တီးရီးယားတွေပါ အပြင်ကို ရောက်သွားပါတယ်။ ရေသောက်နည်းရင် ဆီးအိမ်ထဲမှာ ဆီးက အကြာကြီးနေနေတဲ့အတွက် ရောဂါပိုးတွေ ပိုပြီး ပေါက်စေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ရေသာမက ရေဇွေးကြမ်း၊ ဒါမှမဟုတ် သဘာဝသစ်သီးဖျော်ရည်တွေပါ သောက်နိုင်ပါတယ်။
- (၂) ဆီးသွားချင်ရင် အောင့်ထားတဲ့အကျင့်မလုပ်ရပါဘူး။ အမြန်ဆုံး သွားပေးရပါမယ်။ ဆီးအိမ်ထဲမှာ ဆီးတွေတင်းနေခဲ့ရင် ဆီးအိမ်ထဲက ဆီးတွေဟာ Backward pressure နဲ့ ဆီးလမ်းကြောင်းရဲ့အပေါ်ပိုင်းကိုတက်သွားပြီး ကျောက်ကပ်ထဲကို ပိုးတွေရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ပိုပြီး ဆိုးဝါးတဲ့ ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရောဂါကို ခံစားရနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆီးသွားချင်ရင် ကြုံတဲ့နေရာမှာပဲ အမြန်ဆုံးသွားဖို့ကြိုးစားပါ။
- (၃) ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ခြင်းကို အထောက်အကူပြုတဲ့အရည်တွေ ဥပမာ အရက်၊ ဘီယာနဲ့ အချိုရည်သောက်သုံးမှုကို ရှောင်ရပါမယ်။ အခုနောက်ပိုင်း သုတေသနစာတမ်းတွေက ကော်ဖီသောက်ရင်လည်း မကောင်းဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ သဘာဝသစ်သီးဖျော်ရည်တွေကို သောက်ရင်တောင် ဒီအတိုင်း ညစ်သောက်တာထက် ရေနဲ့အနည်းဆုံး ဆတူရောပြီးမှသာ သောက်သင့်ပါတယ်။
- (၄) ပီတာမင်အေ ရစေနိုင်တဲ့ ကယ်ရိုတီးနိုက်ကြွယ်ဝတဲ့အစားအစာတွေ မကြာခဏ စားပေးသင့်ပါတယ်။ ဥပမာ သင်္ဘောသီး၊ ခါကျက်ဥစတဲ့ အဝါရောင်ရှိတဲ့သစ်သီးတွေကိုစားရင် ဆီးလမ်းကြောင်း

အတွင်းနံရံမှာရှိတဲ့ဆဲလ်တွေကို ခိုင်ခံ့စေတဲ့ အတွက် ရောဂါပိုးတွေ အလွယ်တကူဝင်ရောက် မလာနိုင်အောင် ကာကွယ်ပေးပါတယ်။

- (၅) သဘာဝအစားအစာတွေထဲမှာ ဆီးလမ်းကြောင်း ပိုးဝင်တာမဖြစ်ရလေအောင် တားဆီးနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အစွမ်းအထက်ဆုံးအစားအစာတွေကတော့ ကရမ် ဘယ်ရီ (Cranberry) သီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကရမ် ဘယ်ရီအသီးကို အစိမ်းစားလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သစ်သီး ဖျော်ရည်အနေနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စပျစ်သီးခြောက်လို အသီးကို အခြောက်လှန်းထားလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ပုံမှန် စားသုံးပေးခဲ့ရင် ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ရောဂါ ဖြစ်ဖို့ အလားအလာအလွန်နည်းတယ်လို့ သုတေ သနစာတမ်းတွေအရ သိရပါတယ်။

ဖြစ်ပါတယ်။ မြေမှာပဲဝပ်ပြီး တွားသွားတဲ့အတွက် တစ်ပင်ချင်းကို ၇ လက်မကနေ ၈ လက်မလောက်ထိ ရှည်ပါတယ်။ ပျားနဲ့ ဝတ်မှုန်ကူးပါတယ်။ သူ့ရဲ့အသီး ဟာ ပထမအဖြူရောင်ဖြစ်ပေမယ့် နောက်တဖြည်း ဖြည်းနဲ့ နီရဲလာပြီး မှည့်တဲ့အချိန်မှာ အနီရဲရဲနဲ့ကြည့်လို့ အင်မတန်လှပါတယ်။ အရွက်ကသေးပါတယ်။ အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စု မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်တွေနဲ့ ကနေဒါ နိုင်ငံတွေမှာ အဓိက စိုက်ပျိုးပါတယ်။ တရုတ်ပြည် မြောက်ပိုင်းဒေသတွေမှာလည်း အကြီးအကျယ်စိုက်ပါ တယ်။ ရတဲ့အသီးတွေကို အခြောက်လှန်းလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သစ်သီးဖျော်ရည်အနေနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒါမှမဟုတ် ယိုထိုး လို့ပဲဖြစ်ဖြစ် တင်ပို့ရောင်းချပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီ မှာ စတော်ဘယ်ရီသီးတို့၊ စပျစ်သီးတို့ ရောင်းသလိုပါပဲ။

ကရမ်ဘယ်ရီဆိုတာ

ကရမ်ဘယ်ရီပင်ဟာ မြန်မာပြည်မှာ မရှိတော့ မသိတာ သိပ်မဆန်းပါဘူး။ သူက ကမ္ဘာ့မြောက်ခြမ်း ဒေသ (Northern hemisphere) အေးတဲ့ဒေသ (Cooler region) တွေမှာပဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တဲ့အပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ရုက္ခဗေဒအရ သူ့ရဲ့ Genus ကတော့ Vaccinium ဖြစ်ပါတယ်။ အပင်ဟာ အပင်ပုနွယ်ပင်

ကရမ်ဘယ်ရီဟာပါဝင်တဲ့အာဟာရဓာတ်တွေ

ကရမ်ဘယ်ရီဟာ အာဟာရတန်ဖိုးမြင့်မားပြီး အင်မတန်မှလည်း ဆေးဖက်ဝင်လို့ ‘Superfruit’ လို့ ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ ကရမ်ဘယ်ရီအသီးအစိမ်းမှာ ပါဝင်တဲ့ဓာတ်ပစ္စည်းတွေကတော့ -

- (၁) ဖလေဗိုနိုက် (Flavonoids) တွေ ကြွယ်ဝစွာ ပါဝင်ပါတယ်။ အသီးအရောင် နီရဲတောက်ပနေ

ရခြင်းဟာ ဖလေဗိုနိုက်တေကြောင့်ဖြစ်ပြီး ဆေးဖက်ဝင်အာနိုသင်ပေးပါတယ်။ အဓိကပါဝင်တဲ့ ဖလေဗိုနိုက်အနေနဲ့ အုပ်စု ၃ ခုရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေက -

(က) အင်သိုဆိုင်ရာနင်အုပ်စု (Anthocyanin) ဥပမာ - Anthocyanidins, Cyanidin နဲ့ Peonidin

(ခ) ပရိုအင်သိုဆိုင်ရာနီဒင်အုပ်စု (Proanthocyanidins) ဥပမာ - Epicatechin, Epigallocatechin

(ဂ) ဖလေဗိုနောအုပ်စု (Flavonols) ဥပမာ - Myricetin, Quercetin, Kaempferol

(၂) အော်ဂဲနစ်အက်စစ် (Organic acids) တွေ ကြွယ်ဝစွာပါဝင်ပါတယ်။ ကရမ်ဘယ်ရီရဲ့ချဉ်တဲ့ အရသာဟာ ပါဝင်တဲ့အော်ဂဲနစ်အက်စစ်တွေကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ pH 2.5 လောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ ဥပမာ - Quinic acid (ကျွန်တို့အသီးတွေမှာ သိပ်မတွေ့ရပါ), Citric acid, Malic acid, Ellagic acid, Shikimic acid, Oxalic acid, Phenolic acids (Benzoic acid), Ursolic acid

(၃) ဗီတာမင်ဓာတ်တွေ ကြွယ်ဝစွာပါဝင်ပါတယ်။ ပါဝင်တဲ့ ဗီတာမင်တွေကတော့ Vitamin C, Thiamine (B₁), Riboflavin (B₂), Niacin (B₃), Panthothenic acid (B₅), Pyridoxine (B₆), Folic acid (B₉)

(၄) ကယ်ရိုတီးနိုက် (Carotenoids) အနေနဲ့ Beta-carotene, Lutein, Zeaxanthin တွေ ပါဝင်ပါတယ်။

ကရမ်ဘယ်ရီနဲ့ ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်တဲ့ ရောဂါ

ကရမ်ဘယ်ရီက ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်တာကို ကာကွယ်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့အကြောင်းတွေ များစွာရှိပါတယ်။ ဒီအထဲက အချို့ကို ကောက်နုတ်ပြောရမယ်ဆိုရင်-

(၁) သူ့မှာပါဝင်တဲ့ အော်ဂဲနစ်အက်စစ်တွေကနေ တစ်ဆင့်ရရှိလာတဲ့ Hippuric acid ဟာ ဗက်တီးရီးယားတွေကိုသေစေနိုင်တဲ့ အာနိုသင်ရှိပါတယ်။

(၂) ကရမ်ဘယ်ရီမှာပါဝင်တဲ့ ဖလေဗိုနိုက်တွေဟာ ဆီးအိမ်နံရံနဲ့ ဆီးလမ်းကြောင်းနံရံတစ်လျှောက်မှာ အလွှာပါးလေးသဖွယ် ဖုံးအုပ်ထားတဲ့အတွက် E.coli ဗက်တီးရီးယားတွေ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ခြင်းကနေကာကွယ်ပေးပါတယ်။ ဒါ့အပြင် E.coli တွေရဲ့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်တဲ့လက်တံတွေကို လှုပ်ရှားလို့မရအောင် လုပ်နိုင်စွမ်းရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် Infectivity ကျသွားပါတယ်။

(၃) ကရမ်ဘယ်ရီမှာပါဝင်တဲ့ ဗီတာမင်စီနဲ့ အော်ဂဲနစ်အက်စစ်ဓာတ်တွေဟာ ဆီးကို အက်စစ် pH ဖြစ်စေပါတယ်။ အက်စစ် pH မှာ ဗက်တီးရီးယားတွေ မရှင်သန်နိုင်တဲ့အတွက် ရောဂါပိုးတွေ လျော့နည်းသွားစေပါတယ်။ ဆီးထဲမှာနေတဲ့ ဗက်တီးရီးယားတွေဟာ pH ပြောင်းလဲမှုကို မကြိုက်ပါဘူး။ pH ကိုနည်းခြင်း၊ များခြင်းလုပ်ပေးနိုင်ရင် ဗက်တီးရီးယားတွေကို ထိန်းချုပ်လို့ရပါတယ်။

ကရမ်ဘယ်ရီကို ဆေးပြားအနေနဲ့သောက်နိုင်

ကရမ်ဘယ်ရီကို ဆေးအနေနဲ့သောက်တာက ပိုပြီးတော့ အစွမ်းထက်ပါတယ်။ အသီးတို့၊ ဖျော်ရည်တို့ကတော့ အစားအစာအနေနဲ့စားဖို့ပါ။ ဆေးပြား၊ ဆေးတောင့်အနေနဲ့လည်း ထုတ်လုပ်ရောင်းချကြပါတယ်။ သာမန်အားဖြင့် ၁၀၀ မီလီဂရမ် ဆေးပြားဆိုရင် တစ်ခါသောက် တစ်ပြား တစ်နေ့ (၂) ကြိမ်သောက်ရပါမယ်။ ပထမ ပဋိဇီဝဆေးတွေသောက်ပြီးရင် နောက်ထပ် မဖြစ်ဖို့ စပြီးသောက်ရပါမယ်။ အမြဲစွဲသောက်လို့ရပါတယ်။ ရေများများနဲ့ သောက်ဖို့လိုပါတယ်။ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး ဘာမှမရှိပါဘူး။

ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်တဲ့ရောဂါဖြစ်ရင် ပထမဆုံးအနေနဲ့ သင့်တော်တဲ့ပဋိဇီဝဆေးတွေကို ဆရာဝန်ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း တိတိကျကျသောက်ပါ။

နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် ကာကွယ်ဖို့အတွက်ဆိုရင်တော့ ကရမ်ဘယ်ရီဟာ အကောင်းဆုံး သဘာဝဆေးစွမ်းတစ်လက်ဆိုတာ သိစေချင်ပါတယ်။ ။

ဒေါက်တာဝင်းမောင်လွင် (FAME)

ဝင် နိုင် ငံအသစ် ယခုကျေးဇူး အသစ်ပြု အောင်မြင်မှုအသစ်

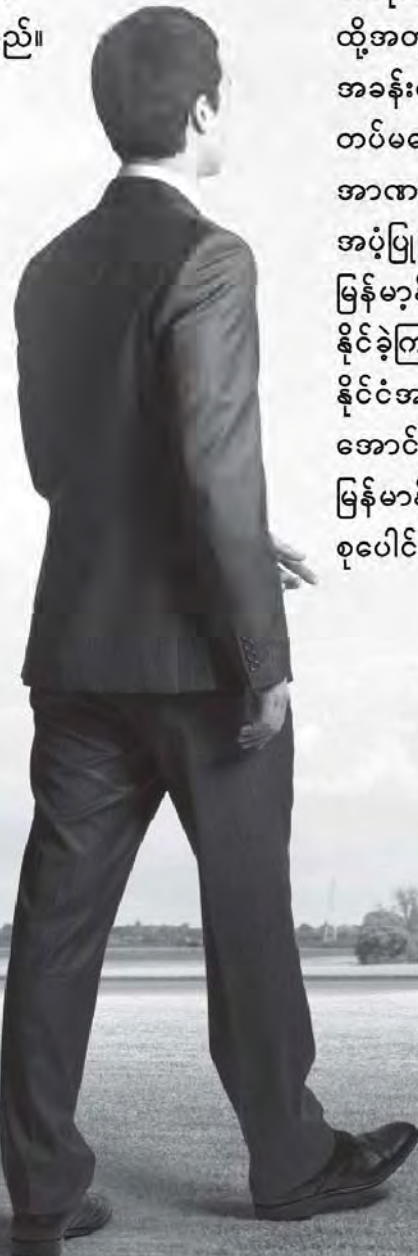
voice choice freedom representation rights voting engagement power fair majority responsibilities important people-rule politics opinion

■ လ င် ။ သို က် ညွှန် .
(မြန်မာ့မြေ)

ယခုဆောင်းပါးကို စာရေးသူရေးနေချိန်မှာ
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်မှ စာပေဟောပြောပွဲပြန်ရောက်စ
နတ်မောက်သို့ စာပေဟောပြောပွဲ ပြန်မထွက်မီ ကြားရက်ဖြစ်သည်။
ယခုဆောင်းပါး၏ ခေါင်းစဉ်မှာလည်း ယခုလတ်တလော
စာပေဟောပြောပွဲများတွင် စာရေးသူ
ဟောပြောဖြစ်နေသည့်ခေါင်းစဉ်ဖြစ်သည်။
ဒီကနေ့ စာရေးသူတို့၏ နိုင်ငံတော်သည်
သမိုင်း၏အချိုးအကွေ့ကာလတစ်ခုကိုရောက်ရှိနေသလို
အလွန်အရေးပါသည့် အပြောင်းအလဲအခြေအနေကိုလည်း
ဖြတ်သန်းနေချိန်ဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်
ရွေးကောက်ပွဲသည် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် တရားမျှတငြိမ်းချမ်း

အောင်မြင်သည့် ဟောပြောပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ခဲ့သလို
မြန်မာ့နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုသစ်
တစ်ရပ်ကိုလည်း အောင်မြင်စွာမွေးဖွား
ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုယဉ်ကျေးမှုက
အခြားမဟုတ်။ ရွှံ့သူနှင့် နိုင်သူတို့၏
ကြည်ဖြူမှု၊ ယဉ်ကျေးမှု ဖြစ်သည်။
ယင်းရွေးကောက်ပွဲတွင်
အများစုနှုံးနိမ့်ခဲ့သည့် ပါတီမှ
အမတ်အချို့က အများစုအနိုင်ရခဲ့သည့်
ပါတီမှ အမတ်အချို့ထံသို့
ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ကြောင်း
သဝဏ်လွှာများ ပေးပို့ခဲ့သည်။
ထို့အတူ
လွှတ်တော်အမတ်နေရာ
အများစုအနိုင်ရရှိခဲ့သည့်

အနိုင်ရပါတီအနေဖြင့်လည်း အနိုင်ရရှိပြီးနောက်
ရှုံးနိမ့်သူများကို ဖိမထောင်း၊ ဖိမပြောတော့ဘဲ
ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ပြောဆိုဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်မှာ
များစွာ လူကြီးလူကောင်းဆန်ရုံမက ချစ်ခင်ဖွယ်
နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို
မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖြစ်ထွန်းစေခဲ့ခြင်းဖြစ်
ပေသည်။ ဒီမိုကရေစီ၏ သဘောတရားအရ
အနိုင်ရပါတီအနေဖြင့်လည်း တစ်သက်လုံး
အာဏာရရှိမည်မဟုတ်ဘဲ ငါးနှစ်ပြည့်လျှင်
ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြုလုပ်ကာ ပြည်သူလူထု၏
အဆုံးအဖြတ်ကို ပြန်လည်ခံယူရမည်သာဖြစ်ပါသည်။
ထို့အတူ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး၏ အရေးပါသည့်
အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေသည့်
တပ်မတော်အနေဖြင့်လည်း ဒီမိုကရေစီနည်းကျ
အာဏာလွှဲပြောင်းရေး ချောမွေ့အောင် အထောက်
အပံ့ပြု အကူအညီပေးခဲ့သဖြင့် မြန်မာ့ခေတ်သစ်၊
မြန်မာ့နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုအသစ်ကို မွေးဖွားပေး
နိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။
နိုင်ငံအသစ်၊ ယဉ်ကျေးမှုအသစ်ဖြင့်
အောင်မြင်မှုအသစ်များ ဆက်လက်ရရှိရေးအတွက်
မြန်မာနိုင်ငံသူနိုင်ငံသားအားလုံး ဝိုင်းဝန်း
စုပေါင်းအားထုတ်ကြိုးစားကြရပါမည်။

ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို
အနော်ရထာမင်းတရားကြီး
တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟု
ပြောဆိုကြသည်။ အမှန်စင်စစ်
ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို
ပုဂံပြည်သူပြည်သားများ
တည်ထောင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။
အနော်ရထာမင်းတရားကြီးက
ဦးဆောင်မှုပေးရုံသာဖြစ်သည်။
ထို့အတူ ဒုတိယ
မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို
ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး
တည်ထောင်ခြင်းမဟုတ်။
မြန်မာနိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများက
စုပေါင်းတည်ထောင်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။ ဘုရင့်နောင်
မင်းတရားကြီးက ဦးဆောင်
မှုပေးခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထို့အတူ
တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို
အလောင်းမင်းတရားကြီး
တည်ထောင်ခြင်းမဟုတ်။

ကုန်းဘောင်သူ ကုန်းဘောင်သား
များ တည်ထောင်ခြင်းဖြစ်သည်။
အလောင်းမင်းတရားကြီးက ဦး
ဆောင်မှုပေးခြင်းသာဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကိုတည်ထောင်
တည်ဆောက်ရာ၌ ပြည်သူပြည်
သားတို့၏အခန်းကဏ္ဍသည် များစွာ
အရေးပါပါသည်။ မည်မျှအထိ
အရေးပါသနည်းဆိုပါက အစိုးရ
သည် ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း၊ ဥပဒေပြု
လွှတ်တော်များသည် ဆယ်ရာခိုင်
နှုန်း အသီးသီး နိုင်ငံအတွက်
အရေးပါသည်ဆိုပါက ပြည်သူ
ပြည်သားတို့သည် နိုင်ငံအတွက်
ရှစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း အရေးပါနေ
ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံအသစ်၊ ယဉ်
ကျေးမှုအသစ်ဖြင့် အောင်မြင်မှု
အသစ်များ ဆွတ်ခူးရရှိလိုကြသည်

ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်သူပြည်သား
များအနေဖြင့် မတူတာတွေ အတူ
နေကာ ဘယ်သူမှန်သလဲဆိုတာ
ထက် ဘယ်ဟာ မှန်သလဲဆိုတာ
အပေါ် အာရုံစိုက်ကြပြီး ယခင်
ကထက် အလုပ်နှစ်ဆလုပ်ကာ
ကြိုးစားအားထုတ်ကြရမည်ဖြစ်ပါ
သည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်
ရေးအတွက် ‘စီးပွားရေး’ သည်
များစွာအခရာကျပါသည်။ ယနေ့
စာရေးသူတို့နိုင်ငံသည် အာရှ၏
ဒုတိယမြောက်အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံ
တစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံကြွယ်ဝ
ချမ်းသာလာရေးအတွက် နိုင်ငံသူ
နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် စီးပွားရေး
လုပ်ကာ မဖြစ်မနေ အားထုတ်
ကြိုးပမ်းကြရမည့် အချိန်ဖြစ်ပါ
သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အခြားနိုင်ငံ

များမှ သနားသဖြင့်ကူညီထောက်ပံ့
မှုများဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ကြွယ်ဝ
ချမ်းသာလာသည့် နိုင်ငံဟူ၍မရှိ
ပါ။ နိုင်ငံကြွယ်ဝချမ်းသာ ဖွံ့ဖြိုးတိုး
တက်ရေးအတွက် ‘စီးပွားရေး’
မဖြစ်မနေ လုပ်ကြရမည်ဖြစ်ပါ
သည်။ ဒီကနေ့ အလှူခံနေရသည့်
စာရေးသူတို့၏နိုင်ငံသည် အနာ
ဂတ်တွင် အလှူရှင်နိုင်ငံဖြစ်လာရေး
အတွက် နိုင်ငံအသစ်၊ ယဉ်ကျေးမှု
အသစ်၊ အောင်မြင်မှုအသစ်များဖြင့်
မြန်မာအားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်
စွာ စုပေါင်းကြိုးစားကြရမည်ဖြစ်ပါ
သည်။ ။

We must work together!
We must build our
nation!

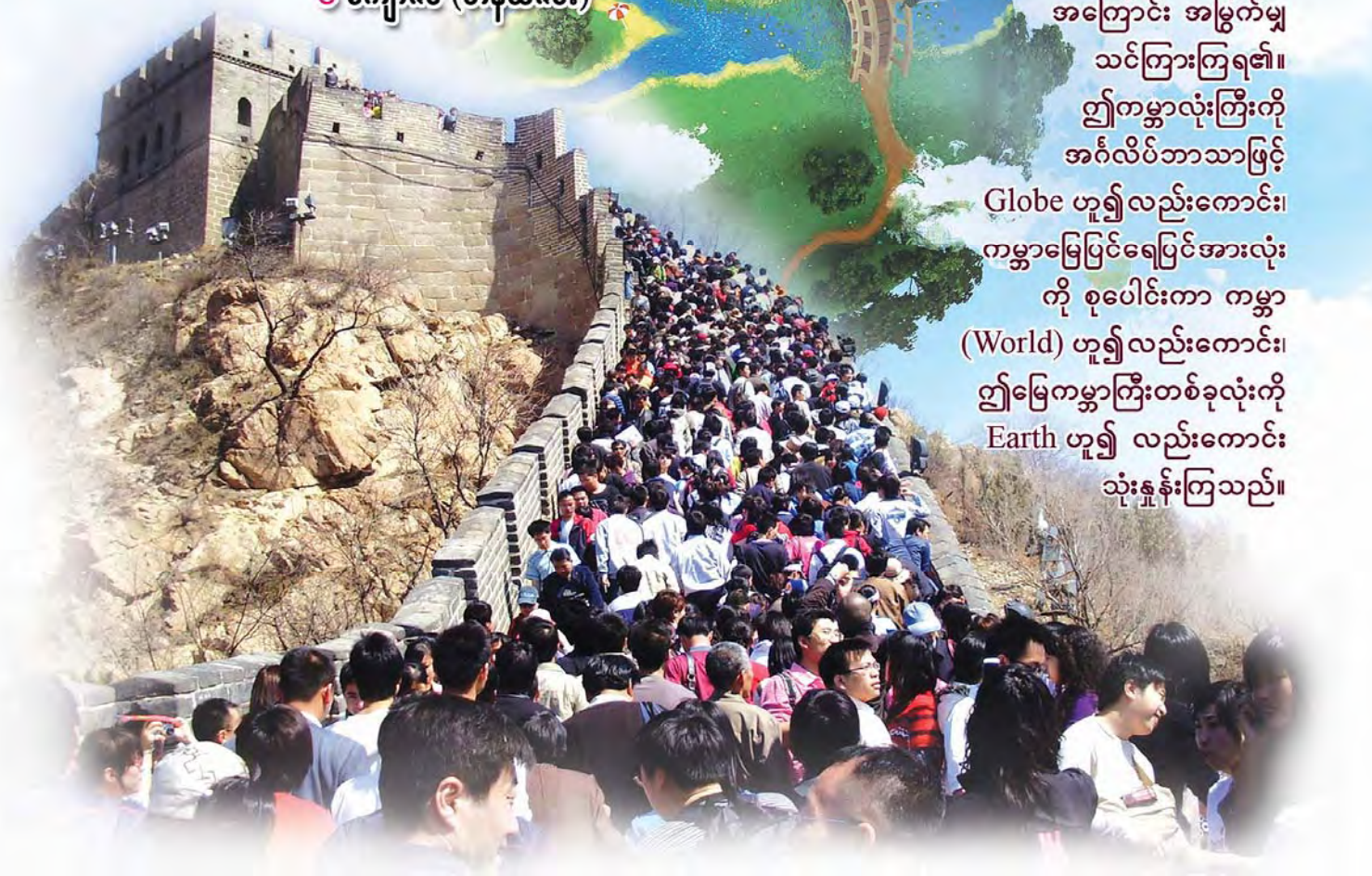
■ **လင်းသိုက်ညွန့်(မြန်မာ့မြေ)**

ယနေ့ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့ ပေါက်ဖွားနေထိုင်ရာ
ဤကမ္ဘာကြီးအကြောင်းကို ရှေးပဝေသဏီကပင်
လူတို့ လေ့လာခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာကြီးသည်
ပြားသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊
လုံးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း
ဟိုဘက်သည်ဘက် ဘက်နှစ်ဖက်
ငြင်းခုံခဲ့ကြဖူးသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မူ
ဤကမ္ဘာကြီးသည်လုံးသည်ဟု အားလုံး
က လက်ခံလာကြရပေတော့သည်။

ကမ္ဘာတုန့်ကျယ်သရွေ့ ဘယ်မပေ့ သိကြမိန့်ငှာ (၁) ◦ ကျော်ရင် (စာနယ်ဇင်း)

မူလတန်းသင်
ပထဝီဝင်ဘာသာ
ရပ်၌ပင် ကမ္ဘာလုံးကြီး
အကြောင်း အမြဲကိစ္စ
သင်ကြားကြရ၏။
ဤကမ္ဘာလုံးကြီးကို
အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်
Globe ဟူ၍လည်းကောင်း၊
ကမ္ဘာမြေပြင်ရေပြင်အားလုံး
ကို စုပေါင်းကာ ကမ္ဘာ
(World) ဟူ၍လည်းကောင်း၊
ဤမြေကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို
Earth ဟူ၍ လည်းကောင်း
သုံးနှုန်းကြသည်။

ရှေးမြန်မာ ဂန္ထဝင်တေးသီချင်းကြီးများတွင် နန်းမတော်မမြလေး ရေးစပ်သော ချစ်သမျှကို အစချီ သစ္စာတိုင်ပတ်ပျိုးတွင် -

‘ချစ်သမျှကို မြင့်မိုရ်ရွှေတောင်လုံးသာပလေ... လေးဆူဒီပါ သီတာရေမြေဆုံးစေတော့...’

‘ယွန်းစေတသုန် ... ငွေဝန်းသော်တာယုန်သို့ ... ကမ္ဘာကုန် ကျယ်သရွေ့ကို ... ဘယ်မေ့လိမ့်လဲ’ စသော စာသားများတွင် ကမ္ဘာကြီးအကြောင်း၊ ဤကမ္ဘာ မှ ရေမြေတောတောင်တို့ကို (ပထဝီဝင်ရှုထောင့်) မှ ထည့်သွင်းဖွဲ့ဆိုခဲ့သည်။

ဘကြီးတော်ဘုရားလက်ထက် မြဝတီမင်းကြီး ရေးဖွဲ့သည့် ဘုံပျံနေနန်းပတ်ပျိုးကြီးတွင်လည်း သူရိယ နေမင်းကြီးသည် အီကွေတာ ကမ္ဘာပတ်ဗဟိုမျဉ်းမှခွာ ပြီး တောင်ဘက်ဒက္ခိဏယဉ်စွန်းတန်းသည် ရွှေလျား ရောက်ရှိချိန် ကမ္ဘာ့မြောက်ခြမ်း၌တည်ရှိသော မြန်မာ နိုင်ငံတွင် နှင်းတဝေဝေဖြင့် ခွာညိုပန်းများ (ပြာသိုလ၏ ရာသီပန်း) ပွင့်နေသော ဆောင်းရာသီသို့ရောက်ရှိနေ ပုံအား ‘ဘုံပျံနေနန်း၊ ပြင်ခန်းစံမွေ့၊ လျှံငွေနှင်းစီစီ၊ ခွာပြာညိုလဲလန်း၊ ငုံမြန်းကြ ဖူးတံချို၊ ရိဝေဝေ၊ တိမ်ခြေ မြလွှာ၊ မှုန်မှုန်ငွေနှင်း၊ လေသွင်းစ၊ ရာသီမှာ’ဟုဖွဲ့ဆို ထားသည်။

အခြားအခြားသော ရှေးဂန္ထဝင်သီချင်းကြီးများ၊ ရာသီဖွဲ့ကဗျာများတွင်လည်း ဤကမ္ဘာမြေအကြောင်း ပထဝီဝင်ရှုထောင့်မှ ဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြသည်ကိုတွေ့ နိုင်ပေသည်။ ဤလူတို့၏ကမ္ဘာကြီးသည်

၂၃ ^၁/_၂ ဒီဂရီတိမ်းစောင်းကာ ၂၄ နာရီ တစ်ရက်တိုင်းတွင် တစ်ပတ် လည်သောကြောင့် နေနှင့်မျက်နှာ မူသော ကမ္ဘာလုံး ၏

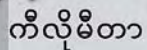
အစိတ်အပိုင်းဒေသများတွင် နေ၊ ထိုကမ္ဘာလုံး၏ ကျော ဘက်ရှိဒေသများ၌ ညဖြစ်ရကြောင်း၊ သော်တာလမင်း သည် ကမ္ဘာကို တစ်လလျှင် တစ်ပတ်ပတ်သဖြင့် လကွယ်၊ လဆန်း၊ လပြည့်၊ လဆုတ်ရက်များဖြစ်ရ ကြောင်း၊ ကမ္ဘာကြီးက တိမ်းစောင်းလှည့်ပတ်ရင်း နေမင်း အား တစ်နှစ်လျှင် တစ်ပတ်လှည့်ပတ်သော ကြောင့် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း စသည့် ဥတုရာသီများဖြစ်လာ ရကြောင်း၊ မူလတန်း အလယ်တန်း ကျောင်းသားဘဝ ကပင် သိလာနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

ဤကမ္ဘာလုံးကြီးသည် စကြဝဠာကြီးထဲမှ ဂြိုဟ် ကမ္ဘာတစ်ခုမျှသာဖြစ်ပြီး သက်ရှိသတ္တဝါများပေါက်ဖွား နေထိုင်ရှင်သန်နိုင်သော ရေ၊ မြေ၊ လေတို့ဖြင့် ပြည့်စုံ ကြောင်း စူးစမ်းလေ့လာဆဲ အခြားဂြိုဟ်များစွာ၌ ရေမရှိ သည်ကိုသိရကြောင်း ဆက်လက်သုတေသနပြုကြဆဲ၊ လေ့လာကြဆဲဖြစ်သည်။ လေ့လာသိရှိနိုင်သမျှ ကမ္ဘာ အကြောင်း မှတ်သားဖွယ်အချက်အလက်များတင်ပြ ပါမည်။

ဤကမ္ဘာကြီး၏ သက်တမ်းသည် နှစ်သန်းပေါင်း ၄၅၅၀ ရှိသွားပေပြီ။ ကမ္ဘာမြေကျယ်သရွေ့ကား စတု ရန်းကီလိုမီတာ ၅၁၀၀၇၂ (စတုရန်းမိုင် ၁၉၆၉၄၀) ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေအားလုံး၏ အကျယ်အဝန်း မှာ စတုရန်းကီလိုမီတာ ၁၄၈၉၄၀၀၀၀ (စတုရန်းမိုင် ၅၇၅၀၆၀၀၀) ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့ရေပြင်ဖုံးလွှမ်းမှု အကျယ် မှာ စ တု ရန်း ကီ လို မီ တာ ၃၆၁၁၃၂၀၀၀ (စတုရန်းမိုင် ပေါင်း ၁၃၉၄၃၄၀၀၀ မိုင်) ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေ (တိုက်ကြီးများ၊ နိုင်ငံများ) ၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း အရှည် စုစုပေါင်း

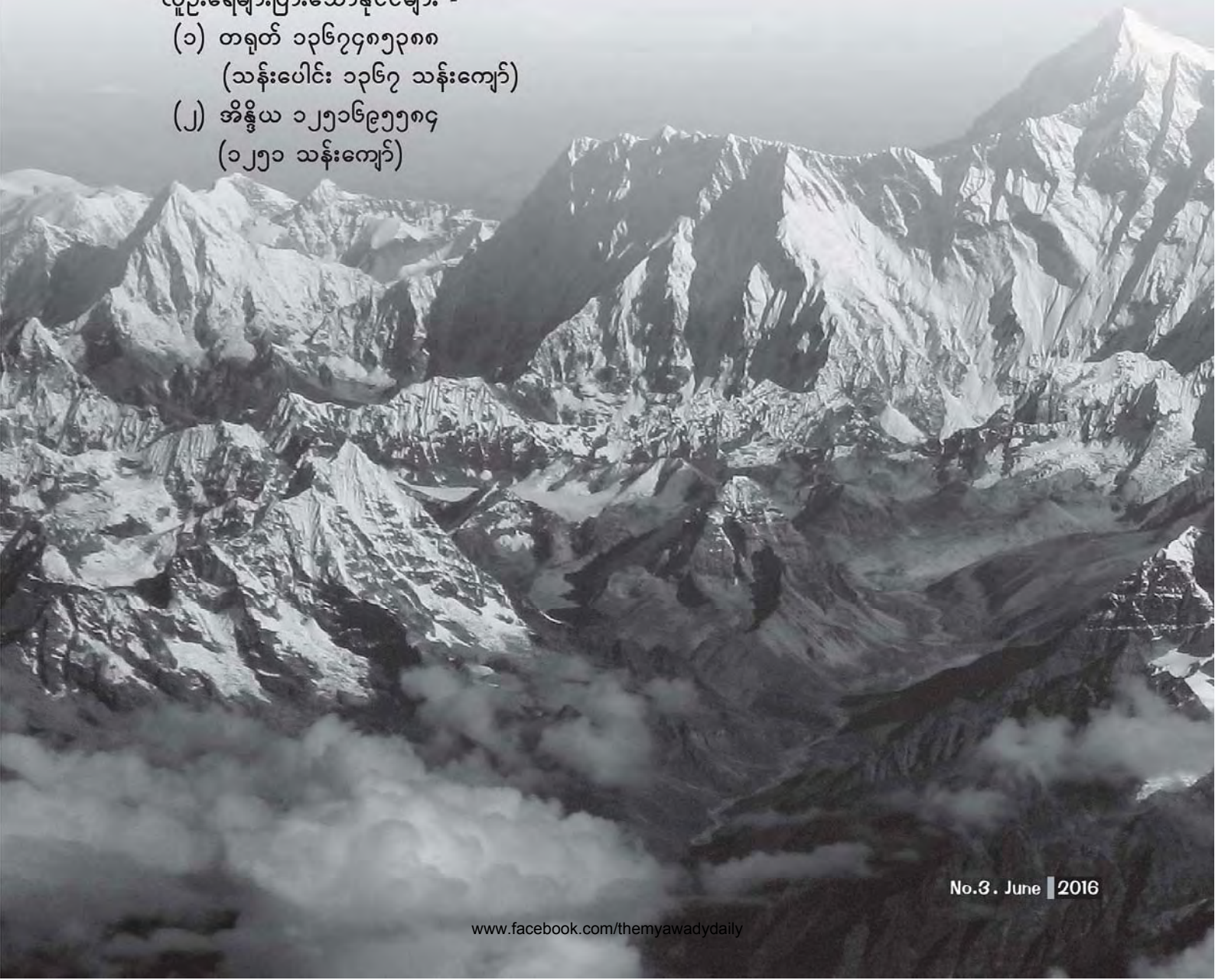
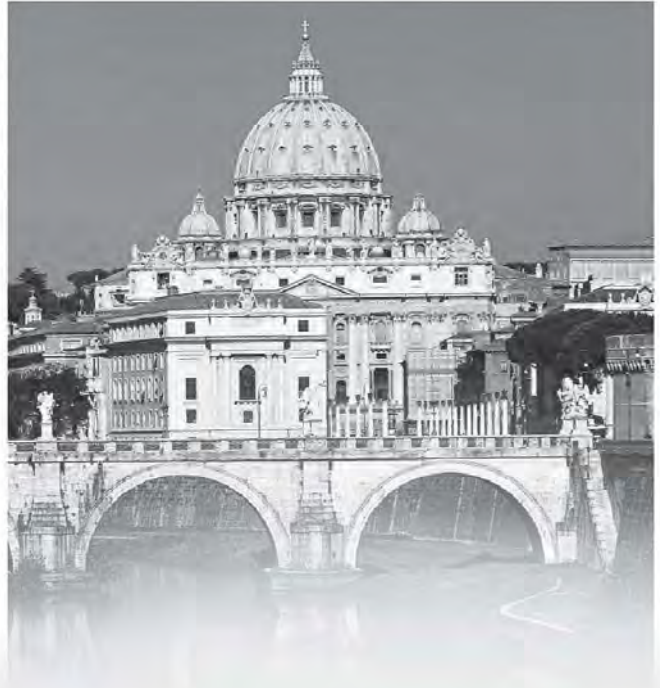
ကမ္ဘာပေါ်တွင်
နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၆
နိုင်ငံရှိသည်ဟု ၂၀၁၆
ထုတ် The world Almanac (နှစ်ချုပ်သတင်း
မှတ်တမ်း)၌ ဖော်ပြသည်။ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်၊
ပြင်သစ်၊ နော်ဝေ၊ ဒတ်ချ်၊ ဩစတြေးလျ၊ နယူးဇီလန်
နိုင်ငံများလက်အောက်ကျရောက်နေသော ပင်လယ်
သမုဒ္ဒရာ ကျွန်းနိုင်ငံငယ် ၇၀ ကျော်နှင့်ပေါင်းလျှင်
ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၂၅၀ ကျော် ၂၆၀ ခန့်ရှိလေသည်။
၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၆ နိုင်ငံရှိသည်ဟူသော
ဖော်ပြချက်အရဆိုလျှင် ယင်းတို့အနက် ၁၉၃ နိုင်ငံမှာ
ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်ပြီး တရုတ်ပြည်မကြီး
က မိမိတို့၏ အစိတ်အပိုင်းမျှသာ (ပြည်နယ်တစ်ခုမျှ
သာ) ဖြစ်သည်ဆိုသော ထိုင်ဝမ်။ ဆားဘီးယားနိုင်ငံ၏
ပြည်နယ်အဖြစ်မှ ခွဲထွက်သော ကိုဆိုဗိုဇိုနိုင်ငံ၊ အီတလီ
နိုင်ငံ၊ ရောမမြို့တော်အလယ်ရှိ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏
နန်းမြို့အဖြစ်တည်ထားသော ဗာတီကန်မြို့တော်နိုင်ငံ
ငယ်တို့ကား ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များမဟုတ်ပေ။

ကမ္ဘာ့လူဦးရေစုစုပေါင်းမှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်လယ် ပိုင်းအထိ သန်းပေါင်း ၇၃၀၀ ရှိနေပြီး ၂၀၂၅ ခုနှစ် တွင် သန်းပေါင်း ၈၀၀၀ ရှိလာမည်ဟု ကြိုတင်ခန့်မှန်း လျက်ရှိကြသည်။

အာရှဒေသသည် လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၄၃၄၃ သန်းဖြင့် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ စုစုပေါင်း၏ ၅၉ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ အာဖရိကတိုက်က သန်းပေါင်း ၁၁၅၆ သန်းကျော်ဖြင့် ၁၅ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဥရောပက ၇၄၅ သန်းဖြင့် ၁၀ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ မြောက်အမေရိကတိုက်က ၃၅၆ သန်းဖြင့် ၄ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများက ၆၁၇ သန်းဖြင့် ၈ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ အိုရှင်းနီးယား (ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကျွန်းများ၊ ကျွန်းနိုင်ငံများက ၃၇ သန်းဖြင့် ၀ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ကြသည်။

လူဦးရေများပြားသောနိုင်ငံများ -

- (၁) တရုတ် ၁၃၆၇၄၈၅၃၈၈
(သန်းပေါင်း ၁၃၆၇ သန်းကျော်)
- (၂) အိန္ဒိယ ၁၂၅၁၆၉၅၅၈၄
(၁၂၅၁ သန်းကျော်)

- (၃) အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ၃၂၁၃၆၈၈၆၄
(၃၂၁ သန်းကျော်)
 - (၄) အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ၂၅၅၉၉၃၆၇၄
(၂၅၅ သန်းကျော်)
 - (၅) ဘရာဇီးနိုင်ငံ ၂၀၄၂၅၉၈၁၂
(၂၀၄ သန်းကျော်)
 - (၆) ပါကစ္စတန် ၁၉၉၀၈၅၈၄၇
(၁၉၉ သန်းကျော်)
 - (၇) နိုင်ဂျီးရီးယား ၁၈၁၅၆၂၀၅၆
(၁၈၁ သန်းကျော်)
 - (၈) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ၁၆၈၉၅၇၇၄၅
(၁၆၈ သန်းကျော်)
 - (၉) ရုရှား ၁၄၂၄၂၃၇၇၃ (၁၄၂ သန်းကျော်)
 - (၁၀) ဂျပန် ၁၂၆၉၁၉၆၅၉ (၁၂၆ သန်းကျော်)
- လူဦးရေနည်းပါးလွန်းသောနိုင်ငံများ -
- (၁) ဗာတီကန်စီးတီး ၈၄၂ ယောက်
 - (၂) နော်ရူး ၉၅၄၀ ယောက်
 - (၃) တူဗာလူ ၁၀၈၆၉ ယောက်

- (၄) ပါလော့ ၂၁၂၆၅ ယောက်
 - (၅) မိုနာကို ၃၀၅၃၆ ယောက်
 - (၆) ဆန်မာရီနို ၃၃၀၂၀ ယောက်
 - (၇) လီချင်စတိန်း ၃၇၆၂၄ ယောက်
 - (၈) စိန့်ကပ်အင်န်နယ်ဗစ် ၅၁၉၃၆ ယောက်
 - (၉) မာရှယ်ကျွန်းစု ၇၂၁၉၁ ယောက်
 - (၁၀) ဒိုမီနီကန် ၇၃၆၀၇ ယောက်
- နယ်နိမိတ်အကျယ်ဝန်းဆုံး နိုင်ငံများ -
- (၁) ရုရှား ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၆၃၂၃၄၈၂ မိုင်
 - (၂) တရုတ် ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၃၆၀၀၉၄၇ မိုင်
 - (၃) အမေရိကန် ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၃၅၃၇၄၅၅ မိုင်
 - (၄) ကနေဒါ ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၃၅၁၁၀၂၃ မိုင်
 - (၅) ဘရာဇီး ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၃၂၂၇၀၉၆ မိုင်
 - (၆) ဩစတြေးလျ ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၂၉၆၆၁၅၃ မိုင်

(၇) အိန္ဒိယ ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၁၁၄၇၉၅၆ မိုင်

(၈) အာဂျင်တီးနား ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၁၀၅၆၆၄၂ မိုင်

(၉) ကာဇက်စတန် ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၁၀၄၂၃၆၀ မိုင်

(၁၀) အယ်လ်ဂျီးရီးယား ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၉၁၉၅၉၅ မိုင်

နိုင်ငံအကျယ်အဝန်းသေးငယ်လွန်းသောနိုင်ငံ

များ -

- (၁) ဗာတီကန်စီးတီး ၀ ဒသမ ၁၇ စတုရန်းမိုင်
- (၂) မိုနာကို ၀ ဒသမ ၇၇ စတုရန်းမိုင်
- (၃) နော်ဗူး ၈ စတုရန်းမိုင်
- (၄) တူဗာလူ ၁၀ စတုရန်းမိုင်
- (၅) ဆန်မာရီနို ၂၄ စတုရန်းမိုင်
- (၆) လီချင်စတန်း ၆၂ စတုရန်းမိုင်
- (၇) မာရှယ်ကျွန်းစု ၇၀ စတုရန်းမိုင်
- (၈) စိန့်ကတ်အင်နန်နယ်ဗစ် ၁၀၁ စတုရန်းမိုင်
- (၉) မော်လဒိုက် ၁၁၅ စတုရန်းမိုင်
- (၁၀) မော်လတာ ၁၂၂ စတုရန်းမိုင်

လူဦးရေသိပ်သည်းမှုတွင် တစ်စတုရန်းမိုင်အတွင်း လူနေထူထပ်မှုအများဆုံးနိုင်ငံမှာ မိုနာကိုနိုင်ငံဖြစ်ပြီး တစ်စတုရန်းမိုင်အတွင်း နေထိုင်သော လူဦးရေ ၃၉၅၄၂၆ ယောက်ဖြစ်သည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံက ၂၁၃၉၂၇ ယောက်ဖြင့် ဒုတိယလိုက်သည်။ ဗာတီကန်စီးတီးက ၄၉၅၆၃ ဖြင့် တတိယနေရာတွင်ရှိသည်။

တစ်စတုရန်းမိုင်အတွင်း လူဦးရေအနည်းဆုံး နေထိုင်မှုတွင် မွန်ဂိုလီးယားက ၅ ယောက်၊ နမီးဆီးယားက ၇ ယောက်၊ ဩစတြေးလျက ၇ ဒသမ ၇ ယောက်၊ အိုက်စလန်က ၈ ဒသမ ၆ ယောက်၊ မော်ရိုတေးနီးယားက ၉ ယောက်၊ လစ်ဗျားက ၉ ဒသမ ၄ ယောက်၊ ဆူရီနမ်က ၉ ဒသမ ၆ ယောက်၊ ဂိုင်ယာနာက ၉ ဒသမ ၇ ယောက်၊ ဘော့စ်ဝါနားက ၁၀ ယောက်၊ ကနေဒါက ၁၀ ယောက် အသီးသီးနေထိုင်ကြကြောင်း သိရှိရသည်။ ။

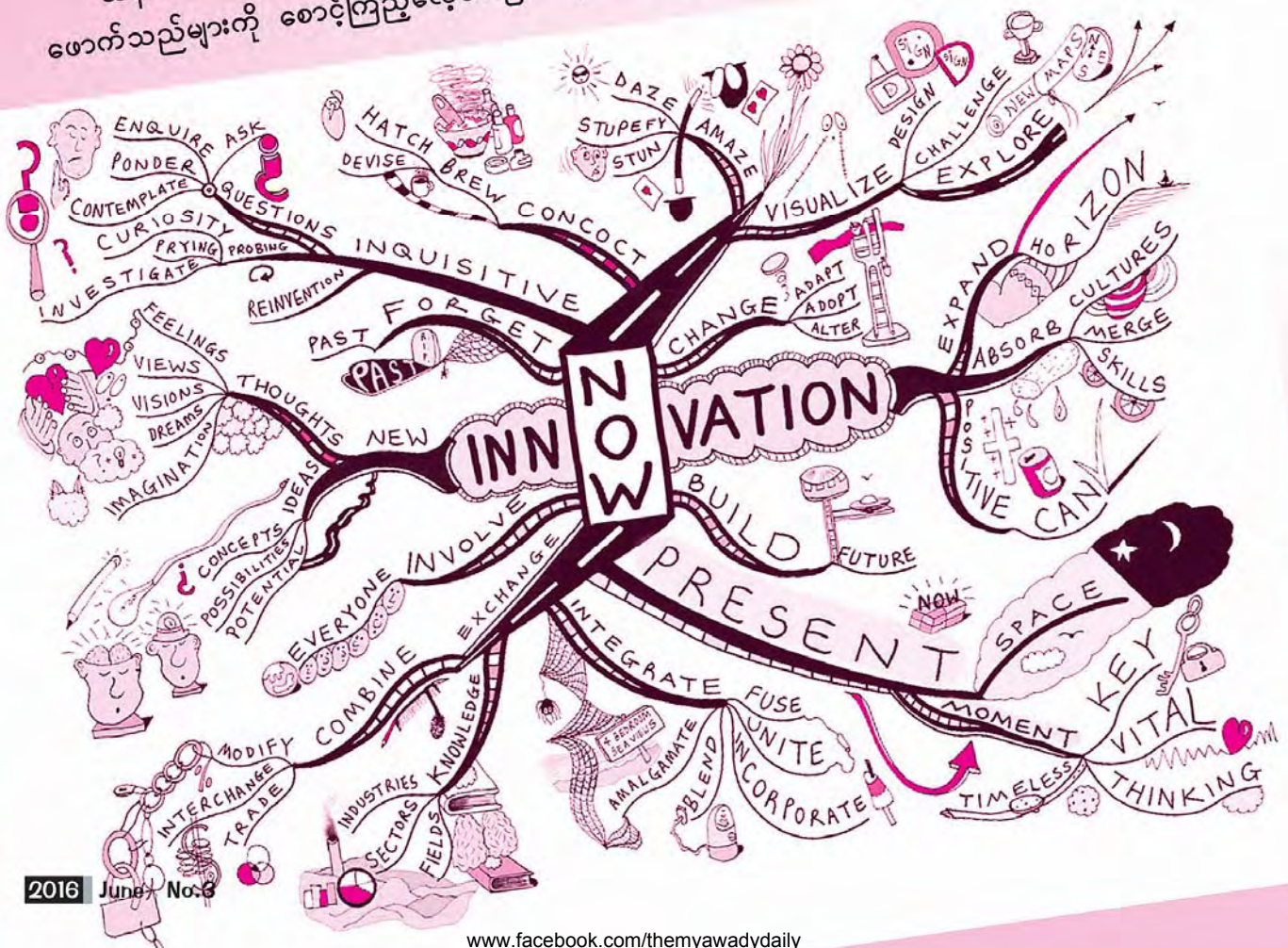
■ ကျော်ကင်(စာနယ်ဇင်း)

အကိုးအကား-

- TIME ALMANAC 2007
- THE WORLD ALMANAC 2016
- ဂီတဝိသောဓနီကျမ်း ဦးမောင်မောင်လတ်

တစ်စုံတစ်ရာသော အသစ်အဆန်းတစ်ခုခုဖြင့် သင်၏ထံသို့ ချဉ်းကပ်လာသော

တစ်စုံတစ်ရာသော အသစ်အဆန်းတစ်ခုခုဖြင့် သင်၏
ဖောက်သည်များအား စောင့်ကြည့်လေ့လာပါ
ဆန်းသစ်တီထွင်ပြောင်းလဲခြင်းဟူသည် လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ရှေ့တိုးလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် တွန်းအား
ပေးရန် အဓိကသော့ချက်ဖြစ်ပါသည်။
ဆန်းသစ်တီထွင်ပြောင်းလဲခြင်းဟူသည် တီထွင်နိုင်စွမ်းရည်သက်သက်မဟုတ်ပါ။ သင့်အနေဖြင့် သင်၏
ဖောက်သည်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာပြီး စနစ်တကျစဉ်းစားတွေးခေါ်ဆင်ခြင်သည်နှင့်အမျှ သင့်အတွက်

အသစ်အဆန်း တစ်စုံတစ်ရာဆိုသို့ ဦးတည်လာသည့် သဘောပင်ဖြစ် ပါသည်။

လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို အသစ်အဆန်းတီထွင်ပြောင်းလဲသူ များအတွက် မေးခွန်းနှစ်ခုကိုဖြေဆို

ရန်လိုအပ်ပေမည်။ သင်၊ သို့မဟုတ် သင်၏ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် သင့် ဖောက်သည်များအတွက် အမှန် တကယ်ရရှိနိုင်မည့် အမြတ်အစွန်း များကို မည်သို့မည်ပုံဖန်တီးပေးနိုင် မည်နည်းဆိုသည့်အချက်နှင့် သင်

ကိုယ်တိုင်၊ သို့မဟုတ် သင်၏ ကုမ္ပဏီက ထိုသို့ပြုလုပ်ပေးခြင်း အတွက် လိုအပ်မည့် ငွေကြေးကို မည်သို့ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည် နည်းဆိုသည့်အချက်များပင်ဖြစ်ပါ သည်။

မှတ်မှတ်ဖြစ်သော သီးခြားဖောက်
သည်အမျိုးအစားများ၏ အသေး
စိတ်အချက်အလက်များကိုလည်း
စောင့်ကြည့်ခြင်းတို့ကို စတင်
ဆောင်ရွက်ပါ။ လတ်တလောအား
ဖြင့် စမတ်ဖုန်းများသုံးစွဲ၍ ပတ်ဝန်း
ကျင်ကို သတိပြုလေ့လာနေသူများ
အား အလေးထားပါ။

ဝယ်ယူသုံးစွဲသူများက သင့်ကို
အဘယ့်ကြောင့် ငွေကြေးများပေး
နေသနည်း။ ထိုအချက်သည် ရိုးရိုး
လေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ သင်က သူတို့
ကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည့်
အတွက် သူတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်
တာများ ပြီးမြောက်သည်ဆိုသည့်
အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဖောက်သည်များနှင့်
ပတ်သက်၍ လေ့လာစူးစမ်း
ခြင်း

အသစ်တီထွင်ပြောင်းလဲသူ
များသည် မိမိ၏ဖောက်သည်များ

နှင့် သူတို့၏ အပြုအမူ၊ အလေ့
အထများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာ
ကြရပါမည်။ လုပ်ငန်းဆောင်တာ
များပြုလုပ်မည့် အစီအစဉ်ကိုလေ့
လာခြင်း၊ သို့မဟုတ် သတ်သတ်

ပြီးဆုံးအောင်လုပ်ရမည့် ပုံမှန်အလုပ်

ကုန်ပစ္စည်းများဈေးကွက်တင်
ရောင်းချရန်၊ ဤချဉ်းကပ်မှုနှင့် ဆန်း
သစ်တီထွင်ပြောင်းလဲခြင်းကို ဟား
ဗတ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကျောင်း၏
ပါမောက္ခ ‘ကလေးတန်ခရစ်တီယန်
ဆန်’ အပါအဝင်ဆင်ခြင်တွေးတော
တတ်သည်။ အတွေးအမြင်ရှိသူ
ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ယောက်
က ရပ်တည်ကာကွယ်ပေးပါသည်။
လုပ်ငန်းပြီးစီးရန် ပုံစံများစွာရှိကြ
ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လက်တွေ့
အသုံးဝင်သော၊ လူအချင်းချင်း
အမှီသဟဲပြုနိုင်သော၊ စိတ်လှုပ်ရှား
ထိခိုက်လွယ်သော ပုံစံများဖြစ်ကြ
ပါသည်။

အနီးအနားရှိ ကော်ဖီဆိုင်
အစား၊ သင်သွားရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့်
အဆင့်မြင့် ကော်ဖီဆိုင်သို့သွားရန်
သင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့်အချိန်ကို ပြန်
လည်သတိရပါ။ သင် ထိုကိစ္စကို
ဘာကြောင့်လုပ်ခဲ့သနည်း။ ထိုကိစ္စ
ကို ပို၍ကောင်းသောကော်ဖီဆိုင်
အဖြစ် လေ့လာမိရုံသက်သက်ပဲ
လား။ သို့မဟုတ် သင်ကိုယ်တိုင်၏
စိတ်လှုပ်ရှားမှုတစ်စုံတစ်ရာပေးနိုင်
ရန်အတွက်လား။ မည်ကဲ့သို့သော
အလုပ်အမျိုးအစားများသည် ကျွန်ုပ်
တို့အတွက် ပို၍စိတ်ပါလက်ပါဖြင့်
အချိန်ကို အသုံးပြုကာပေးသင့်သ

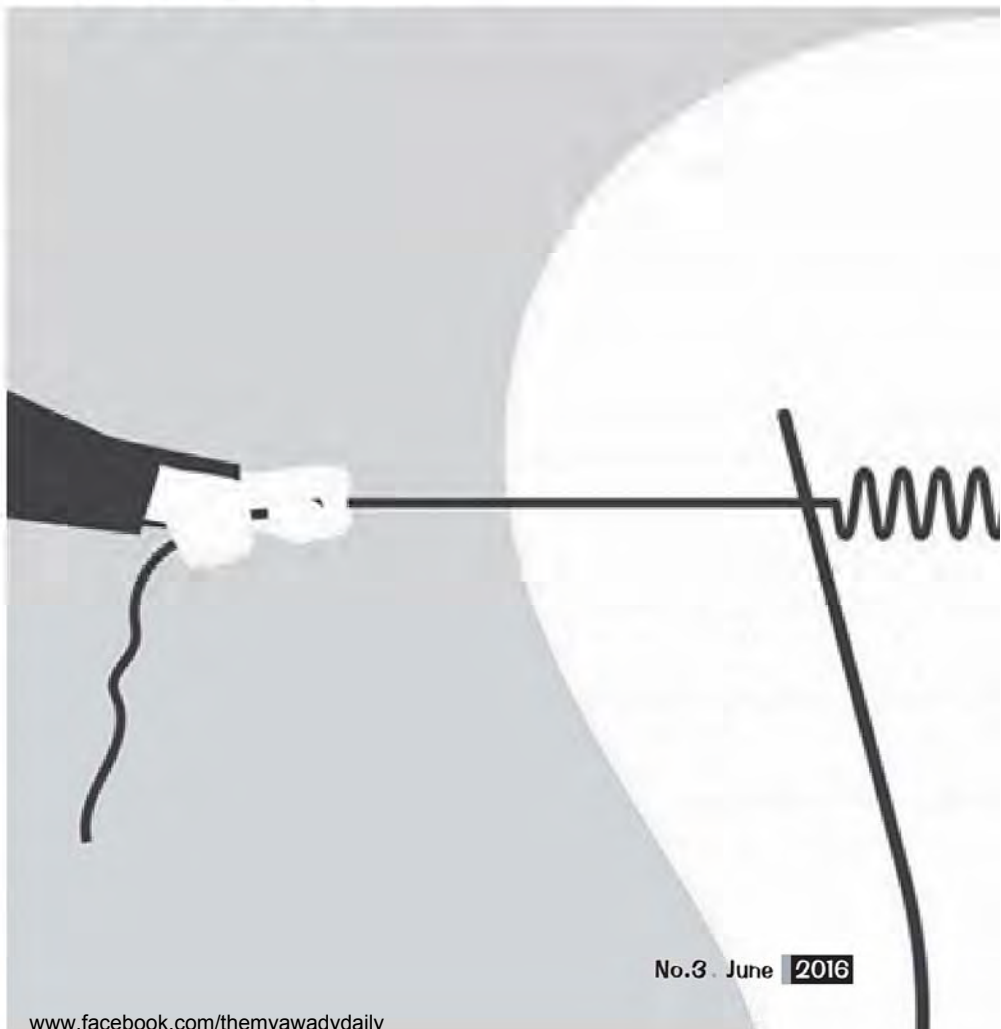
လား။ ပင်ကိုသဘာဝအားဖြင့် ကျွန်ုပ်
တို့သည် လူမှုရေးအရနှင့်စိတ်ဓာတ်
ရေးအရ လိုအပ်ချက်များအတွက်
အချိန်ကို ပို၍အသုံးပြုခဲ့ကြပါသည်။

ဖောက်သည်များ၏ အနာခံမှု များနှင့် အသားစရိတ်များ

မိမိတို့၏ ဖောက်သည်များကို
လေ့လာစဉ်ကာလအတွင်း သင်၏
ဖောက်သည်များ လက်ရှိခံစားနေရ
သောအနာခံမှုများကို သတိပြု
ပါ။ သူတို့၏လုပ်ငန်းဆောင်တာများ
ပြီးစီးရန်အတွက် မည်သည့်အခက်

အခဲများ၊ အတားအဆီးများနှင့် စွန့်
စားလုပ်ဆောင်ရမှုများကို ရင်ဆိုင်
နေရပါသနည်း။

ဖောက်သည်များ၏ အနာခံမှု
ခံမှုများကိုဖော်ထုတ်ပေးခြင်းသည်
သူတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒများကို မဖြည့်
ဆည်းပေးနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြသည့်
အဆင့်တစ်ဆင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။
ဖောက်သည်များ၏ လမ်းကြောင်း
ကိုလိုက်၍မှတ်သားသည့် ထွေပြား
သောကိရိယာများကိုလည်း အသုံး
ပြုနိုင်ပါသည်။ ထိုကိစ္စရပ်သည်
သင်၏ဖောက်သည်များအနေဖြင့်

လုပ်ငန်းများကို ကျေနပ်အားရစွာ ပြီးစီးသည့်အခါတွင် ရရှိသည့် အမြတ်အစွန်းများနှင့် ဝင်ငွေများ အတွက် သိရှိနားလည်ရန်အသုံးဝင် လှပါသည်။

သင့်ဖောက်သည်များ၏ အဆိုပြုချက်နှင့်အကြံပြု စာများကို တန်ဖိုးထားပါ

လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ပြီး မြောက်အောင်မြင်စေရန် သိရှိနား လည်ရမည့် အဓိကအချက်ဖြစ်သည့် အနာခံမှုနှင့် အသာစံမှုများသည်

မိမိတို့ဖောက်သည်များ၏ တုံ့ပြန်မှု များနှင့် ကွဲပြားခြားနားသောအခြေ အနေအရပ်ရပ်တို့တွင် သင်၊ သို့ မဟုတ် သင့်ကုမ္ပဏီ၏ကမ်းလှမ်း ချက်များအပေါ် တိုက်ရိုက်၊ သို့ မဟုတ် သွယ်ဝိုက်သော မှန်ကန် သည့် စာနာမှုများပင်ဖြစ်ပေသည်။

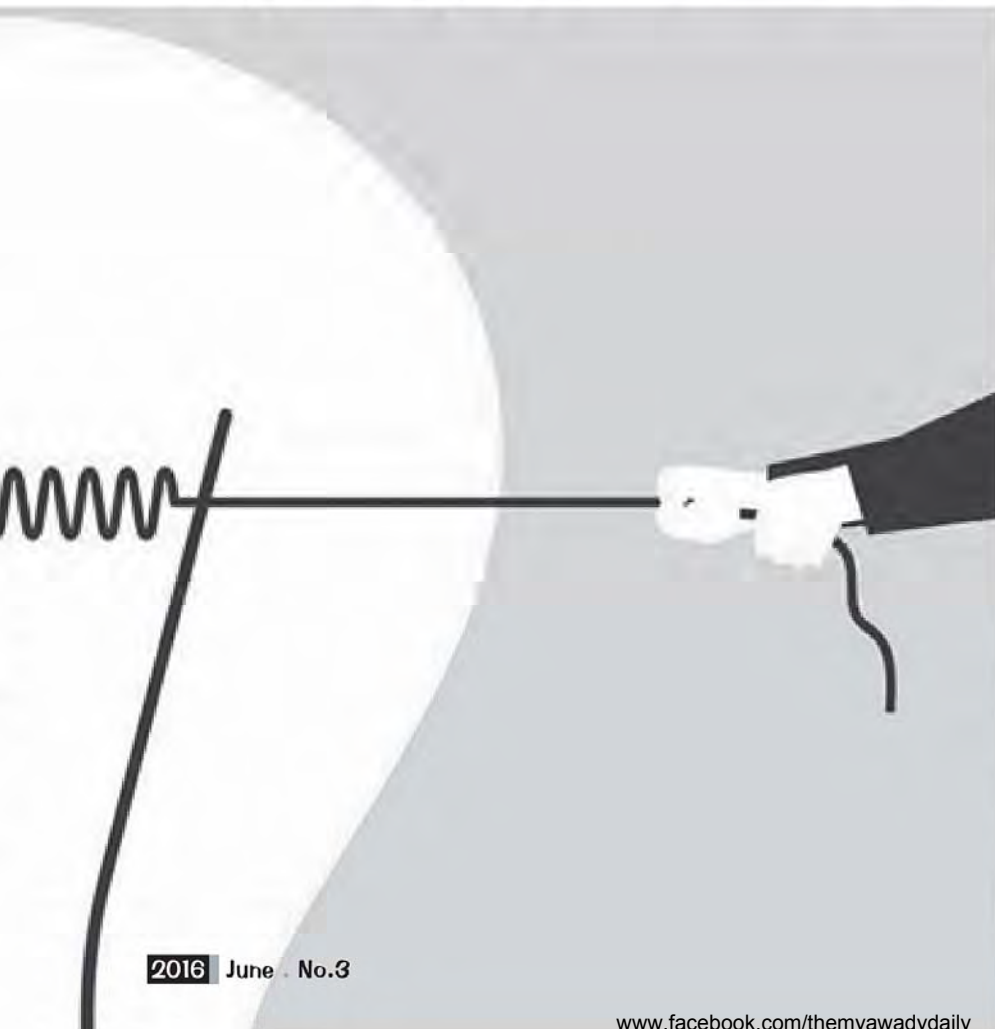
ဖောက်သည်တို့၏ တစ်ကြိမ် တစ်ခါမျှလောက်သော လေ့လာ တွေ့ရှိမှုသည် ပြည့်စုံလုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ထိုလေ့လာတွေ့ရှိချက် သည် ဝယ်ယူသုံးစွဲသူဖောက်သည် များ၏လိုအပ်ချက်ကို လွယ်ကူစွာ

တွေ့မြင်နိုင်အောင် ကုန်ပစ္စည်းသစ် များအား နမူနာပုံစံထုတ်လုပ်ရေး၊ သို့မဟုတ် ပြန်လည်လေ့လာဆန်း စစ်ရေးအတွက် ပို၍လွယ်ကူစေပါ သည်။ ထိုကိစ္စရပ်အတွက် ‘အလက် ဇန္နား အော်စတာဝေါလ်ဒါး’ ၏ တန်ဖိုးရှိသော အဆိုပြု ပတ္တူစ (အကြံပြုစနစ်) ကိုသုံးစွဲရင်း လေ့ လာကြည့်ပါ။

ရပ်ငနားသုံးပုံစံပယ်

စားသုံးသူ (သုံးစွဲသူ) တို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ထိတွေ့လေ့လာ နေစဉ်အတွင်း၌ပင် ဆန်းသစ်တီထွင် ခြင်းကိုလည်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပေ သည်။ ထိုမျှနှင့်ပင် လုံလောက်မှုမရှိ နိုင်ပါ။ ထိုလုပ်ငန်းသည် အမြတ် အစွန်းပိုမိုရရှိစေရန်နှင့် ထိုအဆင့်မှ မကျဆင်းစေရေးကို ထိန်းသိမ်းထား ရန်လိုအပ်လှပေသည်။ သင့်အနေ ဖြင့် အမြတ်အစွန်းမရသည့် အဖွဲ့ အစည်း (လုပ်ငန်း) တစ်ခုအတွက် ပြုလုပ်နေစေကာမူ မိမိလုပ်ငန်းကို ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ပါသည်။

သင့်အနေဖြင့်၊ သို့မဟုတ် သင် ၏ အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် သင်၏ ဖောက်သည်များအတွက် အချို့ အချို့သော တန်ဖိုးကြီးကြီးမားမား ဖန်တီးပေးနိုင်မှုတချို့ကို မည်သို့ ပြုလုပ်ပေးနိုင်မည်နည်း။

ဤအချက်သည် မှန်ကန်သော လုပ်ငန်းအတွက်အသုံးပြုခြင်းဖြစ် လာနိုင်မလား.. ဆိုသည့် မေးခွန်း တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မယုံကြည်နိုင်စရာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သော ကုန် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများပင်လျှင် ဈေးကွက်များထဲတွင် မအောင်မြင် ဖြစ်တတ်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ မိတ္တူကူးစက် လုပ်ငန်းသည်ပင် အငှားချထားသည့် လုပ်ငန်းပုံစံဖြင့် မဆောင်ရွက်မိကာလအထိ အစ ကနဦးအချိန်များတွင် မအောင် မမြင်ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသော ဖျက်ရိုဖျက်ဆီးရုပ်သည့် နည်းပညာကို စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ရွေးချယ် လက်ခံအသုံးပြုခြင်း

တကယ်စင်စစ်အားဖြင့် အချို့ အချို့သော ဆန်းသစ်တီထွင်မှုများ သည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းခွင် များတွင် ပို၍ပင် မလိုအပ်ပါ။ နှစ် ဖက်ဈေးကွက်ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း တွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်ရသည့် ဈေးကွက်စီးပွားရေး

ဆိုင်ရာ မော်ဒယ်များကို အသုံးပြု ခြင်းသည် မိမိ၏ကုန်ပစ္စည်းစားသုံး သူရှေ့မှောက်သို့မရောက်မီမှာပင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းနှင့် အထက်ကုန်ကျကြောင်း သတင်း အထောက်အထားများအရသိရှိရ ပါသည်။

ထိုကိစ္စရပ်များတွင် ရိုးရာ ဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ဆက်စပ်နေ သော ဟိုတယ်များနှင့်မတူဘဲ တစ်ယောက်ခန်းတစ်ခုလို ရှင်းလင်း ထားရန်မလိုအပ်ပါ။ ဆန်းသစ်တီ ထွင်မှုလုပ်ငန်းမော်ဒယ်များကို ရှာ ဖွေရန် 'အလက်ဇန္ဒားအော်စတာ ဝါလ်ဒါး' ရေးသားသည့် 'လုပ်ငန်း သုံး ပတ္တမြား ကိုယ်ဟန်ပြအရပ်' (Business Model Canvas) စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်ပါ။

ဖောက်သည်(ဈေးဝယ်)များ၏ မျှော်လင့်ချက်များကျဆင်းနေပြီး သူတို့၏ ဖြစ်တန်ရာအခြေမရှိသော အနစ်နာခံမှုများကြောင့် ဖောက် သည်ရှားပါးသော လုပ်ငန်းသုံး

မော်ဒယ်များနှင့် အကျပ်ကိုင်မခံ ရပါစေနှင့်။ သင်ကိုယ်တိုင်ရိုးသား စွာဖြင့် သင်၏လတ်တလောအသုံး ပြုနေသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသုံး မော်ဒယ်သည် ယခုတိုင်အားကိုး ဖွယ်ဖြစ်နေပါသေးသလား၊ သင့် အတွက် ငွေဝင်နေသေးသလား ဆိုသည်ကို သင့်ကိုယ်သင်ရိုးသားစွာ မေးကြည့်ပါ။ ထို့နောက်အကယ်၍ ကောင်းသောရလဒ်၊ ကောင်းသော အဖြေမရရှိပါက အကူအညီရနိုင် မည့်အခြားသောနည်းလမ်းကိုရှာ ဖွေ၍ အမြန်ကယ်တင်ဆောင်ရွက် ပါ။ ။

■ နိဒါန်း (မြန်မာစာ)

Ref: 'Drive innovation with the right questions,' Article by Moi Kok Wai, the master facilitator of Paradigm Learning AsiaPac.

THE STRAITS TIMES, RECRUIT FRIDAY, FEBRUARY 12, 2016.

ဆေးခြောက် တစ်သေတ် ဆန်းတော့မှလား

▣ ဒေါက်တာကျော်စွာထွန်း
(ဆေးဝါးဗေဒ)

ဆေးခြောက်ဆိုတာ ဆေးခြောက်ပင်ရဲ့အရွက်၊ ပင်စည်၊ အစေ့၊ ပွင့်ခြောက်တို့ကနေရရှိသော စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေနိုင်သော ဆေးတစ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးခြောက်ကို လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းရာချီက တည်းက ဆေးကုသမှုနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော အာနိသင်ရရှိရန် အတွက် သုံးစွဲခဲ့ကြပါတယ်။ ဆေးခြောက်ပင်မှာ စိတ်ကိုပြောင်းလဲ စေသော အာနိသင်ရှိသော ဓာတုဒြပ်ပေါင်းတစ်မျိုးဖြစ်တဲ့ THC ခေါ် delta-9-tetrahydro-cannabinol ပါဝင်ပါတယ်။ ၎င်းက ဦးနှောက်တွင်းရှိ ဆေးခြောက်ကို လက်ခံလှုံ့ဆော်ပေးရာ နေရာများမှာ အလုပ်လုပ်ပြီး စိတ်ကို ပြောင်းလဲတက်ကြွစေပါတယ်။

ဆေးခြောက်ကို ဟင်းထဲထည့် ချက်တာ၊ ဆေးလိပ်ထဲထည့်သောက် တာတွေပြုလုပ်ကာ သုံးစွဲကြပါ တယ်။ ဆေးခြောက်တွေကို ရှူရှိုက် လိုက်ပြီးတာနဲ့ THC ပမာဏဟာ သွေးထဲမှာ ချက်ချင်းလိုလိုမြင့်တက် လာတာကို တွေ့မြင်ကြရပါတယ်။

ဆေးခြောက်ကိုသုံးစွဲတဲ့အခါ လူတွေရဲ့စိတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ စေပြီး အမြင်မှား၊ အကြားမှား၊ အာရုံ မှားများကိုဖြစ်စေပြီး ရာဇဝတ်မှုများ အား ဖြစ်စေနိုင်တဲ့အတွက် မြန်မာ နိုင်ငံမှာရော ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာပါ မူးယစ်ဆေးဝါးတစ်မျိုးအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ စိုက်ပျိုးသူ၊ သုံးစွဲသူ၊ ရောင်း ချသူများအား မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါး များဆိုင်ရာ ဥပဒေများအရ ဖမ်းဆီး အရေးယူမှုများပြုလုပ်လျက် ရှိပါ တယ်။ စာရေးသူငယ်ငယ်က မြန်မာ့ အသံရေဒီယိုက နားထောင်ခဲ့ရဖူး တဲ့ ပညာပေးဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ခုချိန်ထိ မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ အလှူပွဲမှာ လူငယ်တွေအချင်းချင်း နောက်ပြောင်ပြီး ကြက်သားဟင်းထဲ ဆေးခြောက်ထည့်ချက်ထားရာမှာ စားမိတဲ့သူက ချစ်သူကို လူ့ဘီလူး ကြီးလိုမြင်ပြီး ကြောက်လန့်ကာ ဓားနဲ့ခုတ်လိုက်တဲ့အတွက် လူသတ် မှုနှင့် ထောင်ကျသွားတဲ့အကြောင်း လေးပါ။ အဲဒီကတည်းကစပြီး စာ ရေးသူစိတ်ထဲမှာ ဆေးခြောက်ဟာ မသုံးစွဲသင့်သော မူးယစ်ဆေးအဖြစ် စွဲမှတ်ခဲ့ပါတော့တယ်။

အထက်မှာ ပြောခဲ့သလိုပဲ ဆေးခြောက်စတင်ပေါ်ပေါက်လာ

စဉ်က ဆေးအနေနဲ့သာ သုံးစွဲခဲ့ကြ ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းကျမှ လူတွေက တလွဲသုံးစွဲလာတာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာသလို သူ့ရဲ့ဆေးကုသ မှုဆိုင်ရာ အာနိသင်ကလည်း ထင် သလောက် မပေါက်ခဲ့တာကြောင့် မူးယစ်ဆေးစာရင်းထဲမှာသာ ထည့် သွင်းထားခဲ့ကြပါတယ်။ သို့သော် လည်း အသစ်အသစ်သော သုတေ သနများအရ ဆေးခြောက်မှာ အချို့သော ဆေးအာနိသင်များရှိ တာကို တွေ့မြင်ခဲ့ကြရပါတယ်။ ဆေးခြောက်ထဲမှာပါတဲ့ THC ဟာ နာကျင်ကိုက်ခဲမှု အချို့ကို သက်သာ စေနိုင်စွမ်းရှိပါတယ်။ ၎င်းကအစား စားချင်စိတ်ကိုအားပေးပြီး ပင်ပန်း နွမ်းနယ်မှုကိုလည်း လျော့ပါးစေနိုင် ပါတယ်။ စိုးရိမ်ဒေါသထွက်ခြင်းများ ကိုလည်း လျော့ပါးစေနိုင်ပါတယ်။ ဆေးခြောက်ကို မူးယစ်ဆေးဝါး အဖြစ်သုံးစွဲတဲ့အခါ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင် တဲ့ အကျိုးဆက်များကတော့ -

- ပုံမှန်မဟုတ်သော အမြင်၊ အကြားအာရုံတချို့ ခံစားရ ခြင်း။

- စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှု များဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ကြောင် တောင်တောင်ဖြစ်ခြင်း။
- နှလုံးခုန်နှုန်း မြင့်တက်လာ ခြင်း။
- သွေးပေါင်ချိန်ကျခြင်း။
- မှတ်ဉာဏ်များ ခေတ္တပျက် ယွင်းသွားခြင်း။
- အာရုံစူးစိုက်၍ မရခြင်း။
- လှုပ်ရှားသွားလာမှု၊ စဉ်းစား တွေးခေါ်မှုတို့ မမှန်ခြင်း။
- ယုံခြင်း၊ အန်ခြင်း။
- အသက်ရှူမြန်လာခြင်း။
- အစာများစွာ စားခြင်းတို့ဖြစ် ကြပါတယ်။

သေးငြောက်ငါးကျန်းမာရေးတွင် ထိရောက်နိုင်မှုများ

သုတေသနပြုမှုများရဲ့ထွက် ပေါ်လာသော ရလဒ်များအရ ဆေးခြောက်ကို အကန့်အသတ်ဖြင့် ဆေးဝါးကုသမှုများမှာ သုံးစွဲရန် အတွက် နိုင်ငံအတော်များများက ခွင့်ပြုလာကြတာကို တွေ့မြင်ရပါ

တယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာဆိုရင် ပြည်နယ်တိုင်းမှာ ဆေးခြောက်ကို ဆေးဝါးကုသမှုအတွက် သုံးစွဲခွင့် မရှိသေးသော်လည်း ပြည်နယ် ၂၃ ခုမှာတော့ ဆေးကုသရာတွင် သုံးစွဲခွင့်ပြုလိုက်သလို ဆေးခြောက်ကို တရားဝင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခွင့်များ ကိုပါ ပေးနေပါတယ်။ ဆိုလိုတာက တော့ ဆေးခြောက်ဟာ မူးယစ် ဆေးဝါးအဖြစ်ကနေ ဆေးကုရာ တွင်သုံးသော ဆေးဝါးတစ်ခုအဖြစ် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲလာနေပါ ပြီ။ ဒီတော့ ဆေးခြောက်တစ်ခေတ် ဆန်းလာပြီလားလို့တောင် မေးရ မလို ဖြစ်လာပါပြီ။

သို့သော်လည်း ဆေးခြောက် ကို ဆေးဝါးအဖြစ် သုံးစွဲတဲ့နေရာမှာ မှတ်သားရမယ့်အချက် နှစ်ခုရှိပါ တယ်။ ပထမတစ်ချက်က သုတေ သနလုပ်ရာမှာ သုံးစွဲတဲ့ဆေးခြောက် ပမာဏဟာ တိတိကျကျ ချိန်တွယ် တွက်ချက်ကာ ပေးထားတဲ့ ပမာဏ ဖြစ်ပြီး လမ်းဘေးမှာ သုံးစွဲတဲ့ ပမာဏလို ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ ပေး ချင်တိုင်းပေးနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါ့အပြင် သုတေသနတွေကလည်း တိကျခိုင်မာအောင် လုံလောက်တဲ့ အတိုင်းအတာ

မရှိသေးပါဘူး။ အမေရိကန်အစား အသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲမှု ဌာနကလည်း ဆေးခြောက်ကို ဆေးဝါးကုသမှုတွင် သုံးစွဲနိုင်သော စာရင်းထဲမှာ ထည့်သွင်းထားခြင်း မရှိသေးပါဘူး။ ဆေးခြောက်ကို ဆေးဝါးအဖြစ်သုံးစွဲရာမှာ အထူး လိုင်စင်ရထားသော ဆရာဝန် အနည်းငယ်ကသာ သုံးစွဲမှုပြုလုပ် နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ဆေးခြောက်ဖြင့်ကုသနိုင်သောရောဂါများ

ပျို့အန်ခြင်း။ ဆေးခြောက် ကို ကင်ဆာဆေးသွင်းကုသနေရ သော လူနာများနှင့် အေအိုင် ဒီအက်စ်ရောဂါသည်များမှာ ဖြစ် ပေါ်တတ်တဲ့ပျို့အန်ခြင်းကို ပျောက် ကင်းအောင် သုံးစွဲနိုင်ကြပါတယ်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်လွန်ကာလများက တည်းက ဆေးခြောက်မှာ ပါဝင်တဲ့ အဓိကဒြပ်ပေါင်းဖြစ်သော Tetra-hydrocannabinol (THC) ကို ဆေးအဖြစ် ထုတ်လုပ်မှုအား အစား အသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေး ဌာနက ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ ဝန်တွေဟာ ၎င်းဒြပ်ပေါင်းပါဝင်တဲ့ ဆေးဝါးတွေဖြစ်ကြတဲ့ Dronabinol (Marinol) နှင့်

Nabilone (Cesamet) တို့ကို ရေးပေးလို့ရပါတယ်။ အိုကလာ ဟိုးမားပြည်နယ်၊ တူလ်ဆာက စိန်ဂျွန်းဆေးရုံမှာ ပြုလုပ်ထားတဲ့ သုတေသနတစ်ခုအရ ခြောက် ပတ်ကြာဆေးပေးကုသခြင်းခံရတဲ့ အေအိုင်ဒီအက်စ်လူနာတွေရဲ့ ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ကျန်သူတွေထက်စာ ရင် အစားအသောက် ပိုစားလာပြီး ပျို့အန်တာသက်သာလာကြတယ် လို့ ဆိုပါတယ်။ ကင်ဆာကုသမှု ဘက်ကိုကြည့်ရင်တော့ ဆွစ်ဇာ လန်နိုင်ငံက လေ့လာမှုကြီးတစ်ခု မှာ ဆေးခြောက်က ကင်ဆာဆေး ပေးထားတဲ့ လူနာများမှာ ပျို့အန် ခြင်းကို သက်သာစေကြောင်းတွေ့ရှိ ရပါတယ်။ အချို့သောကင်ဆာ ကုသမှု ကုထုံးများမှာ ပျို့အန်ခြင်း အတွက် ဆေးခြောက်ပေးနိုင် ကြောင်း ထည့်သွင်းလာတာကို လည်း တွေ့မြင်ရပါတယ်။

အာရုံကြောနာကျင်မှုများ ။ ဆီးချိုရောဂါ၊ ကျောရိုးအာရုံကြောမ ကြီး ထိခိုက်မှုများစသော အခြေ အနေများမှာဖြစ်တတ်တဲ့ ခြေလက် နာကျင်ကိုက်ခဲမှုများကို သက်သာ အောင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါတယ်။ တခြားသော နာကျင်ကိုက်ခဲမှုများ အား သက်သာစေသောဆေးဝါး များနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ

က ဆေးခြောက်ပါသော စီးကရက် ကိုသောက်သူများဟာ ကျန်ဆေးဝါး များနည်းတူ အာနိသင်ရှိကြောင်း တွေ့မြင်ရပါတယ်။ ကာလီဖိုးနီးယား တက္ကသိုလ်ရဲ့ လေ့လာမှုပေါင်း ၁၃ ခုအရလည်း ကျန်ကုထုံးများနှင့် သက်သာခြင်းမရှိသော အာရုံကြော ထိခိုက်မှုကြောင့် နာကျင်ခြင်းများ အား သက်သာရာရစေနိုင်ကြောင်း လည်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ သို့သော် လည်း အဆိုပါ အာနိသင်အတွက် သေချာရေရာအောင် ထပ်မံစမ်း သပ်မှုများပြုလုပ်သင့်ပါသေးတယ်။

ကြွက်သားများတောင့်တင်း

နေသောရောဂါတစ်မျိုး Multiple Sclerosis ။ အိပ်မရ၊ လမ်း လျှောက်မရလောက်အောင် ကြွက် သားများ နာကျင်တောင့်တင်းနေ တတ်သော Multiple Sclerosis ရောဂါကုသရာမှာလည်း သုံးစွဲနိုင် ပါတယ်။ နိုင်ငံအတော်များများမှာ ဒီရောဂါအတွက် စမ်းသပ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး ဗြိတိန်နိုင်ငံက လေ့လာမှုတစ်ခုအရ ဆေးခြောက် ပါဝင်သော ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများရဲ့ ၄၂ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ဝေဒနာများ သက်သာသွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ၎င်းရောဂါအတွက် ဆေးခြောက် အနွယ်ဝင် ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုကို နောက် တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်အတွင်း ခွင့်ပြုနိုင်ခြေ ရှိပါတယ်။

နာတာရှည် နာကျင်ကိုက်ခဲ မှုများ ။ ကင်ဆာကြောင့် နာကျင် ခြင်းအပြင် အခြားသောခေါင်းကိုက် ခြင်း၊ အဆစ်အမျက်ကိုက်ခြင်း၊ ကျောနာခြင်း စသည့် နာတာရှည်

နာကျင်ကိုက်ခဲမှုများမှာ သုံးစွဲလို့ ရနိုင်ချေရှိပါတယ်။ လေ့လာစမ်း သပ်ဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူနာ များက နာကျင်မှုသက်သာလို့ ဆေး ပေးဖို့ တောင်းဆိုတာထက် ဆေး ခြောက်သုံးစွဲချင်လို့ တောင်းဆိုတာ က ပိုများပါတယ်လို့ လေ့လာသူ ပညာရှင်များက မှတ်ချက်ပေးထား ပါတယ်။

အတက်ရောဂါ၊ သို့မဟုတ် ဝက်ရွှံ့ပြန်ရောဂါ ။ လက်ရှိသုံးစွဲ နေသော အတက်ရောဂါပျောက် ဆေးများဖြင့် ကုသရခက်ခဲသော Dravet Syndrome နှင့် Lennox-Gastaut Syndrome ကဲ့သို့ အတက်ရောဂါများ ခံစားနေရသူ များတွင် တက်ခြင်းကို သက်သာစေ ရန်ပေးလေ့ရှိကြပါတယ်။ တိရစ္ဆာန် များတွင် စမ်းသပ်မှုအရ ထိရောက် မှုများရှိခဲ့သဖြင့် ဆေးခြောက်ဆီ ပါဝင်သော စတော်ဘယ်ရီရနံ့ရှိ

သည့် Epidiolex အမည်ရ ဆေးဝါးကို ထုတ်လုပ်ကာ နေရာ ခြောက်နေရာမှ လူနာ ၁၅၀ ဦးတွင် စမ်းသပ်ခဲ့ရာ တက်သည့်အကြိမ်ရေ နည်းပါးသွားကြောင်း တွေ့ခဲ့ရပါ တယ်။

နာတာရှည်အူလမ်းကြောင်း ရောင်ရမ်းခြင်း ။ အစွဲရေးနိုင်ငံက လူ ၂၁ ဦးအား လေ့လာသော သုတေသနတစ်ခုအရ ပုံမှန်ကုထုံး များဖြင့် သက်သာခြင်းမရှိသော နာတာရှည် အူလမ်းကြောင်းရောင် ရမ်းသော ဝေဒနာသည်များတွင် ဆေးခြောက်ပါသော စီးကရက် သောက်သုံးသူ လူနာများ၏ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ရောဂါအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာကြောင်း တွေ့မြင်ရပါတယ်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့ကောင်းမွန်မှုမှာ ခေတ္တသာ ဖြစ်ပြီး ဆေးဖြတ်လိုက်လျှင် ရောဂါ ပြန်ထလာကြောင်း တွေ့မြင်ရပါ

တယ်။ အချိန်အကြာကြီး ဆေးလိပ် သောက်ခြင်းကလည်း အဆုတ်ကို ထိခိုက်စေနိုင်ပါတယ်။ လေ့လာမှု တွင် ပါဝင်သူများကလည်း နည်းပါး လွန်းတဲ့အတွက် ထပ်မံလေ့လာဖို့ လိုအပ်နေပါသေးတယ်။

ကင်ဆာဆဲလ်များ တိုးပွား မှုအား နှေးစေခြင်း ။ အမေရိကန် ကင်ဆာဆိုင်ရာ အဖွဲ့ကြီးရဲ့အဆို အရ ဓာတ်ခွဲခန်းတွင်း စမ်းသပ်မှု များမှာ ဆေးခြောက်တွင်ပါဝင်သော ခြပ်ပေါင်းများက ကင်ဆာဆဲလ်များ ကြီးထွားမှုကို နှေးကွေးစေ၊ ရပ် တန့်စေကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ တိရစ္ဆာန်များတွင် စမ်းသပ်မှုအရ လည်း အချို့ကင်ဆာများရဲ့ ပျံ့နှံ့မှု ကို နှေးစေတယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါ တယ်။ ဥပမာအားဖြင့် လန်ဒန် တက္ကသိုလ်ကပြုလုပ်တဲ့ သုတေသန တစ်ခုအရ ဦးနှောက်အကျိတ်တစ် မျိုးဖြစ်တဲ့ ဂလီအိုမားတွေကို ကျုံ့သွားစေနိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါ တယ်။ လောလောဆယ်တော့ လူ သားတွေမှာ ထိရောက်မှုရှိကြောင့် စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်များ မရှိသေး

ပေမယ့် နောင်မှာ ဖြစ်လာနိုင်ခြေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။

ပါကင်ဆန်ရောဂါ ။ အသက် ကြီးသူများမှာ ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ ပါကင် ဆန်ရောဂါကြောင့် ဖြစ်ပွားတဲ့ ခြေ လက်များ တောင့်တင်းမှု၊ ခြေလက် တုန်ယင်မှုများကို သက်သာပျောက် ကင်းမှုများကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

အယ်လ်ဒိုင်းမားရောဂါ ။ အယ်လ်ဒိုင်းမားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုကို နှေးကွေးစေတယ်ဆိုပေမယ့် သိသာ ထင်ရှားတဲ့ သက်သေမတွေ့ရသေး ပါဘူး။

စိုးရိမ်သောက ဝေဒနာ ။ တစ်ခါတစ်ရံ သုံးစွဲခြင်းက စိုးရိမ် သောကတွေကို သက်သာစေနိုင်ပေ မယ့် ကာလကြာရှည်သုံးစွဲရင်တော့ ဆန့်ကျင်ဘက် အကျိုးဆက်တွေ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

စစ်ပွဲပြန်စစ်သားများရဲ့စိတ် ဒဏ်ရာ (Post - Traumatic Stress Disorders) ကို ကုစား ခြင်း ။ ကနေဒါနိုင်ငံက လေ့လာမှု အရ စစ်ပွဲပြန်စစ်သားများရဲ့ စိတ် ဒဏ်ရာကို ပြေလျော့စေတယ်လို့ဆို

ပြီး ယေးလ်တက္ကသိုလ်က လေ့လာ မှုတစ်ခုကတော့ ရောဂါကို ပိုဆိုး စေပြီး ကြမ်းတမ်းတဲ့ အပြုအမူတွေ ကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်လို့ ဆိုပြန်ပါ တယ်။

ကိုယ်အလေးချိန် လျှော့ချ ခြင်း ။ ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ် ကို ပြန်ဆန်စေခြင်းဖြင့် ကိုယ် အလေးချိန် အနည်းငယ်ကျသွား စေနိုင်ပါတယ်။ သို့သော် တိကျစွာ သက်သေပြနိုင်ခြင်းမရှိသေးသလို ကိုယ်အလေးချိန်ကျချင်ရုံနဲ့တော့ ဆေးခြောက်သုံးစွဲတာဟာ ဖြစ်သင့် တဲ့ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။

အခြားသော အထောက် အထားမပြနိုင်သေးတဲ့ သုံးစွဲမှုတွေ ထဲမှာ အဆစ်အမျက်ကိုက်ခဲခြင်း ဝေဒနာတွေ၊ မျက်စိတိမ်စွဲခြင်းတွေ မှာ ကုသခြင်းတွေလည်းပါဝင်နေပါ သေးတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ဆေး ခြောက်ဟာ မူးယစ်ဆေးဝါးသက် သက် ဘဝကနေ ဆေးဝါးကုသခြင်း များမှာပါ သုံးစွဲလို့ရနိုင်တဲ့ အခြေ အနေကို ရောက်ရှိလာနေပါပြီ။ သို့သော်လည်း တိကျရေရာတဲ့ သက်သေပြမှုတွေ မရသေးမချင်း ယုံကြည်လို့ မရသေးပါဘူး။ ဆေး အဖြစ် သုံးစွဲနိုင်ပြီဆိုရင်တောင် နားလည်တတ်ကျွမ်းသူများက ပေး မှသာလျှင် ထိရောက်သော ကုသမှု ဖြစ်မှာ ဖြစ်ပါကြောင်း ရေးသား လိုက်ရပါတယ်။ ။

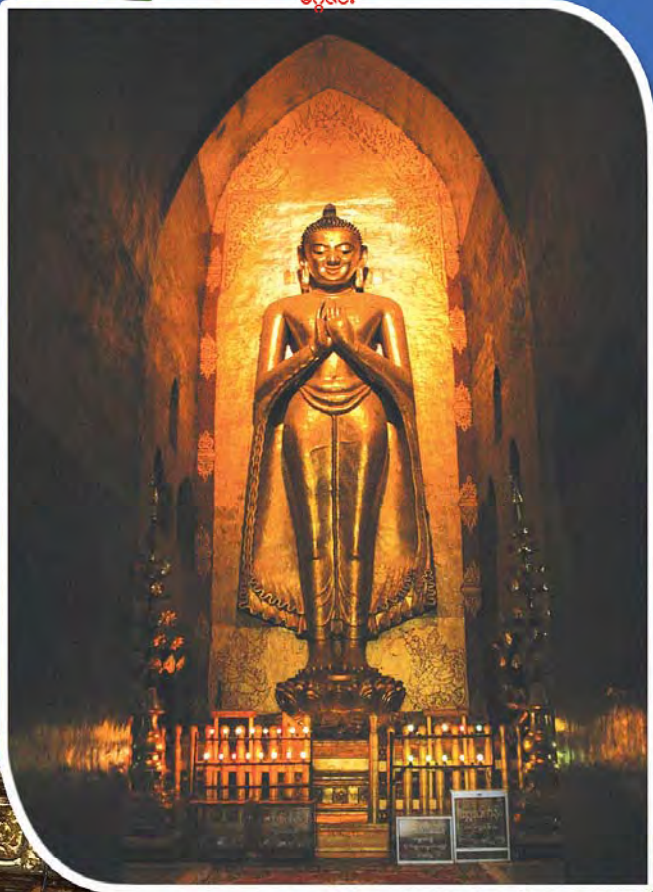
■ ဒေါက်တာကျော်စွာထွန်း (ဆေးဝါးပေး)

၉၂

သုတအလင်း
မဂ္ဂဇင်း

ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ တောင်းမှုတော် အာနန္ဒာဘုရား

■ အိအိဟို (ယဉ်ကျေးမှု)

ပုဂံမြို့ဟောင်းအတွင်း၌ လှည်းဝင်ရိုးသံတည်ညံ့ ပုဂံဘုရားပေါင်းဟူသော ဆိုရိုးစကားနှင့်အညီ ပုဂံခေတ်က တည်ထားခဲ့သောဘုရားများကို မရေတွက်နိုင်အောင် ရှေးမူမပျက် ဖူးမြော်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ပုဂံမြို့ဟောင်းရှိ အာနန္ဒာဘုရားမှာ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးတည်ထားခဲ့သော စေတီပုထိုးများအနက် ဗိသုကာလက်ရာနှင့် အနုပညာလက်ရာများဖြင့် အစုံလင်ဆုံးသော ဘုရားတစ်ဆူဖြစ်သည်။ ပုဂံတွင် အဆိုတစ်ခုရှိသည်မှာ ထု-ဓမ္မရံ၊ ဉာဏ်-သဗ္ဗညု၊ အနု-အာနန္ဒာ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ၎င်းအဆို၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ပုဂံရှိဘုရားများမှ ထုထည်အကြီးမားဆုံး - ဓမ္မရံကြီးဘုရား၊ ဉာဏ်တော်အမြင့်ဆုံး - သဗ္ဗညုဘုရား၊ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာလက်ရာစုံလင်သော - အာနန္ဒာဘုရားတို့ဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးက ခရစ်နှစ် ၁၀၉၁ ခုနှစ်တွင် ကိုးကွယ်ခဲ့သည်။ အချို့ပညာရှင်များက အာနန္ဒာဟူသော ဘုရားရှင်၏ အနန္တပညာကိုရည်မှတ်၍ အာနန္တဘုရားမှ ဟူ၍လည်းကောင်း ယူဆကြသည်။

အာနန္ဒာဘုရားကြီးကိုတည်ထား အမည်ကို ယူဆထားသည်မှာ နောင်အခါတွင် အာနန္ဒာဘုရား

ထို့အပြင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ညီတော် အာနန္ဒာအမည်မှ ဆင်းသက်လာကြောင်းကိုလည်းဆိုထားသည်။ ထို့နောက် ရှေးစကားအဆိုများအရ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် ရဟန္တာရှစ်ပါးအား ကောင်းမှုတော်တည်လို၍ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ပြတော်မူပါဟူ၍ လျှောက်ထားသောအခါ ဟိမဝန္တာရှိ နန္ဒမူလိဏ်ဂူပုံစံကို ပြသသောအခါ အလွန်နှစ်သက်တော်မူသဖြင့် ထိုနန္ဒမူလိဏ်ဂူပုံစံအတိုင်း တည်ထားရာ နောင်အခါတွင် နန္ဒမူမှ အာနန္ဒာဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုကြောင်းကိုလည်း ယုံကြည်ကြသည်။

အာနန္ဒာဘုရားကြီး၏ ထူးခြားသောပန္နက်ပုံမှာ ဂရိကြက်ခြေခေတ်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိပြီး အာရုံခံမုန် လေးဖက်ထွက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် အချို့က ဂူဘုရားလေးခုကို ကျောချင်းကပ်၍ တည်ထားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်နေသည်ဟု ယူဆကြသည်။ အာနန္ဒာဂူဘုရား၏ ဉာဏ်တော်အမြင့်မှာ မြေပြင်မှ ၁၆၈ ပေ၊ ကွမ်းတောင်အမြင့် ၃၅ ပေ၊ အထွတ်စေတီအမြင့် ၃၀ ပေရှိပြီး တစ်ဖက်မှတစ်ဖက်သို့ အကျယ် ၂၈၆ ပေရှိသည်။ တံတိုင်းအကျယ်မှာလည်း တစ်ဖက်လျှင် ၅၅၀ ပေစီရှိသည်။

အာနန္ဒာဘုရားတွင် စေတီရံ တစ်သောင်း၊ မုခ်ပေါင်း တစ်ထောင်၊ လမ်း သုံးမြောင် ဟူသော အဆို တစ်ခုရှိသည်။ ၎င်းအဓိပ္ပာယ်မှာ စေတီရံ တစ်သောင်းသည် အရံ စေတီပေါင်း တစ်သောင်းနှင့် မုခ် ပေါင်း တစ်ထောင်မှာ မုခ်ကပ် အချိုင့်များ၊ ပြတင်းမုခ်များ၊ တိုး လျှိုပေါက်များပါရှိသည်ကိုဆိုထား သည်။ ထို့ပြင် လမ်းသုံးမြောင်မှာ အတွင်းစင်္ကြံပတ်လမ်းသည် ရဟန်း သံဃာများ၊ အပြင်ပတ်လမ်းမှာ ရှင် ဘုရင်နှင့် နန်းတွင်းအမှုထမ်းများ၊ အာရုံခံအတွင်းနှင့် ဘုရားအပြင် တစ်ပတ်ကို အများပြည်သူဘုရားဖူး များအတွက်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထား သောအဆိုကို ယနေ့တိုင် အာနန္ဒာ ဘုရားတွင် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ထို့ ပြင် ပစ္စယံထောင့်များ၊ ကွမ်းထောင် အခြေထောင့်များ၌ နတ်ရုပ်များကို လည်း တွေ့ရှိရသည်။ နတ်ရုပ်များ တွင် အချို့သော နတ်ရုပ်များကို မူလလက်ရာအတိုင်းတွေ့ရှိရသော် လည်း အချို့သော နတ်ရုပ်များမှာ မူလလက်ရာအနေအထားများဖြင့် တွေ့ရှိရခြင်းမရှိတော့ပေ။

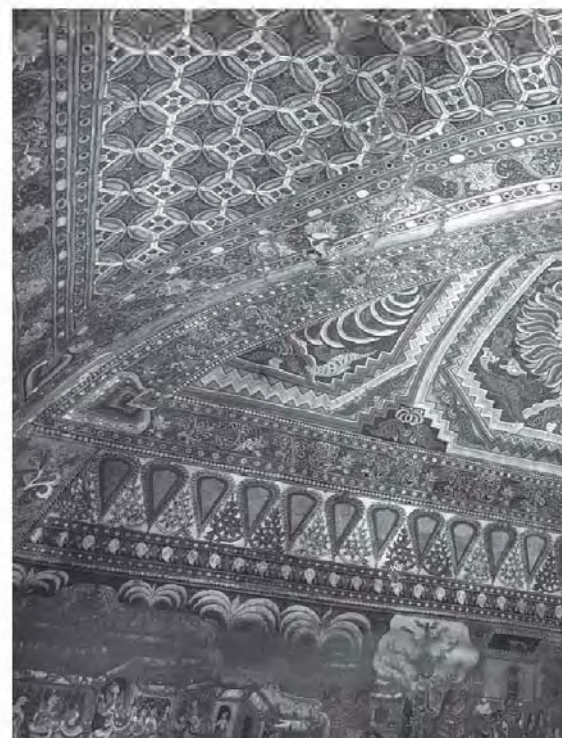
အာနန္ဒာ ဘုရားကြီး၏ အတွင်းပတ်လမ်းစင်္ကြံနှစ်သွယ်တွင် အထက်အောက် မုခ်ကပ်များတွင် မြတ်စွာဘုရား၏ ဗုဒ္ဓဝင်ဆိုင်ရာရုပ် တုများကိုလည်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ထို့ပြင် အာရုံခံ လေးဖက်မုခ်နံရံ အတွင်း၌ မုဒြာဟန်အမျိုးမျိုးဖြင့် ထုလုပ်ထားသည့် ဆင်းတုတော်များ ကိုလည်း ဖူးမြော်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ အပြင်ဘက် ပတ်လမ်းတစ်လျှောက်

ရှိ နံရံအထက်နှင့် အောက်မုခ်ကပ် ပေါင်း(၈၀)အတွင်း၌ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ၏ ဘုရားလောင်းဘဝမှ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ရရှိသည်အထိ သရုပ် ဖော်ထားသော ကျောက်ဆစ်လက် ရာဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်တုများကိုလည်း လေ့ လာဖူးမြော်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထင် ရှားသော အခြားကျောက်ဆစ်လက် ရာမှာ ဗုဒ္ဓဝင်ဖွားတော်မူခန်း (၁၂) ခန်းဖြစ်သည်။

အာနန္ဒာဘုရားတွင် တွေ့ရ သော ပေါင်းကူးခုံးများသည် ခုံးချွန် ပေါင်းကူးနှင့် တစ်ဖက်မှီ ပေါင်းကူး များဖြစ်သည်။ ပေါင်းကူးခုံးများကို ခိုင်ခံ့စေရန် သဲကျောက်တစ်လှည့်၊ အုတ်တစ်လှည့်ဖြင့် မြေခီသရွတ်ကို အသုံးပြုပြီး အုတ်စီထားသည့် လက် ရာမှာ အလွန်ကောင်းမွန်လှသည်။ အုတ်ချပ်များ တစ်ခုနှင့် တစ်ခုကြား တွင် အပ်ထိုးမရအောင်ပင် စေ့နေ ပါသည်။ ထိုသို့အုတ်စီထားသည်ကို အများပြည်သူတို့ လေ့လာနိုင်ရန် ပြသထားသည်မှာ မြောက်ဘက် အာရုံခံအတွင်းမှ အရှေ့ဘက် ပေါင်းကူးများ၊ အပြင်စင်္ကြံပတ်လမ်း မြောက်ဘက်ရှိ ပေါင်းကူး၊ တိုက်မ

အနောက်မြောက်ထောင့်ရှိ ပြတင်း ပေါင်းကူး၊ အနောက်ဘက်စင်္ကြံ အထက်ပေါင်းကူး၊ တောင်ဘက် စင်္ကြံ အထက်ပေါင်းကူးတို့ဖြစ် သည်။ သဲကျောက်များကို ကျင် တွယ်ပုံ ထုဆစ်ပြီး ပေါင်းကူးများ တွင်သာမက ထောင့်ချပ်ကျောက် အဖြစ် ထည့်သွင်းအသုံးပြုထား သည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် အာနန္ဒာဘုရားတွင် ဆင်ခြေလျှော ခုံး ပစ္စယံ (၂)ဆင့်၊ ပြင်ညီ ပစ္စယံ

(၅)ဆင့်ဟူ၍ စုစုပေါင်း ပစ္စယံ (၇) ဆင့်ပါရှိသည်။

အာနန္ဒာ ဂူဘုရားကြီး၏ အလင်းပေးပုံနှင့် လေဝင်လေထွက် ပြုလုပ်ထားသောစနစ်မှာလည်း အံ့ဩဖွယ်ရာကောင်းလှသည်။ အရပ်လေးမျက်နှာရှိ မတ်ရပ်ဆင်းတုတော်များ၏ မျက်နှာတော်ကို အပေါက်တစ်ပေါက်စီဖြင့် အလင်းပေးထားသည်။ ဘုရားအတွင်းရှိ ပတ်လမ်းရှိ မုခ်ကပ်အချိုင့်အတွင်း

မှ ဆင်းတုတော်များကို အထက်နှင့် အောက်ဘက်ရှိ ပြတင်းတို့မှ မုခ်ကပ်အချိုင့်အတွင်း အလင်းပေးထားသည်။ ထို့ပြင် အတွင်းပတ်လမ်းရှိ လမ်းများကို မြင်သာထင်သာ ရှိစေရန်လည်း အလင်းရောင်ပေးသည့်စနစ်ကိုလည်း ပြုလုပ်ထားသည်။ အထူးသဖြင့် မတ်ရပ်ဆင်းတုတော်များရှိ ရာဂန္ဓကုဋီတိုက်အတွင်း၌ သဘာဝအလင်းရောင်ရရှိစေရန် ပြုလုပ်ထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အာနန္ဒာ ဘုရားကြီးအတွင်းရှိ အရပ်လေးမျက်နှာတွင် အာရုံခံမုခ်ဝဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက် အမြင့် (၈) ပေရှိ ပလ္လင်ပေါ်တွင်ထုထားသော ဉာဏ်တော် (၃၁) ပေရှိ မတ်ရပ်ဆင်းတုတော် လေးဆူကိုလည်း ဖူးမြော်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ထိုဘုရားလေးဆူမှာ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားလေးဆူကို ရည်ညွှန်းလျက် မြောက်ဘက်တွင် ကကုသန်၊ အရှေ့ဘက်တွင် ကောဏာဂုံ၊ တောင်ဘက်တွင် ကဿပ၊ အနောက်ဘက်တွင် ဂေါတမဘုရားတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်း

မတ်ရပ်ဆင်းတုလေးဆူတို့မှ မြောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက်တွင်ရှိသော မတ်ရပ်ဆင်းတုတော်သာ ပုဂံခေတ်က မူလလက်ရာဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ထွန်းကားခဲ့သော ဂူပစ္စခေတ်လက်ရာနှင့် မဟာကရုဏာ မုဒြာပုံစံပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အရှေ့ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်ရှိ မတ်ရပ်ဆင်းတုတော်မှာ မီးလောင်ပျက်စီးသွားသောကြောင့် ပြန်လည်ထုလုပ်ထားသော ဆင်းတုတော်များဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြန်လည်ပြုပြင်ထားသော မတ်ရပ်ဆင်းတုတော်ကို မူလက ကျန်ရှိနေသော မတ်ရပ်ဆင်းတုတော် ထုလုပ်ထားသော လက်ရာဖြင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ကြည့်ရှုလေ့လာသိရှိနိုင်သည်။ ထူးခြားချက်မှာ မတ်ရပ်ဆင်းတုတော်ကို အနီးကပ်မှ ဖူးမြော်လျှင် မျက်နှာတော်မှာ ခပ်တည်တည် အနေအထားဖြစ်နေသော်လည်း အာရုံခံနေရာမှ ဖူးမြော်လျှင် မျက်နှာတော်မှာ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ပြုံးတော်မူနေသည်ကိုတွေ့မြင်ရသည်။ အနောက်ဘက်ရှိ မတ်ရပ်ဆင်းတုတော်၏ အောက်ခြေတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ရှိခိုးပူဇော်နေဟန်ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် တောင်ပိုင်း ဗုဒ္ဓသာသနာကို စတင်ပျိုးထောင်ခဲ့သည့် ရှင်အရဟံရုပ်တုတော်နှင့် အဆိုပါ ဘုရားအလှူရှင် ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ ရုပ်တုတော်ကိုလည်း တွေ့မြင်နိုင်သည်။

အာနန္ဒာဘုရား၏အပြင်ဘက် အောက်ခြေပတ်လည်၊ ပစ္စယံအဆင့်ဆင့်တို့၌ မာရ်နတ်စစ်သည်များကို အောင်နိုင်ပုံနှင့် ၅၅၀ ဇာတ်တော်

သရုပ်ဖော် စဉ်စိမ်းရောင်သုတ် ရုပ် ကြွအုတ်ချပ်များဖြင့် တန်ဆာဆင် ထားသည်။ ၎င်းစဉ်ရုပ်ကြွအုတ်ချပ် များ၏ အောက်ခြေတွင် မွန်စာဖြင့် ရေးသားထားသောစာများ ပါရှိ သည်။ ထိုစဉ်ကွင်းလက်ရာများကို လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ပုဂံခေတ် ကာလက အသုံးပြုခဲ့သော မြင်း လှည်း၊ နွားလှည်း၊ လက်နက်ကိရိ ယာ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ အဆောက် အအုံပုံစံများ၊ အသုံးအဆောင်အိုး ခွက်များ၊ တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်တို့ကိုလည်းတွေ့မြင်နိုင် သည်။ ထို့ပြင် နံရံဆေးရေးပန်းချီ များကိုလည်း အာနန္ဒာဘုရား၏ အတွင်း၌တွေ့မြင်နိုင်ပါသေးသည်။ အာနန္ဒာဘုရားတွင် တွေ့ရှိရသော နံရံဆေးရေးပန်းချီများမှာ ငါးရာ၊ ငါးဆယ်ဇာတ်ကွက်ကြီးများ၊ ဗုဒ္ဓ ရုပ်ပွားပုံစသည်တို့ဖြစ်သည်။ ထို နံရံဆေးရေးပန်းချီများမှ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား ပုံတော်များတွင် သင်္ကန်းရောင်ကို အနီရောင်၊ အသားအရောင်ကို အဝါ၊ ပန်းများကို နက်ပြာ၊ အဝါ၊ အဖြူစသောအရောင်များကို အသုံး ပြုထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

အာနန္ဒာဘုရားကြီး၏ ဝင် ပေါက်တိုင်းတွင် မူလက သစ်သား တံခါးရွက် တပ်ဆင်ထားခဲ့သည့် လက္ခဏာများကိုတွေ့ရသည်။ ထို သို့ဆိုရခြင်းမှာ ဝင်ပေါက်တိုင်းတွင် ခြေကျော်တုံးများနှင့် တိုင်အောက်ခံ ကျောက်ခွက်များကို တွေ့ရသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အာနန္ဒာဘုရား ကြီး၏ တံခါးများကို အင်္ဂတေဖြင့် ပိတ်ထားသော်လည်း တောင်ဘက် တံခါးနှစ်ဖက်မှာမူ ယခုတိုင်ဖွင့်နိုင် ပိတ်နိုင်သည်။ အဆိုပါတံခါးတွင် တပ်ဆင်ထားသော သံထည်ပစ္စည်း ကို လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ပုဂံ ခေတ်၏ ပန်းပဲအတတ်ပညာမြင့် မားခဲ့ကြောင်းကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။ အာနန္ဒာဘုရားကြီး၏ ၃၅ ပေမြင့် သော သစ်သားတံခါးတွင်ပါရှိသော ပန်းပုလက်ရာနှင့် ပန်းခက်တို့မှာ မူလပုဂံခေတ်ကာလကမဟုတ်ဘဲ နှောင်းပိုင်းခေတ်ကာလက ပန်းပု လက်ရာများဖြစ်သည်ဟု ဆိုထား သည်။ ထို့ပြင် အနောက်ဘက်အာရုံ ခံမုခ်အတွင်း၌ ပါဠိကျမ်းဂန်များ အရ ၁၀၈ ကွက်စက်လက္ခဏာပါရှိ သည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ပါဒ စက်စုံ ခြေတော်ပုံကိုလည်း ဖူးမြော် တွေ့ရှိနိုင်သည်။

သို့သော် ၎င်းခြေတော်ရာမှာ ရွှေများချခြင်းနှင့် ရေသပ္ပာယ်ခြင်း တို့ကြောင့် အနည်းငယ် ပျက်စီး လျက်ရှိသည်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ ကောင်းမှု အလှူတော်ဖြစ်သော အာနန္ဒာဘုရားကြီးတွင် စဉ်ကွင်း လက်ရာများ၊ နံရံဆေးရေးပန်းချီ များ၊ ကျောက်ဆစ်လက်ရာများ၊ အင်္ဂတေရုပ်နှင့် အင်္ဂတေပန်းများ စသည်ဖြင့် ဘုရားကြီးတစ်ဆူလုံး တွင် အနုပညာလက်ရာများနှင့် တန်ဆာဆင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရ သည်။ ထိုကဲ့သို့ စုံလင်လှသော အနုပညာလက်ရာဖြင့် တန်ဆာ ဆင်ထားသော အာနန္ဒာဘုရားကြီး သည် အရှေ့တောင်အာရှ၌သာ နာမည်ကျော်ကြားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ နှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသည့် ကမ္ဘာကျော်စာအုပ်များ၌ပင် ထည့် သွင်းဖော်ပြကြသည်။ အာနန္ဒာ ဘုရားကြီးမှ မြန်မာ့ဗိသုကာလက် ရာများ၏ ဆန်းကြယ်ခမ်းနားတင့် တယ်မှုကို ပြည်တွင်းပြည်ပခရီးသွား ဧည့်သည်တို့သည် ရင်သပ်ရှုမော တွေ့မြင်ရသည်။

ထိုသို့ အာနန္ဒာဘုရားကြီး၏ စုံလင်လှသော ယဉ်ကျေးမှုအနု လက်ရာများသည် မြန်မာလူမျိုးတို့ ၏ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားထိုက်သော ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်အဖြစ် လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်သည်။ ။

■ အိအိမော်(ယဉ်ကျေးမှု)

ရည်ညွှန်းစာအုပ်
မင်းဘူးဦးအောင်ကြိုင် -
လက်ရာစုံစွာအာနန္ဒာ
ဦးသန်းဆွေ - သမိုင်းဝင်
ပုဂံစေတီပုထိုးများ

အောင်မြင်မှု နှင့်ပတ်သက်သော ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း နာမည်ကျော်များ

Success is not final, failure is not fatal: it is the courage to continue that counts.

Winston Churchill

အောင်မြင်မှုဆိုတာ အဆုံးသတ်ပန်းတိုင်မဟုတ်သလို ဆုံးရှုံးမှုဆိုတာလည်း သေစေနိုင်တဲ့အရာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘာတွေဆက်လုပ်ရမလဲဆိုတာ သတ္တိကိုရစေနိုင်ပါတယ်။

ဝင်စတန်ချာချီ

The price of success is hard work, dedication to the job hand, and the determination that whether we win or lose, we have applied the best ourselves to the at hand.

Vince lombardi

■ ကျော် ဇင် ထွဋ်

အောင်မြင်မှုရဲ့ တန်ဖိုးဆိုတာ အလုပ်ကြိုးစားခြင်း၊ လက်ရှိအလုပ်ကို အာရုံစိုက်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အောင်မြင်သည်ဖြစ်စေ၊ မအောင်မြင်သည်ဖြစ်စေ၊ ရှုံးနိမ့်သည်ဖြစ်စေ သန့်ဋ္ဌာန်ချ လုပ်ဆောင်ခြင်းပါ။ လက်ရှိအလုပ်ကို အကောင်းဆုံး အသုံးပြုလုပ်ဆောင်သင့်ပါတယ်။

မင်းလွန်အောင်

Always be yourself, express yourself, have faith in yourself, do not go out and look for a successful personality and duplicate it.

Bruce Lee

အမြဲတမ်း သင့်ကိုယ်သင် ယုံကြည်မှုရှိပြီး စွမ်းဆောင်ရည်ကို ထုတ်ဖော်ပြသနေသင့်ပါတယ်။ အခြားအောင်မြင်တဲ့သူတစ်ယောက်ကို ရှာဖွေပုံတူ ကူးမနေသင့်ပါဘူး။

ဘရူစီလီ

Success is simple. Do what's right, the right way, at the right time.

Arnold H. Glasow

အောင်မြင်မှုဆိုတာ ရိုးရှင်းပါတယ်။ မှန်ကန်တဲ့အရာကို မှန်ကန်တဲ့နည်းလမ်းနဲ့ မှန်ကန်တဲ့အချိန်မှာ လုပ်ဆောင်ခြင်းပါပဲ။

အာနိုးအိပ်ချ်ဂလက်ဆိုး

Try not to become a man of success, but rather try to become a man of value.

Albert Einstein

အောင်မြင်တဲ့လူတစ်ယောက်ဖြစ်အောင် မကြိုးစားပါနဲ့။ တန်ဖိုးရှိတဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်အောင်သာ ကြိုးစားပါ။

အဲလ်ဘတ်အိုင်းစတိုင်း

Success is nothing more than a few simple disciplines, practiced every day.

Jim Rohn

အောင်မြင်မှုဆိုတာ နေ့စဉ်ကျင့်သုံးနေတဲ့ ရိုးရိုးရှင်းရှင်း စည်းကမ်းအနည်းငယ်ထက်မပိုပါဘူး။

ဂျင်ရွန်း

Success is not the key to happiness. Happiness is the key to success. If you love what you are doing, you will be successful.

Albert Schweitzer

အောင်မြင်ခြင်းဆိုတာ ပျော်ရွှင်ခြင်းအတွက် အဓိကသော့ချက်မဟုတ်ပါဘူး။ ပျော်ရွှင်မှုကသာ အောင်မြင်

မှုရဲ့သော့ချက်ပါ။ သင်လုပ်နေတဲ့အလုပ်ကို ချစ်မြတ်နိုးရင် သင်ဟာ အောင်မြင်နေတာပါပဲ။

အဲလ်ဘတ်ဂျိုက်က

Don't aim for success if you want it; just do what you love and believe in, and it will come naturally.

David Frost

သင်လိုချင်တဲ့အောင်မြင်မှုကို ရည်ရွယ်လုပ်ဆောင်ခြင်းမပြုပါနဲ့။ သင်မြတ်နိုးပြီး ယုံကြည်တဲ့အလုပ်ကိုသာ လုပ်ဆောင်ပါ။ အလိုအလျောက် အောင်မြင်မှုရလာပါလိမ့်မယ်။

ဒေးဗစ်ဖရော့စ်

The starting point of all achievement is desire.

Napoleon Hill

အောင်မြင်မှုအားလုံးရဲ့ စမှတ်ဟာ ပြင်းထန်တဲ့ အလိုဆန္ဒပါပဲ။

နပိုလီယံဟေးလ်

The size of your success is measured by the strength of your desire; the size of your dream; and how you handle disappointment along the way.

Robert Kiyosaki

သင့်အောင်မြင်မှုရဲ့ အတိုင်းအတာကို သင့်ရဲ့စိတ်ဆန္ဒပြင်းထန်မှု၊ သင့်အိပ်မက်ရဲ့ပမာဏနဲ့ အောင်မြင်မှုကို သွားရာလမ်းတစ်လျှောက်မှာ စိတ်ပျက်မှုတွေကို သင် ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမလဲဆိုတာနဲ့ တိုင်းတာပါတယ်။

ရောဘတ်ကီယိုဆာကီ

Success is not a good teacher, failure makes you humble.

Shah Rukh Khan

အောင်မြင်မှုဆိုတာ ဆရာကောင်းတစ်ယောက်မဟုတ်ဘဲ နှိုးနှိုးမှုက သင့်ကိုနှိမ့်ချသူဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။

ရှာရုတ်ခန်း

The foundation stones for a balanced success are honesty, character, integrity, faith, love and loyalty.

Zig Ziglar

ဟန်ချက်ညီတဲ့ အောင်မြင်မှုတစ်ခုရဲ့ အခြေခံ အချက်အလက်တွေကတော့ ရိုးသားမှု၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ ဖြောင့်မတ်မှု၊ သစ္စာရှိမှု၊ ချစ်ခြင်းမေတ္တာနဲ့ သစ္စာစောင့် သိမှုတို့ပါပဲ။

ရစ် ရစ်ဂဟ

However difficult life may seem, there is always something you can do and succeed at.

Stephen Hawking

ဘဝဟူသည် မည်မျှခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော်လည်း သင်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် တစ်စုံတစ်ရာနှင့် အောင်မြင် နိုင်သည့်အရာများ အမြဲတမ်းရှိနေသည်။

စတီဗင်ဟောကင်း

Success has a simple formula: do your best, and people may like it.

Sam Ewing

အောင်မြင်မှုတွင် ရိုးရှင်းသော ပုံသေနည်းတစ်ခု ရှိသည်။ သင်လုပ်နိုင်သမျှအကောင်းဆုံးလုပ်ရန်ဖြစ်ပြီး လူအများက ကြိုက်နှစ်သက်ကြပေလိမ့်မည်။

ဆမ်အီးဝင်း

When love and skill work together, expect a masterpiece.

John Ruskin

ချစ်ခြင်းမေတ္တာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတို့ အတူတကွ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါက ထူးခြားပြောင်မြောက်သည့်အရာ တစ်ခုကို ဖန်တီးရန်မျှော်လင့်နိုင်သည်။

ဂျန်ရပ်စကင်း

Success depends upon previous preparation, and without such preparation there is sure to be failure.

Confucius

အောင်မြင်မှုဟူသည်မှာ ယခင်ကကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အပေါ် မှီတည်နေသည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုမရှိပါက ကျရှုံးရန် သေချာနေသည်။

ကွန်ဖြူးရှပ်

Always bear in mind that your own resolution to succeed is more important than any other.

Abraham Lincoln

သင်၏ စိတ်တွင်း၌ အောင်မြင်ရမည်ဆိုသော ကိုယ်ပိုင်သန္နိဋ္ဌာန်အမြဲတမ်းကိန်းအောင်းနေခြင်းသည် အခြားအရာများထက် ပိုမိုအရေးကြီးသည်။

အေဗရာဟမ်လင်ကွန်း

Think twice before you speak, because your words and influence will plant the seed of either success or failure in the mind of another.

Napoleon Hill

စကားမပြောခင် ၂ ကြိမ်စဉ်းစားပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သင်၏စကားလုံးများမှ လွှမ်းမိုးမှုတို့က အခြားတစ်ယောက်ယောက်၏ စိတ်ထဲတွင် အောင်မြင်မှု၊ သို့မဟုတ် ရှုံးနိမ့်မှုတို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။

နပိုလီယံဟေးလ်

If you wish to succeed in life, make perseverance your bosom friend, experience your wise counselor, caution your elder brother, and hope your guardian genius.

Joseph Addison

ဘဝတွင် အောင်မြင်လိုပါက ဇွဲလုံ့လကို သင်၏ အရင်းနှီးဆုံးသူငယ်ချင်းအဖြစ် ပြုလုပ်ပါ။ အတွေ့အကြုံကို သင်၏ပညာရှိသော အကြံပေးတစ်ဦးအဖြစ် မှတ်ယူပါ။ သတိရှိမှုကို သင်၏ အစ်ကိုကြီးအဖြစ်ထားရှိပြီး ပါရမီရှိမှုကို သင်၏အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် သတ်မှတ်ပါ။

ဂျိုးဇက်အက်ဒီဆင်

■ **ကျော်ဇင်ထွဋ်**

ကမ္ဘာ့အင်အားကြီး လေတပ်များ

◆ ရော်မင်းသန်း(ပုဂံကူ)

ယခင်လမှအဆက် ◆

တော်ဝင်လေတပ်(ဗြိတိန်) Royal Air Force (UK)

တော်ဝင်လေတပ်သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ဝေဟင်ကို စိုးမိုးကာကွယ်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက် ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် တော်ဝင်လေတပ်အား စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကမ္ဘာပေါ်၌ တော်ဝင်လေတပ်သည် ဂန္ထဝင်တွင်သောလေတပ်ဖြစ်သည်။ တော်ဝင်လေတပ်တွင် တိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ် ၉၁၀ ခန့်ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ စစ်မှုထမ်းများအနေဖြင့် ၆၉၀၀၀ ဦးခန့် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။ တော်ဝင်လေတပ်တွင် အောက်ပါတိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ်များ ပိုင်ဆိုင်ထားရှိသည်။

(က) Eurofighter Typhoon၊ (ခ) Panavia Tornado

Eurofighter Typhoon သည် အင်ဂျင်နှစ်လုံးတပ်၊ ဂြိုဟ်ပုံသဏ္ဌာန်တောင်ပံများ တပ်ဆင်ထားသော တက်စုံသုံးတိုက်လေယာဉ်ဖြစ်သည်။ Typhoon သည် Alenia Aermacchi, Airbus Group နှင့် BAE စသည့် ကုမ္ပဏီ(၃)ခုတို့မှပူးပေါင်း၍ ဒီဇိုင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ထားသည်။

တစ်နာရီအမြင့်ဆုံး အမြန်နှုန်း ၂၄၉၅ ကီလိုမီတာ၊ အကွာအဝေး ၃၇၉၀ ကီလိုမီတာပျံသန်းနိုင်သည်။ Cruise အမြန်နှုန်းတစ်နာရီ ၁၈၃၈ ကီလိုမီတာပျံသန်းနိုင်ပြီး တောင်ပံသည် ၁၁ မီတာ၊ လေယာဉ်အလျား ၁၆ မီတာရှည်လျားသည်။ အလေးချိန် ၁၁၀၀၀ ကီလိုဂရမ်ရှိပြီး Eurojet EJ 200, Turbofan အင်ဂျင်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။

Turbofan အင်ဂျင်အမျိုးအစား
ဖြစ်သည်။

Dassault Mirage 2000
သည် အင်ဂျင်တစ်လုံးပါရှိပြီး
စတုတ္ထမျိုးဆက် ဂျက်
တိုက်ခိုက်ရေး
ဘက်စုံသုံး
လေယာဉ်

Panavia Tornado
သည် ဘက်စုံသုံးတိုက်ခိုက်ရေး
လေယာဉ်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။
၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်
တွင် စတင်ပျံသန်းခဲ့ပြီး Panavia
Aircraft GmbH မှ ထုတ်လုပ်
သည်။ ၎င်းကို တော်ဝင်လေတပ်
တွင် ပထမဆုံး အသုံးပြုခဲ့ပြီး
အီတလီလေတပ်၊ ဂျာမနီလေတပ်
နှင့် ဆော်ဒီအာရေဗီးယားလေတပ်တို့
တွင်လည်း အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။
Tornado အား ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင်
စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၉- ၁၉၉၈
ခုနှစ်တို့တွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။

ပြင်သစ်လေတပ် (French Air Force)

ပြင်သစ်လေတပ်သည်
ပြင်သစ်တပ်မတော်၏ လေတပ်
ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်လေတပ်သည်
၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့
ပြီးနောက် ပြင်သစ် ကြည်းတပ်၏
လက်ရုံးတပ်ဖွဲ့တာဝန်နှင့် လေ
ယာဉ်တည်ဆောက်ထုတ်လုပ်ခြင်း
တာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့
နောက် ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်
တပ်မတော်တွင် ကြည်းတပ်၏ကွပ်

ကဲမှုအောက်တွင်
တာဝန် ထမ်းဆောင်တော့ဘဲ
ပြင်သစ်လေတပ်အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့
သည်။ ပြင်သစ်လေတပ်တွင် တိုက်
ခိုက်ရေးလေယာဉ်၊ စစ်သုံးလေ
ယာဉ်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
လေယာဉ် စသည့်လေယာဉ်ပေါင်း
၆၅၈ စင်းခန့် ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး
လေတပ်အမှုထမ်း ၄၅၄၈၉ ဦးခန့်
တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။
ပြင်သစ်လေတပ်၏ တိုက်ခိုက်ရေး
လေယာဉ်များမှာ အောက်ပါတို့
ဖြစ်သည် -

- (က) Dassault Rafale
- (ခ) Dassault Mirage
2000

Dassault Rafale သည်
အင်ဂျင်နှစ်လုံးတပ်၊ ကြိတ်ပုံသဏ္ဌာန်
တောင်ပံတို့ပါရှိပြီး ဘက်စုံသုံးတိုက်
ခိုက်ရေးလေယာဉ်ဖြစ်သည်။ ဒီဇိုင်း
နှင့်တည်ဆောက်ခြင်းတို့အား Das-
sault Aviation မှ ဆောင်ရွက်
သည်။ တစ်နာရီအမြင့်ဆုံး အမြန်
နှုန်း ၂၁၃၀ ကီလိုမီတာ၊ အကွာ
အဝေး ၃၇၀၀ ကီလိုမီတာ ပျံသန်း
နိုင်သည်။ တောင်ပံသည် ၁၁မီတာ၊
လေယာဉ်သည် အလျား ၁၅ မီတာ
ရှည်လျားသည်။ Snecma M 88,

ဖြစ်ပြီး Dassault Aviation မှ
ထုတ်လုပ်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်
နောက်ပိုင်းတွင် ဒီဇိုင်းပြုလုပ်ခဲ့ပြီး
ပြင်သစ်လေတပ်အတွက် Mirage
III ကို အခြေခံတည်ဆောက်ထား
သော အပေါ့စားတိုက်ခိုက်ရေး
လေယာဉ်ဖြစ်သည်။ အကွာအဝေး
၁၅၅၀ ကီလိုမီတာ ပျံသန်းနိုင်ပြီး
တောင်ပံသည် ၈ ဒသမ ၈ မီတာ
ရှည်လျားသည်။ ၎င်းအား Das-
sault Aviation မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊
ဇွန်လတွင် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့သည်။
Snecma M 53, Turbofan
အင်ဂျင်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။

ကိုရီးယားလေတပ် (Republic of Air Force)

ကိုရီးယားလေတပ်သည် ကိုရီး
ယားသမ္မတနိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးဝန်
ကြီးဌာန၏ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင်
ပိုင်နက်နယ်မြေအတွင်း ကာကွယ်
ရေးတာဝန်များကို တာဝန်ထမ်း
ဆောင်သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အောက်
တိုဘာလ ၁ ရက်တွင် ကိုရီးယား
လေတပ်ဌာနချုပ်အား Gyeryong
တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကိုရီး
ယားသမ္မတနိုင်ငံတပ်မတော်၏

ကဏ္ဍတစ်ရပ်တွင် တာဝန်ထမ်းခဲ့ပြီး Chang Sung Hwan (၁၉၆၂-၆၄) သည် ထင်ရှားသော လေတပ် ဦးစီးချုပ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ လက်ရှိ လေတပ်ဦးစီးချုပ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရှောင်ကွမ်ဒူးဖြစ်ပြီး ကိုရီးယားလေ တပ်သည် ကိုရီးယားစစ်ပွဲ၊ ဗီယက် နမ်စစ်ပွဲ၊ ပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲတို့တွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ကိုရီးယားလေ တပ်တွင် လေယာဉ် ၈၁၀ စင်းခန့် ပိုင်ဆိုင်ထားရှိပြီး လေတပ်အမှုထမ်း ၆၅၀၀၀ ခန့် တာဝန်ထမ်းဆောင် လျက်ရှိသည်။ ကိုရီးယားလေတပ် ပိုင်ဆိုင်ထားသော တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်များမှာ အောက်ပါတို့ဖြစ် သည် -

- (က) KAI FA - 50
Fighting Eagle
- (ခ) F - 15 K Slam Eagle
- (ဂ) F - 15 Fighting
Falcon

KAI FA - 50 Fighting Eagle သည် Korea Aerospace Industries (KAI) မှ ထုတ်လုပ် ထားပြီး ပေါ့ပါးသော တိုက်ပွဲသုံး လေယာဉ်အမျိုးအစားသစ်ဖြစ် သည်။ FA-50 သည် ခရုအဖွဲ့ ၂ ဦးဖြင့် မောင်းနှင်နိုင်သည်။ GE F-404-102 အင်ဂျင်အမျိုးအစား ဖြစ်ပြီး အလျား ၁၃ ဒသမ ၁၄ မီတာ၊ အနံ ၉ ဒသမ ၄၅ မီတာ၊ အမြင့် ၄

ဒသမ ၈၂ မီတာရှိသည်။ လေယာဉ် အလေးချိန် ၆ ဒသမ ၄၇ တန်ရှိပြီး ၁၂ ဒသမ ၃ တန်ထိ သယ်ဆောင် ယုံသန်းနိုင်သည်။ အင်ဂျင်ပါဝါ ၁၇၇၀၀ ပေါင် ပေါက်ကွဲအားရှိ သည်။ F-15 k Slam Eagle သည် ဘက်စုံသုံးတိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ် ဖြစ်ပြီး F-15 k သည် ဝေဟင်မှ မြေပြင်၊ ဝေဟင်မှ ဝေဟင်နှင့် ဝေ ဟင်မှရေပြင်တို့အား ပစ်ခတ်ချေ မှုန်းနိုင်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်ထုတ် လုပ်ထားသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ မတ် လတွင် စတင်ယုံသန်းခဲ့သည်။ ခရု အဖွဲ့ ၂ ဦးမောင်းနှင်နိုင်ပြီး Wea- pon systems officer (WSO) စနစ်တပ်ဆင်ထားသည်။ Pratt & Whitney F -100 PW -229 EEP အင်ဂျင်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အမြန်ဆုံး ယုံသန်းနှုန်း ၂ ဒသမ ၅ Mach ယုံသန်းနိုင်သည်။

F-16 Fighting Falcon သည် အင်ဂျင်တစ်လုံးတပ် ဘက်စုံသုံး တိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ် အမျိုး အစားဖြစ်ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ထုတ်လုပ်ထားသည်။ ကိုရီးယား လေတပ်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူပြီး F-16 အား တိုက်ခိုက်ရေးယာဉ်နှင့် လေယာဉ် အမောင်းသင်ယာဉ်တို့အား Vers- ion မြှင့်ပြီး တီထွင်ဆန်းသစ်ထား သည်။

ဂျာမနီလေတပ် (German Air Force) (Luft waffe)

ဂျာမနီလေတပ်သည် ဂျာမနီ နိုင်ငံ၏ ပိုင်နက် ဧရိယာအား ကာကွယ်ရန်အတွက် ဂျာမနီတပ်မ တော်၏ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ဖွဲ့ စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ လေတပ် အမှုထမ်း ၃၀၃၁၁ ဦးခန့် တာဝန် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပြီး ဥရောပ တိုက်တွင် စတုတ္ထမြောက်အကြီးဆုံး လေတပ်ဖြစ်သည်။ Electronic တိုက်ပွဲသုံးလေယာဉ်များ၊ တိုက်စစ် သုံးလေယာဉ်များ၊ လေယာဉ် အမောင်းသင်လေယာဉ်များ၊ သယ် ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်များပိုင် ဆိုင်ထားသည်။ ဂျာမနီလေတပ် တွင် လေယာဉ် ၄၂၈ စင်းပိုင်ဆိုင် သည်။ ဂျာမနီလေတပ်တွင် အသုံး ပြုလျက်ရှိသော တိုက်ခိုက်ရေးလေ ယာဉ်များမှာ အောက်ပါတို့ဖြစ် သည် -

- (က) Eurofighter
Typhoon
 - (ခ) Panavia Tornado
Eurofighter Typhoon
- သည် ဘက်စုံသုံးတိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ Eurofighter Jagdflugzeug GmbH မှ ထုတ်လုပ်ပြီး

၁၉၉၄

ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်တွင် စတင် စမ်းသပ်ပျံသန်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၄ ရက်တွင် စတင်မိတ်ဆက်ပြသခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အင်ဂျင်နစ်လုံး တြိဂံပုံသဏ္ဌာန် တောင်ပံတို့တပ်ဆင်ထားပြီး တစ် နာရီ အမြင့်ဆုံးအမြန်နှုန်း ၂၄၉၅ ကီလိုမီတာ၊ အကွာအဝေး ၃၇၉၀ ကီလိုမီတာထိ ပျံသန်းနိုင်သည်။ Cruise အမြန်နှုန်းတစ်နာရီ ၁၈၃၈ ကီလိုမီတာ ပျံသန်းနိုင်သည်။ တောင်ပံ ၁၁ မီတာ၊ အလျား ၁၆ မီတာရှည်လျားသည်။ အလေးချိန် ၁၁၀၀၀ ကီလိုဂရမ်ရှိသည်။ Euro-jet EJ 200, Turbofan အင်ဂျင် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။

Panavia Tornado သည် ဘက်စုံသုံးတိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်တွင် စတင် ပျံသန်းခဲ့ပြီး Panavia Aircraft GmbH မှထုတ်လုပ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် စတင်မိတ်ဆက်ပျံသန်းခဲ့ သည်။ တော်ဝင်လေတပ်၊ အီတလီ လေတပ်၊ ဆော်ဒီတော်ဝင်လေတပ် တို့တွင်လည်း ပျံသန်းအသုံးပြုလျက် ရှိသည်။

ဂျပန်ကိုယ်ပိုင် ကာကွယ်ရေးလေတပ် (Japan Air Self-Defense Force)

ဂျပန်ကိုယ်ပိုင်ကာကွယ်ရေး လေတပ်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ လေပိုင်

နက်ကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ဂျပန်ကိုယ်ပိုင် ကာ ကွယ်ရေးတပ်မတော် ၏လေယာဉ်ထုတ်လုပ် မှု လုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၁ ရက်တွင် ဂျပန်ကိုယ်ပိုင်ကာကွယ်ရေးလေ တပ်ကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ လေတပ်စခန်းဌာနချုပ်အား တိုကျို မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ တိုက် ခိုက်ရေးလေယာဉ်များ၊ သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေးလေယာဉ်များ၊ လေ့ကျင့် ရေးလေယာဉ်များစွာပိုင်ဆိုင်ထား ရှိပြီး လေတပ်အမှုထမ်း ၅၁၀၀၀ ဦးခန့်နှင့် လေယာဉ် ၈၀၀ စင်းခန့် တို့သည် ဂျပန်ကိုယ်ပိုင်ကာကွယ် ရေးလေတပ်တွင် တာဝန်ထမ်း ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ဂျပန်ကိုယ်ပိုင် ကာကွယ်ရေးလေတပ်တွင် အသုံး ပြုလျက်ရှိသောတိုက်ခိုက်ရေးယာဉ် များမှာ အောက်ပါတို့ဖြစ်သည် -

- (က) Mitsubishi F-15J
- (ခ) Mitsubishi F-2 Fighter

Mitsubishi F-15J သည် အင်ဂျင်နစ်လုံး တပ်ဆင်ထားပြီး မည်သည့်ရာသီဥတုမဆို ဝေဟင် တွင် အသုံးပြုနိုင်သောတိုက်ခိုက်

ရေးလေယာဉ် အမျိုးအစားဖြစ် သည်။ ဂျပန်ကိုယ်ပိုင်လေ တပ်တွင် အသုံးပြုနိုင်ရန် အတွက် McDonnell Douglas F-15 Eagle အား အခြေခံ၍ထုတ် လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ F-15 J ကို Mitsubishi Heavy Industries မှထုတ်လုပ်ပြီး တောင်ပံ ၁၃ မီတာ၊ အလျား ၁၉ မီတာ ရှည်လျားသည်။ Pratt & Whitney F 100 အင်ဂျင်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။

Mitsubishi F-2 သည် ဂျပန် ကိုယ်ပိုင်ကာကွယ်ရေးလေ တပ်အတွက် ထုတ်လုပ်ထားသော ဘက်စုံသုံးတိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အမေရိကန် နှင့် ဂျပန်တို့အကြား ၆၀/၄၀ အုပ်စု ခွဲထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ တစ်နာရီ အမြင့်ဆုံး အမြန်နှုန်း ၂၄၇၀ ကီလိုမီတာ၊ အကွာအဝေး ၈၃၄ ကီလိုမီတာပျံသန်းနိုင်သည်။ Cruise အမြန်နှုန်း တစ်နာရီ ၂၁၂၄ ကီလိုမီတာ ပျံသန်းနိုင်သည်။ တောင်ပံ ၁၁ မီတာရှည်လျားသည်။ General Electric F - 110 အင်ဂျင်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ လ ၇ ရက်တွင် ပထမအကြိမ်စတင် ပျံသန်းခဲ့သည်။ ။

■ ဂေါ်မင်းသန်း(ပုဂံကျွန်း)

Ref; internet.

အခုခေတ်မှာ အိခြင်းကိုဖုံးကွယ်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေနဲ့ ဆေးဝါးတွေ တော်တော်များများပေါ်ထွက်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီနည်းတွေ ဒီဆေးတွေဟာ ခဏတစ်ဖြုတ်တော့ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းကို တားဆီးကောင်းတားဆီးနိုင်မှာဖြစ်ပေမယ့် ရေရှည်မှာတော့ အဆင်ပြေမှာမဟုတ်တာတော့ သေချာပါတယ်။

ငယ်ရွယ်နုပျိုနေတုန်းအချိန်တွေမှာတော့ ကိုယ့်ကျန်းမာရေး ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ခံနိုင်ရည်ကို ယုံတယ်။ ဖြစ်သလို ကြိုသလို နေမိခဲ့တဲ့အချိန်တွေများပါတယ်။

သေချာတာကတော့ ဘဝမှာ သည်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သတိမထားမိသည် ရင့်ရော်ခြင်းဆီသို့ သေမင်း နေကြတယ်ဆိုတာပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ သတိထားမိပဲဖြစ်ဖြစ် လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ အိုမင်း နိုင်ငံတော်ဆီသို့ တရွေ့ရွေ့ ချီတက်

နွားအေး

■ နိုက်

YES NO

အသက်လေးရှည်ရှည်နေချင်
တာကြောင့် ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ကို
စောင့်ရှောက်ဖို့အတွက် ကျန်းမာ
ရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ စည်းကမ်းတွေ
ကို လက်လှမ်းမီသရွေ့ လိုက်ဖက်မိ
ပါတယ်။

၁။ ဆေးလိပ်၊ အရက်နဲ့ ကွမ်း

လုံးဝရှောင်

၂။ အဆီလျှော့

၃။ အငန်လျှော့

၄။ မလိုအပ်ဘဲ ဆေးသောက်

တဲ့အကျင့်တွေဖျောက်

၅။ ငါးများများစား၊ ပဲ၊

ဟင်းသီးဟင်းရွက်နဲ့အသီး

အနှံတွေ များများစား

၆။ Red Meat တွေရှောင်၊

Ready made တွေ တတ်

နိုင်သလောက်ရှောင်

၇။ ကိုယ်လက်လှေ့ကျင့်ခန်း

လုပ်၊ လမ်းလျှောက်

၈။ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေ

မယ့်အမူအကျင့်နဲ့ အစား

အသောက်တွေရှောင်

၉။ သဘာဝကျကျ နေနိုင်

အောင်ကြိုးစား

ဒါတွေဟာ သက်တမ်းစေ့လေး

နေနိုင်အောင် ကျန်းမာအောင် ကိုယ့်

ကိုယ်ကိုယ် Physically စောင့်

ရှောက်ခိုင်းတဲ့ ပညာရှင်အတော်

များများရဲ့ အဆိုအမိန့်တွေပါ။

ဒီဘက်ခေတ်မှာ အိုမင်းခြင်းကို

ကာကွယ်ဖို့ နည်းလမ်းတွေကလည်း

အတော်လေးများပါတယ်။ ပညာရှင်

တွေရဲ့ တွေ့ရှိချက်တွေအရ အိုရတဲ့
အကြောင်းရင်းတွေက -

(က) နေရောင်ခြည်ကြောင့်၊
Cosmic Radiation

တွေလာလို့

(ခ) ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ဇီဝကမ္မ
ဖြစ်စဉ်ကြောင့်

(ဂ) မြေဆွဲအားကို ခုခံရှင်
သန်ရလို့ (လပေါ်မှာ
ဆွဲအားက ကမ္ဘာရဲ့ ၆
ပုံ ၁ ပုံသာရှိလို့ လပေါ်
မှာ ပိုအသက်ရှည်)

(ဃ) ဟိုက်ပိုသားလပတ်စ်
ဂလင်းက ဟော်မုန်း
ထုတ်လုပ်မှု ယိုယွင်း
လာလို့

(င) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖိစီးမှု

(စ) စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖိစီးမှု

(ဆ) ဘဝနေထိုင်မှုဆိုင်ရာ
ပြောင်းလဲမှုများ

ခြုံလိုက်ရင်တော့ အဓိက အကြောင်းအရင်း(၂)ချက်ကြောင့် အိုမင်းရင့်ရော်ရပါတယ်။ ဇီဝကမ္မ ဖြစ်စဉ်ကြောင့်နဲ့ နေရောင်ခြည် ကြောင့်လို့ ဆိုထားပါတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက ရှင်နာဂသိန် ရဟန္တာကို၊ မင်းတုန်းမင်းကြီးက လည်း သီဟိုဠ်သားရဟန်းတော် အရှင်ဓမ္မရက္ခိတကို အိုခြင်းကိုကာ ကွယ်နိုင်ပါသလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို မေးခဲ့တာပါ။ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးကတော့ ‘ဇီရဏ’ကိုကာ ကွယ်နိုင်ရင် အိုခြင်းကိုကာကွယ် နိုင်ပါတယ်တဲ့။ သေခြင်းကိုကျတော့ မတားဆီးနိုင်ပေမယ့် အသက်ရှည် စေကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းတွေ လည်း ရှိပါတယ်တဲ့။

၁။ သပ္ပာယဘောဇီ - မျှတ သော အစာကိုစား

၂။ ပရိနေတ္တဘောဇီ - ကြေ လွယ် ကျက်လွယ်သော အစာကို စား

၃။ သပ္ပာယေဝ မတ္တဇနေတိ- သင့်တင့်သောအစာဖြင့် သော်လည်း အတိုင်း အရှည်ကို ချင့်၍စား

၄။ ဗြဟ္မစာရီ - မမြတ်သော မေထုန်၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ခေါင်းပါးအောင် ကျင့်

၅။ သီလဝါ - သီလလည်းလုံ ၆။ ကလျာဏဝါ - မိတ်ဆွေ ကောင်းလည်းရှိပါ။

သိဒ္ဓတ္ထဟာ သက်တော် ၂၉ နှစ်မှာ သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း စတဲ့ ရဟန္တာဗြဟ္မာကြီးတွေဖန်ဆင်း

ပြတဲ့ နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို တွေ့ပါတယ်။ ဒီတော့ လောကသားတွေ အတွက် ‘အိုမင်း၊ နာမင်း၊ သေမင်း’ နိုင်ငံအလွန်မှာရှိတဲ့ မအိုရာ မနာရာ မသေရာ ချမ်းသာသုခနိုင်ငံတော် ကို ရှာဖွေပေးနိုင်ဖို့ သူတောထွက် ခဲ့ပါတယ်။

တကယ်တော့ သိဒ္ဓတ္ထဟာ ဒီမသေဆေးကို တွေ့ဖို့ရာအတွက် လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင် တိုင် ပါရမီဖြည့်ခဲ့လေတဲ့ အနှိုင်းမဲ့ ယောက်ျားပါ။ တကယ်တမ်းစဉ်းစား ကြည့်ရင်လည်း ကျွန်တော်တို့တစ်

တွေဟာ မြတ်စွာဘုရား သက်ရှိ ထင်ရှားရှိနေစဉ်မှာ တရားကို နာခွင့်မကြုံ ကြားခွင့်မရတဲ့ဘဝတွေ ရောက်ခဲ့တာမို့ ဒီနေ့ ဒီရက်အထိ မိုက်ဇာတ်ရှည်နေကြတာပဲလို့ပြော ရမှာပါပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့လေ ဒီနေ့ဒီကာလမှာ မအိုချင်၊ မနာချင်၊ မသေချင်လှတဲ့ ကျွန်တော်တို့တစ် တွေဟာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံး အမအတိုင်း ကြိုးစားနေကြည့်ဖို့ လိုအပ်တာပါပဲ။

‘အပ္ပမာဒေါ အမတံပဒံ’ မမေ့ မလျော့ခြင်းသည် အမတံ အသေ ခြင်း၏အကြောင်းပင်တည်းတဲ့။

ကြိုးစားပမ်းစားနဲ့ စိတ်ခန္ဓာနဲ့ ရုပ်ခန္ဓာရဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကို သိဖြစ် အောင် သိကြည့်မိပါတယ်။

ပြီးပြည့်စုံတယ်တော့ မဟုတ် ပေမယ့် အဲဒီအကျိုးတရားလေးကို ပြောချင်မိတာပါ။ သတိနဲ့နေနေ တော့ အိုတာကို မကြောက်တော့ပါ

ပါတယ်။ ဘဝရဲ့အဓိပ္ပာယ်ဆိုတာ ကလည်း ပြောမပြနိုင်လောက် အောင် ပြည့်စုံနေလိုက်တာနော်။ ကိုယ့်စိတ်ကလည်း လုပ်မယူဘဲ ငြိမ်းနေလိုက်တာ ဒါဟာ ကျွန်တော် ပြောတတ်သလို ပြောကြည့်တာပါ။

သတိနဲ့ ထဲထဲဝင်ဝင်နေနေတဲ့ အချိန်မှာ အိုနေတာကိုလည်း မကြောက်ပါဘူး။ နာနေရင်လည်း မကြောက်ပါဘူး။ နာနေတာကို မှတ်ရင်း မှတ်ရင်းနဲ့ နာတာက သက်သက်လေ။ သေသွားရင်

တောင် အဲ - သိရင်းသိရင်းနဲ့ သေ သွားမှာမို့ တကယ့်ကို ဝမ်းမနည်း မိပါဘူး။

ဖြစ်စဉ်တစ်ခုကို သိရုံမျှဆိုတဲ့ သဘောပါ။ စိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်မှာ တည့်တည့်ထားတော့ မတည်မြဲတာ တွေတွေ့ရပါတယ်။ ဖြစ်နေတာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ပျက်နေတာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လောက ကြီးက လှပါတယ်။ အဲဒီဖြစ်ပျက် တွေရဲ့အဆုံးမှာ မအိုရာ၊ မနာရာ၊ မသေရာ၊ ငြိမ်းရာချုပ်ရာ နိုင်ငံ တော်ကြီးလေ။

အဲဒီအကြောင်းလေး ပြော ကြည့်ချင်တာပါ။ ဘာမှတော့ ရေး ကြိုးခွင့်ကျယ်တော့ မဟုတ်ရပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သတိနဲ့ တကယ်နေကြည့် ရင် -

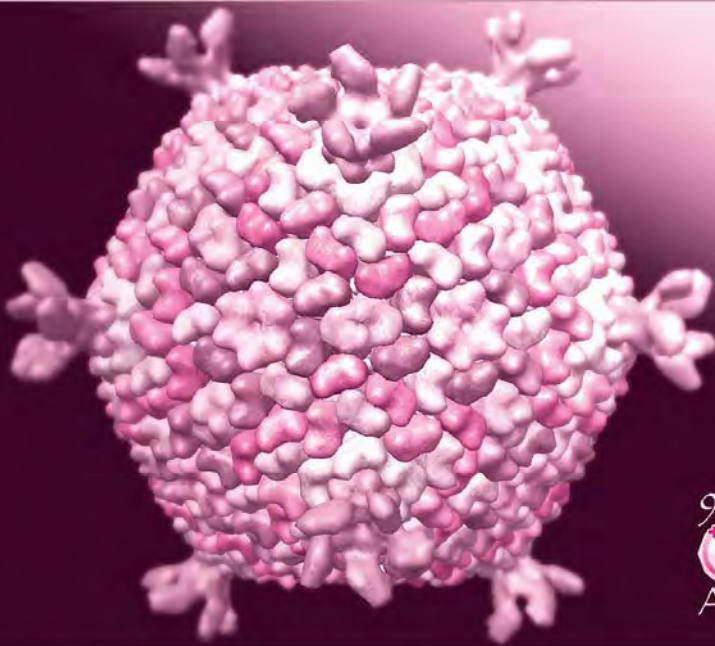
“မအိုတော့ဘူးကွ”လို့ ကြိုးဝါး နိုင်မယ်ထင်ပါတယ်။ ကိုယ်လုပ် ကြည့်မှ ကိုယ် တကယ်သိမှာမို့ ဒီလောက်နဲ့တင် ရပ်ပါရစေ။

မအိုချင်တဲ့လူတွေ မသေချင် တဲ့လူတွေ စမ်းသပ်ကြည့်စေချင်လှ ပါတယ်။ ဒီမသေဆေးကို သောက် သုံးကြည့်စေချင်လှပါတယ်။ ။

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

■ နိုက်

9th
RNA
ATL

လောကမှာ ဆန့်ကျင်ဘက် အစွန်းထွက်တဲ့ အကြောင်း တရားတွေကို တွေ့နေကြရတာ ခမ္မတာပါ။ ဒါပေမဲ့ များသော အားဖြင့် ကြားကျတဲ့ အလယ်အလတ်အနေအထားတွေရှိနေ တတ်ပါတယ်။ အဖြူနဲ့အမည်းဆိုတဲ့အစွန်းနှစ်ပါးမှာ မဖြူရင် မည်းရမယ်လို့ ပြောမရတဲ့ မီးခိုးရောင်အနုအရင့်အရောင် ပေါင်းများစွာရှိနေကြသလို မနီးပေမယ့် မဝေးတဲ့ခရီးတွေ လည်း မြောက်မြားစွာရှိနေကြပါတယ်။ သက်ရှိလောကမှာပင် အထီးနဲ့အမ သဘာဝအဖြစ် ပြတ်ပြတ်သားသားခွဲခြားထား သည့်တိုင် နပုန်းပဏ္ဍုန်တွေရှိနေတာက ဥပမာသဖွယ်ပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အရာဝတ္ထုပစ္စည်းတွေကို သရုပ် ခွဲလိုက်ရင် သက်ရှိနဲ့သက်မဲ့ဆိုပြီးသာ သိနေကြပါတယ်။ မြင် မြင်သမျှ သက်ရှိမဟုတ်ရင် သက်မဲ့လို့ တထစ်ချသိထားကြ တယ်။ သိပ္ပံပညာသင်နေကြတဲ့သူတွေပင် သက်ရှိနဲ့သက်မဲ့ လို့သာ အများစု မှတ်ယူထားကြမှာပါပဲ။ အရည်အသွေးကို တိတိကျကျ မှတ်တမ်းပြု သုံးသပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် သက်ရှိ သက်မဲ့ဖြစ်စဉ်မှာလည်း ကြားကျနေတဲ့ ပစ္စည်းတွေရှိနေတာ တွေ့လာကြပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သက်ရှိမဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ်တဲ့ ပစ္စည်းများလို့ ဆိုရမှာပါ။

ဒီနေရာမှာ ဘာကို သက်ရှိလို့ခေါ်ပြီး ဘာကိုသက်မဲ့လို့ သတ်မှတ်မလဲဆိုတဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်လိုလာပါတယ်။ သက်ရှိဆို တာ တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာရပါတယ်။ ဒီလိုကြီးထွား လာဖို့ အစာအာဟာရမှီဝဲရပါတယ်။ ကြီးထွားတယ်ဆိုရာမှာ သက်ရှိပစ္စည်းတွေ ကွဲပွားဆများလာခြင်းဖြင့်သာ ကြီးထွား

ကြရပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အတွင်းမှအပြင် သို့ တိုးပြီး ကြီးထွားလာတဲ့သဘောပါ။ တစ်စုံ တစ်ရာ ပျက်စီးထိခိုက်မှုရှိရင်လည်း ပြုပြင်ပြီး ပြန်ကောင်းလာနိုင်ပါတယ်။ ကိုယ်တွင်းဓာတုဖြစ် ပျက်မှုတွေ အဆက်မပြတ် မရပ်မနားဖြစ်ပွားနေ ကြရပါတယ်။ မိမိစွမ်းအားနဲ့ လှုပ်ရှားသွားလာ နိုင်ကြပါတယ်။ ဒါ့ပြင် သက်ရှိရဲ့အရေးကြီးဆုံး အရည်အချင်းက မျိုးပွားနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ပွား များလာတဲ့သက်ရှိဟာလည်း မိဘတွေနဲ့အသွင် အပြင် တူညီနေကြတာ သက်ရှိပါပဲ။ သက်မဲ့တွေ ကျတော့ အစာအာဟာရ မှီဝဲနေစရာမလိုဘဲ တည်တံ့နေနိုင်ပါတယ်။ တူညီတဲ့ပစ္စည်းတွေ အပြင်မှ ထပ်ပိုးခြင်းဖြင့်သာ ကြီးကြီး လာနိုင်ပါတယ်။ များသော အားဖြင့် မိမိအစွမ်း နဲ့

သက်ရှိမဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ်သော ပစ္စည်းများ

▣ ဒေါက်တာမြင့်သန်း (သန္ဓေသား)

လှုပ်ရှားနိုင်ခြင်းမရှိသလို ပျက်စီးခဲ့ရင်လည်း မိမိဘာသာပြုပြင်နိုင်စွမ်းမရှိပါဘူး။ ဒါ့ပြင် သက်ရှိနဲ့အဓိက ကွာခြားချက်ကတော့ သူနဲ့တူတဲ့ ပစ္စည်းများအဖြစ် မပွားများနိုင်ခြင်းပါ။ ဆိုလိုတာက သက်မဲ့မှန်ရင် မျိုးပွားနိုင်ခြင်း မရှိကြပါဘူး။ သက်ရှိလည်း မပီ၊ သက်မဲ့လည်း မမည်တဲ့ပစ္စည်းတွေကျတော့ အစာအာဟာရမမှီဝဲပါဘူး။ ရှင်သန်တည်တံ့နေဖို့ ထူးပြီးလိုအပ်ချက်မရှိပါဘူး။ ကြီးထွားမှုမရှိသလို မိမိဘာသာမလှုပ်ရှားနိုင်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် သက်မဲ့လို့ သတ်မှတ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သက်ရှိရဲ့ ကလာပ်စည်းအတွင်း ဝင်ရောက်ခွင့်ရခဲ့ရင်တော့ သူနဲ့တူထေရာတည်းတူတဲ့ ပစ္စည်းတွေ အများအပြားပွားများလာနိုင်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကတော့ သက်ရှိအရည်အသွေးဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် သက်မဲ့လို့ သတ်မှတ်ဖို့ ခက်ခဲပြန်ပါတယ်။ သက်မဲ့ဆိုရင် မျိုးမပွားနိုင်တဲ့အတွက်ပါ။

သာမန်အားဖြင့် သက်ရှိမဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ်ပစ္စည်းတွေကို မမြင်တွေ့နေရလို့ ရှားရှားပါးပါး ပစ္စည်းလို့ ယူဆကြပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ ကမ္ဘာ့လူဦးရေထက်ပင် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်နေကြတယ်။ အမျိုးအစားတွေကလည်း မနည်းပါဘူး။ အရွယ်အစား သေးလွန်းတဲ့အတွက် အကုန်ကြည့်မှန်ပြောင်းနှင့်ပင် မမြင်နိုင်လို့ လူတို့မသိကြပေမယ့် လူတိုင်းနဲ့ မစိမ်းတဲ့ ပစ္စည်းတွေပါ။ များသောအားဖြင့် မွေးပြီး မကြာမီပင် သူနဲ့ဆုံတွေ့

တတ်ကြပါတယ်။ လူတွေနဲ့ အရမ်းရင်းနှီးတဲ့ အဆိုပါပစ္စည်းကတော့ ရာသီအကူးအပြောင်းတွေမှာဖြစ်တတ်တဲ့ နှာစေးချောင်းဆိုးတုပ်ကွေးပိုးလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ တုပ်ကွေးပိုးဆိုရင် ပိုသိလိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်။

သူတို့ဟာ သေးငယ်လွန်းလို့ လူတွေကို ရောဂါပေးနေတဲ့ အဏုဇီဝပိုးမွှားများကိုပင် ရောဂါဖြစ်စေနိုင်ကြတယ်။ အရွယ်အစားအားဖြင့်လည်း အဏုဇီဝပိုးမွှားတွေထက် အဆနှစ်ဆယ်မှ အဆတစ်ရာထိ သေးငယ်ကြလို့ အဏုဇီဝပိုးရဲ့ ကိုယ်ထဲ ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်ကြပါတယ်။ နိုင်ငံတကာမှာတော့ ဗိုင်းရပ်စ် (Virus) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူပုံသဏ္ဌာန်က များသောအားဖြင့် အလုံးပုံ ဒါမှမဟုတ် ရှည်မျောမျောပုံရှိတတ်ကြပါတယ်။ မကြာသေးတဲ့ကာလက နာမည်ကြီးခဲ့တဲ့အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ဆိုရင် လိမ်နေတဲ့အမျှင်ရှည်သဏ္ဌာန်ရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ပုံပန်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ရှိနေကြတဲ့သဘောပါ။

ဗိုင်းရပ်စ်တွေဟာ အသွင်အမျိုးမျိုးရှိနေသလို အရွယ်အစားအားဖြင့်လည်း မတူကြပါဘူး။ အပိုင်းပုံဗိုင်းရပ်စ်တွေမှာ အချင်းအနေနဲ့ တစ်လက်မရဲ့ ငါးသန်းပုံလေးပုံ (20 Nanometer) မှသည် တစ်လက်မရဲ့ ငါးသိန်းပုံ ခြောက်ပုံ (300 Nanometer) ထိရှိနိုင်ပါတယ်။ ရှည်မျောမျောပုံရှိတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်တွေကျတော့ အချင်းအားဖြင့် တစ်လက်မရဲ့ တစ်သန်းပုံ သုံးပုံခန့် (80 Nanometer) ရှိတတ်ပြီး

အလျားအနေနဲ့ တစ်လက်မရဲ့တစ်သန်းပုံ ငါးဆယ့်ငါးပုံခန့် (1400 Nanometer) ရှိနိုင်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ သူ့မှာ အသားဓာတ်အခွံနဲ့ အတွင်းသားအဖြစ် ဗီဇမျှင် တို့သာပါရှိပါတယ်။ အချို့ဗိုင်းရပ်စ်တွေကျတော့ သူဝင်ရောက်ခိုနားမျိုးပွားရာ ကလာပ်စည်း အမြွှေးတစ်စိတ်တစ်ဒေသကို အဖုံးလွှာအဖြစ်ရယူသုံးစွဲတာတွေကြုံရပါတယ်။

သက်ရှိမဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ် ရုပ်ဝတ္ထုတွေ ဘယ်အချိန်ကတည်းက ရှိနေကြတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မပြောပြနိုင်ကြသေးပါဘူး။ သီအိုရီအမျိုးမျိုးထုတ်ပြကြပေမယ့် အများလက်ခံနိုင်လောက်တဲ့ အဖြေမရရှိကြသေးပါဘူး။ ပိုဆိုးတာက သူတို့ဟာ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းအဖြစ် ကျန်ရစ်လေ့မရှိတာကြောင့် သက်တမ်းခန့်မှန်းဖို့ ခက်ခဲပြန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရှိနေကြောင်း သဲလွန်စကို စသိတာက ဆယ်ကိုးရာစုအတွင်းကပါ။ ၁၈၄၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းက ဂျာမန်သိပ္ပံပညာရှင် Jacob Henle က အလင်းသုံးအကုန်ကြည့်မှန်ပြောင်းဖြင့် မမြင်တဲ့ ရောဂါကူးစက်ပစ္စည်းတွေရှိနေကြောင်းထုတ်ဖော်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သက်သေသာကမပြနိုင်တဲ့အတွက် ဘယ်သူမှယုံကြည်ခဲ့ကြပါဘူး။ ဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါကာကွယ်ဆေးထုတ်ဖို့ ကြိုးစားနေသူ Louis Pasteur ပင်လျှင် ဗိုင်းရပ်စ်သဘာဝကိုမသိခဲ့သေးပါဘူး။

၁၈၈၀ ပြည့်နှစ်လောက်မှာ ဂျာမန်သိပ္ပံပညာရှင် Adolf Mayer

က ရောဂါဖြစ်နေတဲ့ဆေးရွက်ကြီး ပင်အရွက်မှ ညှစ်ယူထားတဲ့အရည် ဟာ ရောဂါကင်းတဲ့ဆေးရွက်ကြီးပင် ကို ရောဂါကူးစက်စေနိုင်ကြောင်း လက်တွေ့သရုပ်ပြနိုင်ခဲ့တယ်။ ရောဂါကူးစက်စေတဲ့ အရည်ထဲမှ အဏုဇီဝပိုးတွေ မှိုတွေကိုရယူနိုင်ခြင်းမရှိ လို့ ၁၈၉၂ ခုနှစ်မှာ အရည်ထဲပျော် ဝင်နေတဲ့ကူးစက်ပစ္စည်း (အဏုဇီဝ ပိုးအသစ်)အဖြစ် မှားယွင်းစွာမှတ် ယူခဲ့ပါတယ်။ ရုရှားမှသိပ္ပံပညာရှင် Dimitri Ivanofsky လည်း ကြွေရေစစ်နဲ့ ရောဂါကူးစက်စေတဲ့ အရည်ကို စစ်ကြည့်ခဲ့တယ်။ အဆို ပါ ရေစစ်ဟာ အဏုဇီဝပိုးတွေကို ပင် စစ်နိုင်စွမ်းရှိပေမယ့် ဘာပိုးမှ မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။ စစ်ရည်ကတော့ ရောဂါကူးစက်စေနိုင်ဆဲပါပဲ။ ဒါ ကြောင့် ၁၉၀၃ ခုနှစ်မှာ သူက ရောဂါကူးစက်စေတဲ့ ပစ္စည်းဟာ သက်ရှိမဟုတ်ဘဲ အဆိပ်အတောက် တစ်ခုခုသာဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုခဲ့ပါ တယ်။

ဒတ်ချ်လူမျိုး သိပ္ပံပညာရှင် Martinus Beijerinck က ရေစစ် စမ်းသပ်မှုကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ပါ တယ်။ စစ်ယူရရှိလာတဲ့ အရည် ဟာ အပင်ကလာပ်စည်းအတွင်းမှာ မျိုးပွားနိုင်တာ တွေ့ရှိခဲ့တဲ့အတွက် ၁၈၉၈ ခုနှစ်မှာ ရောဂါပေးတဲ့ ပစ္စည်းကို ကူးစက်စေနိုင်တဲ့ သက်ရှိ အရည်လို့ သူ့အမြင်ကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ ပစ္စည်းအကြောင်း အနှစ်နှစ်ဆယ် ကြာ ငြင်းခုံခဲ့ကြပါတော့တယ်။

၁၉၁၇ ခုနှစ်ကျမှ ပြင်သစ်

ကနေဒါ သိပ္ပံပညာရှင် Felix H.D' Herelle က အဏုဇီဝပိုးကို ရောဂါ ဖြစ်စေတဲ့ ပစ္စည်းကို တွေ့ရှိဖော် ထုတ်နိုင်ခဲ့ပြီး သူ့ကို Bacterio- phage လို့ အမည်ပေးခဲ့တယ်။ ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ အမေရိကန်ဒီဝဇာတု ပညာရှင် Wendell Meredith Stanley က ဒီကူးစက်ပစ္စည်းဟာ ပုံသဏ္ဌာန် သတ်သတ်မှတ်မှတ် ရှိကြောင်း သရုပ်ဖော်ပြခဲ့တယ်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်ကျမှ အဏုမြူမှန်သုံး အဏုကြည့်ကိရိယာဖြင့် အဆိုပါ ကူးစက်ပစ္စည်းပုံကို တွေ့မြင်နိုင်ခဲ့ ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ၁၉ ရာစု နှောင်းပိုင်းနဲ့ ၂၀ ရာစု အစပိုင်းမှာ သက်ရှိ မဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ် ပစ္စည်းကို ဖော်ထုတ် နိုင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ စတွေ့တဲ့ သက်ရှိ မဟုတ် သက်မဲ့ မဟုတ် ပစ္စည်းက အပိုင်းပုံ မဟုတ် သလို အချောင်းပုံ လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အခြားကမ္ဘာက ဂြိုဟ် သားပုံလို့ ဆိုရမလို ပါပဲ။ ထူးခြားစွာဖွဲ့ စည်းပုံ ရှုပ်ထွေးတဲ့ ပစ္စည်းပါ။

ထိုအချိန်ကစလို့ ခုချိန်ထိ သက်ရှိမဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ် ပစ္စည်းအမျိုးအစားပေါင်း ငါး ထောင်ခန့်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်တွေကတော့ သန်းချီရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးရှိသလို သူတို့ နှစ်ခြိုက်တဲ့ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတွေ ကလည်း မတူကြပါဘူး။ လူနဲ့ အရင်းနှီးဆုံးလည်းဖြစ် သူ့ဒုက္ခကို အတော်များများလည်း ခံစားဖူးတဲ့ ပစ္စည်းက တုပ်ကွေးပိုးပါ။

တုပ်ကွေးပိုးကို အဆ သုံး သောင်းခွဲချဲ့လိုက်ရင် အောက်ပါ ပုံကဲ့သို့ မြင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အရွယ်အစားအားဖြင့် အချင်းတစ် လက်မရဲ့အပုံ တစ်သန်းပုံ သုံးပုံမှ ငါးပုံထိရှိတတ်ပါတယ်။ သူ့အတွင်း မှာ ဗီဇမျှင်တွေသာရှိပြီး အပေါ် ကနေ အသားဓာတ်နှစ်မျိုးပါတဲ့

အကာနဲ့ဝန်းပတ်ထားတာပါ။ H လို့ အမည်တိုပေးထားတဲ့ အသား ဓာတ်တစ်မျိုးနဲ့ N လို့ အမည်တို ပေးထားတဲ့ အသားဓာတ်တစ်မျိုး တို့ ပါရှိပါတယ်။ H အသားဓာတ် က လက်ခံသတ္တဝါ ကလာပ်စည်း

အမြေးမှာတွယ်ကပ်ကာ ကလာပ် စည်းအတွင်း ထိုးဖောက်ဝင်ရောက် နိုင်မှုကိုဖြစ်ပွားစေပါတယ်။ အပေါ် ဆုံးကတော့ အဆီအမြေးပါးပါ။ ဒီအမြေးပါးက သူပိုင်မဟုတ်ပါဘူး။ အကူးစက်ခံကလာပ်စည်း အမြေး မှ ရရှိလာတဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်ပါတယ်။ အဆီအမြေးပါးကိုဖောက်ပြီး အကာ မှ အသားဓာတ်နှစ်မျိုးတို့ရဲ့အစိတ် အပိုင်းတွေ တိုးထွက်နေလေ့ရှိပါ တယ်။

ဒီပိုးက အာဟာရမှီဝဲခြင်း မပြုပါဘူး။ ကြီးထွားခြင်းမရှိသလို ဓာတုဖြစ်ပျက်မှုတွေလည်း လုံးဝမရှိ ပါဘူး။ သူ့ဘာသာသူ မရွေ့လျား နိုင်တာကြောင့် သက်မဲ့နဲ့ လုံးဝတူ နေလေ့ရှိပါတယ်။ သူ့မှာရှိနေတာ က သူ့အကာပြုလုပ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ အသားဓာတ်တွေ ထုတ်လုပ်ပေးနိုင် တဲ့ ဗီဇမျှင်တိုလေးများသာ ပါရှိကြ တယ်။ အခြားဘာဓာတ်ပစ္စည်းမှ မရှိလို့လည်း အရမ်းသေးငယ်နေ ခြင်းပါ။

ဒါပေမဲ့ အခြေအနေပေးလို့ သူနှစ်ခြိုက်တဲ့ အသားစနဲ့ ထိတွေ့ ခွင့်ရခဲ့ရင် ယင်းအင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ရဲ့ ကလာပ်စည်းအတွင်း ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်ပါလိမ့်မယ်။ အတွင်း ရောက်သွားတဲ့အခါ ကလာပ်စည်း ဝတ်ဆံအတွင်း ထပ်မံသွားကြပါ လိမ့်မယ်။ ကလာပ်စည်းဝတ်ဆံ တွင်းမှာမှ သူတို့ဗီဇတွေ ပွားများ နိုင်မယ့် ဓာတုယန္တရား ရှိနေလို့ပါ။ အကူးစက်ခံ ကလာပ်စည်းဝတ်ဆံ ရှိ ဗီဇမျှင် ပွားများပေးတဲ့ ယန္တရား ကို အပိုင်စီးကာ သူ့ဗီဇမျှင်တွေ

ပွားများစေပါတယ်။ အကူးစက်ခံ ကလာပ်စည်းရှိ အသားဓာတ်ထုတ် လုပ်တဲ့ ဓာတုယန္တရားကိုလည်း အပိုင်းစီးကာ အဆိုပါ အကာ အသားဓာတ်တွေ ထုတ်လုပ်ကြပါ တယ်။ ရလာတဲ့အကာအသားဓာတ် နှစ်မျိုးကို စုစည်းကာ ပွားထားတဲ့ ဗီဇမျှင်တိုများကို ဖုံးအုပ်လျက် ပိုး အသစ်များအဖြစ် ပွားများယူပါ တယ်။ အဆိုပါ အသစ်ပွားများလာ တဲ့ ပိုးများဟာ ကလာပ်စည်းအပြင် ဘက်ကို ထိုးဖောက်ထွက်စဉ် ကလာပ်စည်းအမြေးမှ အစိတ် အပိုင်းကိုရယူကာ အပေါ်ယံအဆီ မြှေးခြံလျက် အကောင်သစ်ဖြစ်လာ ကြပါတယ်။ သူတို့ပွားနှုန်းကလည်း မြင့်မားကြပါတယ်။ တစ်ကောင် ကူးစက်မိသွားပြီးရင် ကလာပ်စည်း အတွင်း အကောင်များစွာ ပွားများ နိုင်တတ်ကြတယ်။ ဒီသဘာဝ ကြောင့် သူတို့ကို သက်မဲ့လို့ပြောမရ ဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။

အဆိုပါတုပ်ကွေးပိုးများဟာ လူမှာဖြစ်တတ်သလို ငှက်တွေ ဝက် တွေမှာလည်း တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ် ပွားတတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝက် တွေမှာဖြစ်တဲ့ တုပ်ကွေးပိုးဟာ ကြက်တွေမှာ မဖြစ်ပွားတတ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ အမျိုးတော်ကြပေမယ့် သူတို့ထဲပါတဲ့ ဗီဇမျှင်အမျိုးအစား တွေကတော့ ကွဲပြားတတ်ကြတယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှာ အမေရိကန် နိုင်ငံ တုပ်ကွေးလူနာတစ်ဦးကိုတွေ့ ရှိခဲ့ကြတယ်။ ထူးခြားတာက သူ ခံစားနေရတဲ့တုပ်ကွေးပိုးဟာ ဝက် တုပ်ကွေးပိုးနဲ့ဆင်နွှဲနေပါတယ်။ ဝက်

တုပ်ကွေးပိုးအသစ်လို့တောင် ယူဆ ခဲ့ကြပါတယ်။ ပုံမှန်အားဖြင့်တော့ ဝက်တုပ်ကွေးပိုးဟာ လူကို ကူးစက် လေ့မရှိပါဘူး။ သေချာလေ့လာခဲ့ ကြတဲ့အခါ အဆိုပါတုပ်ကွေးပိုးမှာ လူတုပ်ကွေးပိုးဗီဇ၊ ဝက်တုပ်ကွေးပိုး ဗီဇနဲ့ ငှက်တုပ်ကွေးပိုးဗီဇတို့ ပူး ပေါင်းပါရှိနေတာတွေ့ခဲ့ကြတယ်။

ရောဂါဖြစ်စေတဲ့အတွက် ပိုး လို့ခေါ်ရပေမယ့် မလွှင့်မယှက်မကြီး မထွား မစားမသောက်ဘဲ သက်မဲ့ တွေလိုတည်ရှိနေကြတာပါ။ ဒါပေမဲ့ သက်ရှိကလာပ်စည်းအတွင်း တစ် နည်းနည်းနဲ့ ဝင်ရောက်ခွင့်ရသွားတဲ့ အခါ အကူးစက်ခံကလာပ်စည်းရှိ အသားဓာတ်ထုတ်ယန္တရား၊ ဗီဇမျှင် ဆပွားယန္တရားစတာတွေကို အပိုင် စီးအသုံးချကာ သူတို့ရဲ့ အသား ဓာတ်တွေ ဗီဇမျှင်တွေ ပွားများယူ ကြပါတော့တယ်။ တုပ်ကွေးပိုးလို အမျိုးအစားကျတော့ ကလာပ်စည်း အမြေးအစိတ်အပိုင်းကိုပင်ရယူကာ အပေါ်မြှေးအဖြစ် အသုံးချသွား တတ်ပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ် ဖြစ် သူနဲ့တူတဲ့ပစ္စည်းတွေ ပွားများ နိုင်၊ မျိုးဆက်ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိ နေတဲ့အတွက် သက်ရှိဆန်နေပြန် ပါတယ်။ သက်ရှိဆန်တဲ့ အရည် အသွေးကို ဦးစားပေးလိုတဲ့ အချို့ ပညာရှင်တွေက သက်ရှိမဟုတ် သက်မဲ့မဟုတ် ပစ္စည်းတွေကို သက် မဲ့နယ်နဲ့ကပ်လျက်ရှိတဲ့ သက်ရှိ အဖြစ် သတ်မှတ်ကြပါတယ်။ ။

■ဒေါက်တာမြင့်သန်း (သနွေသား)

□ ဒေါက်တာမျိုးကြွယ် (ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်)

စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ အတွက် **မိန့်ခေါ်မှုများ**

စိုက်ပျိုးရေးသည် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် စီးပွားရေးအရ အရေးပါသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေပြီး နောင်အနာဂတ်တွင်လည်း လက်လွှတ်၍မရသေးဘဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရဦးမည်မှာ မလွဲကွာ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏ ကွဲပြားလျက်ရှိသော ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုသဘာဝအရ အပူပိုင်း၊ သမပိုင်း သီးနှံအမျိုးပေါင်း (၆၀) လောက် စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပြီး စပါး သီးနှံမှာ စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကျော် စိုက်ပျိုးအောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလျက် ရှိနေပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကြီးမှ နိုင်ငံတော် စုစုပေါင်း အသားတင်ထုတ်ကုန် (GDP) ၏ ၂၂ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ နိုင်ငံခြား ဝင်ငွေစုစုပေါင်း (Export Earnings) ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ စုစုပေါင်း၏ (Labor Force) ၆၁ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်ပတ်သက်နေပါသည်။ (MOAI, Myanmar Agriculture in Brief, 2015)

အဆင့်မြင့်စိုက်ပျိုးရေးပညာများ သင်ကြားပေး၍ သုတေသနပြုလုပ်နေသော ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်ရှိ

ဘာသာရပ် (Subject) အလိုက်၊ ဘာသာခွဲ (Specialization) အလိုက် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ရအောင်ပါ။ နိုင်ငံအများစုမှာ ဘက်စုံလွှမ်းခြုံမှုကို သင်ပေးသော တက္ကသိုလ်များ (Comprehensive Universities) ဖြစ်ပြီး တက္ကသိုလ်တိုင်းတွင် မဟာဌာန (Faculty)၊ သို့မဟုတ် ကောလိပ် (College) များဖြင့် ဖွဲ့စည်းပါသည်။ နိုင်ငံတကာတွင် စိုက်ပျိုးရေးပညာ သင်ကြားပေးလျက်ရှိသော တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်၊ မဟာဌာနများကို အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရပါမည် -

နိုင်ငံတကာနှင့် အာရှတိုက်ဒေသတွင်း စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်များအရေအတွက်

စဉ်	နိုင်ငံ	စိုက်ပျိုးရေးမဟာဌာန/ စိုက်ပျိုးရေးကောလိပ်(အရေအတွက်)	မှတ်ချက်
၁	အီဂျစ်	၁၅	
၂	နိုင်ဂျီးရီးယား	၁၉	
၃	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၉ ၆	အစိုးရ ပုဂ္ဂလိက
၄	တရုတ်	၂၃	
၅	အိန္ဒိယ	၇၄	
၆	အင်ဒိုနီးရှား	၃	
၇	ဂျပန် ဂျပန်	၄၃ ၁၄	အစိုးရ ပုဂ္ဂလိက
၈	မလေးရှား	၈	
၉	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉	
၁၀	ထိုင်း ထိုင်း	၁၃ ၂	အစိုးရ ပုဂ္ဂလိက
၁၁	ဗီယက်နမ်	၉	
၁၂	မြန်မာ	၂	ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် *မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဆေးတက္ကသိုလ်

*တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် ဆေးကုသရေးဘာသာကို သင်ကြားပါသည်။

ဥပမာ - အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများရှိ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံရှိ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ သင်ကြားပေးသော တက္ကသိုလ် (၁၉)ခု၌ စိုက်ပျိုးရေးကောလိပ် (Colleges of Agriculture) အောက်တွင် လယ်ယာသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးဌာန (Department of Agronomy) တွင် ပါမောက္ခတစ်ဦးရှိသည်ထားဦးတော့ ဖိလစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ၁၉ ဦးရှိပါလိမ့်မည်။ လယ်ယာသီးနှံဘာသာရပ်၏ ဘာသာခွဲများအလိုက် Sustainable Agriculture, Farming System, Crop Planning and Management, Agricultural Extension and Rural Sociology, Seed Technology, Postharvest Technology, Weed Science, Pasture Science, Agro-meteorology စသည်ဖြင့် သူ၏အထူးပြုဘာသာရပ်များအလိုက် သင်ကြားရေးနှင့် သုတေသနများကို ပြုလုပ်ပါလိမ့်မည်။ သူ၏သက်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်၊ မဟာဌာနများတွင် မဟာသိပ္ပံ၊ ပါရဂူကျောင်းသားကျောင်းသူများကို လေ့ကျင့်မွေးထုတ်သုတေသနပြုနေပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတွင်မူ ရေ ဆင်းစိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်ရှိဥပမာ - လယ်ယာသီးနှံ ဌာန၊ ပါမောက္ခမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် တစ်ဦးတည်းသာ ရှိပြီး ဘွဲ့ကြို၊ ဘွဲ့လွန် ကြီးကြပ်သင်ကြားမှုကို တွဲဖက် ပါမောက္ခ၊ ဝါရင့်

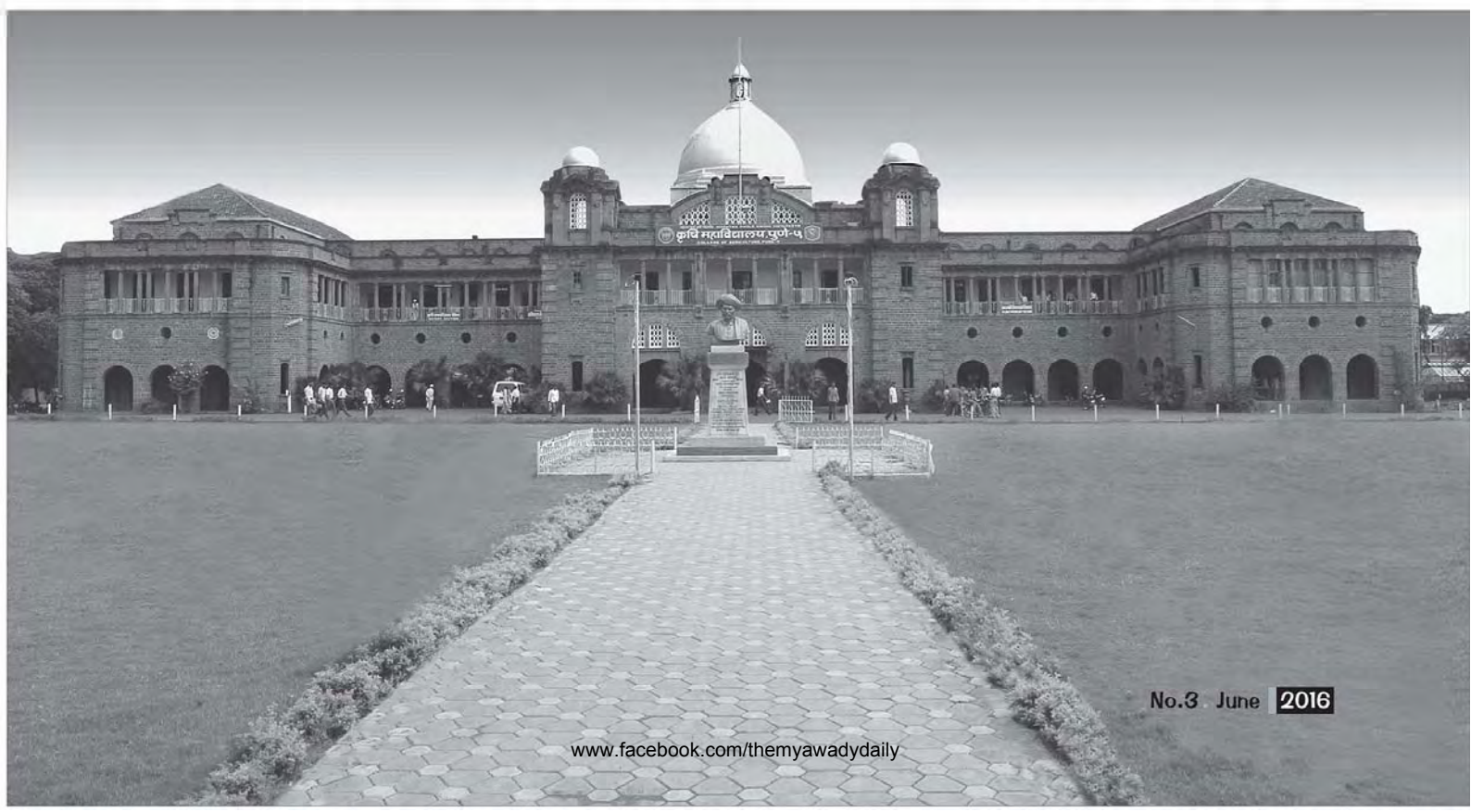

ကထိက ၄၊ ၅ ယောက်လောက်နှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲ နေရပါသည်။ စုစုပေါင်း ဆရာ၊ ဆရာမအရေအတွက် ဘွဲ့ကြို ကျောင်းသားကျောင်းသူ တက်ရောက်လို၍ လျှောက်ထားသူများဦးရေ (၃၀၀၀)ဦးခန့်ရှိသော်လည်း သင်ကြားပေးနိုင်သော ဆရာ၊ ဆရာမ၊ စာသင်ခန်း၊ ဓာတ်ခွဲခန်းနှင့် ကျောင်းဆောင်အရေအတွက် မလုံလောက်၍ တက္ကသိုလ်တစ်ခုလုံးတွင် တစ်နှစ်လျှင် (၅၀၀)ဦးထက် ပို၍လက်မခံနိုင်ပါ။ ထို့အတူ ဘွဲ့လွန် မဟာသိပ္ပံ၊ ပါရဂူတက်ရောက်လိုသူ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ များပြားသော်လည်း ဌာနတစ်ခုတွင်

နှစ်စဉ် ၅-၁၀ ဦး ထက် ပို၍ လက်မခံနိုင်ပါ။ တခြား နိုင်ငံများကဲ့သို့၊ ဒါမှမဟုတ် မြန်မာ နိုင်ငံရှိ တခြား တက္ကသိုလ်များကဲ့သို့ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း အလိုက် တက္ကသိုလ်များစွာ ရှိပြီး ဥပမာ သင်္ချာ၊ ရူပဗေဒ၊ ဓာတု

ဗေဒဘာသာရပ်အောက်ရှိ တက္ကသိုလ်အလိုက် ပါမောက္ခ များစွာက ကျွမ်းကျင်မှုဘာသာစိတ်အလိုက် လေ့ကျင့် ပညာပေးနိုင်သလို စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံဖြစ်သော ကျွန်တော် တို့မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ မဟာဌာနများစွာက ကျွမ်းကျင်သူများစွာ မွေးထုတ်ပေး နိုင်ပါက တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အုတ်တစ်ချပ်၊ သဲ တစ်ပွင့်သဖွယ် ကျရာနေရာမှ ပါဝင်ထမ်းဆောင်နိုင်ပါ မည်။ ။

ဒေါက်တာမျိုးကြွယ်
(ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်)

စာမူရှင်များသို့ မေတ္တာရပ်ခံချက်

မြဝတီစာပေတိုက်ရှိ မြဝတီမဂ္ဂဇင်း၊ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း၊ သုတအလင်းမဂ္ဂဇင်းများသို့ ကာတွန်း၊ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များ ပေးပို့ကြရာတွင် မိမိတို့၏ စာမူအပေါ်၌ ကိုယ်တိုင်ရေးစာမူဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်စာပေတိုက်များသို့ ပေးပို့ထားခြင်းမရှိကြောင်း ဝန်ခံချက်များနှင့်အတူ မိမိတို့၏နေရပ်လိပ်စာ အပြည့်အစုံအပြင် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ် (မိတ္တူ) နှင့် ဖုန်းနံပါတ်များကိုပါ တစ်ပါတည်း ပူးတွဲပေးပို့ကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

စာတည်းအဖွဲ့

မြဝတီစာပေတိုက်မှထုတ်ဝေသည့် မဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်များ မှာယူဖတ်ရှုနိုင်ပြီ

မြဝတီမဂ္ဂဇင်း၊ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းနှင့် သုတအလင်းမဂ္ဂဇင်းတို့ကို တစ်အုပ်ချင်းမှာယူဖတ်ရှုလိုသော စာရှုသူတို့အတွက် တစ်လစာကြိုတင်၍ ငွေပေးပို့မှာယူသောစနစ်နှင့် မှာကြားဝယ်ယူနိုင်သည့်အပြင် စာဖတ်သူထံ VPL စနစ်ဖြင့်လည်း ရောင်းချပေးလျက်ရှိပါသည်။

စဉ်	အကြောင်းအရာ	မြဝတီ မဂ္ဂဇင်း	ငွေတာရီ မဂ္ဂဇင်း	သုတအလင်း မဂ္ဂဇင်း	တေး ရုပ်စုံ	မိုးသောက်ပန်း ဂျာနယ်	Sports View ဂျာနယ်
		ဈေးနှုန်း	ဈေးနှုန်း	ဈေးနှုန်း	ဈေးနှုန်း	ဈေးနှုန်း	ဈေးနှုန်း
၁	တစ်အုပ်နှုန်း(သို့)လပေးနှုန်း	၁၆၀၀/-	၁၆၀၀/-	၁၆၀၀/-	၃၀၀/-	၂၅၀/-	၂၅၀/-
၂	ကိုယ်စားလှယ်နှုန်း	၁၅၀၀/-	၁၅၀၀/-	၁၅၀၀/-	၃၀၀/-	၂၅၀/-	၂၅၀/-

မိမိတို့မှာကြားလိုသည့်စာအုပ်များကို အောက်ပါလိပ်စာများအတိုင်း ဆက်သွယ်မှာကြားနိုင်ပါသည်။

ဖြန့်ချိရေး

မြဝတီစာပေတိုက်၊ အမှတ် ၁၅၊ တပ်မြေ၊ မိုးကောင်းလမ်း၊
၁၅ ရပ်ကွက်၊ ဘောက်ထော်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဖုန်း-၀၉၃၂၄၉၈၇၂၄။

ရန်ကုန်ခွဲ

အမှတ် ၁၈၁၊ ၃၂ လမ်း(အထက်)၊
ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊
ဖုန်း-၀၉၃၂၄၉၈၇၁၄။

ကမ္ဘာတစ်လွှားမှ သွင်ပြင်ဆန်းပြား အံ့ဖွယ်သစ်ပင်ကြီးများ ■ မြတ်သူရ

ဩကာသလောကကြီးရှိ တောတောင်များတွင် သစ်ပင်များ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါ သဘာဝအလျောက် ရှင်သန်ပေါက်ရောက်နေသော သစ်ပင်များအနက် အချို့သော သစ်ပင်မျိုးစိတ်များ၏ သွင်ပြင်သဏ္ဌာန်မှာ တစ်မူထူးခြားပြီး အံ့ဖွယ်အကောင်းဆုံးသစ်ပင်ကြီးများဖြစ်ကြသည်။

ထိုအံ့ဖွယ်အကောင်းဆုံး သွင်ပြင်ဆန်းပြားသော သစ်ပင်ကြီးများသည် ကမ္ဘာတစ်လွှားရှိနေရာဒေသအချို့တွင်သာ များသောအားဖြင့် ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိကြသည်။

■ General Sherman Tree

General Sherman Tree သစ်ပင်မျိုးစိတ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ရှိ Sequoia National Park အမျိုးသားဥယျာဉ်ကြီး အတွင်း၌ တစ်မူထူးခြားစွာ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက် ရှိသော အံ့ဖွယ်သစ်ပင်ကြီးဖြစ်သည်။ General Sher-

man Tree သစ်ပင်မျိုးစိတ်သည် ထူထည်အားဖြင့် ကမ္ဘာ့အကြီးမားဆုံးသစ်ပင်ကြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး၊ သို့မဟုတ် ကမ္ဘာ့သစ်ပင်လုံးပတ်အကြီး ဆုံးသစ်ပင်ကြီးမဟုတ်သော်ငြားလည်း ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး သစ်ပင်များနှင့် ကမ္ဘာ့သစ်ပင်လုံးပတ်အကြီးဆုံးသစ် ပင်များစာရင်းတွင် ပါဝင်သည်။

ခုံညားထည်ဝါလှသော General Sherman Tree သစ်ပင်ကြီးသည် အပင်သက်တမ်းနှစ်ပေါင်း ၂၃၀၀ မှ ၂၇၀၀ အထိရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရပြီး ကမ္ဘာ့သက်တမ်း အရင့်ဆုံးသစ်ပင်ကြီးများအနက် သစ်ပင်တစ်ပင်အဖြစ် ပါဝင်သည်။ ၎င်း၏အမြင့်မှာ ၈၃ ဒသမ ၈ မီတာ (၂၇၅ ပေ)ရှိပြီး သစ်ပင်အချင်းမှာ ၇ ဒသမ ၇ မီတာ (၂၅ ပေ)ရှိသည်။

■ မက်ဒါဂက်စကားနိုင်ငံမှ Baobabs သစ်ပင်ရိပ်သာ

မက်ဒါဂက်စကားနိုင်ငံသည် အာဖရိကတိုက်၏ အရှေ့တောင်ဘက် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းကမ်းလွန် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအတွင်း၌ တည်ရှိသော ကျွန်းနိုင်ငံ ကလေးဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ကျွန်းနိုင်ငံငယ်ကလေး ဖြစ်သော မက်ဒါဂက်စကားနိုင်ငံ၏ အနောက်ပိုင်း ဒေသရှိ ဖုန်ထူသော လမ်းတစ်လျှောက်တွင် အစီအရီ စီတန်းပေါက်ရောက်နေသော Baobabs သစ်ပင်ကြီး များရှိသောကြောင့် ထိုလမ်းကလေးကို The Avenue of the Baobabs ဟု တင်စားခေါ်ဆိုထားကြသည်။ မက်ဒါဂက်စကားနိုင်ငံရှိ တစ်မူထူးခြားသော Baobabs သစ်ပင်ရိပ်သာလမ်းကလေး၏ အံ့ဖွယ်တစ်မူထူးခြား သော သဘာဝရှုမျှော်ခင်းအလှအပက ကမ္ဘာတစ်လွှားမှ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများအား ညှို့ယူဖမ်းစားဆွဲဆောင် နိုင်စွမ်းရှိသဖြင့် ထိုသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ရှုမျှော်ခင်း အလှအပကိုကြည့်ရှုခံစားလိုသော ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် များက မက်ဒါဂက်စကားနိုင်ငံသို့ ကရိကထခံပြီး တကူး တက လာရောက်ကြည့်ရှုခံစားလျက်ရှိကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မက်ဒါဂက်စကားကျွန်းနိုင်ငံငယ်ကလေး တွင် အဆိုပါ Baobabs သစ်ပင်ရိပ်သာလမ်းကလေးမှာ ရေပန်းအစားဆုံး ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများကို ဆွဲဆောင် မှုအနက် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး အာဖရိက တိုက်တွင် အထင်ရှားအကျော်ကြားဆုံး ကမ္ဘာကျော် နယ်မြေအမှတ်အသား သင်္ကေတ တစ်ခုလည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။

■ ယီမင်နိုင်ငံမှ ဆိုကိုထရာနဂါး သစ်ပင်ကြီး

(Dragon Blood Tree) ဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

ဆိုကိုထရာနဂါးသစ်ပင်၊ သို့မဟုတ် နဂါးသွေး သစ်ပင်မျိုးစိတ်များသည် ဆိုကိုထရာကျွန်းစုတစ်ဝန်းတွင် ပျံ့နှံ့ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ ဆိုကိုထရာကျွန်းစုသည် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ ကျွန်းလေးကျွန်းအုပ်စုတွင်ပါဝင်သော ကျွန်းတစ်ကျွန်းဖြစ်ပြီး ယီမင်နိုင်ငံပိုင်ဆိုင်သော ကျွန်းဖြစ်သည်။ ဆိုကိုထရာ နဂါးသစ်ပင်မှသီးသော အသီးများမှာ အလွန်သေးငယ်ပြီး အသားထူသော ဘယ်ရီသီးကလေးများဖြစ်သည်။ ထိုအသီးကလေးများမှ နဂါးသွေးဟုခေါ်သော နီနီရဲရဲသစ်စေးများထွက်ရှိသည်။

ယီမင်နိုင်ငံသည် အာရေဗျကျွန်းဆွယ်၏ တောင်ဘက်ကမ်းရိုးတန်းပေါ်ရှိ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသမှ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ မြောက်ဘက်တွင် ဆော်ဒီအာရေဗီးယားနိုင်ငံနှင့် အရှေ့ဘက်တွင် အီမန်နိုင်ငံတို့တည်ရှိသည်။ ယီမင်နိုင်ငံရှိ ဆိုကိုထရာကျွန်းစုတွင် အံ့ဖွယ်အလွန်လှပပြီး တစ်မူထူးခြားသော ဆိုကိုထရာ နဂါးသစ်ပင် (Socotra Dragon Tree) သစ်ပင်များ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ ဆိုကိုထရာ နဂါးသစ်ပင်ကို ဒေသခံပြည်သူတို့က နဂါးသွေးသစ်ပင်

■ ဂျပန်နိုင်ငံမှ ချယ်ရီပင်

ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့တစ်ဝန်းလုံးတွင် နွေဦးချယ်ရီပင်များ လှိုင်လှိုင်ပေါက်ရောက်ရှင်သန်လျက်ရှိသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ချယ်ရီပင်များမှ နွေဦးရာသီတွင် ဖူးပွင့်ဝေဆာသော ချယ်ရီပန်းများ၏ အသက်ရှူမှားလောက်အောင် ရှုမငြီး မျက်စိပသာဒရှိလှသော ပန်းချီပန်းပွင့် အလှအပမှာ ကမ္ဘာတစ်လွှား အလွန်ထင်ရှားကျော်ကြားသော ချယ်ရီပန်းအလှရှုမျှော်ခင်းဖြစ်သည်။

ချယ်ရီပင်နှင့်ချယ်ရီပန်းပွင့်တို့ကို ကမ္ဘာတစ်လွှားရှိ နိုင်ငံများတွင် တွေ့မြင်နိုင်သော်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ပွင့်လန်းဝေဆာနေသော နွေဦးရာသီချယ်ရီပန်းပွင့်တို့ ၏ အလှအပမှာ ဂျပန်နိုင်ငံ၏သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အထူးပန်ရလိုက်ဖက်လှသဖြင့် တစ်မျိုးတစ်ဘာသာ ထူးခြားသော ချယ်ရီပန်းရှုမျှော်ခင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဂျပန်လူမျိုးတို့က ချယ်ရီပန်းကို အမြတ်တနိုးတန်ဖိုး ထားပြီး ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဖြစ် ချယ်ရီပန်းပွဲတော်အဖြစ် ကျင်းပသကဲ့သို့ အခြားရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့များတွင်လည်း ချယ်ရီပန်းကို အထွတ် အမြတ်တန်ဖိုးထားပြီး အလှဆင်အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် နွေဦးရာသီစောစောပိုင်းကာလ တွင် ချစ်စရာကောင်းသော ချယ်ရီပန်းများက နိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံး ဖူးပွင့်ဝေဆာလေ့ရှိသည်။ ထိုအချိန်အခါ သမယတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝှမ်းမှာ ချယ်ရီ ပန်းများဖြင့် လန်းဆန်းလှပနေသဖြင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့

အနေဖြင့် အိပ်မက်ကမ္ဘာထဲ ရောက်ရှိသွားသည့်အလား ကြည်နူးစွာခံစားကြရသည်။ ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ ရိုးရာ ချယ်ရီပန်းပွဲတော် (ဂျပန်ဘာသာစကားဖြင့် ဆာကူရာ ဟာနာမိ - Sakura Hanami) ကို ပျော်ရွှင်စွာကျင်းပ ပြီး ထိုပွဲတော်မှာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာရှည်သော ဂျပန်ရိုးရာ ဓလေ့တစ်ခုဖြစ်သည်။

ထိုချယ်ရီပန်းပွဲတော်ကာလတွင် ဂျပန်လူမျိုးမိသား စုများ၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများက ပန်းပွင့်များ ပင်လုံးကျွတ် ဖူးပွင့်ဝေဆာနေသော ချယ်ရီပင်ကြီး အောက်တွင် စုရုံးပြီး ရိုးရာအစားအစာများနှင့် သောက်သုံးဖွယ်ရာ ဖျော်ရည်များကို တပျော်တပါးစား သောက်ကြလေ့ရှိသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့ရှိ အူအဲ နိပန်းခြံဥယျာဉ်ကြီးအတွင်း၌ ချယ်ရီပင်ပေါင်း ၁၀၀၀၀ ကျော်ရှိသဖြင့် ဂျပန်လူမျိုးများသာမက ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသွားများကပါ ချယ်ရီပန်းအလှ ရှုမျှော်ခင်းကို လာရောက်ကြည့်ရှုကြသည်။

■ အိုင်ယာလန်နိုင်ငံမှ Beech သစ်ပင်

အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ အိုင်ယာလန်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းဒေသတွင် ရှေးလွန်ခဲ့သော ၁၈ ရာစုကာလက မိသားစု တစ်စုသည် Beech သစ်ပင်များကို လမ်း တစ်လျှောက် စီတန်းစိုက်ပျိုးထားခဲ့ရာ Dark Hedges အမည်တွင်သော ရိပ်သာ လမ်းကလေးအဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြား လာခဲ့သည်။ အဆိုပါ Dark Hedges ရိပ်သာလမ်းကလေးမှာ ရှည်လျားပြီး လမ်း တစ်လျှောက် ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင်

ဘိချ် (Beech) သစ်ပင်များ အစီအရီ လှပစွာပေါက်ရောက်လျက်ရှိသဖြင့် ရှုမပြီး မျက်စိပသာဒရှိ၍ အလွန် သာယာလှပသော ရိပ်သာလမ်းအဖြစ် ကမ္ဘာတစ်လွှား ရေပန်းစားထင်ရှားကျော်ကြားလာခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ မြောက်အိုင်ယာလန်တွင် Dark Hedges ရိပ်သာလမ်းမှာ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားတို့ နှစ်သက်စွာ ဓာတ်ပုံအရိုက်ဆုံး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရှုမျှော်ခင်းအလှအပဖြစ်လာပြီး ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများဖြင့် တစ်နှစ် ပတ်လုံး စည်ကားလျက်ရှိသည်။

■ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ
မက်သူဆီလာထင်းရှူးပင်ကြီး

မက်သူဆီလာထင်းရှူးပင်ကြီးသည် အမေရိကန်
ပြည်ထောင်စု၊ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ ဂရိတ်ဘေစင်
ဘရစ္စတယ်လ်ကုန်း ထင်းရှူးသစ်တောအတွင်းရှိ ထင်း
ရှူးပင်မျိုးစိတ်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ Great Basin Bristle
cone pine Forest ထင်းရှူးတောထဲမှ မက်သူဆီလာ
ထင်းရှူးပင်ကြီးသည် အပင်သက်တမ်း နှစ်ပေါင်း
၄၈၀၀ ကျော်ရှိသောကြောင့် ကမ္ဘာ့သက်တမ်းအရင့်ဆုံး
သစ်ပင်ကြီးများအနက် တစ်ပင်အဖြစ်ပါဝင်သည်။

ယခင်က ၎င်းကို ကမ္ဘာ့သက်တမ်းအရင့်ဆုံး
သစ်ပင်ကြီးအဖြစ် ယူဆထားခဲ့သော်လည်း မကြာသေး
မီက အဆိုပါ ထင်းရှူးတောထဲမှပင် အပင်သက်တမ်း
နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်ရှိသော ထင်းရှူးပင်အိုကြီးကို
တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ ကမ္ဘာ့သက်တမ်းအရင့်ဆုံး
သစ်ပင်ကြီးနှစ်ပင်စလုံးမှာ ရှေးဟောင်း Bristle cone
pine Forest ထင်းရှူးတောကြီး တစ်ခုအတွင်း၌တည်ရှိ
သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ကာလီဖိုးနီးယား
ပြည်နယ် White Mountains တောင်တန်းဒေသရှိ

Bristle Cone Pine Forest ထင်းရှူးတောကြီးအတွင်း
ရှိ မက်သူဆီလာထင်းရှူးပင်ကြီး၏ တည်နေရာအတိ
အကျကိုမူ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူတို့၏ အန္တရာယ်မှ
တားဆီးကာကွယ်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်
တို့က လျှို့ဝှက်ထားသည်။

■ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊
ဟာဝိုင်းယီပြည်နယ်မှ
သက်တံရောင် ယူကလစ်ပင်

သက်တံရောင်ယူကလစ်ပင်၏ ပင်စည်အရောင်
မှာ တစ်မူထူးခြားစွာသက်တံရောင်များရှိသည်။ အဆိုပါ
သက်တံရောင်ယူကလစ်ပင်၏ပင်စည်ပေါ်တွင် အစိမ်း၊
အပြာ၊ အဝါ၊ ခရမ်းရောင်၊ အနီနှင့် လိမ္မော်ရောင်
စသော အရောင်အသွေးမျိုးစုံကို သက်တံသဖွယ်
ထူးခြားဆန်းပြားစွာ တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ထိုသက်တံ
ရောင် ယူကလစ်ပင်၏အမြင့်မှာ ပေ ၂၀၀ (၆၁ မီတာ)
ကျော်အထိကြီးထွားလာနိုင်သည်။

သက်တံရောင် ယူကလစ်ပင်၏ ဇာတိနေရင်း
ဒေသမှာ နယူးဗြိတိန်၊ နယူးဂီနီ၊ ဆီရမ်၊ ဆူလာဝေဆီ
နှင့် မင်ဒါနာအိုတို့ဖြစ်သည်။

■ ဂျပန်နိုင်ငံမှ အကြီးမားဆုံးနှင့် သက်တမ်းအရင့်ဆုံး
ဝစ္စတာရီးယားပင်

တစ်မူထူးခြားသော ဝစ္စတာရီးယားအပင်မှာ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် သက်တမ်းအရင့်ဆုံးနှင့် အကြီးမားဆုံး အံ့ဖွယ်အပင်ကြီးဖြစ်သည်။ အဆိုပါအပင်ကြီးကို လွန်ခဲ့သော ၁၈၇၀ ပြည့်နှစ်ခန့်က စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး တိုကျိုမြို့မှ သိပ်မဝေးလှသော အာရှီကာဂါမြို့ရှိ အာရှီကာဂါပန်းခြံ ဥယျာဉ်ကြီးအတွင်း၌ တည်ရှိသည်။ ဝစ္စတာရီးယားပင် သည် သစ်ပင်နှင့်အလွန်တူသော်ငြားလည်း ၎င်းမှာ နွယ်ပင်ဖြစ်သည်။

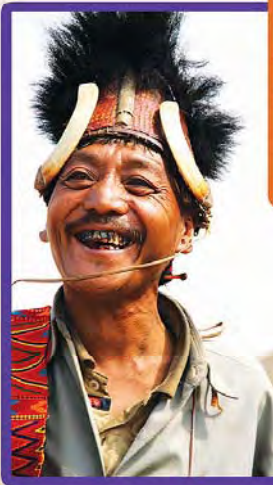
ဝစ္စတာရီးယားပင်မှ အကိုင်းအခက်များသည် အလွန် ကြီးမားလေးလံလာသောအခါ ထိုနွယ်ပင်ကြီးသည် ၎င်း အကိုင်းကို ထောက်မထားရန် ခဲယဉ်းလာသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လူတို့က ဝစ္စတာရီးယားပင် ကြီး၏ အကိုင်းအခက်များကို သံမဏိများဖြင့် ထောက်ပံ့ပေး

ထားရသည်။ သို့မှသာလျှင် အလွန်လှပသော ပန်းပွင့်ကလေး များဖြင့် ဝေဆာနေသောဝစ္စတာ ရီးယားပင်ကြီးအောက်မှ ဧည့် သည်များ ကြည်နူးစွာ ဖြတ် လျှောက်ပြီး ရှုမငြီးသာယာလှပ သောသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များ ကို အေးအေးလူလူကြည့်ရှုခံစား နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ။

■ မြတ်သူရ

ယခင်လမှအဆက် -

မြန်မာကို မြန်မာကသိစေဖို့ - ၃

■ မနုဿဏျှိုဝင်း
(အမျိုးသားစာပေဆုရ)

ပြည်ထောင်စုဖွား မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့၏
ကိုယ်၊ နှုတ်၊ ဟန် အမူအရာ (Behaviour)
အကြောင်း ဆက်လက်တင်ပြပါမည်။ အချို့က
'ဘီဟေဗီယာ (Behaviour)' ဆိုသော ဝေါ
ဟာရသည် ကိုယ်ဟန်အမူအရာအတွက်သာ
ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟုယူဆကြ၏။
တကယ်တော့ ထိုမျှမကပါ။ ကိုယ်ဟန်အမူ
အရာရော နှုတ်မှုရေးရာပါ ပေါင်းစပ်
ထားခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်နှုတ်
ဟန်အမူအရာဟု ပညာရှင်များက
အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။
သာဓကပြ၍ ရှင်းလင်းပါမည်။
စာသင်ခန်းထဲသို့ ဆရာ
ဝင်လာသောအခါ
ကျောင်းသူ၊
ကျောင်းသားများက
မတ်တတ်ထရပ်ပြီး 'မင်္ဂလာပါဆရာ' ဟု
ဂါရဝပြုနှုတ်ခွန်းဆက်ကြ၏။
မတ်တတ်ထရပ်ခြင်းသည် ကိုယ်ဟန်
အမူအရာဖြစ်ပြီး 'မင်္ဂလာပါ' ဟု

နှုတ်ခွန်းဆက်ကြခြင်းသည် နှုတ်ဟန်
အမူအရာဖြစ်၏။ ထိုအပြုအမူနှစ်ခု
ပေါင်းစပ်ထားခြင်းသည် 'ကိုယ်နှုတ်
ဟန်အမူအရာ (Behaviour)' ဖြစ်
လေသည်။ အတန်းထဲသို့ဝင်လာသူ
ဆရာကို ကိုယ်နှုတ်ဟန်
အမူအရာဖြင့် ဂါရဝပြုကြခြင်းပင်
ဖြစ်သည်။

ယခုခေတ်၌ မြန်မာတို့အချင်းချင်းတွေ့ဆုံမိကြလျှင် မည်သို့နှုတ်ခွန်းဆက်ကြသနည်းဟုမေးပါအံ့။ ‘မင်္ဂလာပါ’ဟူ၍ နှုတ်ခွန်းဆက်လေ့ရှိကြကြောင်းဖြေဆိုရပါမည်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားနိုင်ငံခြားသားဧည့်သည်များကလည်း ထိုနှုတ်ခွန်းဆက်စကားဖြစ်သော ‘မင်္ဂလာပါ’နှင့်ယဉ်ပါးနေကြပြီဖြစ်၏။

မြန်မာတို့၏ မူလနှုတ်ခွန်းဆက် စကားတို့သည်ကား ‘နေကောင်းရဲ့လား၊’ ‘ထမင်းစားပြီးပြီလား၊’ ‘ဘယ်သွားမလို့လဲ’ ဟူသော အမေးစကားများဖြစ်ကြ၏။ ဗမာတို့က ဤသို့မေးမြန်းနှုတ်ဆက်ကြသလို ကချင် (ဂျိန်ဖော့) တို့ကလည်း သူတို့

၏ ဘာသာစကားအရ ‘ရှုတ်ရှား ငွတ်ဆိုင်အီး’ (ထမင်းစားပြီးပြီလား)၊ ‘ဂနန်းဒဲဆာနာအီး’ (ဘယ်သွားမလို့လဲ) စသည်ဖြင့် မေးမြန်းနှုတ်ဆက်ကြ၏။ မွန်တို့ကလည်း ‘မွန်မိတ်မား (နေကောင်းရဲ့လား)’ ‘ချိုပုံတူးရဟန်း (ထမင်းစားပြီးပြီလား)’ စသည်ဖြင့် နှုတ်ဆက်လေ့ရှိကြသည်။

ကျန်တိုင်းရင်းသားများဖြစ်ကြသော ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း အစရှိသူတို့ကလည်း အချင်းချင်း တွေ့ဆုံကြသည့်အခါ သူတို့၏ တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားအသီးသီးဖြင့် ‘နေကောင်းရဲ့လား၊’ ‘ထမင်းစားပြီးပြီလား၊’ ‘ဘယ်သွားမလို့လဲ’ ဟူသောမေးခွန်း

မျိုးတွေမေး၍ နှုတ်ခွန်းဆက်လေ့ရှိကြ၏။

ဗမာအပါအဝင် ပြည်ထောင်စုဖွား မြန်မာတိုင်းရင်းသားများအားလုံးသည် အချင်းချင်းတွေ့ဆုံကြသည့်အခါ ‘နေကောင်းရဲ့လား၊’ ‘ထမင်းစားပြီးပြီလား၊’ ‘ဘယ်သွားမလို့လဲ’ ဟူသော မေးမြန်းမှုများဖြင့် နှုတ်ခွန်းဆက်ကြခြင်းမှာ အကြောင်းမဲ့မဟုတ်။ အကြောင်းရှိ၍ မေးမြန်းကြခြင်းဖြစ်၏။ တစ်ဦး၏ လိုအပ်ချက်ကို တစ်ဦးက သိရှိခြင်းဖြင့် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ကြရန် ရည်ရွယ်၍ ဤသို့မေးမြန်းနှုတ်ခွန်းဆက်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကိုယ်တွေ့သာကေတစ်ခုကို

တင်ပြပါမည်။ စာရေးသူသည် အသက်ငယ်ရွယ်စဉ်က လုပ်ငန်း တာဝန်အရ တောင်ပေါ်မြေပြန့် နေရာအနှံ့ ခရီးဆန်ခဲ့ရဖူး၏။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ပတ်ဝန်းကျင်ကာလ ၌ ချင်းတွင်းမြစ်အတွင်း မော်တော် ဖြင့်ခရီးသွားနေစဉ် တစ်နေရာတွင် ရေကြောင်း အလွန်ကျပ်သဖြင့် မော်တော်သောင်တင်၏။ အချိန်က မိုးချုပ်စပြုနေပြီ။ မော်တော်သည် ထိုနေရာမှာပင် ညအိပ်ရပ်နားရ တော့မည်ဖြစ်၏။ ကုန်ပစ္စည်းများ ခရီးသည်များဖြင့် ပြည့်သိပ်ကျပ် ညပ်နေသော မော်တော်ပေါ်တွင် အိပ်စက်ရန် အဆင်မပြေသဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်းတွင် မြင်နေရသည့် ရွာကလေးဆီသို့ လှေတစ်စင်း၏ အကူအညီကိုယူ၍ ကူးခဲ့၏။ ထိုရွာ တွင် မိမိ၏ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟ လုံးဝမရှိပါ။ အသိအကျွမ်းဟူ၍ လည်း နတ္ထိ။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှပင် မရောက်ဖူးသေးသော ကျေးရွာဖြစ်

၏။
 ထိုကျေးရွာတွင် ‘တိုင်းလိုင် (ရှမ်းနီ)’ တိုင်းရင်းသားအများစု နေထိုင်ကြ၏။ မီးရောင်တလက် လက်ရှိနေသည့် အနီးဆုံးအိမ် တစ်အိမ်ကို စာရေးသူက တံခါး သွားခေါက်၏။
 “ဘယ်သူလဲဟေ့ - အိမ်တံခါး ခေါက်တာ”
 “ကျွန်တော် တစ်ရပ်တစ်ကျေး က ခရီးသွားနေသည့်တစ်ယောက် ပါ ခင်ဗျ။ မော်တော်သောင်တင်ပြီး ဒုက္ခရောက်တာကြောင့် ဒီအိမ်မှာ တစ်ညတာ ခိုနားအိပ်စက်ခွင့် တောင်းမလိုလားဘဲတာပါခင်ဗျ”
 အိမ်ရှင်က ချက်ချင်းပင် အိမ် တံခါးဖွင့်ပေး၏။ သူ့လက်ထဲတွင် လသာမှန်အိမ် (ခေါ်) မီးအိမ်ငယ် တစ်ခုကို ကိုင်ထား၏။ သူက မိမိကို အကဲခတ်ပြီးနောက် အိမ်ထဲသို့ဝင် ရောက်ရန်ဖိတ်ခေါ်၏။
 “အိမ်း - အဘက ဒီအိမ်ရှင်

ဆိုပေမယ့် ဒီညတော့ ဒီအိမ်မှာ အဘ တစ်ယောက်တည်းပဲ ရှိနေတယ်။ အဘရဲ့ဇနီးက ဒီမနက်ပဲ ခန္တီးမြို့ ကို အလှူတစ်ခုဖိတ်ထားလို့သွားနေ တယ်။ ဪ... ဒါထက် မောင်ရင် ထမင်းစားပြီးပြီလား”
 “ကျွန်တော် ညနေစာမစားရ သေးပါဘူးခင်ဗျ။ ခရီးဆုံးတဲ့အထိ မော်တော်သွားနိုင်ခဲ့ရင် အဲဒီမြို့မှာ ညနေစာစားဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မော်တော်က လမ်းခုလတ် မှာ သောင်တင်ပြီး မိုးချုပ်သွားလေ တော့...”
 ဤစကားကို ကြားသည်နှင့် အိမ်ရှင်အမျိုးသားကြီးသည် စာရေး သူကို မီးဖိုခန်းထဲသို့ ခေါ်ဆောင် သွားခဲ့၏။ ထို့နောက် ထမင်းကြမ်း ခဲပေါ်တွင် ငါးပိရည်ဆမ်းပြီး ညစာ ကျွေး၏။ ခင်ရာဆွေမျိုး၊ မြန်ရာဟင်း ကောင်းဆိုသည့် မြန်မာ့ဆိုရိုးစကား အတိုင်း အိမ်ရှင်အမျိုးသားကြီးနှင့် လည်း ဆွေမျိုးလိုခင်မင်သွားကြပြီ။

သူကျွေးမွေးသော ငါးပိရည်ဆမ်း ထမင်းကြမ်းကလည်း ဝမ်းဟာနေသူ မိမိ၏နှုတ်ကို မြိန်စေလှပါသည်။ ဤ အာဟာရကြောင့် အူမတောင့်သွား ခဲ့ရပါပြီ။

“မင်း... နေကောင်းရဲ့လား”

ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲ၊ ရေ မြေအပြောင်းအလဲကြောင့် ချမ်းစိမ့် စိမ့်ဖြစ်နေသော စာရေးသူကို အကဲ ခတ်ရင်း အိမ်ရှင်အမျိုးသားကြီးက မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ မိမိခံစားနေရ သော အခြေအနေမှန်ကို ပြောပြ လိုက်ရာချက်ချင်းပင်သူက -

“ရော့... ဟောဒါ ပရုတ် လေငန်းဆေး၊ ရေနွေးလေးနဲ့ အခုပဲ သောက်လိုက်ပါ... နေကောင်း သွားပါလိမ့်မယ်”

သူသည် ပုလင်းဘူးတစ်ခုတွင် ထည့်ထားသော ဆေးမှုန့်များကို စာရေးသူ၏ လက်ဖဝါးပေါ်တွင်

တင်ပေးလိုက်ပြီး ရေနွေးကြမ်း ပန်းကန်ကိုကမ်းပေး၏။ မိနစ်ပိုင်း အတွင်းမှာပင် ပရုတ်လေငန်းဆေး မှုန့်များက စာရေးသူ၏ ဝမ်းဗိုက် ထဲသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ကြလေ၏။ နေကောင်းသွားပါပြီ။

ခေါင်းအုံး၊ စောင်၊ ခြင်ထောင် အပြည့်အစုံထောက်ပံ့ပေးသဖြင့် စာရေးသူအဖို့ ထိုညက နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ပျော်ခဲ့ရ၏။ ထောက်ပံ့ပေး သောထိုပစ္စည်းများသည် အိမ်ရှင် တွင် အပိုရှိ၍မဟုတ်ပါ။ သူ့အသုံး ပြုသည့် ပစ္စည်းတွေကို မိမိအား ထောက်ပံ့ပြီး သူကတော့ ဝါးလုံး ခေါင်းအုံးကာ ပုဆိုးခြုံ၍ ကွေးခဲ့ရရှာ ကြောင်း နောက်တော့မှ စာရေးသူ သိရပါသည်။

“ဟေး- မောင်ရင်ထတော့... ထတော့ အရုဏ်ကျင်းပြီး မိုးလင်း နေပြီ၊ မောင်ရင်စီးလာတဲ့ မော်တော်

လည်း သောင်ကျသွားပြီထင်တယ်၊ ပြန်ထွက်ဖို့ ဥဩဆွဲပြီး ခရီးသည် တွေကိုခေါ်နေပြီ၊ ဒါထက် မောင်ရင် က ဘယ်အထိသွားမလို့လဲ”

“ကျွန်တော် (. . .) အထိ သွားမှာပါ”

“ဟာ... ဒီခရီးအကြားမှာ ထမင်းဆိုင်မရှိဘူး၊ ထမင်းလာ ရောင်းတဲ့လှေလည်းမရှိဘူး၊ အစား အသောက်အတွက် ခက်လိမ့်မယ်၊ ရော့... ဟောဒါ မောင်ရင်လမ်း ခရီးမှာစားဖို့အတွက် ထမင်းထုပ်၊ အဘ - မနက်အစောကြီးထပြီးချက် ထားတာ၊ ဟင်းကတော့ ဘာမှမရှိ ပါဘူး၊ ငါးပိဖုတ်တစ်ခဲနဲ့ သရက်သီး စိမ်းကလေးနှစ်လုံးပဲပါတယ်”

အထက်ဖော်ပြပါဖြစ်ရပ်မှာ ခရီးသွားရင်း စာရေးသူကြုံတွေ့ခဲ့ရ ဖူးသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာထဲမှ တစ်ခုမျှသာ

ဖြစ်ပါ၏။ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရခိုင်နှင့်ရှမ်းတို့၏ဒေသများ၌လည်း အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ဆင်တူဖြစ်ရပ်မျိုးတွေကို အမြောက်အမြားကြုံတွေ့ခဲ့ရဖူးပါသည်။ ‘ဘယ်သွားမလို့လဲ’၊ ‘နေကောင်းရဲ့လား’၊ ‘ထမင်းစားပြီးပြီလား’ဟူသော ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့၏ နှုတ်ခွန်းဆက်အမေးစကားများသည် အကြောင်းမဲ့မေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးချင်၍သာ အကြောင်းနှင့်မေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ခိုင်ခိုင်မာမာ တင်ပြအပ်ပါသည်။

နှုတ်ဆက်စရာမင်္ဂလာပါ

ဗြိတိသျှကိုလိုနီနယ်ချဲ့ လက်အောက်ခံဘဝ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်ကာလ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ်ကိစ္စ ပြီးစီးသွားသောအခါ အမျိုးသားကောလိပ်နှင့်အမျိုး

သားကျောင်းများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ကျောင်းခန်းထဲသို့ ဆရာဝင်လာလျှင် မြန်မာဆန်ဆန် ‘ဘဝတုသဗ္ဗမင်္ဂလံ’ ဟု ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေက ဂါရဝပြုနှုတ်ခွန်းဆက်ကြ၏။ ထိုအခါ ဆရာက ‘ရက္ခတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ’ဟုပြန်၍ နှုတ်ခွန်းဆက်၏။ ထိုသို့ နှုတ်ခွန်းဆက်နေကြရာမှ ကာလကြာညောင်းလာသောအခါ ‘မင်္ဂလာပါ’- ဟူ၍သာ အတိုချုံးပြီး အပြန်အလှန် နှုတ်ဆက်မှုမျိုးသို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့၏။ ‘မင်္ဂလာပါ’ဟူသော နှုတ်ခွန်းဆက်စကားသည် နောက်ပိုင်းတွင် စာသင်ခန်းများထဲ၌သာမကတော့ဘဲ အရပ်ထဲအထိ ကူးပြောင်းတွင်ကျယ်လာခဲ့ရ၏။

ဤသို့ဖြင့် ယခုအခါ ‘မင်္ဂလာပါ’ ဟူသော နှုတ်ခွန်းဆက်စကားသည် မြန်မာပြည်၌ အများသုံးဖြစ်နေရပြီး နိုင်ငံခြားသားများကလည်း

မြန်မာတွေကိုတွေ့လျှင် မြန်မာလိုပင် ‘မင်္ဂလာပါ’ဟု ပီပီသသနှုတ်ခွန်းဆက်လေ့ရှိကြ၏။

စံထားကိုယ်ဟန်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မြန်မာတို့သည် သက်ကြီးဝါကြီး ပုဂ္ဂိုလ်များရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလာလျှင် ခန္ဓာကိုယ်ကို ကိုင်းညွတ်ပြီးလျှောက်လေ့ရှိကြ၏။ သက်ကြီးဝါကြီးသူတို့ကို ဂါရဝထားသည့် သဘောပင်ဖြစ်၏။ ဤကိုယ်ဟန်အမူအရာကို အကျင့်ပါနေသော စာရေးသူသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်တုန်းက ပြည်ပနိုင်ငံကြီးတစ်ခုတွင် ကိုးရီးကားရားဖြစ်ခဲ့ရဖူး၏။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဟာဝိုင်ယီပြည်နယ်၊ ဟိုနိုလူလူမြို့ရှိ အရှေ့အနောက်ဗဟိုရေးရာ တက္ကသိုလ်တွင် ပညာဆည်းပူးနေစဉ်ကဖြစ်ပါသည်။ တစ်ရက်သ၌ စာသင်ခန်းထဲသို့ ဝင်ရောက်စဉ် ဆွေးနွေးပွဲ

အတွက် ပါမောက္ခနှင့် ကထိကများ ရောက်နှင့်နေပြီး ရွှေ့တန်းခုံများတွင် ထိုင်နေကြသဖြင့် သူတို့ရွှေ့မှ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်ကို ကိုင်းညွတ်၍ လျှောက်သွားခဲ့၏။ ထိုအခါ မိမိနှင့် ရင်းနှီးသူ ကထိကတစ်ဦးက စာရေးသူ၏ လက်ကိုဖမ်းဆွဲပြီး “မစ္စတာ ဝင်း- ခင်ဗျားခါးနာနေသလား” ဟု စိုးရိမ်သည့်မျက်နှာဖြင့်မေး၏။

“ဟာ. . . မဟုတ်ပါဘူးဆရာ၊ ကျွန်တော်တို့မြန်မာပြည်မှာ လူကြီးတွေရှေ့ကဖြတ်လျှောက်ရင် အခုလို ခန္ဓာကိုယ်ကိုကိုင်းညွတ်ပြီးလျှောက်ရပါတယ်” ဟုဖြေရှင်းလိုက်မိရာ -

“ဟေး. . . ဒါဟာ အမေရိကန် နိုင်ငံလေ၊ မြန်မာနိုင်ငံမဟုတ်ဘူး၊ ကျုပ်တို့ဆီမှာ လူတွေရှေ့က အဲဒီလို ကုန်းကုန်းကွကွလျှောက်တာမျိုးကို လက်မခံဘူး၊ မျက်စိနောက်တယ်၊ ဒါကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို မတ်မတ်ထားပြီးလျှောက်ပါလို့ ခင်ဗျားကို တိုက်တွန်းချင်တယ်” ဟု ပညာပေးခြင်း ခံလိုက်ရလေသည်။

ရန်လိုသော

ကိုယ်နှုတ်ဟန်အမူအရာ

မြန်မာတွေအချင်းချင်း မျက်နှာချင်းဆိုင်မတ်တတ်ရပ်၍ စကားပြောဆိုကြသည့်အခါ ခါးမထောက်မိစေရန် သတိချပ်ရပါမည်။ ခါးထောက်၍စကားပြောခြင်း၊ တစ်ဖက်လူ၏ မျက်နှာကို လက်ညှိုး တငေါက်ငေါက်ထိုး၍ စကားပြောခြင်းများသည် ရန်စသော၊ ရန်လိုသော၊ စော်ကားသော ကိုယ်နှုတ်ဟန်အမူအရာများပင်ဖြစ်

ကြ၏။ ရိုင်းပျသော ကိုယ်နှုတ်ဟန် အမူအရာအဖြစ် မြန်မာတွေက သတ်မှတ်ထားကြ၏။

ရန်ကုန်ရှိ နိုင်ငံခြားသံရုံးကြီး တစ်ရုံးတွင် အမှုထမ်းနေသောဘွဲ့ရ မြန်မာတစ်ဦးသည် အလုပ်ဝင်ပြီး (၆)လအကြာ၌ အလုပ်မှနှုတ်ထွက်လိုက်၏။ အကြောင်းကိုစုံစမ်းသော အခါ အရာဝတ္ထုနှင့်ပစ္စည်းများကို လက်ညှိုးဖြင့် ညွှန်ပြရမည့်အစား ထိုသံရုံးမှ နိုင်ငံခြားသားအတွင်းဝန်က ထိုမြန်မာအမျိုးသားဝန်ထမ်းကို ခြေထောက်ဖြင့်ညွှန်ပြပြီး ခိုင်းစေခဲ့၍ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရ၏။

အလားတူပင် နိုင်ငံခြားသံရုံးကြီးတစ်ရုံးတွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းနေသော အငြိမ်းစားပါမောက္ခ မြန်မာအမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးသည် လည်း နှုတ်ဟန်အမူအရာအရ အစော်ကားခံရသဖြင့် အလုပ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့၏။ ဖြစ်ရပ်ကို စုံစမ်းသောအခါ ထိုဆရာမကြီးသည် အသစ်ရောက်ရှိလာသူ လူမျိုးခြားအတွင်းဝန်ကို ၎င်း၏မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ မြန်မာစကားနှင့်စာကို သင်ကြားပေးခဲ့ရသည်။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ အကြောင်းကိုလည်းပြောပြခဲ့ရသည်။ ခြောက်လအတွင်းမှာပင် ထိုလူမျိုးခြားအတွင်းဝန်သည် မြန်မာစကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောတတ်သွားသည်။ မြန်မာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းကိုလည်း အတော်အတန် တီးခေါက်မိသွားသည်။ တစ်ရက်သ၌ ထိုနိုင်ငံခြားသားအတွင်းဝန်က မြန်မာအမျိုးသမီး

ဆရာမကြီးကို နာမည်၏ရှေ့တွင် ‘ဒေါ်’ မတပ်ဘဲ ‘ကြည်ကြည်လှ’ ဟု တမင်ခေါ်လိုက်၏။ ထိုအခါ ဆရာမကြီးက . . .

“ဒီမှာ မစ္စတာ(-----) ရှင်ဟာ မြန်မာစကား၊ မြန်မာစာနဲ့ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း မတတ်မသိနားမလည်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်ဆိုရင်တော့ ကျွန်မရဲ့ နာမည်ရှေ့မှာ ဒေါ်မတပ်ဘဲ အခုလိုခေါ်တာကို ကျွန်မ ခွင့်လွှတ်နိုင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ရှင်ဟာ ကျွန်မသင်ပေးလို့ မြန်မာစာ၊ မြန်မာစကားနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းသိနေ၊ တတ်နေ၊ နားလည်နေပြီ၊ ရှင့်လက်အောက်က ဝန်ထမ်းဆိုပြီး ကျွန်မကို တမင် ‘ဒေါ်’မတပ်ဘဲ ကြည်ကြည်လှလို့ခေါ်လိုက်တာဟာ နှိမ်တာ၊ စော်ကားတာဖြစ်တယ်၊ ကျွန်မဟာ ရှင့်ထက်အသက်အများကြီး ကြီးတယ်၊ ရှင့်ရဲ့လက်အောက်မှာ အလုပ်လုပ်နေပေမယ့် ရှင့်ကို မြန်မာစကား၊ စာနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း သင်ကြားပေးခဲ့တဲ့ ရှင့်ရဲ့ ဆရာမဖြစ်တယ်၊ ကျွန်မကို ဒေါ်ကြည်ကြည်လှလို့ မခေါ်ဘဲ ကြည်ကြည်လှလို့ခေါ်တဲ့ ရှင့်လို ရိုင်းပျသောတစ်ယောက်ရဲ့ လက်အောက်မှာ ကျွန်မ အလုပ်မလုပ်တော့ဘူး၊ ဟောဒီမှာ နုတ်ထွက်စာ”

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။

**◆ မနုဿကျော်ဝင်း
(အမျိုးသားစာပေဆုရှင်)**

ကင်ဆာရောဂါနှင့်ပတ်သက်သမျှ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) ၏ အစီရင်ခံစာအရ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကင်ဆာအဖြစ်ဆုံး (၁၀)နိုင်ငံမှာပါတယ်။

ကင်ဆာ ဖြစ်စေတဲ့အကြောင်းရင်းများ -

(၁) ပလတ်စတစ်နှင့် ဖော့ဘူး။ ပလတ်စတစ်ပါတဲ့ 'ပလတ်စတစ်ပိုင်ဘာ' ဆိုတဲ့ ဓာတ်၊ စတိုင်ရင် (Styrene) ဆိုတဲ့ ဓာတုပစ္စည်းများက အပူ၊ သို့မဟုတ် ဆီ ပါတဲ့အစားအသောက်များ ဓာတ်ပြုပါဝင်တယ်။ ကလေးနို့ဘူးမှာ ပီဗွီစီ (PVC) ပလတ်စတစ်နှင့် ရေပိုက်တွေမှာ မိုနိုမာ (Monomer) ဆိုတဲ့ အဆိပ်ပြင်းပြီး ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ဓာတ်က ကင်ဆာရောဂါများ ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒံပေါက်နှင့် စားသောက်ဆိုင်မှာသုံးတဲ့ ဖော့ဘူးတွေက စတိုင်ရင် (Styrene) ဓာတ်ပါတဲ့

(2B) ပလတ်စတစ်အုပ်စုဝင်များဖြစ်လို့ ဖော့ဘူး၊ သို့မဟုတ် ပလတ်စတစ်များမသုံးသင့်ပါဘူး။

Cancer

Trachea

Bronchi

Cancer

ကင်ဆာ
နှင့်
ပတ်သက်သမျှ

■ ဒေါက်တာလွင်သန့်

အချို့ရည်မှာ တားမြစ်
ဆိုးဆေး၊ တာရှည်ခံဆေး
သကြားထက် အဆ(၂၀၀)ပို
တဲ့ ပါဝါသကြားနှင့်ကာဗွန်ဒိုင်
အောက်ဆိုက်၊ ကဖင်းဓာတ်
ပါဝင်လို့ ခံတွင်းကင်ဆာ၊

ထုံးက ကျောက်ကပ်
နှင့် ဆီးအိမ်မှာ ကျောက်
တည်တယ်။ ပါးစောင်ကင်ဆာ
ဖြစ်စေတယ်။

ကွမ်းသီးကို

မို့မတတ်အောင်သုံးတဲ့ မို့တက်
ဆေးမှာ ကင်ဆာဖြစ်စေတဲ့အပြင် ဆေးရွက်ကြီးမှ
နီကိုတင်းဓာတ်က ကင်ဆာရောဂါဖြစ်စေလို့ ကွမ်းယာ
စားခြင်းက ကင်ဆာ (၄) မျိုး၊ အာခံတွင်းကင်ဆာ၊

မိုဘိုင်းဖုန်းမှ ဓာတ်ရောင်ခြည်

မိုဘိုင်းဖုန်းမှ ဓာတ်ရောင်
ခြည်ကြောင့် မီးမဖွားတဲ့သန္ဓေ
သားကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေလို့
ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များနဲ့
၁၀ နှစ်အောက်ကလေးများ
မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးခြင်းရှောင်
သင့်တယ်။ ကွန်ပျူတာ
ဂိမ်းနှင့် တီဗွီဂိမ်းများ

ဆော့ကစားခြင်းဟာ ကလေးရဲ့
မှတ်ဉာဏ်နှင့် အာရုံကြောအမြင်
အာရုံတို့ထိခိုက်စေလို့ လုံးဝရှောင်ကြဉ်သင့်တယ်။

မယ်လမင်း(ဖိုင်ဘာ)

ယင်းပစ္စည်းဟာ အပူနဲ့တွေ့လျှင် ဓာတ်ပြုလို့
ကျောက်ကပ်ပျက်စီးခြင်း၊ ကင်ဆာဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ပွား
စေလို့ မသုံးသင့်ပါ။

တရုတ်နို့မှုန့်နှင့် ယင်းဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော မုန့်များ

တရုတ်နို့မှုန့်ဖျော်ပြီး ခွေးပေါက်စ၊ ကြောင်
ပေါက်စများတိုက်ကျွေးရင် ခွေး၊ ကြောင်များအကြော
စွဲပြီး သေနိုင်တယ်။ တရုတ်ပြည်မှ

ပါးစောင်ကင်ဆာ၊ လျှာကင်ဆာ၊
သွားဖုံးကင်ဆာ၊ အစာရေမျိုပြွန်
ကင်ဆာ၊ လည်ချောင်းကင်ဆာ
များဖြစ်ပွားစေလို့ ရှောင်ကြဉ်သင့်ပါတယ်။

မိုက်ခရိုဝေ့ဓာတ်ရောင်ခြည်

မိုဘိုင်းဖုန်းကထုတ်တဲ့ မိုက်ခရိုဝေ့ရောင်ခြည်
များ၊ လျှပ်စစ်သံလိုက်စက်ကွင်းပြင်းအားက ဦးနှောက်
ကင်ဆာ၊ လည်ချောင်းကင်ဆာ၊ အရေပြားကင်ဆာနှင့်
ပါကင်ဆန်ရောဂါ၊ ကျောက်ကပ်ရောဂါ၊ အယ်လ်ဇိုင်း
မားရောဂါဖြစ်စေလို့ မိုဘိုင်းဖုန်းရှောင်သင့်တယ်။ ကြိုး
ဖုန်းသုံးသင့်တယ်။

တံဆိပ်အမျိုးမျိုးတင်
သွင်းတဲ့ နို့မှုန့်
များနဲ့ ယင်း
မှ ပြုလုပ်တဲ့
မုန့်ပဲ သရေ
စာများ

မတိုက်သင့်ပါ။

ကော်ဖီမစ်

ကဖင်း၊ တာရှည်ခံစာတုဆေး၊ ကော်ဖီအနံ့၊ အုန်းသီးခွံအမှုန့်နှင့်သကြား၊ အခြားကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ပါဝင်နေလို့ မသောက်သုံးသင့်ပါ။ ဆီးချို၊ သွေးတိုး၊ ကျောက်ကပ်ပျက်စီးခြင်း၊ နှလုံးသွေးတိုး၊ စိတ်ကျရောဂါ၊ ရင်သားကင်ဆာ၊ ဆီးအိမ်ကင်ဆာ၊ ဆီးကျိတ်နှင့် ပန်ကရိယ ကင်ဆာနှင့် အမျိုးသမီးများမြိုခြင်း၊ ကိုယ်ဝန် ပျက်ခြင်းတို့ဖြစ်စေတယ်။

ကော်ဖီမစ်မှာ နို့ဆီနှင့် နို့မှုန့်အစား ခရင်(Cream) ဟာ မလေးရှားမှာ စားအုန်းဆီကို အဆီထုတ်ပြီး ကျန်တဲ့ကြိတ်ဖတ်များ တရုတ်နိုင်ငံက ဝယ်ယူလို့ မှုန့်နေအောင် ကြိတ်ပြီး ခရင် (Cream) ပြန်လည်ရောင်းချကြောင်းသိရလို့ သွေးတိုး၊ နှလုံးသွေးကြောပိတ်နဲ့ လေဖြတ်ရောဂါကင်ဆာတို့ဖြစ်ပွားစေတယ်။

အရက်၊ ဘီယာ

ဒေသန္တရလုပ် ‘အရက်’ မှာ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ အင်ဒရင်း၊ ရော်ဘာ၊ မက်သနောအဆိပ်သင့် စာတုပစ္စည်းများပါရှိတဲ့အပြင် အရက်သည် ရေဖျဉ်းစွဲခြင်း၊

အသည်းခြောက်ခြင်း၊ အစာအိမ်လမ်းကြောင်းကင်ဆာ အမျိုးမျိုးဖြစ်စေလို့ လုံးဝရှောင်ကြဉ်သင့်ပါတယ်။ ဘီယာမှာလည်း အယ်လ်ကိုဟောပါဝင်လို့ အရက်လိုပဲ ကင်ဆာအမျိုးမျိုးဖြစ်စေနိုင်လို့ ရှောင်ကြဉ်သင့်ပါတယ်။

အရက်၊ ဘီယာကြောင့် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ အသည်းကင်ဆာရောဂါနဲ့ သေဆုံးရမှုများပြားလှပါတယ်။ အထူးသဖြင့် စံချိန်မမီတဲ့ အရက်တွေက စောစော အသက်တိုတဲ့အပြင် ရောဂါအများအပြားရရှိစေနိုင်လို့ အရက်၊ ဘီယာကိုရှောင်ကြဉ်သင့်ပါတယ်။ ။

■ **ဒေါက်တာလွင်သန့်**

၁၉၉၅ ခုနှစ်တုန်းက ကျွန်တော်က Tsingtao ဘီယာကုမ္ပဏီမှာ ဒုတိယအုပ်ချုပ်မှုဒါရိုက်တာအနေနဲ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေခဲ့ပြီး အောင်မြင်မှုတွေရရှိခဲ့ပါတယ်။ တစ်ရက်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အောင်ပွဲခံတဲ့ အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ ဝန်ထမ်းတွေနဲ့အတူ စက်ရုံရဲ့အနီးမှာရှိပြီး အင်မတန်လှပတဲ့ Laoshan တောင်ကို တစ်ရက်အပျော်ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ တောင်ပေါ်ကိုစပြီးတက်နေတုန်းမှာပဲ ကျွန်တော့်ရဲ့ Pager ကို Message တစ်စောင်ဝင်လာပါတယ်။ စာကတော့ ကျွန်တော့်ကုမ္ပဏီရဲ့ အကြီးအကဲဆီကပါ။ Message

အောင်မြင်မှု၏ သော့ချက်

■ မင်းခေါင်

ANALYSIS
SOLUTION
PROCESS
OBJECTIVES
TEAMWORK
VISION
SALES

Hans Brewery
ကို သွားပြီး
အုပ်ချုပ်ဖို့
တာဝန်ပေး
ပါတယ်။
အဲဒီကို

ထဲမှာ အခုပဲ အလုပ်ကိုပြန်လာခဲ့ဖို့ ရေးထားပါတယ်။
အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း စက်ရုံကို ချက်ချင်းပြန်ချသွား
ပါတယ်။ ရုံးကိုရောက်တော့ ကျွန်တော်သိလိုက်
ရတာက ကုမ္ပဏီရဲ့အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က
ကျွန်တော့်ကို တာဝန်အသစ်ပေးဖို့စီစဉ်ထား
တယ်တဲ့။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို လက်ရှိနေရာ
ကနေ မိုင် ၈၀၀လောက်ဝေးတဲ့ Xian မှာရှိတဲ့

သုံးရက်အတွင်း အရောက်သွားဖို့ အမိန့်ချပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီက Hans Breweryကို ဝယ်လိုက်ပြီး ပြဿနာက အဲဒီစက်ရုံ အလုပ်မဖြစ်တာပါပဲ။ စက်ရုံကို ပထမဆုံးရောက်တဲ့နေ့က ကျွန်တော့်စားပွဲပေါ်မှာတွေ့လိုက်တဲ့ ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းကို ယူကြည့်လိုက်တော့ နေ့စဉ်ထုတ်လုပ်မှုက ၁၀၀၀ တဲ့၊ ပထမတော့ ကျွန်တော်စဉ်းစားလိုက်တယ်။

ဘီယာပါကင် ၁၀၀၀ ဆိုတော့ ထုတ်လုပ်မှုက မဆိုးပါဘူးလို့။ ဒါပေမဲ့ ဝန်ထမ်းတွေနဲ့တွေ့ပြီးမေးလိုက်တော့ အဲဒီ ၁၀၀၀ ဆိုတာ ပါကင် ၁၀၀၀ မဟုတ်ဘဲ ပုလင်း ၁၀၀၀လို့ သိလိုက်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီစက်ရုံမှာရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းအရေအတွက်က ၁၀၀၀ ကျော်ရှိတယ်။ စက်ရုံရဲ့ ထုတ်လုပ်မှုက တစ်နေ့ကို ဝန်ထမ်းတစ်ဦးကို ဘီယာတစ်ပုလင်းနှုန်း တောင်မရှိဘူးပေါ့။ ဒီစက်ရုံက လူတွေ ဘယ်လိုများအလုပ်လုပ်နေကြပါလိမ့်လို့ စဉ်းစားလိုက်မိတယ်။

အဲဒီအချိန်ကာလတုန်းက ဒီလိုကုန်ထုတ်လုပ်မှုမျိုးဟာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ တွေ့နေကျပဲဖြစ်ပါတယ်။ တရုတ်ပြည်ရဲ့ စီးပွားရေး ပြန်လည်တည်ဆောက်မှုမစတင်မီ ၁၉၇၈ ခုနှစ်လောက်ကဆိုရင် စက်ရုံတော်တော်များများဟာ

နိုင်ငံပိုင်

တွေဖြစ်ကြပါတယ်။ ကုန်ပစ္စည်း ဘယ်လောက်ထုတ်လုပ်မယ်ဆိုတာ အစိုးရကပဲ အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး စားသုံးသူ၊ သောက်သုံးသူ (Customer) တွေရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒတွေ၊ ဈေးကွက် ထိုးဖောက်ခြင်းဆိုတဲ့ အယူအဆတွေကို ဘယ်သူကမှ အာရုံမစူးစိုက်ကြပါဘူး။ ကုန်ကျစရိတ်၊ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား၊ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည် စတာတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို ဂရုစိုက်စရာလိုတယ်လို့ ဘယ်သူကမှ မယူဆခဲ့ကြပါဘူး။

စားသုံးသူတွေရဲ့ တုံ့ပြန်မှု (Feedback) ကို ရယူဖို့နည်းလမ်းတွေမရှိသလို ဘယ်မန်နေဂျာကမှ လည်း စားသုံးသူတွေရဲ့လိုအင်ဆန္ဒကဘာတွေလဲ၊ သူတို့ဘာတွေလိုချင်ကြတာလဲဆိုတာကို မသိကြသလို ဂရုလည်း မစိုက်ကြပါဘူး။ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားဖို့စတဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေက ကျင့်သုံးတဲ့စနစ်မျိုးကိုလည်း အသုံးမပြုကြပါဘူး။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အစောပိုင်းကတည်းက နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်း တော်တော်များများဟာ သူတို့လုပ်ငန်းတွေရဲ့ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားကို လူကြိုက်များတဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေက

ကုန်စည်တွေ ဝင်လာတဲ့အချိန်က စပြီး အပြိုင်အဆိုင်တွေများလာလို့ လိုက်ပြီး တိုးထုတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြပေမယ့် Hans Brewery ကတော့ မပါဝင်ခဲ့ပါဘူး။

ပုဂ္ဂလိကပိုင် လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပြိုင်ဆိုင်နိုင်ဖို့အတွက် နောက် ၅ နှစ်အတွင်းမှာ အဲဒီရှိပြီးသား Culture ကို ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်လိုက်ဖို့ ရည်မှန်းချက်ချလိုက်ပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော် Tsingtao ကုမ္ပဏီတစ်ခုလုံးရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီအလေ့အထကို အုပ်စုတစ်ခုလုံးမှာ ကျင့်သုံးနိုင်ဖို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

Customers are My Boss

ကျွန်တော့်ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှာ စုတ်ပြတ်ပြီး ငှားနေရတဲ့ အိမ်ခန်းငယ်တစ်ခုတည်းမှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ မိဘတွေက မွေးဖွားခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ မိဘတွေကိုယ်တိုင်က မိဘမဲ့တွေဆိုတော့ ချို့တဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလို မိသားစုထဲမှာ ကြီးပြင်းလာခဲ့တဲ့ ကလေးငယ်တစ်ဦးအနေနဲ့ ကျွန်တော့်မှာ အခက်အခဲတွေ ပြဿနာတွေအများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။ ပိုဆိုးတာက ကျွန်တော်က မွေးချင်းတွေထဲမှာ အကြီးဆုံးဆိုတော့ ကျွန်တော်ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါမှာ မိဘတွေက သူတို့ကို အထောက်အပံ့ပေးဖို့အတွက် မျှော်လင့်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လည်း ကျွန်တော်ဟာ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက အလုပ်ကို ကြိုးကြိုးစားစားလုပ်ဖို့ ဦးစားပေးခဲ့တာပါ။

ကျွန်တော် မှတ်မိပါသေး

တယ်။ တစ်မနက်ကပေါ့။ ကျွန်တော့် အမေက အလုပ်က ပြန်လာပြီး ကျွန်တော်တို့စားဖို့အတွက် ပေါက်စီလုပ်ဖို့ ဂျုံနယ်နေတုန်း ကျွန်တော် ထိုင်ကြည့်နေခဲ့မိတယ်။ နောက်ပြီး အမေ အံ့ဩသွားအောင်လုပ်မယ် ဆိုပြီး ကျောင်းဆင်းဆင်းချင်း အိမ်ကိုတန်းပြန်လာပြီး ပေါက်စီတွေ ပေါင်းထားလိုက်တယ်။ သာမန်အား ဖြင့်တော့ ကျွန်တော် အဲဒီအချိန်က အသက်အရွယ်နဲ့ ကလေးတစ်ယောက် မလုပ်နိုင်တဲ့အလုပ်မျိုးပါ။ အမေပြန်လာတော့ ပေါက်စီတွေ အကုန်လုံးပေါင်းပြီးသားဖြစ်နေတာကို သူတွေ့လိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကို လည်းတွေ့လိုက်ရော အမေက အဲဒီပေါက်စီတွေ အကုန်လုံးကို သူ့လက်နှစ်ဖက်နဲ့ကိုင်ပြီး စက်ရုံကိုပြန် ပြေးပါတော့တယ်။ စက်ရုံရောက်တော့ သူ့သူငယ်ချင်းတွေကို ဒီပေါက်စီတွေကို ကျွန်တော်လုပ်ပေးထားတာဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ သူ့မှာ အရမ်းတော်တဲ့ သားတစ်ယောက် ရထားတာဖြစ်တဲ့အကြောင်း ကြွားလုံးထုတ်တော့တာပါပဲ။

အဲဒီအချိန်တုန်းက အမေ မျက်နှာမှာမြင်ရတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုမျိုးကို

ကျွန်တော် တစ်သက်မမေ့တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော် ဘာတွေပဲလုပ်လုပ် ကျွန်တော့်ဘေးမှာ ရှိတဲ့သူတွေကို အဲဒီလိုမျိုး အံ့ဩသွားအောင်လုပ် နိုင်ဖို့ အမြဲကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ၊ ဝန်ထမ်းတွေကိုလည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ မိသားစုလိုပဲ သဘောထားပြီး ဂရုစိုက်ဖို့ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော် Hans ကိုရောက်တော့ သူတို့ ဘာလို့ အဲဒီလောက် အထိ စိတ်ဆင်းရဲစရာကောင်းလောက်အောင် ဖြစ်ပျက်နေရတာ လည်းလို့စဉ်းစားလို့မရဘူး။ နိုင်ငံပိုင် လုပ်ငန်းတစ်ခုအနေနဲ့ အရင်းအနှီး ဆိုတာထည့်တွက်စရာမလိုသလိုဘဲ နည်းပညာလည်း လိုချင်ရင်ရနိုင် နေတာကို။ အဲဒီအရာတွေကို စနစ်တကျအသုံးပြုပြီး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း ဖြစ်တဲ့ Yellow River Beer တို့၊ မြို့နယ်ကပိုင်တဲ့ Baoji Beer တို့ကို ပြိုင်ဆိုင်နိုင်သင့်တာပေါ့။ ဘာတွေများများနေလို့လဲ။

အကြီးမားဆုံးအမှားကတော့ စက်ရုံရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု မှားယွင်း နေတာပါ။ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခု အနေနဲ့ မန်နေဂျာတွေအားလုံးဟာ

ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့နီးစပ်တဲ့သူတွေကို သာ အစိုးရကခန့်အပ်ထားတာဖြစ်ပြီး အလုပ်ကြိုးကြိုးစားစားလုပ်ဖို့ မလိုအပ်သလိုဘဲ ရာထူးတိုးဖို့ အတွက် အလုပ်တွေလုပ်ပြဖို့လည်း မလိုအပ်ပါဘူး။ ဒီလိုအခြေအနေ မျိုးမှာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ သူ့ရဲ့အထက်က လူတွေ ကျေနပ်အောင်လုပ်ပြနိုင်ဖို့ အပေါ်မှာပဲ မူတည်ပြီး သူ့ရဲ့ Customer တွေကို စိတ်ကျေနပ်မှုရအောင် ဘယ်လောက်လုပ်ပေးနိုင်မလဲဆိုတာပေါ် မူတည်ပါဘူး။ Hans ရဲ့ မန်နေဂျာတွေအားလုံးဟာ သူတို့ရဲ့ အလုပ်ချိန်တော်တော်များများကို သူတို့ရဲ့လူကြီးတွေအိမ်ကို တံခါးသွားခေါက် သံတော်ဦးတင်ပြီး လူကြီးတွေရဲ့ မျက်နှာသာပေးမှုကိုရ အောင်လုပ်ဖို့ပဲ အသုံးပြုနေကြပြီး တကယ့်ဘာသာမျိုးကွက်မှာ ဘာတွေဖြစ်နေသလဲဆိုတာ လေ့လာဖို့ အချိန်မပေးနိုင်ကြပါဘူး။

ကျွန်တော်ကတော့ Customer တွေကသာ ကျွန်တော့်ရဲ့အလုပ် ရှင်လို့ လေးလေးနက်နက် ခံယူထားတဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာလုပ်ငန်းလုပ်နေတဲ့သူတစ်ယောက် အနေနဲ့ တကယ်တမ်းတော့ ဈေးကွက်ထဲကို ဆင်းလေ့လာပြီး သောက်သုံးသူတွေရဲ့အသံကို နားထောင်သင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အလုပ်ဆင်းတာနဲ့ စားသောက်ဆိုင်တွေကို သွားထိုင်ပြီး အဲဒီကလူတွေနဲ့ ဘာသာအကြောင်း တွေ့ပြောဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ပြန်သွားတဲ့အခါကျရင် စားပွဲပေါ်မှာ

ဘီယာပုလင်းအလွတ် ဘယ်လောက်ကျန်ခဲ့သလဲ။ အဲဒီပုလင်းအလွတ်တွေက ဘာတံဆိပ်တွေလဲသေချာကြည့်ပါတယ်။ နောက်ပြီး စားသောက်ဆိုင် ပိုင်ရှင်တွေနဲ့ စကားပြောတာ လုပ်ဖြစ်သလို၊ ဘာလို့ ကျွန်တော်တို့ ဘီယာကို မသောက်ကြတာလဲ။ မိနူးထဲမှာ ဘာလို့ ကျွန်တော်တို့ဘီယာနာမည် မပါရတာလဲ စတာတွေပြောဖြစ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အရောင်း ဝန်ထမ်းတွေကိုလည်း တစ်နေ့ကို ဘီယာဖိုး ၃ ယွမ်ပေးပြီး ဘီယာဆိုင်တွေကိုလွှတ်ပြီး အဲဒီအချက်အလက်တွေရယူဖို့စီစဉ်ခဲ့ပါတယ်။

မြို့ခံတွေနဲ့အတူတူ ညစာစားရင်း ဘီယာသောက်ရင်းနဲ့ သူတို့တစ်တွေ ကျွန်တော်တို့ဘီယာကို ဘယ်လိုမြင်သလဲဆိုတာကို သိလာရပါတယ်။ မြို့ခံဘီယာသမားတွေရဲ့ ပြောကြားချက်အရ Hans ဘီယာက ခါးတယ်၊ Yellow River က ပေါ့တယ်၊ Baoji က အနည်တွေပါတယ်လို့ဆိုတဲ့ သူတို့ရဲ့အမြင်ကို သိလာရပါတယ်။ ဘယ်ဘီယာကမှ သူတို့ရဲ့လိုအပ်ချက်ကို မပြည့်စုံစေဘူးဆိုတာလည်း တွေ့လာရပါတယ်။ အဲဒီအချက်တွေကို သိလာရတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်က ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုချလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ လက်ရှိ Hans ဘီယာလောက်လည်း မခါးဘူး၊ Yellow River လောက်လည်း မပေါ့ဘူး၊ Baoji လိုလည်း အနည်မပါတဲ့ ဘီယာမျိုးထုတ်လုပ်ဖို့ပါ။ အဲဒီညက သတိထားလိုက်မိတာက မြို့ခံတွေ

ဟာ အလွန်ကို အပူအစပ်ကြိုက်ကြသလို အသားကင်တွေကိုလည်း နှစ်သက်ကြတယ်ဆိုတာပါ။

အယ်လ်ကိုဟောနည်းတဲ့ ဘီယာမျိုးဟာ အဲဒီလိုအစားအစာနဲ့ ပိုပြီး လိုက်ဖက်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ဘီယာရဲ့ အယ်လ်ကိုဟောပါဝင်နှုန်းကိုလည်း ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းကနေ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ လျှော့ချဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ သူတို့ရဲ့ပူစပ်တဲ့ အစားအသောက်တွေကြောင့် သူတို့ဟာ ရေခဲစိမ်ထားတဲ့ ဘီယာကို ပိုပြီးနှစ်သက်ကြတာကို တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမြို့က ဘီယာဖြန့်ဖြူးရေးသမားတွေဟာ ဘီယာတွေကို ဒီအတိုင်းဖြန့်ဖြူးပြီး ရေခဲစိမ်ဖို့က ဘီယာဆိုင်တွေရဲ့တာဝန်ဆိုပြီး ပစ်ထားကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း စက်ရုံက လွတ်နေတဲ့ အခန်းတစ်ခန်းကို ရေခဲသေတ္တာကြီးတစ်ခုဖြစ်အောင်ပြုပြင်လိုက်ပြီး စက်ရုံမှာပဲ အေးအောင်ပြုလုပ်ဖို့ စီစဉ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက တရုတ်ပြည်မှာ အအေးခန်းပါတဲ့ ကုန်ကားတွေမရှိ

သေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့က ဘီယာတွေပို့ဖို့အတွက် ဘီးသုံးဘီး ပါတဲ့လှည်းတွေကို ဝှမ်းစောင်တွေကာရံပြီး ဆိုင်တွေကိုလိုက်ပို့ဖို့ စီစဉ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့လှည်းတွေကို တစ်မြို့လုံးသိလာကြပါတယ်။

အဲဒီလို လုပ်လိုက်တာဟာ တော်တော်လေး အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ Xian ကိုရောက်ခါစမှာ Hans က တစ်နှစ်ကို ယွမ် ၂၅ သန်းလောက် ရှုံးနေခဲ့ရာကနေ ကျွန်တော်ရောက်ပြီး တစ်နှစ်ကြာတော့ ယွမ် ၁၀ သန်း မြတ်လာပါပြီ။ နောက်နှစ်တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဈေးကွက်က ပိုပြီးကြီးမားလာပြီး ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Target ဖြစ်တဲ့ တစ်နှစ်ကို အမြတ်ငွေ ယွမ် သန်း ၅၀ ရှာဖို့ဆိုတာကို ရအောင် ဆောင်ရွက်လာနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ Hans ဟာ Tsingtao ရဲ့ အမြတ်ငွေအရှာပေးနိုင်ဆုံးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့အမြတ်ဟာ Tsingtao ရဲ့ အောက်မှာရှိတဲ့ အခြားဒေသဆိုင်ရာ စက်ရုံတွေရဲ့

အရှုံးကိုပါ ကျခံလာနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ထုတ်လုပ်မှုကလည်း တစ်နေ့ကို ပုလင်း ၁၀၀၀ ကနေ တစ်နေ့ကို ပုလင်း ၇၉၀၀၀၀ အထိတိုးတက် လာခဲ့ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်မှာ Tsingtao ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌက ရေကူးနေတုန်းမှာ နှလုံး ရောဂါခံစားရပြီး ဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်တော့ အဲဒီနေရာကိုဆက်ခံဖို့အသင့်တော် ဆုံးလို့ ယူဆထားခဲ့ပေမယ့် လက်ရှိ ကျွန်တော့်ထက် ရာထူးမြင့်တဲ့သူ ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ ၁၁ ယောက် တောင်ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့က ကုမ္ပဏီတစ်ခုလုံးမှာရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို လျှို့ဝှက်စာရင်း ကောက်ခံခဲ့ပါတယ်။ CEO ဖြစ်ဖို့ ဘယ်သူ အသင့်တော်ဆုံးလဲဆိုပြီး တော့ပေါ့။ အဲဒီအချိန်မှာ မဲအားလုံး ရဲ့ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ကျွန်တော်ရရှိ ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအဖြေကိုသိလိုက်ရ တဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော်အရမ်းပျော် သွားပြီး ဂုဏ်လည်း ယူလိုက်မိပါ တယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ တွဲပြီး ပါလာမယ့်တာဝန်တွေကို သွားပြီး

စဉ်းစားလိုက်မိပါတယ်။ ကျွန်တော့် မိန်းမကတော့ အလုပ်တွေသိပ်များ လာရင် ကျွန်တော့်ရဲ့ ကျန်းမာရေး ထိခိုက်မှာစိုးလို့ အဲဒီရာထူးကို လက်မခံဖို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့တာ ၂၅ နှစ်တောင်ရှိခဲ့ပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ အစွမ်းအစအကုန်လုံးကို ပေးဆပ်ခဲ့ ပြီးပါပြီ။ ဒီအချိန်ဟာ အဖြူအမည်း ဆုံးဖြတ်ရမယ့်အချိန်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရှေ့ဆက်တိုးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ ပါတယ်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းမှာ ကုမ္ပဏီဟာ အလျင်အမြန်တိုးချဲ့ လာခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှာ Tsingtao ဟာ ဟောင်ကောင် စတော့အိတ်ချိန်းမှာ IPO ရအောင် လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ တရုတ်ပြည်ရဲ့ပထမ ဦးဆုံး IPO စာရင်းဝင်ကုမ္ပဏီဖြစ် ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်အထိ ကုမ္ပဏီ ရဲ့ အကြီးမားဆုံး ရှယ်ယာရှင်ဟာ အစိုးရဖြစ်နေတုန်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ပုဂ္ဂလိက ရှယ်ယာရှင်တွေလည်း ရှိနေပါပြီ။ အဲဒီရှယ်ယာရှင်တွေက တော့ အကျိုးအမြတ် များများရဖို့

မျှော်လင့်နေပါတယ်။ ကျွန်တော့် ရှေ့က ဦးဆောင်ခဲ့တဲ့သူက တိုးမြှင့် ရရှိလိုက်တဲ့ ငွေကြေးတွေအတွက် ထူးထူးခြားခြားလုပ်ပြနိုင်ဖို့ လိုတယ် လို့ ခံစားခဲ့ရပါတယ်။ နောက်ပြီး အရင်းအနှီးဈေးကွက် ဖွံ့ဖြိုးလာ တာကလည်း ဖိအားတစ်ခုဖြစ်စေ ပါတယ်။ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း မှာ Tsingtao ဟာ ဘီယာလုပ်ငန်း ခွဲ ၄၇ ခုအထိ ရှိလာခဲ့ပါတယ်။ အရှိန်အမြင် ဆုံးအချိန်မှာဆိုရင် တစ်ပတ်အတွင်းမှာကိုပဲ လုပ်ငန်းခွဲ နှစ်ခုဝယ်ယူခဲ့တဲ့ အနေအထားမျိုး အထိရှိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကုမ္ပဏီ ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့အချိန်တိုင်း မှာ လုပ်ငန်းခွဲတွေ ဝယ်ယူဖို့ကိုပဲ အာရုံစူးစိုက်ခဲ့ပြီး ဈေးကွက်လိုအပ် ချက်နဲ့ အခြေအနေကို အာရုံမစိုက် ခဲ့ပါဘူး။ စဉ်းစားတဲ့နည်းလမ်းက တော့ စက်ရုံခွဲတွေ ဝယ်လိုက်တာနဲ့ ဈေးကွက်ပါ တစ်ခါတည်းရလိုက်ပြီ လို့ တွက်ထားကြပါတယ်။ တကယ် တော့ အဲဒါမမှန်ပါဘူး။ ကျွန်တော် Xian ကိုရောက်တော့ ကျွန်တော့် မန်နေဂျာတွေကို ဈေးကွက်ကိုအာရုံ စိုက်လုပ်ဆောင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ရပါ တယ်။ Tsingtao အနေနဲ့ ဘယ် လောက်ထုတ်နိုင်သလဲဆိုတာ တစ် ခုတည်းမစဉ်းစားတော့ဘဲ ထုတ်လုပ် နိုင်စွမ်းအားအပြင် သောက်သုံးသူ တွေရဲ့ လိုအပ်ကိုလည်းကြည့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ဖို့လိုအပ်လာပါပြီ။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ စက်ရုံခွဲနှစ်ခုပဲ ဝယ်ယူနိုင်ခဲ့ပါ တယ်။ မလိုအပ်တဲ့ စက်ရုံတွေကို ကျွန်တော် ပိတ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။

အကျိုးအမြတ် မရှာပေးနိုင်တဲ့ စက်ရုံတွေကို လည်ပတ်နေရတာ အဓိပ္ပာယ်မရှိပါဘူး။

ကျွန်တော်ဟာ ဝန်ထမ်းတွေကို M&A နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရမလဲဆိုတာ လမ်းပေါ်က အရောင်းသမားတွေနဲ့ ဥပမာဥပမေယျတွေကိုအသုံးပြုပြီး ဝန်ထမ်းတွေကို ရှင်းပြခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့စက်ရုံနားမှာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက တူညီတဲ့ဂျုံနဲ့ပြုလုပ်တဲ့မုန့်နှစ်မျိုး လုပ်ရောင်းပါတယ်။ Pancake နဲ့ Steamed Bun တွေပါ။ သူမဟာ ပန်ကိတ်ပြုလုပ်ဖို့ အတွက် ဂျုံကို ပါးပါးလေးဖြစ်သွားအောင်ဆွဲဆန့်ပြီး ကြီးနိုင်သမျှကြီးအောင်ပြုလုပ်ပါတယ်။ Steamed Bun လုပ်ဖို့အတွက်ကိုတော့ အထူကြီးပြုလုပ်ရပါတယ်။ ကျွန်တော် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ခင် Tsingtao က Pancake လုပ်သလိုပဲ နေရာချဲ့လို့ရသလောက်ချဲ့ဖို့ပဲ အာရုံရှိခဲ့တော့ဈေးကွက်ဝေစုကောင်းကောင်းမရခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော်ကတော့ Steamed Bun ပြုလုပ်သလိုပဲ နေရာနည်းနည်းမှာ လွှမ်းမိုးနိုင်ဖို့ စဉ်းစားပါတယ်။ တရုတ်ပြည်ရဲ့ အဖွံ့ဖြိုးဆုံးဖြစ်တဲ့ Wenzhou မှာ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ နည်းလမ်းကို ပြန်စဉ်းစားသင့်ပါတယ်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တုန်းက Tsingtao က အဲဒီဒေသမှာ ဖြန့်ဖြူးရေး

သမားတစ်ဦးပဲရှိပါတယ်။ တစ်နှစ်ကို လီတာပေါင်း ၂၀၀၀၀၀၀ လောက်ရောင်းချခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဖြန့်ဖြူးရေးသမားတွေကို ကြီးကြပ်နိုင်ဖို့နဲ့ဈေးကွက်ချဲ့ထွင်နိုင်ဖို့အတွက် ရုံးခွဲတစ်ခုဖွင့်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီး အဲဒီဒေသကို လေးပိုင်းပိုင်းပြီး တစ်ပိုင်းစီကို ဖြန့်ဖြူးရေးသမားတစ်ဦးစီ ခွဲဝေတာဝန်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒေသတွင်းမှာ ကြိုးစားပမ်းစားစီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းအားဖြင့် ဖြန့်ဖြူးရေးသမားတွေနဲ့ စာချုပ်ချုပ်ရုံချုပ်ပြီး ကျန်တာ သူတို့ဆက်လုပ်လိမ့်မယ်လို့ ထားခဲ့တာထက် ပိုပြီးထိရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနည်းနဲ့ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှာ ကီလိုလီတာ ၄ ဒသမ ၀၈ သန်း၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာ ၄ ဒသမ ၅၄ သန်းနဲ့ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ ၅ ဒသမ ၉၁ သန်းအထိ တိုးတက်ရောင်းချလာနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ အစိုးရပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ်ကနေ စားသုံးသူတွေကိုဝန်ဆောင်မှုပေးတဲ့ စီးပွား

ရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ်ရောက်ရှိနိုင်ဖို့အတွက် နည်းမျိုးစုံအသုံးပြုခဲ့ရပါတယ်။ စီမံကိန်းစီးပွားရေးစနစ်ထဲမှာ ကုမ္ပဏီတွေဟာ ခွေးကလေးတစ်ကောင်လိုဖြစ်နေပြီး အစိုးရကပဲ အစာကို ဘာကျွေးမယ်၊ ဘယ်လောက်ကျွေးမယ်ဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်ပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အဓိကတာဝန်က နိုင်ငံပိုင်ပစ္စည်းကို စောင့်ရှောက်ပေးနေဖို့ဖြစ်ပြီး အမိန့်နာခံခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ အစာကောင်းကောင်း စားရမှာပေါ့။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကြီးထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အစားတစ်လုတ်အတွက် ဝံပုလွေတွေလိုပဲ တိုက်ယူနေကြရပါတယ်။ ဝံပုလွေတွေဟာ ပြင်းထန်တဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကြားမှာ ရှင်သန်ကြရပြီး သွေးစွန်းတဲ့ အဲဒီတိုက်ပွဲတွေမှာ အနိုင်ရတဲ့သူက အုပ်စိုးတာပါပဲ။

နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုအတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနေကြတဲ့ ကျွန်တော့်လူတွေဟာ အလုပ်ရဖို့အတွက်၊ ဒါမှမဟုတ် အလုပ်လုပ်တာ ညံ့လို့အဖြုတ်ခံရမှာ ပူစရာမလိုကြပါဘူး။ ကျွန်တော်ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပြီး

ပထမဆုံး ၆ လမှာ Tsingtao ရဲ့ ဌာနကြီးမှူးအထွေထွေ မန်နေဂျာ ၈ ယောက်ရှိတဲ့အထဲက ၇ ယောက်ကိုဖြုတ်ပစ်လိုက်ရပြီး စက်ရုံတွေက အထွေထွေ မန်နေဂျာ အယောက် ၂၀ ကျော်ကိုလည်း ဖြုတ်ပစ်လိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီ

STORIES OF SUCCESSFUL PEOPLE

လူတွေဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ကြီးကြပ်သူတွေ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေဖြစ်ခဲ့ကြဖူးပါတယ်။ အရိုးသားဆုံးဝန်ခံရရင် ဝန်ထမ်းတွေကို အလုပ်ဖြုတ်ပစ်ရတာဟာ အခက်ခဲဆုံးအလုပ်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီမှာ လုပ်သက်များလာတာနဲ့အမျှ အားလုံးနဲ့ရင်းနှီးသွားတာတွေ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပေးတာက ဈေးကွက်ကပဲဖြစ်ပြီး ကောင်းကောင်းတာဝန်ယူဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့သူတွေကိုပဲ အလုပ်မှာ ဆက်ပြီးထားသင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီအယူအဆကို ကောင်းကောင်းယုံကြည်တဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့အဖွဲ့ထဲမှာ အောင်မြင်မှုကို ဆာလောင်နေတဲ့ ဝံပုလွေလိုလူမျိုးတွေပဲ လိုချင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ တချို့အပြောင်းအလဲကလေးတွေဟာ သာမန်အပြောင်းအလဲတွေပဲဖြစ်ပါ

တယ်။ ဒါပေမဲ့ သမားရိုးကျ တရုတ်ကုမ္ပဏီ တစ်ခုအတွက်ကတော့ အသစ်အဆန်း ဖြစ်နေတာပေါ့။ ဥပမာပြောရရင် ၂၀၀၂ ခုနှစ်မတိုင်မီအထိ Tsingtao မှာ HR အလုပ်တွေ မလုပ်ခဲ့ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ HR လုပ်ငန်းတွေ စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အရည်အသွေးရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို သေချာရှာဖွေခြင်း၊ စုဆောင်းခေါ်ယူခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းတွေ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။ လူမှန် နေရာမှန် ဖြစ်ဖို့အတွက် ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြရပါတယ်။ ခံစားခွင့်စနစ်တွေကိုလည်း ပြင်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ အရောင်းဝန်ထမ်းတွေ အားလုံးကို တိကျတဲ့ အရောင်းပမာဏတွေ သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပြီး သတ်မှတ်အရောင်းပမာဏပြည့်တိုင်းလည်း ဆုကြေးတွေ ချီးမြှင့်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ

ကျွန်တော်တို့ခေါင်းဆောင်တွေဟာ စံပြတွေဖြစ်လာကြပါတယ်။ Xian မှာဆိုရင် စားသုံးသူဦးစားပေးစနစ်ကို အာရုံစူးစိုက်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ဖို့ကိုလည်း ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ညနေစောင်းတာနဲ့ မြို့သူမြို့သားတွေနဲ့ အတူတူအကင်သွားစားတာမျိုး လုပ်ပါတယ်။ Tsingtao ရဲ့ ဦးဆောင်သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို စားသုံးသူတွေရဲ့ အသံကို နားထောင်ဖို့၊ အချိန်ပေးဖို့အတွက် ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ Tsingtao ဟာ ဈေးကွက်ရဲ့ဦးဆောင်မှုနောက်ကို ပါလာခဲ့ပါပြီ။ Hans အောင်မြင်သလိုပဲ အောင်မြင်မှုကို ရယူနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ အပြောင်းအလဲတွေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ကျွန်တော့်ရဲ့ခေါင်းဆောင်မှုပုံစံကိုလည်း ပြောင်းလဲခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှာ Anheuser Busch နဲ့ ဖက်စပ်လုပ်ဖြစ်ခဲ့တာကြောင့် တစ်ကြောင်းလည်း ပါတာပေါ့။ ပေါင်းစည်းဖို့ စတင်ညှိနှိုင်းစဉ်ကတည်းက Anheuser Busch ဆီက အကောင်းဆုံးလုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေကို လွှဲပြောင်းရယူကျင့်သုံးနိုင်ဖို့အတွက် တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဝန်ထမ်းလဲလှယ်တာဝန်ထမ်းဆောင်တာတွေ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း Anheuser Busch ရဲ့ CEO နဲ့ တစ်နှစ်ကိုနှစ်ပတ် သွားရောက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အံ့အားသင့်

စရာတစ်ခုက Anheuser Busch က ဝန်ထမ်းတွေဟာ အတိအကျ ချမှတ်ထားတဲ့အစီအစဉ်နဲ့ လုပ်ဆောင်နေကြတာပါ။ ချိန်းဆိုတွေ့ဆုံမှုတွေ၊ အစည်းအဝေးတွေ၊ အလည်အပတ်ခရီးစဉ်အားလုံးဟာ သေချာကြိုတင်စီစဉ်ထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ Anheuser Busch ရဲ့ CEO ဟာ ဘယ်လိုအရေးကိစ္စကိုမှ တိုက်ရိုက်မကိုင်တွယ်ဘဲ ကြိုတင်စီစဉ်ထားတာတွေဆိုရင် ဘယ်လိုအခမ်းအနားကိုမှ တက်လေ့မရှိပါဘူး။ သူဟာ မဟာဗျူဟာမြောက် ကိစ္စတွေကိုပဲ ကိုင်တွယ်သုံးသပ်ပြီး နေ့စဉ်လုပ်ငန်းတွေကိုတော့ လက်အောက် ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ပဲ လွှဲထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်လူမျိုး CEO တွေနဲ့ လုံးဝခြားနားတဲ့အချက်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်လူမျိုး CEO တွေဟာ နေ့တစ်ဝက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးတဲ့ကိစ္စတွေနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေကြတာပါ။ Anheuser Busch ရဲ့ CEO အလုပ်လုပ်နေတာကို ကြည့်ပြီး အတွေးတွေအများကြီးရ လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နားလည်လိုက်တာက ကုမ္ပဏီတစ်ခုရဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ အရမ်းတော်ပြီး အရမ်းစွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ချည်းပဲ တည်ဆောက်လို့ မရဘူးဆိုတာပါ။ တကယ်တမ်းတော့ အောင်မြင်မှုကို ဖန်တီးပေးနိုင်တဲ့ စနစ်တစ်ခုတည်ဆောက်နိုင်ဖို့က အဓိကကျပါတယ်။

အဲဒီစနစ်ကို Tsingtao မှာ စတင် တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ လက်ကိုင်ဖုန်းဟာ ကျွန်တော်တည်ဆောက်လိုက်တဲ့ စနစ်အောင်မြင်မှုရှိမရှိ သက်သေပါ။ ကျွန်တော် အပြင်ကိုသွားနေတုန်း အချိန်အကြာကြီး ဖုန်းမြည်မလာဘူးဆိုရင် ကျွန်တော့်စနစ် အလုပ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိနိုင်ပါတယ်။ ၂၀၀၈ မှာ Tsingtao ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ဘောလုံးသမားတစ်ယောက်လို စဉ်းစားလာခဲ့မိတယ်။ ကျွန်တော်က အလယ်တန်း လူနေရာကနေ ကစားပြီး တခြားလူတွေက ရှေ့တက်ပြီး တိုက်စစ်ဆင်နေတဲ့အချိန်မှာ နောက်တန်းလုံအောင် အကာအကွယ်ပေးပြီး ကစားဖို့ စဉ်းစားလိုက်မိပါတယ်။

Tsingtao မှာ စနစ်တွေပြင်လိုက်တဲ့ရလဒ်ကတော့ အမြတ်အစွန်းတွေ အများကြီးရလာတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တုန်းက ရှယ်ယာဈေးနှုန်းဟာ ၁၀ ယွမ်ပဲရှိရာကနေ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာငွေကြေးအကျပ်အတည်းမဖြစ်ခင်အချိန်မှာ ၄၇ ယွမ်လောက်အထိဖြစ်သွားပြီး အခုအချိန်မှာတောင် ယွမ် ၃၀ နားကပ်နေတုန်းပါ။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ရိုက်တာသတင်း

ဌာနရဲ့အစီရင်ခံစာထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပဉ္စမမြောက်အကြီးဆုံး ဘီယာထုတ်လုပ်သူဖြစ်တယ်လို့ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘီယာကီလိုလီတာပေါင်း ၆ ဒသမ ၃၅ သန်းရောင်းချခဲ့ရပြီး ဝင်ငွေယွမ် ၁၉ ဒသမ ၉ ဘီလီယံရရှိခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်မှာ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ကထက် ရောင်းရငွေရော အမြတ်ရောဟာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ပိုတိုးတက်လာတာတွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အန္တိမရည်မှန်းချက်ကတော့ Tsingtao ကုမ္ပဏီထဲမှာ ကျွန်တော် ရှိခြင်းမရှိခြင်း အပေါ်မူတည်မနေဘဲ စနစ်တကျ ဆက်ပြီး အောင်မြင်စွာ ရပ်တည်သွားနိုင်အောင် အခြေခံတစ်ခုထူထောင်ပေးခဲ့ဖို့ပါ။ ကျွန်တော်မရှိတော့တဲ့တစ်ချိန်မှာ ကျွန်တော့်နေရာကို ဆက်ခံသူက အဲဒီစနစ်ကိုဆက်ထိန်းထားပြီး ဘယ်သူပဲ တက်ပြီး CEO လုပ်သည်ဖြစ်စေ ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ် ကိုယ်ရပ်တည်နိုင်တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်အောင် ထူထောင်ပေးသွားဖို့ မျှော်လင့်ရင်း ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ ။

■ မင်းခေါင်

တရုတ်နိုင်ငံရှိ အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ (SMEs) သည် လျင်မြန်ပြီး ရေရှည်ထိန်းထားနိုင်သော တိုးတက်မှုဖြင့် လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်က အောင်မြင်မှုများရရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပြင်ပဈေးကွက်နှင့် အားနည်းသော ချိတ်ဆက်မှုများ၊ အားနည်းသောနည်းပညာဆိုင်ရာ ဆန်းသစ်ဖန်တီးမှုများနှင့် အကန့်အသတ်ရှိသော SMEs လုပ်ငန်းများ၏ ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများသည် SMEs ၏ တိုးတက်မှုကို ကန့်သတ်ခဲ့သည်။ ယင်းသည်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကိုမြှင့်တင်ရန် SMEs အတွက် ပိုမိုစွမ်းဆောင်ရည်ရှိပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အစိုးရဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၏ လိုအပ်မှုကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် SMEs လုပ်ငန်းများသည် လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်က ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ တရုတ်ခေါင်းဆောင် တိန်ရှောင်ဖိန် ကနဦးဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဈေးကွက်ဦးစားပေးမှုပြန်လည်ထူထောင်မှုများ၏ အစိတ်အပိုင်းအနေနှင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်စီးပွားရေးဖွင့်လှစ်မှုနှင့်အတူ ပုဂ္ဂလိကအသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အရေးပါသည့်အနေဖြင့် အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။

■ မ ဝ ခ် မ ဝ ခ် မြ င် သိ န် ၊

(စ က် မူ တ က္က သို လ်)

တရုတ်နိုင်ငံတွင် အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

တရုတ်နိုင်ငံတွင် အစိုးရပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပါအဝင် စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများတွင် အဓိကကျသော အစိုးရပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် အစိုးရပိုင် လုပ်ငန်း မဟုတ်သော SMEs များကို လျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်း အခန်းကဏ္ဍနှင့်ယှဉ်လျက် မြို့နှင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို စုစည်းထားသော မြို့ပြ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအစုအဝေးများသည် တရုတ်နိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင် ရှင်သန်လာခဲ့သည်။

အသေးစားနှင့် အလတ်စား လုပ်ငန်း၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုတွင် သိသိသာသာပါဝင်ခဲ့သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံး၏ ၉၉ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကို ယင်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ SMEs ၏ ထွက်ကုန်တန်ဖိုးသည် နိုင်ငံ၏ အသားတင်ပြည်တွင်းထုတ်ကုန်၏ အနည်းဆုံး ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ ယင်းသည် တရုတ်နိုင်ငံရှိ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းကို ဖန်တီးပေးသည်။

အသေးစားနှင့် အလတ်စား လုပ်ငန်းများ အမျိုးအစားသတ်မှတ်မှုကို တရုတ်နိုင်ငံ၏ အသေးစားနှင့် အလတ်စား လုပ်ငန်းတိုးမြှင့်ရေး ဥပဒေပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ

အမျိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များကို သတ်မှတ်ထားသည်။ ယင်းသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် သက်ရောက်မှုရှိခဲ့သော လမ်းညွှန်မှုအဟောင်းများပေါ်တွင် အစားထိုးခဲ့သည်။ အပိုထည့်သွင်းသော ဦးစားပေးအချက်များကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် သတ်မှတ်ထားသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် တရုတ်နိုင်ငံ အသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းတိုးမြှင့်ရေးဥပဒေပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တရုတ်နိုင်ငံတွင် အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများကို ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ထားသည်။

တရုတ်နိုင်ငံရှိ အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်း၏ အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက်သည် လုံးဝရှုပ်ထွေးသည်။ ယင်းတွင် အတန်အသင့်

ကြီးမားသော လုပ်ငန်းများပါသည်။ အာရှပစိဖိတ် စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်း (APEC) နိုင်ငံများတွင် SMEs ၏ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်သည် လည်း ပြောင်းလဲသည်။ ယင်းသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ဝန်ထမ်းအရေအတွက်ပေါ်တွင် အခြေခံသည်။ SMEs လုပ်ငန်းများတွင် သာမန်အားဖြင့် ဝန်ထမ်း ၁၀၀ မှ ၅၀၀ ထိရှိသည်။ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတွင် ဝန်ထမ်း ၅ ဦး၊ သို့မဟုတ် ၅ ဦးအောက်လည်းရှိသည်။

တရုတ်နိုင်ငံရှိ SMEs ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ယင်းသည် ဝန်ထမ်းအရေအတွက်၊ နှစ်စဉ်ဝင်ငွေနှင့် ကုမ္ပဏီရှိစုစုပေါင်း ပုံသေပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးတို့ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ သတ်မှတ်သည်။ စက်မှု

လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းသည် ဝန်ထမ်း ၂၀၀၀ ထိရှိခြင်းအပေါ် အဓိပ္ပာယ် သက်မှတ်သည်။ အလတ်စားစား အဆင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် ဝန်ထမ်း (၃၀၀) ဦးနှင့် (၂၀၀၀) ဦး ကြားရှိသည်။ အသေးစားလုပ်ငန်း ဝန်ထမ်း ၃၀၀ ထက်နည်းသည်။ ထို့ကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံရှိ SMEs သည် အခြားနိုင်ငံများရှိ လုပ်ငန်း များနှင့်ယှဉ်လျှင် ပိုမိုများပြားနိုင် သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးတွင် အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်း များသည် အရေးပါသော အခန်း ကဏ္ဍတွင်ရှိသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၌ မှတ်ပုံတင်ထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစုစုပေါင်း၏ ၀ ဒသမ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကုမ္ပဏီ ကြီးများဖြစ်ပြီး အရေအတွက်အား ဖြင့် ၄၄၉၅ ရှိသည်။ အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသည် ၄၂၂၉၁ ရှိသည်။ အသေးစားလုပ် ငန်းများသည် တရုတ်နိုင်ငံတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော စုစု ပေါင်း ကုမ္ပဏီများ ၉၉ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်း ဝင်ငွေအရကြည့်လျှင် အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်း များသည် စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ ၆၀ ဒသမ ၄၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ အသေးစား လုပ်ငန်းများသည် စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ ၂၃ ဒသမ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ အသေးစားနှင့် အလတ်စား လုပ်ငန်း၏ စက်မှု လုပ်ငန်း ဝင်ငွေသည် ၆၆ ဒသမ

၂၈ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။

အသေးစားနှင့် အလတ်စား လုပ်ငန်းများသည် အလုပ်အကိုင် ရရှိရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးပါ သော အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်မှု မြင့်တက်နေသည်။ အကြီးစားလုပ် ငန်းများသည် စုစုပေါင်းဝန်ထမ်း များ၏ ၁၈ ဒသမ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းကို ခန့်ထားကြသည်။ အလတ်စားလုပ် ငန်းများသည် စုစုပေါင်းဝန်ထမ်း များ၏ ၃၀ ဒသမ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိ သည်။ အသေးစားလုပ်ငန်းများ သည် စုစုပေါင်းဝန်ထမ်းများ၏ ၅၁ ဒသမ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းကို ခန့်ထား ကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် SMEs လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ စီမံ အုပ်ချုပ်ရေးဌာန လေးခုရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကော်မရှင်၊ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များနှင့် SMEs ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက်

တရုတ်နိုင်ငံ၏ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရေးဗဟိုဌာန၊ တရုတ်နိုင်ငံ၏ အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်း များအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပြည်နယ်တိုင်း ရှိ ဒေသဆိုင်ရာဌာနများဖြစ်သည်။ SMEs လုပ်ငန်းများ စီမံဆောင် ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာမူဝါဒများ နှင့် စီမံချက်များကို ၂၀၀၃ ခုနှစ် တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

တရုတ်အစိုးရက SMEs လုပ် ငန်းများကို အထောက်အကူပြု သော နည်းလမ်းများရှိသည်။ ပထမ အချက်မှာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင်ပြဌာန်း ခဲ့သော SMEs မြှင့်တင်ရေးဥပဒေ သည် အသေးစားနှင့်အလတ်စား လုပ်ငန်းများအတွက် ပြည်သူလူထု အထောက်အကူ ရရှိရေးဆိုင်ရာ အခြေခံလုပ်ငန်းများကို ချမှတ်ခဲ့ သည်။ ယင်းဥပဒေနှင့်အညီ အစိုးရ သည် ဥပဒေနှင့်ညီသော SMEs ဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ယင်း တို့၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝင်ငွေများနှင့် ယှဉ်၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို အကာ အကွယ်ပေးသည်။ အစိုးရစီမံအုပ် ချုပ်ရေးဌာနများသည် SMEs လုပ် ငန်းများ၏ ဥပဒေရေးရာအခွင့် အရေးများကို ကာကွယ်ပေးသည်။ ယင်းအခွင့်အရေးများတွင် မှန်ကန် သောယှဉ်ပြိုင်မှုနှင့် မှန်ကန်သော ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေး များ ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံတော်အနေ ဖြင့် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးမှတစ်ဆင့် SMEs ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ဦးစားပေး အခန်းကဏ္ဍများကို လည်း သတ်မှတ်ပေးသည်။

ဒုတိယအချက်မှာ ၂၀၀၆

ခုနှစ်တွင် အစိုးရသည် အောက်ပါ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

“ပုဂ္ဂလိကနှင့် အခြားအစိုးရ မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အားပေးခြင်း၊ အထောက်အပံ့ပေးခြင်းနှင့် လမ်းညွှန်ခြင်းပြုလုပ်ပေးသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီ” (အစိုးရမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအပိုဒ် ၃၆ ခု အပါအဝင်)

ယင်းသည် အစိုးရမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဈေးကွက်လက်ခံမှုအခြေအနေများကို လွယ်ကူစေခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနေရာ ဖြစ်စေခဲ့သည်။ တတိယအချက်အနေဖြင့် အစိုးရသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် SMEs တိုးတက်မှုစီမံကိန်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်း၏ရည်မှန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

၁။ အသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများအတွက် မူဝါဒနှင့် စည်းမျဉ်းဆိုင်ရာစနစ်တည်ဆောက်ခြင်း မြှင့်တင်ရန်။

၂။ အသေးစားနှင့်အလတ်စား

လုပ်ငန်း၏ လူမှုဝန်ဆောင်မှုစနစ်ကို ပျိုးထောင်ပေးရန်။

၃။ အသေးစားနှင့်အလတ်စားဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ ချိန်ညှိမှုကို လွယ်ကူချောမောစေရန်။

၄။ SMEs ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းမှုများကို ရေရှည်ထိန်းသားရန်။

၅။ SMEs သင်တန်းများကို ရှင်သန်အားကောင်းစေရန်။

၆။ ဆန်းသစ်ဖန်တီးသော စွမ်းရည်ကိုတိုးတက်စေရန်။

၇။ အသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများကိုသက်ရောက်မှုရှိသော ငွေရေးကြေးရေးအခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းရန်။

၈။ နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမက်လုံးများပေးခြင်းမှတစ်ဆင့် SMEs လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့မှုကိုအားပေးရန်။

၉။ အသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများကို အလုံးစုံကြီးကြပ်ခြင်းအား မြှင့်တင်ပေးရန်။

စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အရည်အသွေးမြင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အားနည်းနေခြင်းကို မြှင့်တင်ရာတွင် SMEs

လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆန်သော၊ ပိုမိုအဆင်ပြေသော၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများပံ့ပိုးခြင်းဖြင့် ယင်းတို့၏ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သောစွမ်းရည်ကို မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်သည်။

အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများသည် လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေး ရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် အရေးပါသည်။ ယင်းရည်မှန်းချက်များ ရရှိအောင်မြင်ရေးသည် ဂလိုဘယ်စီးပွားရေးတွင် ပိုမိုယှဉ်ပြိုင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆန်းသစ်ဖန်တီးမှုများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ဝင်ငွေနှင့် လူမှုဖူလုံရေးကို ကြွယ်ဝစေရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ SMEs လုပ်ငန်းများအတွက် အစိုးရဌာန၏ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဒေသဆိုင်ရာအစိုးရများသည် အသေးစားလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် မူဝါဒများကို အထောက်အကူ ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရအနေဖြင့် SMEs လုပ်ငန်းများအတွက် ငွေရေးကြေးရေးနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာဆန်းသစ်ဖန်တီးခြင်းစနစ်အတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ။

■ **မောင်မောင်မြင့်သိန်း**
(စက်မှုတက္ကသိုလ်)

Ref; SMEs Development in China by Liu Xiangfeng.

□ လျှံစွဲကို
(စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်)

ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ပိုမို ထိရောက်ပီပြင်စေဖို့

ကျွန်တော်တို့အားလုံး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
နားလည်ထားရမယ့်အရာက ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့
အဓိပ္ပာယ်ကိုပါပဲ။ ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့စကားလုံးဟာ
ဂရိစကားလုံးက ဆင်းသက်လာတာဖြစ်ပြီး
Demos ဆိုတဲ့စကားလုံးနဲ့ Kratos ဆိုတဲ့
စကားလုံးတွေ ပေါင်းစပ်ထားခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။
Demos ဆိုတာ ပြည်သူတွေလို့
အဓိပ္ပာယ်ရပြီး Kratos ဆိုတာကတော့
ပါဝါ(လွှမ်းမိုးခွင့်)လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေစီဆိုတာ
ပြည်သူလူထုကို
ကိုယ်စားပြုခြင်းပါပဲ။ ပါဝါဟာ
ပြည်သူရဲ့လက်ထဲမှာပဲ
ရှိပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်မှာ
အစိုးရတစ်ရပ်ဟာ ပြည်သူ
လူထုရဲ့ရွေးချယ်တင်မြှောက်
မှုနဲ့သာ ကိုယ်စားပြုသင့်ပါတယ်။

DEMOCRACY

rights
voting

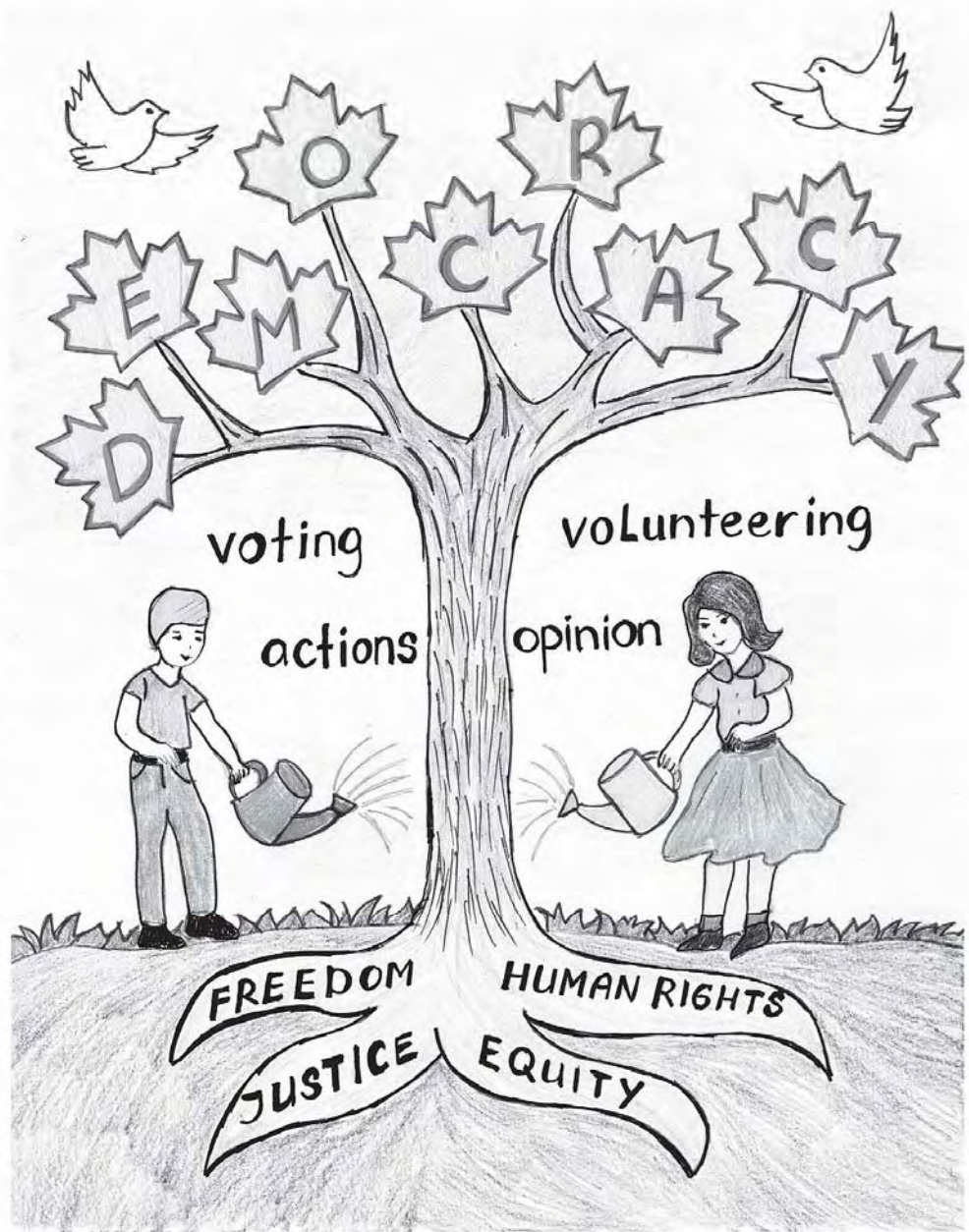
ဒါအပြင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် Larry Diamond က ဒီမိုကရေစီစနစ်ရဲ့ အဓိကအချက် (၄) ချက်ကို ထောက်ပြဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ အဲဒီအချက်တွေကတော့ (၁) လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ရွေးကောက်ပွဲစနစ်၊ (၂) ပွင့်လင်းမြင်သာတဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်မှာ ပြည်သူတွေရဲ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ (၃) နိုင်ငံသားတိုင်းရဲ့အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ဖို့နဲ့ (၄) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ပိုမိုပြိုင်ဆောင်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ဖို့ဆိုရင်တော့ သူထောက်ပြခဲ့တဲ့ အချက်တွေကို ကောင်းမွန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အဲဒီအချက် (၄) ချက်ကို ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ အနေနဲ့ ကောင်းစွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပြီလား ဆိုတာကို ပြန်သုံးသပ်ဖို့လိုပါမယ်။

ပထမဦးစွာ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ တစ်ရပ်ကို အထိုက်အလျောက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပြီလို့ ယေဘုယျအားဖြင့် သတ်မှတ်လို့ ရပါပြီ။ ဘာလို့လည်းဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တဲ့ အစိုးရ တစ်ရပ် ကို

ကျွန်တော်တို့ တင်မြှောက်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်လို့ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိ ကျင့်သုံးတဲ့ အခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတကို တိုက်ရိုက်တင်မြှောက်ခွင့် မရှိသေးပေမယ့်လည်း လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကိုတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အောင်

မြင်စွာနဲ့ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်လို့ပါ။

ဒုတိယအချက်ဖြစ်တဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို ပြန်သုံးသပ်တဲ့အခါမှာတော့ ဒီမိုကရေစီစနစ်တစ်ရပ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာဖို့ဆိုရင်တော့ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဟာ အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ သိမှတ်ထားသင့်တာက ဒီမိုကရေစီစနစ်နဲ့ လျှောက်လှမ်း

တဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့လက်ဝယ်မှာ ပါဝါ (လွှမ်းမိုးခွင့်) ရှိနေခြင်းပါပဲ။ ဒီနေရာမှာ ရောထွေးစေနိုင်တဲ့အချက်က မဲပေးခွင့်ရရှိရုံ၊ ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်ကို အောင်အောင်မြင်မြင် ကျင်းပနိုင်ခဲ့ရုံနဲ့ ဒီမိုကရေစီတစ်ရပ်လို့ မခေါ်ဆိုနိုင်ပါဘူး။ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီမှာ လက်ကိုင်ထားတဲ့ ပါဝါနဲ့အညီ တာဝန်ယူမှုနဲ့တာဝန်ခံမှု အပြည့်အဝရှိဖို့ပါပဲ။ ဒီမိုကရေစီအစိုးရကိုတော့ အားတက်သရော ကြိုဆိုကြတယ်။ အမှိုက်ကိုလည်း ကြိုရင် ကြိုသလိုပစ်ကြတာတွေရှိနေတုန်းပဲဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့လူ့အသိုင်းအဝိုင်းဟာ ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ စကားလုံးကို အပြည့်အဝနားမလည်သေးဘူးလို့ပဲ သတ်မှတ်ရမှာပါပဲ။ တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ တာဝန်ယူမှုနဲ့တာဝန်ခံမှု (Individual's responsibility and accountability) ဟာ ဒီမိုကရေစီစနစ်တစ်ရပ်ကို ပိုမိုထိရောက်စေတဲ့ နည်းလမ်းတွေထဲက တစ်ချက်ပဲဆိုတာ ပြည်သူတစ်ဦး

ချင်းအနေနဲ့ သိထားဖို့လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ခု သတိပြုဖို့ကတော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ ဒီမိုကရေစီစနစ်တစ်ရပ်ကို ပီပီပြင်ပြင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ဖို့ဆိုရင် တစ်လှေတည်းစီး၊ တစ်ခရီးတည်းသွား၊ တစ်ထီးတည်းဆောင်းတဲ့ အပေါင်းအဖော်တွေ (The collective approach) လို့ သတ်မှတ်ရမှာပါပဲ။ အေးအတူ၊ ပူအမျှနဲ့ သာအတူ၊ နာအတူနေကြရပါမယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ မတူကွဲပြားမှုတွေဖြစ်နေဖြစ်နေ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရဲ့ ကောင်းကျိုးကိုသာ ဦးတည်ကြရပါမယ်။ ဒီမိုကရေစီရဲ့ အသီးအပွင့်ကို အတူတူမျှဝေခံစားခွင့်ရှိနေကြရပါမယ်။ ဆိုးကျိုးဖြစ်လာရင်လည်း အားလုံးဆီကို သက်ရောက်မယ်ဆိုတာ သတိပြုဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။

‘စည်းကမ်းတစ်ခုကို ငါတစ်ယောက်တည်းမလိုက်နာရုံနဲ့ ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးလေ’လို့ သဘောမထားသင့်ပါဘူး။ ‘ငါတစ်ယောက်အတွက်ကြောင့် ငါ့အဖွဲ့အစည်း၊ ငါတိုင်းပြည်

တစ်ခုလုံး အကျိုးမဲ့ဖြစ်သွားစေနိုင်တာကို’ သတိပြုပါလေ။ ‘ငါကစလို့ ထိန်းသိမ်းလိုက်နာလိုက်တာ ငါ့အဖွဲ့အစည်း၊ ငါတိုင်းပြည်တစ်ခုလုံးအတွက် အကျိုးရှိစေတာပါပဲ’ဆိုတာကို သတိပြုသင့်ပါတယ်။ တစ်ဦးချင်းကစမှ တစ်တိုင်းပြည်လုံးအကျိုး သက်ရောက်စေနိုင်တဲ့ အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ပီပီပြင်ပြင်နားလည်သိရှိတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဟာ ကိုယ့်လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပုံရိပ်ကို မြင့်မြင့်မားမား တန်ဖိုးထားကြတာတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ပုံရိပ်ကို တန်ဖိုးထားပါ။ ထိခိုက်နစ်နာအောင်မလုပ်မိပါစေနဲ့။

တတိယအချက်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံသားတိုင်းရဲ့အခွင့်အရေးကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ဖို့အတွက် ဒီမိုကရေစီအစိုးရတစ်ရပ်အနေနဲ့ အပြည့်အဝ ကျင့်သုံးဖို့လိုပါလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံသားတိုင်းကို တန်းတူညီမျှတဲ့ အခွင့်အရေးပေးဖို့ ရရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ပြည်သူတွေအနေနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ရပိုင်ခွင့်ကို အလွဲသုံးစားမလုပ်ဖို့တော့ လိုပါလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံသားတိုင်းရဲ့ အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရရှိဖို့ဆိုတာ အစိုးရတစ်ရပ်မှာ တာဝန်အပြည့်အဝရှိပါတယ်။

စတုတ္ထအချက်ဖြစ်တဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဟာလည်း အပြည့်အဝရှိနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးအတွက် အစိုးရဘက်က တာဝန်ရှိသလို နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကလည်း အရေးကြီးပါတယ်။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရဲ့ကောင်းကျိုးကို အခြေခံတဲ့ဥပဒေတစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့နဲ့ အပြည့်အဝလိုက်နာခြင်းဟာ ဒီမိုကရေစီမည်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်မှာ အစိုးရနဲ့ ပြည်သူ အပြန်အလှန်ထိန်းကျောင်းတည့်မတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေစီစနစ်မှာ အရေးအကြီးဆုံး လိုအပ်ချက်တစ်ခုကတော့ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု (Transparency) ပါ။ ဒီအချက်ဟာလည်း ပိုမိုထိရောက်ပီပြင်တဲ့ ဒီမိုကရေစီစနစ်ရဲ့ အချက်တွေထဲက တစ်ချက်ပါပဲ။ ပြည်သူ့ကို အမှန်တကယ် ကိုယ်စားပြုသူတွေဟာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိဖို့ လိုပါတယ်။ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် အကြမ်းအားဖြင့်တော့ အခြေခံအချက် (၃) ချက်ကို ကြည့်လေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီအချက်တွေကတော့ လူ (People)၊ လုပ်ငန်းစဉ် (Process) နဲ့ မူဝါဒပိုင်း (Philosophies) တွေပါ။ အဲဒီအချက်တွေအားလုံးဟာ ပွင့်လင်း

မြင်သာမှုအပြည့်အဝရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ပြည်သူတွေကို ကိုယ်စားပြုသူတွေဟာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှုရှိဖို့တော့ လိုပါတယ်။ ပွင့်လင်းတဲ့ဆက်ဆံရေးနဲ့သာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားပြုသူတွေ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ လှည့်စားသူတွေ မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ ပေးထားတဲ့ကတိကို တည်တံ့ဖို့လည်း လိုပါတယ်။ သူတို့ရဲ့အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်နေတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တွေဟာ ပြည်သူတွေကို ပွင့်လင်းစွာ ထုတ်ဖော်ရှင်းလင်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး ရိုက်ခတ်မှုဖြစ်လာတဲ့ခါ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေမှာ ရိုက်ခတ်မှုဒဏ်ကို ပိုမိုပြင်းထန်စွာခံစားရစေပါတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ လူမှုရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒတွေအားလုံးဟာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

သိုင်းဝတ္ထုတွေထဲကလို 'မည်သို့လုပ်လိုက်သည်မသိ'နဲ့ ရောသမမ္မေလို့ မဖြစ်ပါဘူး။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိတဲ့ မူဝါဒတွေရဲ့ နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်က ပေးဆပ်ရတာ သိပ်ကြီးမားလွန်းပါတယ်။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို ဒီမိုကရေစီစနစ်ရဲ့ အမြင့်ဆုံးအချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိဖို့နဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ကိုယ်စားပြုသူများအဖြစ် ရပ်တည်ကြပါလေ။ နှစ်သစ်ကစပြီး အစိုးရနဲ့ ပြည်သူ အပြန်အလှန်ထိန်းကျောင်းရင်း အဆင့်အတန်းအမြင့်ဆုံး ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ပုံဖော်ပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆန္ဒပြုလိုက်ပါတယ်။ ။

■ လျှို့ဝှက်မှု (စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်)

Ref; The possible ways to make the democratic system more effective by Arghya Banerjee (2015)

ယခင်လမှအဆက် ➤

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေရဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံပညာရေးလေ့လာရေး ခရီးစဉ်ဟာ ၂၆. ၁၀. ၂၀၁၅ မှ ၁၄. ၁၁. ၂၀၁၆ ရက်ထိ၊ ရက်ပေါင်း ၂၁ ရက်ကြာဖြစ်ပါတယ်။ ခရီးစဉ်အတွင်းမှာ ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ ကျောင်းသုံး စာအုပ်ထုတ်ဝေနေတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေထဲက နာမည်ကြီး 'KEIRIN- KAN' ကုမ္ပဏီဌာနချုပ်ကို သွားရောက် လေ့လာခဲ့ပါတယ်။ ဂျပန်နိုင်ငံအိုဆာကာ (Osaka) မြို့မှာရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့တည်းခိုတဲ့ ဟိုတယ်ကနေ ရထားနဲ့သွားကြပါတယ်။

ဂျပန်နိုင်ငံမှာ ကျောင်း တွေများစွာရှိပါတယ်။ ဒီ နားလည်တတ်ကျွမ်းတဲ့ ပညာရှင် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ သင်ရိုး တွေနဲ့ ကျောင်းသုံးထုတ်ဝေ လက်တွေ့အသုံးပြုရမယ့် ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီတွေကပဲ

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပညာရေး လေ့လာရေး ခရီးတစ်ခေါက်-၃

မိနစ် ၅၀ ခန့်သွားရပါတယ်။ သုံးစာအုပ်များထုတ်ဝေတဲ့ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကုမ္ပဏီ ကုမ္ပဏီတွေမှာ အခြေခံပညာနဲ့ပတ်သက်လို့ ပေါင်းများစွာ အလုပ်လုပ်နေကြပါတယ်။ ညွှန်းတမ်း ကျွမ်းကျင်သူ နေကြပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ပစ္စည်းတွေကိုလည်း ထုတ်လုပ်ကြပါတယ်။

■ ဒေါက်တာသန်းစင်(ဂျပန်)

ဂျပန်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ကျောင်းတွေဟာ မိမိသင်ရမယ့် အတန်းနဲ့ ဘာသာရပ်စာအုပ်ကို သက်ဆိုင်ရာ သင်ရိုးအညွှန်းဘောင်နဲ့အညီရေးထားပြီး မည်သည့် ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီထုတ်စာအုပ်ကိုမဆို ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိပါတယ်။

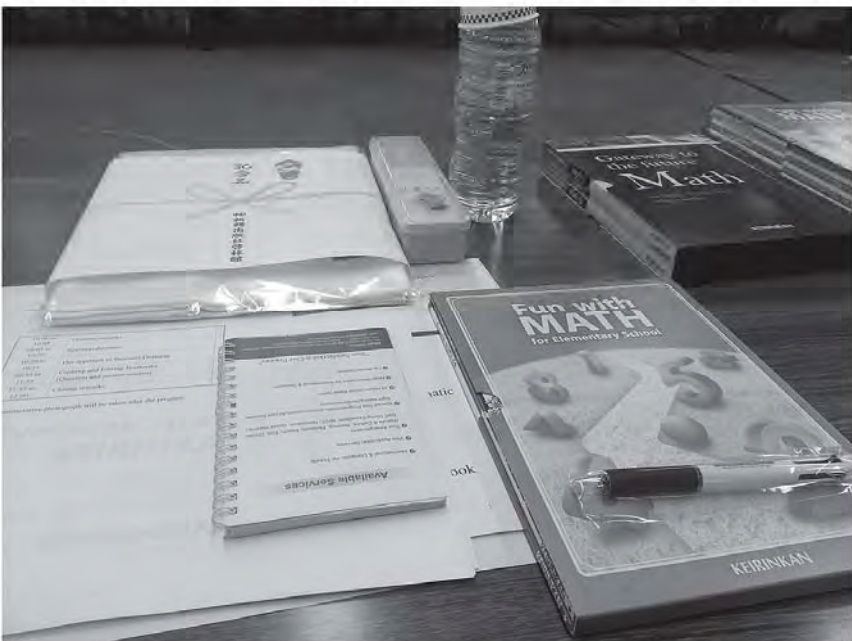
စာရေးသူတို့ကို ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူ Mr.Sato မှ ရုံးမှာ စောင့်ကြိုပြီး ကုမ္ပဏီရဲ့တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါတယ်။ ၎င်းနောက် အခြေခံပညာ၊ အထက်တန်းပညာ အတန်းအသီးသီးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဘာသာရပ်အလိုက် ကျောင်းသုံးစာအုပ်များ ရေးသားခြင်း၊ ပြန်လည်တည်းဖြတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသားများနှင့် လက်တွေ့စမ်းသပ်ကြည့်ခြင်း၊ ထုတ်ဝေပုံနှိပ်ခြင်း အဆင့်ဆင့်ကို ရှင်းပြပါတယ်။ ဝန်ထမ်းအင်အားရာနဲ့ချီပြီး အလုပ်လုပ်နေကြပါတယ်။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေကို အမြဲမပြတ်ပြုပြင်ရေးသားနေကြပြီး နိုင်ငံတကာသင်ရိုးမီအောင်နဲ့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ

အသီးသီးရဲ့အဆင့်နဲ့မီအောင် အမြဲကြိုးစားလုပ်ကိုင်နေကြတာကို တွေ့ရတာ အားရစရာ ကောင်းလှပါတယ်။ သူတို့မကြိုးစားလို့လည်းမရပါဘူး။ သူတို့နှင့်အပြိုင် အခြားကုမ္ပဏီတွေကလည်း ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေရေးနေပြီး ထုတ်ဝေနေကြပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အသီးသီးမှာရှိတဲ့ ကျောင်းတွေက လွတ်လပ်စွာ မိမိနှစ်သက်တဲ့ကုမ္ပဏီမှထုတ်ဝေတဲ့ ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းအသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာလည်း

ဒီစနစ်ကို ကျင့်သုံးသင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လက်အောက်မှာရှိတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးသုတေသနဦးစီးဌာန အောက်မှာရှိတဲ့ ‘သင်ရိုး’ ဌာနကနေဦးဆောင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာပညာရှင်များနဲ့ ရေးဆွဲထားတဲ့ သင်ရိုးနဲ့ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ကို တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်ပြေးညီ အသုံးပြုရပါတယ်။ စာအုပ်ရေးသူတွေဟာ အုပ်စုတစ်စုတည်းရှိတာကြောင့် ပြိုင်ဘက်မရှိပါဘူး။ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းတွေမှာလည်း ဒီသင်ရိုးအညွှန်းဘောင်အတွင်းကနေ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ရေးနိုင်တဲ့သူတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေးစာအုပ်တွေဆိုရင် အစိုးရမဟုတ်တဲ့ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းတွေက ရေးတဲ့ စာအုပ်တွေကို အသုံးပြုနေကြပါတယ်။

ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေဟာ အရည်အသွေးကလည်း ကောင်းမွန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို အခြေခံပညာရေးမှာ အသုံးပြုရန် သင်္ချာစာအုပ် (၂) အုပ်လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါတယ်။ စာ

ရွက်တွေဟာ (-)ဂရမ် စာရွက်တွေ ဖြစ်ပြီး စာရွက်အရောင်ဟာ အနည်းငယ် မှိုင်းနေပါတယ်။ စာဖတ်တဲ့ ကလေးကို မျက်စိမထိခိုက်ရန်ရည်ရွယ်ထားပါတယ်။ စာအုပ်အတွင်းပိုင်းမှာ သင်္ချာဘာသာရပ်ကို ‘ပုံ’တွေနဲ့ရှင်းပြထားပြီး ပုံအားလုံးဟာ ရောင်စုံကာလာမျိုးစုံနဲ့ ပုံနှိပ်ထားပါတယ်။ တစ်အုပ်ကို ဂျပန်ယန်း ၁၅၀၀ ခန့်ရှိပါတယ်။ သင်္ချာတွက်နည်းတွေကို အဆင့်လိုက် တွက်ပြထားပါတယ်။ သင်ရိုးစာအုပ်အပြင်၊ ပြင်ပလေ့ကျင့်ခန်းတွေပါတဲ့စာအုပ်တစ်အုပ်ပါတဲ့ထုတ်ထားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ် ထုတ်ဝေရန်လိုအပ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေဟာ အဖြူအမည်းတစ်ရောင်တည်း

ကို အသုံးပြုထုတ်ဝေထားပါတယ်။ စာရွက်သားကလည်း မကောင်းပါဘူး။ ဒါ့ပြင် စာအုပ်ကို ၃ လလောက် အသုံးပြုလိုက်ရင် စာရွက်တွေ ပြတ်ထွက်၊ ပြကုန်တတ်ပါတယ်။ တစ်ခုစဉ်းစားမိတာက မြန်မာနိုင်ငံက အခမဲ့ပညာရေးဖြစ်နေတော့ ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကို အခမဲ့ပေးနေရပါတယ်။ အခြေခံပညာကျောင်းတွေမှာ ကျောင်းသားကျောင်းသူပေါင်း သန်းနှင့်ချီပြီးရှိနေတော့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ကုန်ကျငွေအင်မတန် များပြားလှပါတယ်။ ဒီတော့ အခမဲ့ဝေထားတဲ့ ဒီစာအုပ်တွေကို အရည်အသွေးကောင်းအောင် ချုပ်လုပ်ပြီး နောက်နှစ်တွေမှာတက်မယ့် ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေကို ယခင်နှစ်က အသုံးပြုပြီး သားစာအုပ်တွေကို ပြန်လည်အသုံး

ပြုနိုင်အောင်စီမံပေးနိုင်ရင် ကုန်ကျငွေသက်သာနိုင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက သူတို့ ဂျပန်နိုင်ငံမှာ စာရေးသူမူပိုင်ခွင့် (Copyright) က လက်တွေ့အသုံးပြုနေတော့ စာအုပ်တွေကို တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကူးယူရိုက်နှိပ်ခွင့်မရှိပါဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ အစိုးရက ပြဌာန်းတဲ့ ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေကိုတောင် ပြင်ပပုံနှိပ်တိုက်တွေက ခိုးယူပုံနှိပ်ပြီး ထုတ်ဝေရောင်းချနေတယ်လို့ ကြားသိဖူးပါတယ်။ ပညာရေးကိုသတ်မှတ်ထားတဲ့ အညွှန်းဘောင်အတွင်းကနေ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ခွင့် ပေးနိုင်ရင် ပြင်ပမှာရှိတဲ့ ပညာတတ်အဖွဲ့အစည်းတွေကနေ ကောင်းမွန်တဲ့ အကြံဉာဏ်တွေ၊ အသိပညာတွေ စာအုပ်စာတမ်းတွေ ရနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ လေ့လာရေး အဖွဲ့နဲ့ 'KEIRINKAN' ကုမ္ပဏီက အဖွဲ့တို့ စုပေါင်းမှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးကြပါတယ်။ အစည်း အဝေးပြုလုပ်ရာ ခန်းမရဲ့နံရံမှာ ကျွန်တော်တို့အုပ်စုမှာပါတဲ့ အဖွဲ့ ဝင်အသီးသီးရဲ့ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံ အလံတွေကို ချိတ်ထားပါတယ်။ ဒါ လည်း စီးပွားရေးသမားတွေရဲ့ အတု ယူစရာကောင်းတဲ့ နည်းဗျူဟာ တစ်ခုပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ဒီကုမ္ပဏီကနေ နေ့လယ်ပိုင်းမှာ ပြန်လာကြပြီး JICA ရုံးချုပ်ကို နေ့လယ် ၁ နာရီမှာ ပြန်လည် ရောက်ရှိပါတယ်။ နေ့ခင်းထမင်း ကို ရုံးချုပ်မှာ စားပြီး နေ့လယ် ၂ နာရီမှာ Mr.ogo ရဲ့ 100-cell Calculation ကို တွက်ချက်ကြပါ တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ တွက်ချက်မှု ၁၀၀ မှာ အပေါင်းရော၊ အနုတ်

ရော ၂ ကြိမ် တွက်ချက်ရပါတယ်။ တစ်ခုကို ထုံးစံအတိုင်း ၂ မိနစ်ပဲ အချိန်ပေးပါတယ်။ အနုတ်တွက် ချက်မှု ၁၀၀ က အပေါင်းထက် ပိုကြာပါတယ်။ နေ့လယ် ၂ နာရီ ကနေ ညနေ ၅ နာရီထိ Mr. ogo က " Importance of Primary (Basic Numeracy)" ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆွေးနွေးပို့ချပါတယ်။

သ ချီာ ပ ညာ ရဲ့ အ ခြေ ခံ အပေါင်းနဲ့ အနုတ် သင်ရာမှာ ၁၀ ဂဏန်းရဲ့ ပေါင်းစည်းခြင်း၊ ခွဲဖြာ ခြင်းကို ကလေးတွေနားလည်ရန် အဓိကလိုကြောင်း ပြောပါတယ်။ ဥပမာ (၁+၉=၁၀၊ ၂+၈=၁၀၊ ၃+၇=၁၀) စတဲ့ ခုဂဏန်းတစ်ခုချင်း ကနေ အခြားခုဂဏန်းပေါင်းရင် (၁၀)ဂဏန်းရနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေ ကို ကလေးတွေ အရင်စသင်ရင် ၁ မှ ၁၀ အတွင်း ပေါင်းခြင်း နုတ်ခြင်း

ပိုမိုတတ်လွယ်ကြောင်းကို ဆွေးနွေး ကြပါတယ်။ နိုင်ငံပေါင်းစုံမှ ထောက်ခံတဲ့လူတွေရှိသလို ဝေဖန် အကြံပြုတဲ့သူတွေလည်း အများ ကြီးရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ ရဲ့ သင်္ချာသင်နည်းကလည်း ယခု နည်းနဲ့ အများကြီးတူတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ သင်ကြားရေး ဟာ လုံးဝမညံ့ကြောင်း ဝင်ရောက် ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက ၄ တန်းကျောင်းသားတွေရဲ့ သင်္ချာ တွက်ချက်မှု ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းကို ပြသခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံအသီးသီးမှ ပိုင်းဝန်းချီးကျူးကြပါတယ်။

ညနေပိုင်းမှာတော့ ဟိုတယ် ပြန်နားပြီး အပြင်ထွက်ထမင်းစား ကြပါတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ခေါက်ဆွဲ ပြုတ်ကို စားကြည့်ပါတယ်။ အသား နဲ့ ဆီအနည်းငယ်သာပါပြီး ဟင်းချို မှုန့် လုံးဝမသုံးပါဘူး။ စားသောက် ဆိုင်မှ ထွက်လာပြီး ဟိုတယ်ရဲ့ အဝင်ဝမှာ ကော်ဖီဖျော်စက်ကနေ ဂျပန်အကြွေစေ့ကို အသုံးပြု၍ ကော်ဖီတစ်ခွက်ကိုယူလာပြီး အခန်း ထဲမှာ ဝယ်ထားတဲ့ ပေါင်မုန့်နဲ့စားပြီး ဒီနေ့ပေးလိုက်တဲ့ အိမ်စာတွေကို ပြီးအောင်လုပ်ရပါတယ်။ ည ၉ နာရီ လောက်မှာ တည်းခိုခန်းအတွင်းက TV ကိုကြည့်ပြီး တစ်နေ့တာပင်ပန်း သမျှ အိပ်စက်အနားယူလိုက်ပါ တော့တယ်။ မနက်ဖြန်ကျရင် အိုဆာ ကာမှာရှိတဲ့ အခြေခံကျောင်းတွေ ကို လက်တွေ့လေ့လာရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ ။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။
■ ဒေါက်တာသန့်စင်(ဂျပမေဒ)

ခေါင်းဆောင်မှု ဒဿနသစ်

အလျင်အမြန်ပြောင်းလဲနေပြီး ယှဉ်ပြိုင်မှုများနေရာတကာ၌ တိုးပွားနေသော ကမ္ဘာကြီးတွင် မိမိ၏အဖွဲ့အစည်းကို အလိုက်သင့် အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နေရအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဆိုသည့်အချက်ကို သိနားလည်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ထိုသို့သိနားလည်ရန် မိမိက တာဝန်ခံရခြင်းသည် ယနေ့ခေါင်းဆောင်မှု၏ ဒဿနအသစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

သမားရိုးကျခေါင်းဆောင်မှုသည် အဖွဲ့အစည်းကို အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ဆီသို့ ပဲ့ကိုင်ထိန်းကျောင်းသွားနိုင်သည်ဟု အဖွဲ့ဝင်အများ၏ ယုံကြည်မှုရရှိစေပြီး လူအများထံမှ အကောင်းဆုံးများထွက်ပေါ်လာအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုသည့် အချက်ကို သိနားလည်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

■ မင်းဗထူး

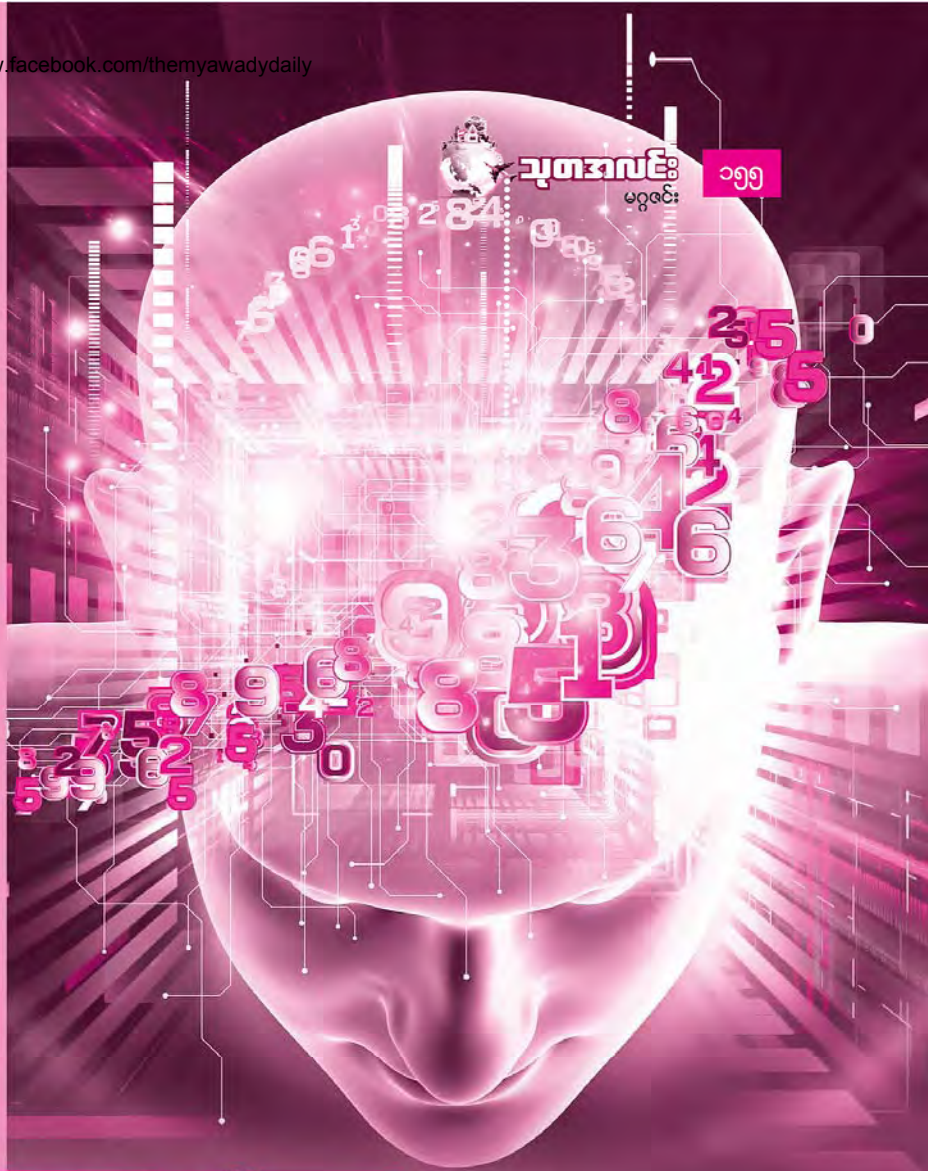
အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်မှု ဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်ပွဲ

ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး သိရှိခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အတော်ဆုံးခေါင်းဆောင်များသည် မိမိတို့ရရှိနိုင်သော မြင့်မားသည့် ဉာဏ်စွမ်းရည် (Talents) အမျိုးမျိုးကို မှန်ကန်စွာ ပိုင်းခြားစိစစ်လျက် ယင်းဉာဏ်စွမ်းရည်များကို လိုအပ်သလိုရောစပ်ပြီး အလွန်ထူးခြားသော စွမ်းရည်ဖြစ်လာရအောင် ဖန်တီးနိုင်ကြသည်။

ဤနည်းဖြင့်ပင် ယှဉ်ပြိုင်မှုအမျိုးမျိုးကို အနိုင်ယူလျက်ရှိကြသည်။

ဤနည်းဖြင့်ပင် အဖွဲ့အစည်း၏ အကျိုးစီးပွားကို ကြံ့ခိုင်စေရ ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ ဖော်ဆောင်နေကြသည်။ ဉာဏ်စွမ်းရည်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းနည်းပညာသည် အလုပ်အကိုင်များ၏ သဘောသဘာဝ၊ ကျွမ်းကျင်မှု လိုအပ်ချက်နှင့် လူများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပုံ နည်းစနစ်များကို ပြောင်းလဲစေခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံများတွင် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများကို အလျင်အမြန်မွေးထုတ်လာကြခြင်းသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူသားအရင်းယှဉ်ပြိုင်မှုကို အလေးအနက် ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေပါသည်။ ယခုအခါ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုထက် နှစ်စဉ် အင်ဂျင်နီယာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်လေးဆတိုးတက်ထုတ်လုပ်လျက်ရှိပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် နည်းပညာဉာဏ်စွမ်းရည် အရင်းအမြစ်များပြားစွာ ပိုင်ဆိုင်ထားသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ထိုပညာရှင်များထဲတွင် ဥရောပနှင့် အမေရိကန်တက္ကသိုလ်များမှ အဆင့်မြင့်ဒီဂရီ ရရှိလာကြသူများ အများအပြားပါဝင်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံများအချင်းချင်း၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကြီးများအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်ကြရာတွင် ဉာဏ်စွမ်းရည်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းသည် ပင်မဝင်ရိုးသဖွယ်ဖြစ်နေပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်းအတွက် အနာဂတ်ကာလတွင် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိလာစေရန်

ယခုကတည်းက ဉာဏ်စွမ်းရည်အရင်းအမြစ်များ အလုံအလောက် ထုတ်ပေးနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည်ရှိအောင် တည်ဆောက်ရပါမည်။ ထိုသို့တည်ဆောက်ရာတွင် လက်ရှိအခြေအနေနှင့် နောင်အနှစ်နှစ်ဆယ်တွင် ရှိနေမည့် လိုအပ်ချက်များကို ရှင်းလင်းစွာ သိနားလည်ပြီး အလုပ်ဌာနအမျိုးအစားအလိုက် မဟာဗျူဟာမြောက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အလို/အပို နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုသာ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိရာကျပါမည်။ နိုင်ငံ၏အရင်းအမြစ်များကိုလည်း ချွေတာခြီးခြံရာကျပါမည်။

အနှစ်နှစ်ဆယ်အတွက် ပြင်ပဇွဲလား

နောင် အနှစ်နှစ်ဆယ်တွင် ပြောင်းလဲခြင်းများကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ပြောင်းလဲခြင်းများနှင့်အတူ လိုက်ပါနိုင်ခြင်းသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ခေါင်းဆောင်များအတွက် ယှဉ်ပြိုင်မှုက အလွန်ပြင်းထန်ပြီး ခက်ခဲစွာလုပ်ဆောင်ရလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း မျှော်မှန်းတွက်ဆ

နိုင်ပါသည်။ မဟာဗျူဟာမြောက် စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်းသည် လက်ရှိအခြေအနေနှင့် လုံးဝခြားနားသော အနာဂတ်ကာလအတွက် ကြိုတင်တွေးခေါ်ခြင်းသာ ဖြစ်ရပါမည်။

အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်မှုတွင် ဇွဲလုံ့လဖြင့် မဆုတ်မနစ်အားထုတ်ခြင်းသည် အရေးအကြီးဆုံးအင်္ဂါရပ်တစ်ခု ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အချိန်နှင့်အမျှ ကြုံတွေ့နေရမည့် အကြောင်းကိစ္စများကို ဖြေရှင်းရာတွင် စိတ်ဓာတ်ထက်သန်ပြင်းပြမှုနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်မှု နှစ်မျိုးစလုံး ကျင့်သုံးရဖွယ်ရှိနေပါသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် လုပ်နိုင်ခြေရှိသော အလုပ်များဖြင့် လက်အောက်ဝန်ထမ်းများကလည်း စိတ်ဓာတ်မြင့်မားနေနိုင်ပါသည်။ လူတိုင်းက ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ရေးထက် ဘာမျှ ပို၍အရေးကြီးတာမရှိဟူသော တက်ကြွမှုဖြင့် အလုပ်လုပ်လာမှသာ နောင်အနှစ်နှစ်ဆယ်ခေါင်းဆောင်မှုအတွက် အောင်မြင်မှုရရှိလိမ့်မည်ဟု ၂၀၀၈ ခုနှစ်လူသားအရင်းအမြစ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အဆိုရှင်အချို့က ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်ကိုမှတ်သားထားမိပါသည်။

ထို့ကြောင့် အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်မှုသည် ဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ပွဲဝင်ရခြင်းသာဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ဉာဏ်စွမ်းရည် စီမံခန့်ခွဲမှု

အထက်ပါအစည်းအဝေးတွင် ပညာရှင်အများစုက ယနေ့ကမ္ဘာ

ကြီးတွင် ဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်ပွဲကြီး စတင်နေပြီဟုဆိုပါသည်။ အနာဂတ်တွင် ဤစစ်ပွဲသည် အရှိန်လျှော့သွားမည်မဟုတ်သည့်အပြင် ပို၍သာ ပြင်းထန်လာဖို့ရှိသည်ဟု သေချာပေါက် ဟောကိန်းထုတ်နေကြပါသည်။

ဤစစ်ပွဲသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ခြွင်းချန်ထားခဲ့မည် မဟုတ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဘာလုပ်သင့်ပါသလဲ၊ မသိချင်ယောင်ဆောင်နေ၍ မရပါ။ ဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်ပွဲတွင် မြေစာပင်ဖြစ်သွားရပါလိမ့်မည်။ ကိုယ်ခံအားကောင်းရမည်။ တိုက်ပွဲဝင်ရန်အသင့်ပြင်ဆင်ရမည်။ တိုက်ပွဲဝင်မည့်တပ်သားများသည် ဉာဏ်စွမ်းရည်မြင့်မားသူ ပညာရှင်များဖြစ်ရမည်။ တိုက်ပွဲဝင်ရမည့်နယ်မြေအလိုက် အထူးကျွမ်းကျင်သူများလည်း ဖြစ်ရမည်။ ထိုတပ်သားများကို ကိုယ်တိုင်မွေးမြူမလား၊ ငှားရမ်းသုံးစွဲမလား၊ ဉာဏ်စွမ်းရည်စီမံခန့်ခွဲမှုလိုအပ်ပါသည်။

ဉာဏ်စွမ်းရည်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုသည်မှာ အနာဂတ်ကာလအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ကြိုတင်မျှော်

ပညာရှင်နှင့်ကျွမ်းကျင်သူ
မွေးထုတ်သော
ပထမနည်းလမ်းသည်
ကုန်ကျစရိတ်သက်သာသဖြင့်
ပိုမိုဆွဲဆောင်မှုရှိသော်လည်း
အနာဂတ်လိုအပ်ချက်အတွက်
မှန်းသရာတွင်တိကျသေချာရန်
လိုပါမည်။မဟုတ်ပါက...

တွေးခြင်းနှင့် အဆိုပါတွေးဆချက်အရ လိုအပ်လာမည့်လူသားအရင်းအမြစ် (ဉာဏ်စွမ်းရည်မြင့်သော ပညာရှင်များ)ကို ဖြန့်ဝေပေးနိုင်မည့် စီမံကိန်းတစ်ရပ်ဖော်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဉာဏ်စွမ်းရည်စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အနာဂတ်ကို ဘယ်လိုပုံစံမျိုးဖြစ်စေလိုသလဲဆိုသည့် ကြိုတင်မျှော်တွေးချက်က အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ပါသည်။ မျှော်တွေးထားသည့်အတိုင်း လက်တွေ့တွင် အမှန်တကယ်ဖြစ်လာရန် ခဲယဉ်းကြောင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးနားလည်ထားကြပါသည်။ သို့သော် အနာဂတ် ပုံစံအလား

အလာတစ်ခုကို မရွေးချယ်၍မဖြစ်ပါ။ တစ်ချိန်တည်းတွင် မမျှော်မှန်းနိုင်သော အခြေအနေအရပ်ရပ်အတွက်လည်း အသင့်ပြင်ဆင်ထားရပါမည်။ ဉာဏ်စွမ်းရည်စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် နည်းလမ်းသုံးခုအထင်အရှားရှိသည်။ ပထမနည်းလမ်းသည် အမေရိကန်နည်းဖြစ်သည်။ နောင် ၁၀ နှစ် ၁၅ နှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အခြေအနေကို မှန်းဆ၍ အမှန်အဖြစ်ယူဆပြီး ပညာရှင်များကို မွေးထုတ်ခြင်းနည်းလမ်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယနည်းလမ်းမှာ အာရှနည်းဖြစ်သည်။ ဆူလွယ်နပ်လွယ် အချိန်မီ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမဟာဗျူဟာဖြစ်သည်။ ပြင်ပ ပညာရှင်များကို ငှားရမ်းအသုံးပြုခြင်းနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ အထက်ပါနည်းလမ်းနှစ်ခု၏အပြစ်များကို ဖြေလျှော့ထားသည့် တတိယနည်းလမ်းမှာ မွေးထုတ်ခြင်းနည်းလမ်းနှင့် ငှားရမ်းအသုံးပြုခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဝယ်ယူခြင်းနည်းလမ်းတို့ကိုရောစပ်ကျင့်သုံးသောနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ပညာရှင်နှင့်ကျွမ်းကျင်သူမွေးထုတ်သော ပထမနည်းလမ်းသည် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာသဖြင့် ပိုမိုဆွဲဆောင်မှုရှိသော်လည်း အနာဂတ်လိုအပ်ချက်အတွက် မှန်းဆရာတွင် တိကျသေချာရန်လိုပါမည်။ မဟုတ်ပါက ခုတ်ရာတခြား၊ ရှုရာတလွဲဖြစ်မည်။ ဒုတိယနည်းလမ်းမှာ အချိန်မကုန်၊ ငွေပိုကုန်သော်လည်း စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်နိုင်သည်။ အာရှတွင် ပညာရှင်နှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများကို ပညာရည်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှု

မြင့်တင်ရေးအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရာ၌ ပြဿနာရှိသည်။ လေးငါးနှစ်ခန့် သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးပြီးလျှင် ထိုပညာရှင်၊ သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားသည် သူ့အပေါ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားမှုများကို ယူဆောင်၍ အခြားတစ်နေရာသို့ ထွက်ခွာသွားလေ့ရှိသည်။ ထိုနေရာ၌ ထိုသူသည် ပို၍လစာကောင်းကောင်းရ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနေရာက သူ့အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုရန်မလို၊ သူတစ်ပါး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားမှုအတွက် လျော်ကြေးပေးရန်လည်း မလိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ တတိယနည်းလမ်းဖြစ်သော မွေးသင့်သလောက်လည်း မွေး၊ ဝယ်သင့်သလောက်လည်းဝယ်သောနည်းလမ်းကိုရွေးချယ်လာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ခေါင်းဆောင်မှု ဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်စစ် ဆောင်နိုင်ရေး

ယနေ့အာရှတိုက်၏ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ ခေါင်းဆောင်များသည် ဘွားခနဲပေါ်ပေါက်လာနေသော ခေါင်းဆောင်မှု ဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်စစ်အတွက် အသင့်ဖြစ်နေကြပြီလား၊ လောလောဆယ် မဖြစ်သေးပါဟူ၍ သုံးသပ်ရရှိပါသည်။ အာရှတိုက်၏ မဟာဗျူဟာ အဆင့်ခေါင်းဆောင်မှုသည် အမှတ်တမဲ့နေတတ်သူများ၊ တုံ့ကြိုဘာဝေသမားများတော့ မဟုတ်ကြပါ။ သို့သော် သူတို့၏ခေါင်းဆောင်မှုသည် ဖြစ်လာမှ တုံ့ပြန်ခြင်းထက် ဖြစ်အောင်အခြေအနေဖန်တီးယူလို

သော စိတ်ဆန္ဒရှိမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် လိုအပ်နေသေးသည်ဟု ဝေဖန်မှုများရှိနေပါသည်။

လာမည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်း အာရှတိုက်၏ မြို့ကြီးများနှင့် အဖွဲ့အစည်းကြီးများသည် အရည်အသွေးပြည့်ဝပြီး ခိုင်မာတောင့်တင်းသော ဉာဏ်စွမ်းရည်ရရှိရန်အတွက် အကြီးအကျယ်ယှဉ်ပြိုင်ကြရပါလိမ့်မည်။ အချို့အဖွဲ့အစည်းများသည် ယခုအချိန်ကပင် အရန်အသင့်သုံးနိုင်သော ဉာဏ်စွမ်းရည်အစုအပုံကို စုစည်းလျက်ရှိကြသည်။ ပြီးခဲ့သည့် လူသားအရင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ထိုင်းဘိလပ်မြေအုပ်စု အကြီးအကဲတစ်ဦးက Harvard နှင့် အခြားတက္ကသိုလ်များမှ ကျောင်းဆင်း MBA ၃၃၄ ယောက် စုဆောင်းရရှိပြီးပြီဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားသွားခဲ့သည်။

ရှေ့သို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်မည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်လည်း ဉာဏ်စွမ်းရည်စုစည်းမှုများ

ပြုလုပ်ရန် အချိန်သိပ်နောက်မကျသေးဟုထင်ပါသည်။ သို့သော် ဖြုန်းပစ်ရန်အချိန်က သိပ်မကျန်တော့ပါ။ ခေါင်းဆောင်မှုဉာဏ်စွမ်းရည်အကောင်းဆုံးများကို ဆွဲဆောင်ရန်၊ သို့မဟုတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ပြုလုပ်ရန် အလုပ်ကို စောစောပြုလုပ်နိုင်လေ ခေါင်းဆောင်မှုဉာဏ်စွမ်းရည်စစ်စစ်အတွက် ခံနိုင်ရည်နှင့် အောင်နိုင်ခြေများလေဖြစ်ပါမည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ဉာဏ်စွမ်းရည်အသစ်များကို စိစစ်ရန်၊ ရွေးချယ်ရန်နှင့် ငှားရမ်းရန် လက်ဝယ်ရှိသော ဉာဏ်စွမ်းရည်အရိုင်းများကို အဆင့်မြှင့်တင် သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့အစည်းများအတွက် ဉာဏ်စွမ်းရည် လက်နက်တပ်ဆင်ပေးသွားရန် အလျင်အမြန်လိုအပ်နေပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေသည်။ ။

■ မင်းဗထူး

အမျိုးသမီးကျောင်းဆရာများ အလိုရှိ သည် ■ မြန်မာ့

“အမျိုးသမီးကျောင်းဆရာမဦးရေသည် စာသင်ကျောင်းများတွင် ပို၍ များလာနေသောကြောင့် ပညာရေးပိုင်းဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကျောင်းသားများအား ယောက်ျားစိတ်များရှိလာရေးအတွက် အမျိုးသမီးကျောင်းဆရာများရရှိရေးကို ပိုမိုကြိုးပမ်းနေ၏”

သမိုင်းဘာသာကိုသင်ပြသောအတန်းတွင် သင်ခန်းစာကို ‘ယောက်ျား’ ဝိသရေခေါင်းစဉ်ဖြင့် စတင်သင်ကြား၏။

တရုတ်ပြည်၏ ဖူလင်းမြို့ရှိ မူလတန်းကျောင်းတစ်ကျောင်း၏ ဆဌမဂရိတ်(အဆင့်)၌ စာသင်ပြရသော ဆရာ၊ ဆရာမများတွင် ဆရာမဦးရေသည် အလွန်နည်း၏။ ဦးရေနည်းသော ယောက်ျားဆရာများတွင် ဆရာလင်းဝေး (၂၇ နှစ်) သည် တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်၏။

သူသည် သူ၏ တပည့်များအား စစ်သူကြီးများက စုန်းမများကို မြစ်များထဲသို့ ပစ်ချခဲ့ကြပုံများနှင့် တရုတ်စစ်သည်များက ဂျပန်စစ်သည်များထက် အစစအရာရာ၌ သာလွန်မှုရှိကြောင်းကို သမိုင်းဘာသာရပ်ကို သင်ပြရာ၌ ထည့်သွင်းပြောဆိုလေ့ရှိ၏။

“ယောက်ျားတွေမှာ အထူးတာဝန်တွေရှိတယ်။ သူတို့ဟာ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိကြရမယ်။ အမျိုးသမီးတွေကို အကာအကွယ်ပေးကြရမယ်။ မဟုတ်တာလုပ်မိရင်လည်း တာဝန်ယူရဲရမယ်”ဟု ဆရာလင်းဝေးက သူတပည့်များကိုပြောလေ့ရှိသည်။

ယောက်ျားဆရာများဦးရေနည်းလာခြင်းကြောင့် မျိုးဆက်သစ်ယောက်ျားကလေးများသည် စိတ်အားပျော့ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ ဂရုစိုက်ခြင်း၊ မိန်းမစိတ်မျိုးဝင်ရောက်သွားခြင်းဖြစ်သွားမှာကို စိုးရိမ်လာကြသော တရုတ်ပညာရေးဌာနမှပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရှေးရိုးစဉ်လာ တရုတ်အမျိုးသားကျောင်း

■ တရုတ်ပြည်တွင်း သတင်းမီဒီယာများကလည်း “စာသင်ကျောင်းများတွင် ယောက်ျားစိတ်ဓာတ်ကို မွေးမြူပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း” သတင်းဆောင်းပါးများရေးသားမှုများလာသည်နှင့်အမျှ တရုတ်ပြည်မှ ပညာရေးဘက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများသည် . . .

ဆရာဦးရေကို တိုးမြှင့်ရန် ကြိုးပမ်းလာကြ၏။

မြစ်ဝါမြစ်၏တောင်ဘက်ကမ်းတစ်နေရာ၌ရှိသော ဇန်ဇောင်းမြို့တွင် စာသင်ကျောင်းများ၌ ယောက်ျား က လေး များ အား ‘တကယ့်ယောက်ျား’နှင့်တူအောင် ပြောဆိုနေထိုင်ကြရန် သင်ပေးရင်း ထိုကဲ့သို့ ဆက်လက်နေထိုင်သွားမည်ဟု ကတိပြုခိုင်း၏။

ရှန်ဟဲမြို့တွင် ကျောင်းအုပ်များသည် ယောက်ျားကလေးများအတွက် သီးသန့်အတန်းထားရှိပေး

ပြီး ကိုယ်ခံအားကောင်းရေး သိုင်းပညာ၊ ကွန်ပျူတာပြုပြင်ရေး၊ ရူပဗေဒဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပေး၏။ တရုတ်ပြည်အရှေ့ပိုင်းရှိ ဟန်ဇောင်းမြို့တွင် ပညာရေးပုဂ္ဂိုလ်များသည် နွေရာသီစခန်းချခရီး၌ ယောက်ျားကလေးများကို တိုက်ကွမ်ဒိုသင်တန်းများ ပို့ချပေးကာ “ယောက်ျားငယ်လေးများကို ကျားကျားလျားလျားယောက်ျားကြီးများ ဖြစ်လာရမည်”ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို ကျင့်သုံး၏။

တရုတ်ပြည်တွင်း သတင်းမီဒီယာများကလည်း “စာသင်ကျောင်းများတွင် ယောက်ျားစိတ်ဓာတ်ကို မွေးမြူပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း” သတင်းဆောင်းပါးများရေးသားမှုများလာသည်နှင့်အမျှ တရုတ်ပြည်မှ ပညာရေးဘက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများသည် ယောက်ျားဆရာများရရှိရေးအတွက် လိုက်လံစုဆောင်းမှုကို ပို၍ပြုလုပ်လာနေကြ၏။

သို့ရာတွင် တရုတ်ပြည်၌ ကျား၊ မ၊ မခွဲခြားဘဲ တန်းတူရည်တူရှိရမည်ဟူသော ပေါ်လစီကြောင့်

တရုတ်ပညာရေးအာဏာပိုင်များသည် ယောက်ျားကျောင်းဆရာများကို ပို၍ အခွင့်အရေးမပေးမိရန်ကိုလည်း ဂရုထားနေကြရသေး၏။

အချို့ကျောင်းဆရာမများက အမျိုးသမီး ကျောင်းဆရာမများကြောင့် ယောက်ျားကလေးများတွင် ယောက်ျားစိတ်များအားပျော့လာရခြင်းမှာ ထိုယောက်ျားကလေးများ၏ အုပ်ထိန်းသူမိဘများတွင်သာ များစွာတာဝန်ရှိသည်ဟုပြောဆိုကြ၏။

တရုတ်ပြည်တွင် စစ်တမ်းတစ်ခု၌ (၂၀၁၂ စစ်တမ်း၌) ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ ငါးယောက်တွင် လေးယောက်မှာ အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ဖော်ပြထား၏။ (အမေရိကန်တွင်

လည်း ကျောင်းဆရာမဦးရေက ပိုများသည်ဟု သိရသည်။)

ယခုအခါ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း၌ ကျောင်းဆရာအလုပ်ကိုလုပ်နေကြသူအများစုမှာ အမျိုးသမီးများဦးရေက ပိုများလျက်ရှိသည်။

“ကျောင်းဆရာအလုပ်ဟာ အားပျော့တဲ့အလုပ်တစ်မျိုး” ဟု ထင်ကြသည်ဟု ပညာရေးသုတေသီတစ်ဦးကပြောဆို၏။

ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်က “ငါ ကျောင်းဆရာလုပ်မယ်” ဟုပြောလျှင် သူ၏အချို့သူငယ်ချင်းများက “ဟာ ဒီအလုပ်ဟာ ပျင်းစရာကြီး၊ အားပျော့တဲ့အလုပ်ပါကွာမလုပ်ပါနဲ့”ဟု တားမြစ်မှုများရှိလာ၏။

ယနေ့
ခေတ်
တွင် ငွေ
များများ
ရ ရေး
အတွက်

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို အပြိုင်လုပ်နေကြရာ ကျောင်းဆရာအလုပ်သည် လစာနည်းသော အလုပ်တစ်မျိုးဖြစ်သောကြောင့် အမျိုးသားများ ကျောင်းဆရာအလုပ်ကို မလုပ်ကြသည်ကလည်း အကြောင်းတစ်ချက်ဖြစ်၏။

ဖူဇောင်းမှ ကျောင်းဆရာလင်းဝေးသည် သူ၏တပည့်များအား သမိုင်းနောက်ခံဖြစ်ရပ်များဖြင့် သူ့တပည့်များမျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှိကြရန်၊ ယောက်ျားစိတ်ကိုမွေးရန်အတွက် တရုတ်ပြည်၏ မဟာတံတိုင်းကြီးကို တရုတ်အမျိုးသားများသည် နှစ်ပေါင်းများစွာကြာကြာတည်ဆောက်ခဲ့ပုံ၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက တရုတ်ပြည်သို့ ကျူးကျော်လာသောရန်သူများကို တရုတ်အမျိုးသားစစ်သည်များက အသက်အသေခံပြီး ရန်သူကိုတိုက်ခိုက်ခဲ့ပုံများကို အခါအားလျော်စွာ သင်ကြားပို့ချပေးလျက်ရှိ၏။

တရုတ်ပြည်၏ အမျိုးသားကျောင်းဆရာများစုဆောင်းနေမှုကို ကမ္ဘာ့ပညာရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များက မျက်စိဒေါက်ထောက်ကြည့်နေကြ၏။

■ မြသိန်း

ကိုးကား
The Straits Times.

နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုများနှင့်အတူ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု၊ လူမှုရေးပြဿနာများပါ ယှဉ်တွဲတည် ရှိနေတတ်သည့်သဘာဝကို ဖော်ညွှန်းချင်သည် ဆိုရင် လက်တင်အမေရိကန်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ် သော ကိုလံဘီယာနိုင်ငံကို ဥပမာပြရပါမည်။ ပြည်တွင်းစစ်များနှင့် မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေခဲ့သည့် ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍကို အများက အာရုံစိုက်နေကြ သည်။

ထိုအချိန်မှာ လူမှုပြဿနာတစ်မျိုးဖြစ်သည့် ဆယ်ကျော်သက်ကိုယ်ဝန်ဆောင် ပြဿနာက မသိမသာ ကြီးထွားလာနေသည်။ ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကြီး၏ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အတွင်း ထုတ်ပြန်ချက်အရဆိုရင် ကိုလံဘီယာ နိုင်ငံသူ ဆယ်ကျော်သက်မိန်းကလေးများ၏ ၁၉ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းက အနည်းဆုံး ကိုယ်ဝန် တစ်ကြိမ်ဆောင်ဖူးသူတွေဖြစ်နေကြသည်။ ကုလ သမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်မျှော်မှန်းချက်ဖြစ်သော ဆယ်ကျော်သက်ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းထိ လျော့ချနိုင်ရေးဟူသည့် ရည်မှန်း ချက်ကို ကိုလံဘီယာနိုင်ငံတွင်းမှာတော့ အကောင် အထည်ဖော်နိုင်တော့မည့်ပုံ မပေါ်ပါ။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လအတွင်းမှာတော့ ကိုလံဘီယာသမ္မတ ဆန်းတို့စ်က ဆယ်ကျော်သက်ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်ပြီး အောင်မြင်စွာလုပ် ဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိသေးကြောင်း မိန့်ခွန်းတစ်ခု အတွင်း ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့ဖူးသည်။ ဆယ် ကျော်သက်အရွယ်မှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်းသည် ငွားငွားစွင့်စွင့် မဖူးပွင့်သေးသည့် ပန်းကလေး တစ်ပွင့်ကို ပွင့်လွှာပွင့်ဖတ်တွေ အတင်းဆွဲခွာပြီး ပွင့်လိုက်စေသည်နှင့်တူသည်။

ဆယ်ကျော်သက်မိန်းကလေးတွေ ကိုယ် ဝန်ဆောင်သည့်အခါ အရွယ်ရောက်ပြီး အမျိုး သမီးတွေမှာထက် မိခင်ရော ရင်သွေးကိုပါ အန္တရာယ်ပိုဖြစ်စေနိုင်သည်။ အသက်ငယ်ငယ် မှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သဖြင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်

သည်။ စီးပွားရေး ချို့တဲ့သည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် စီးပွားရေးချို့တဲ့ပြီး ပညာမသင်ရသဖြင့် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် နှင့် အိမ်ထောင်တွေကျကုန်သည်။ သံသရာလည်နေသည့် ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးစက်ဝန်းတစ်ခုဖြစ်လာသည်။

နောက်တစ်ချက်က ရှိသင့်၊ မရှိသင့် အချင်းများနေ ဆဲဖြစ်သည့် တရားဝင်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချခွင့် ဥပဒေ။ ကိုလံ ဘီယာမှာ တရားဝင်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချခွင့်ဥပဒေမရှိ။ သည် တော့ တရားမဝင်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချမှုက တစ်နှစ်ကို လေး သိန်းခွဲလောက်ရှိသွားသည်။ တရားဝင်လည်း ခွင့်မပြုထား၊ လုံလောက်သည့် ပညာပေးအစီအစဉ်တွေလည်း မရှိတော့ တရားမဝင်ဖျက်ချကြတော့တာ။ ယနေ့ ကိုလံဘီယာမှာ အရွယ်ရောက်ပြီး အမျိုးသမီးကိုယ်ဝန်ဆောင်များ၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဆယ်ကျော်သက်မိန်းကလေး ကိုယ်ဝန် ဆောင်များ၏ ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းက ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချနေကြ သည်။

ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ၏ ဆယ်ကျော်သက် ကိုယ်ဝန်ဆောင် ပြဿနာထိန်းချုပ်ရေး

■ ဧဒါက်တဝလ္လမ်းမိုးဟန်

ယနေ့ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှ အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် ၁၉ နှစ်ကြား မိန်းကလေး ငါးဦးလျှင် တစ်ဦးမှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သူတွေဖြစ်နေကြသည်။ ထိုအထဲမှ ၆၄ ရာခိုင်နှုန်း သော ကိုယ်ဝန်တွေက မလိုချင်ဘဲ ရလာကြတာတွေပါ။ မလိုချင်ဘဲ ရလာသည့် အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို ဖျက်ဆီးပစ်ဖို့ကလည်း ဘယ်သူမှ အပန်းတကြီး ရှိကြမှာမဟုတ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ကိုလံဘီယာ နိုင်ငံအတွင်းရှိ အသက် ၁၅ နှစ် မှ ၁၉ နှစ်ကြား မိန်းကလေးတစ် ထောင်လျှင် ကလေးအရှင်မွေးဖွား သူ ၆၉ ဦးရှိသည်။ ထိုအချိန် ယူကေနိုင်ငံမှာ ဆယ်ကျော်သက် မိန်းကလေးတစ်ထောင်လျှင် အရှင် မွေးသူ ၂၆ ဦးသာရှိပြီး အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာ ၃၁ ဦးရှိနေခြင်း နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရပါသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ကိုလံဘီယာသား ဆက်ခြားရေးအဖွဲ့ကြီး၏ ထုတ်ပြန် ချက်အရဆိုရင် ကလေးအရှင်မွေး သူ ဆယ်ကျော်သက်မိခင်မှာ ဆယ် ကျော်သက်မိန်းကလေးဦးရေ တစ် ထောင်လျှင် ၈၄ ဦးအထိ ရှိနေ ကြောင်းသိရသည်။

ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသည့် ပထဝီ မြေအနေအထား၊ တောတွင်းလက် နက်ကိုင်သောင်းကျန်းသူများနှင့် စစ်တပ်အကြားမှ တိုက်ပွဲများ စသည်တို့က ဆယ်ကျော်သက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပြဿနာကို ထိန်း ချုပ်နိုင်ဖို့ အဓိကကန့်သတ်ချက် များဖြစ်နေပါသည်။ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များကြီးစိုးနေသည့် ဒေသ များတွင် အနိုင်အထက်ပြုကျင့်

ခံရလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အလိုတူအလိုပါလို့ ပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ဝန်တွေရလာကြ ပြီဆိုရင် အဓိကကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များက ဆယ်ကျော်သက် အများစုဖြစ်သည်။ တိုက်ပွဲတွေများ လာလေလေ၊ အတင်းအကျပ် အိမ်ရာအရွှေ့ခံရမှုတွေ များလာ လေလေ၊ ဆယ်ကျော်သက်မိခင် တွေ များလာလေလေဖြစ်ပါသည်။ ဆယ်ကျော်သက် ကိုယ်ဝန် ဆောင်မိခင်တွေ များလာခြင်း၏ အကြောင်းတစ်ချက်က ယောက်ျား သားများကြီးစိုးသည့် လူ့အဖွဲ့ အစည်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကိုလံ ဘီယာလူ့အဖွဲ့အစည်းမှာက မိခင် တစ်ဦးဖြစ်လာမှ၊ သားသမီးရှိလာမှ၊ အမေနေရာကိုရောက်လာမှ အမျိုး သမီးတစ်ယောက်အတွက် လူရိုသေ ရှင်ရိုသေဖြစ်သည်။ အပျိုအရွယ် မိန်းကလေးများ ပစားပေးခြင်းမခံရ။ သားသမီးရှိလာတော့မှ လူလား မြောက်သည့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟု သတ်မှတ်လက်ခံကြသည်။ ထို့ အတွက်ကြောင့် ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ မှာ မိန်းကလေးငယ်တွေ အသက် ငယ်ငယ်နှင့် အိမ်ထောင်ပြုကြ သည်။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ကုလ သမဂ္ဂလူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကပြုလုပ် ခဲ့သည့် သုတေသနတစ်ခုမှာ ကိုလံ ဘီယာနိုင်ငံ၏ ဆယ်ကျော်သက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှုများ၏ အဓိက နောက်ခံအကြောင်းရင်းမှာ စောစီး စွာအိမ်ထောင်ပြုကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆယ်ကျော်သက် ကိုယ်ဝန်သည်များ၏ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်း မှာ အိမ်ထောင်ပြုထားသည့် မိန်း

ကလေးများဖြစ်ပြီး ၅၉ ရာခိုင်နှုန်း သော ဆယ်ကျော်သက် ကိုယ်ဝန် သည်မိန်းကလေးများ၏အိမ်ထောင် ဖက်က သူတို့ထက် အနည်းဆုံး ၄ နှစ်ကြီးသူများဖြစ်နေကြသည်။ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှာ လမ်းခုလတ် နှင့် ကျောင်းထွက်သွားကြရသူ မိန်းကလေးများ၏ ထက်ဝက် လောက်က ကိုယ်ဝန်ကြောင့်ဖြစ်ပါ သည်။ မက္ကဆီကိုနှင့် ဘရာဇီးနိုင်ငံ များမှာတော့ ဆယ်ကျော်သက် မိန်းကလေးများကို စာသင်ကျောင်း များမှ ထုတ်ပစ်မခံရအောင် ငွေ ကြေးနှင့်အခြားအထောက်အပံ့များ ပေးကမ်းသည့် အစီအစဉ်များပြု လုပ်နေကြတာရှိပါသည်။ ထိုအစီ အစဉ်များက အိမ်ထောင်စောစီးစွာ ပြုခြင်းကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ကာကွယ်ပေးပါလိမ့်မည်။

ဆယ်ကျော်သက် ကိုယ်ဝန် ဆောင်ပြဿနာထက် ပိုစိုးရိမ်ဖို့ ကောင်းသည့် ပြဿနာတစ်ခု ကိုလံ ဘီယာမှာ ရှိနေသေးသည်။ Pre-teen pregnancies ဟုခေါ်သည့် အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်အတွင်း မိန်းကလေးငယ်တွေ ကိုယ်ဝန် ဆောင်မီးဖွားနေကြသည့် ပြဿနာ ပါ။ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှာ ဆယ်ကျော် သက်ကြို ကိုယ်ဝန်ဆောင်ဦးရေ တစ်နှစ်လျှင် ၆၅၀၀ ခန့်ရှိနေပါ သည်။ တိတိကျကျဆိုရလျှင် ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း ဆယ်ကျော်သက်ကြို မီးဖွားမှု (အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်အတွင်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်မှ မီးဖွားမှု) ၆၃၈၉ ခုရှိခဲ့သည်ဟုဆို သည်။ အမှန်တော့ လူဦးရေ ၄၈ သန်းခန့်ရှိနေသည့် ကိုလံဘီယာ

နိုင်ငံ၏ မြေပြင်အခြေအနေနှင့်ဆိုရင် သည့်ထက်များဖို့ ရှိပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းကလေးငယ် တစ်ဦးချင်းစီကို စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် လိုက်မေးကြည့်မည်ဆိုရင် ရာဇဝတ် မှုမြောက်မည့်အမှုအခင်းတွေအများ ကြီးထွက်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

ထူးခြားချက်တစ်ခုက ကိုလံ ဘီယာနိုင်ငံဥပဒေအရ အရွယ် ရောက်သူတစ်ဦး၏ အသက်၊ ခွင့် ပြုချက်ဆန္ဒပြုနိုင်သည့် အသက်ကို ၁၄ နှစ်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်းပါ။ သည်တော့ အသက် ၁၄ နှစ်အရွယ် မိန်းကလေးက ကိုယ်ပိုင်သဘော ဆန္ဒအလျောက် လက်ထပ်နိုင်သည်။ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်အကျင့်ပြုခံရမှုများအတွက် အရေးယူမှုကလည်း အလွန်အား နည်းသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း

ထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခုအရ အနိုင် အထက်ပြုခံရမှုများ၏ ၉၈ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အရေးယူခြင်းမခံကြရဟု ဆိုပါသည်။

Pre-teen ဆယ်ကျော်သက် ကြို ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းကလေးက တစ်နှစ်မှာ ၆၅၀၀ ရှိသည်ဆိုခြင်း မှာ အရှင်မွေးဦးရေသာဖြစ်သည်။ Pre-teen အရွယ် မိန်းကလေးတွေ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နေစဉ် ပျက်ကျတာ မျိုး၊ အသေလေးမွေးတာမျိုးစသည့် အရေအတွက် မပါသေး။ ကိုလံဘီ ယာနိုင်ငံအတွင်း တချို့နေရာတွေ မှာ အရွယ်မရောက်သေးသည့် မိန်းကလေးတွေကို အိမ်ထောင်ပြု ဖို့ရန်အတွက် ရောင်းစားခံနေကြရ တာမျိုးပင်ရှိနေပါသည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း ပြုလုပ်ထားသည့် သုတေသနများအရ လက်တင် အမေရိကနှင့် ကာရစ်ဘီယန် ဝန်းကျင်ဒေသတွင်း နိုင်ငံများ မှာ အသက် ၁၅ နှစ်မတိုင်မီ

ကလေးမွေးသည့်မိန်းကလေးဦးရေ အမြင့်မားဆုံးဖြစ်နေဆဲဟုသိကြရ သည်။ ကိုလံဘီယာအစိုးရအဖွဲ့ အနေဖြင့် အဆိုပါပြဿနာကို ဦးစားပေးစီမံချက်များဖြင့် ထိန်း ချုပ်နေကြတာရှိပါသည်။ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ လျက် သားဆက်ခြားလုပ်ငန်းများ၊ ပညာပေးလုပ်ငန်းများနှင့် စာရင်း ဇယားကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေကြပါပြီ။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်မှာ လိင်ပိုင်း ဆိုင်ရာနှင့်မျိုးဆက်ပွားအခွင့်အရေး စံနှုန်းများမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသား အဆင့်ကော်မရှင်ကို ကိုလံဘီယာမှာ တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ကိုလံဘီယာ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးကတော့ မက္ကဆီ ကိုနှင့် အီကွေဒေါနိုင်ငံများမှနမူနာ ပုံစံများကို လေ့လာလျက်မျိုးဆက် ပွား ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို အရှိန်အဟုန်မြှင့် ဆောင်ရွက်နေ ကြောင်း ပြောကြားထားသည်။ အသက် ၁၄ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်ကြား ဆယ်ကျော်သက်ရွယ် မိန်းကလေး များအတွက် ကိုယ်ပိုင်အသိဉာဏ် ပညာဖြင့် အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စဆုံး ဖြတ်နိုင်ရေးက အတော့်ကို အရေး ကြီးနေပါသည်။ ထို့အတွက် လိင် ကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ် များကို ကျယ်ပြန့်စွာဆောင်ရွက် နိုင်ဖို့ရှိပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါ သည်။

■ ဒေါက်တာလွမ်းမိုးဟန်

Ref: Tackling teenage pre - gnancy in Colombia by Joe Daniels from Lancet, April 18, 2015.

ASEAN Economic Community

FDI နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် AEC အသိပညာစီးပွားရေး

နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုတဲ့နေရာမှာ Economic Wealth စီးပွားရေးကြွယ်ဝချမ်းသာမှုနှင့် တိုင်းတာကြပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ပြောင်းလဲမှုများစွာကို အသွင်ကူးပြောင်း ဖော်ဆောင်လာတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက်တော့ တံခါးဖွင့် စီးပွားရေးကျင့်သုံးမှုနဲ့အတူ အာဆီယံ၊ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုခေတ်ကိုတော့ဖြင့် မကြာမီပုံဖော်ဆောင်ရွက်လာတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

What is Foreign Direct Investment - FDI? နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုတာကတော့ နိုင်ငံတကာမှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို ပေါင်းစုပေးခြင်းဖြစ်တဲ့ စီးပွားရေးမဟာဗျူဟာတစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်။ FDI ကြောင့် နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလာရောက်ပြီးတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအပြင်၊ ရေရှည်ခံသော စီးပွားရေးဆက်သွယ်မှုပုံစံများ ဖြစ်ထွန်းလာနိုင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများကို မျှဝေလှယ်ပြှဲပို့မိတိုးတက်အောင် ခိုင်မာတည်ဆောက်ခြင်းလည်းဖြစ်ပါတယ်။

ASEAN MEMBER COUNTRIES

လို့ခေါ်တဲ့ နိုင်ငံရေးကြောင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှု၊ စီးပွားရေးကြောင့် နိုင်ငံရေးတိုးတက်မှုဆိုတဲ့ ဒွန်တွဲနေတဲ့ စီးပွားရေးစနစ်များကို အဓိကဆန်းစစ်သုံးသပ်ပြီးမှသာ FDI လုပ်ငန်းတွေဝင်လာကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုတဲ့နေရာမှာ

Economic Wealth စီးပွားရေးကြွယ်ဝချမ်းသာမှုနှင့် တိုင်းတာကြပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ပြောင်းလဲမှုများစွာကို အသွင်ကူးပြောင်းဖော်ဆောင်လာတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက်တော့ တံခါးဖွင့်စီးပွားရေးကျင့်သုံးမှုနဲ့အတူ အာဆီယံ၊ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုခေတ်ကိုတော့ဖြင့် မကြာမီ ပုံဖော်ဆောင်ရွက်လာတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

What is Foreign Direct Investment - FDI? နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုတာကတော့ နိုင်ငံတကာမှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို ပေါင်းစုပေးခြင်းဖြစ်တဲ့ စီးပွားရေးမဟာဗျူဟာတစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်။ FDI ကြောင့် နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလာရောက်ပြီး တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအပြင် ရေရှည်ခံသော စီးပွားရေးဆက်သွယ်မှုပုံစံများ ဖြစ်ထွန်းလာနိုင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများကို

မျှဝေလှယ်ပြီး ပိုမိုတိုးတက်အောင် ခိုင်မာတည်ဆောက်ခြင်းလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အပြင်မှာ အိမ်ရှင်နိုင်ငံများရဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ထိုနိုင်ငံအတွင်း ထုတ်ကုန်များကို ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်သို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရောက်ရှိနိုင်အောင် ဖန်တီးနိုင်စွမ်းရှိပြီး တိုးတက်ပြီးသော နိုင်ငံများတွင် အသုံးပြုခဲ့ကြတဲ့စီးပွားရေးမဟာဗျူဟာပင်ဖြစ်ပါတယ်။

(FDI) နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုရာမှာ အခြေခံအားဖြင့် လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြမယ့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေအနေနဲ့ အဓိကအချက် (၅) ချက်ကို မဖြစ်မနေကြည့်မှာဖြစ်ပါတယ်။

(၁) Political & Stability- နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုဘယ်လောက်ရှိလည်းဆိုတာကြည့်မယ်။ ခိုင်မာသော၊ မျှတသော စီးပွားရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းဥပဒေများနှင့်အတူ Politic Economic

(၂) Economical Potential ထိုနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးအလားအလာဘယ်လောက်ကောင်းလည်းဆိုတာကြည့်မယ်။ နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ Micro နှင့် Macro လုပ်ငန်းတွေရဲ့ လက်ရှိအနေအထား၊ အနာဂတ်စီးပွားရေးအလားအလာ Business Scale ကိုခန့်မှန်းပြီး (ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းလိုအပ်သလား၊ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းလိုအပ်သလား၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းလိုအပ်သလား၊ ငွေကြေးဈေးကွက်လိုအပ်သလား) စတဲ့ စီးပွားရေးလိုအပ်မှုတွေကို ဖော်ဆောင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

(၃) Geographic Location ထိုနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးဇုန်ကျမှု၊ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်း စတဲ့ နိုင်ငံရဲ့ ပထဝီကိုကြည့်မယ်။ သူတို့ဟာနေရာတိုင်းကို FDI ဝင်ရောက်မှာမဟုတ်ဘူး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်မယ့်ဈေးကွက်အားသာတဲ့ မြို့ကြီးတွေ နယ်ပယ်ဒေသတွေကိုပဲ FDI ဝင်ရောက်မှာပါ။ ဥပမာအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွေ၊ ဆိပ်ကမ်းနဲ့နီးတဲ့ ဒေသတွေစတဲ့ကုန်သွယ်ရေး

နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကို ကြည့်
မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

(၄) Skill Labor ထိုနိုင်ငံရဲ့
အလုပ်အကိုင်နှင့် လုပ်သားအရင်း
အမြစ်ကို ကြည့်မှာဖြစ်ပါတယ်။
လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံ၊
မဟာဗျူဟာ၊ လုပ်ငန်းဖန်တီးနိုင်တဲ့
လုပ်ငန်းသား အင်အားစုနဲ့အတူ
လိုအပ်တဲ့နည်းပညာ ပေါင်းစပ်
အသုံးပြုမှု၊ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်တတ်
မြောက်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား၊
လုပ်အားခလစာ စတဲ့အချက်တွေ
ကို ကြည့်မှာဖြစ်ပါတယ်။

(၅) Infrastructure ထိုနိုင်ငံရဲ့
အဓိကစီးပွားရေးအဆောက်အအုံ
တွေဖြစ်တဲ့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊
မြေ၊ လျှပ်စစ်၊ အဆောက်အအုံ၊ မြို့၊
ပြစနစ်၊ သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်
ဝေမှုနှင့် Information Techno-
logy (IT) နည်းပညာအသုံးပြုမှု၊
စတဲ့ အပိုင်းတွေကိုလည်း အဓိက
ထားပြီး သူတို့ကြည့်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအချက် ၅ ချက်ရဲ့ ရလဒ်
အချက်အလက်တွေကို ခြုံငုံသုံးသပ်
ပြီး နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု FDI
ဝင်ရောက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ FDI

ဝင်လာရင် ဘာဖြစ်လာမလည်းဆို
တော့ အဓိကပြိုင်ဆိုင်မှုတွေ တိုး
တက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ Private
Orientation ပုံစံနှင့်အတူ လွတ်
လပ်တဲ့ဈေးကွက် မဟာဗျူဟာတွေ
ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဈေးကွက်အချင်း
ချင်း ပေါင်းစပ်မှုများလာပြီး နိုင်ငံရဲ့
GDP တိုးတက်လာနိုင်မှာ ဖြစ်ပါ
တယ်။

အဓိက FDI ဝင်ရောက်လာ
တဲ့လမ်းကြောင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့
MIC, DICA, SEZ Committee,
Related Ministry and
Association တွေဟာ အဓိက
အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် အဖွဲ့အစည်း
တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ မ-၃ လုံးသော
မှန်ကန်တဲ့ FDI, မြန်ဆန်တဲ့ FDI,
များစွာသော FDI ဖြစ်လာဖို့ဆိုရာ
ဝယ် အထက်ပါ အချက် ၅ အပေါ်
မူတည်ပြီး အဓိက Focal Organi-
zation တွေ၏ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနှင့်
ပေါင်းစပ်ဖော်ဆောင်မှုဟာ နိုင်ငံ
တစ်ခုရဲ့ နိုင်ငံရေးမူဝါဒနှင့် စီးပွား
ရေး မဟာဗျူဟာအပြောင်းအလဲ
FDI ဝင်ရောက်မှုကို ဖန်တီးစေနိုင်
မှာဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ FDI
စီးပွားရေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအလုံး
အရင်းဝင်လာမှုနဲ့အတူ အရှေ့
တောင်အာရှနိုင်ငံများရဲ့ စီးပွားရေး
ပေါင်း စည်းဖော်ဆောင်မှုလို့ဆိုနိုင်
တဲ့ (ASEAN Economic Com-
munity-AEC) အာဆီယံစီးပွားရေး
အသိုက်အဝန်းဟာလည်း မကြာမီ
အကောင်အထည်ဖော်မှုအဆင့်ကို
စတင်လာတော့မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
AEC ဟာ ၂၀၁၆ မှာ စတင်အသက်
ဝင်ပြီးဖြစ်သော်လည်း CLMV
(Cambodia, Laos, Myanmar
and Vietnam) စတဲ့ နိုင်ငံများ
အတွက်တော့ တချို့သောအပိုင်း
တွေဟာ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာစတင်ပြီး
အကျုံးဝင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ (ဥပမာ
Tariff Tax အကောက်ခွန်ကင်း
လွတ်ခွင့် သုညရာခိုင်နှုန်းသို့လျှော့
ချရေးဖြစ်လာနိုင်တဲ့ အခြေအနေ
မျိုးတွေဟာ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှသာ
စတင်အကျုံးဝင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်)
AEC နောက်ဆုံး ၂၀၁၅ ခုနှစ်
အစီရင်ခံစာအရ အာဆီယံနိုင်ငံ
များအကြား ဆောင်ရွက်ရမယ့်လုပ်
ငန်းလျာထားချက်များဟာ (၉၂

ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း) လောက် ပြီးစီးဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ AEC အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအသီးသီးအနေဖြင့် မဏ္ဍိုင် ၄ - ခုနဲ့ အဓိကဖော်ဆောင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

(က) Single Market & Production Free Flows (ဈေးကွက် - ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းဝင်ရောက်ခြင်း)

လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းဝင်ရောက်မှုရဲ့ Free Flow of Goods (ကုန်စည်), Investment (ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု), Service (ဝန်ဆောင်မှု), Capital (စီးပွားရေးဖော်ဆောင်မှုအရင်းအနှီးများ), Skilled Labor (ကျွမ်းကျင်လုပ်သား) စတဲ့ (၅-မျိုး) ဟာ အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံသို့ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းလုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားပါတယ်။

(ခ) Competitive Economic Region (ဒေသတွင်း ဈေးကွက်ပြိုင်ဆိုင် တိုးတက်လာခြင်း)

အာဆီယံဈေးကွက် Competitive Level များစွာစီးဆင်းဝင်

ရောက်လာမှုနဲ့အတူ Competition Policy (ပြိုင်ဆိုင်မှု မူဝါဒများ), Consumer Protection (စားသုံးသူကာကွယ်ရေး), Infrastructure Development (ဈေးကွက်အရင်းအနှီးများတိုးတက်မှု), Trading & Transportation (ကုန်သွယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်မှု) လုပ်ငန်းစဉ်များလည်း တိုးတက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။

(ဂ) SMEs Economic Development (SMEs လုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခြင်း)

နိုင်ငံရဲ့ ၉၉-၉၇ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးရှိတဲ့ SMEs လုပ်ငန်းများရဲ့ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်ဖြစ်တဲ့ (နည်းပညာ-ငွေကြေး-ဈေးကွက်) စတဲ့ အရင်းအနှီး-အဆက်အသွယ်-ပူးပေါင်းဘက်များဖြင့် Initiative ASEAN Integration (အာဆီယံနိုင်ငံများ ကနဦး စတင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး) စတဲ့ Development of SMEs လုပ်ငန်းများဟာလည်း ပြောင်းလဲတိုးတက်လာဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

(ဃ) Integration into

Global Economy (ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်သို့ စုစည်းချိတ်ဆက်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း)

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဈေးကွက်ပြောင်းလဲချိတ်ဆက်နိုင်မှု (Global Supply Chain) နှင့် အတူ External Economic Relations (ဈေးကွက်စီးပွားရေးအပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်နိုင်ရေး) နှင့် Taxation & Free Trade Agreements (အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ လွတ်လပ်စွာ သဘောတူညီမှုဖြင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်နိုင်ရေး) စတဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးပုံစံများဖြစ်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

ခေတ်တစ်ခုရဲ့ဈေးကွက်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုမှာ အလိုက်သင့်ပြောင်းလဲရပ်တည်နိုင်မှုသည်သာ အခရာဖြစ်တာမို့ မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ပြည်တွင်း ဈေးကွက်ခိုင်မာရရှိထားမှု၊ လုပ်ငန်းစီမံအုပ်ချုပ်မှုပုံစံတိုးတက်မှု၊ စားသုံးသူလိုအပ်ချက်ဖော်ဆောင်မှု၊ ဒေသတွင်းသာမက နိုင်ငံခြားဈေးကွက်ချဲ့ထွင်ချိတ်ဆက်မှု စတဲ့ Market Innovation တွေဟာ အကောင်းဆုံးပြင်ဆင်မှုဖြစ်စေပြီး လုပ်ငန်းအားသာချက်ဖြစ်လာစေနိုင်တာမို့ နိုင်ငံစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသို့ ကိုယ်စားပြုဖော်ဆောင်ပေးနေသော မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် အာဆီယံစီးပွားရေးအကြောင်း တစေ့တစောင်းရေးသားတင်ပြရင်း ။

■ နေဖြူပိုင်

မဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်များ လပေးမှာကြားဖတ်ရှုနိုင်ပြီ

မိမိတို့မှာကြားလိုသည့်စာအုပ်များကို အောက်ပါလိပ်စာများအတိုင်း ဆက်သွယ်မှာကြားနိုင်ပါသည်။

ဖြန့်ချိရေးမှူး - မြဝတီစာပေတိုက် အမှတ် ၁၅၊ တပ်မြေ၊ မိုးကောင်းလမ်း၊ ၁၅ ရပ်ကွက်၊

ဘောက်ထော်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

ဖုန်း - ၀၉၃၀၃၆၇၅၆၂ (မြဝတီစာတည်း)၊ ၀၉၃၀၀၈၁၀၁၈ (ငွေတာရီစာတည်း)၊ ၀၉၃၂၄၉၈၇၂၄ (ဖြန့်ချိရေး)။

ရန်ကုန်ရုံးခွဲ - အမှတ် ၁၈၁၊ ၃၂ လမ်းအထက်၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။ ဖုန်း - ၀၉၃၂၄၉၈၇၁၄

➤ မင်းယုဝေ

➤ ဒေါက်တာဝင်းမောင်ညွန့်

➤ မင်းဗထူး

➤ သန်းအေး

➤ ကိုကိုလှိုင်

➤ မနုဿကျော်ဝင်း

➤ ဦးဟန်ညွန့် (ဥပဒေ)

➤ နေဝင်းလတ်

➤ ဒေါက်တာဝင်းမောင်လွင် (FAME)

➤ လင်းသိုက်ညွန့် (မြန်မာ့ဓမ္မ)

PAGE
143

တရုတ်နိုင်ငံတွင်
အသေးစားနှင့်
အလတ်စားလုပ်ငန်းများ
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု